

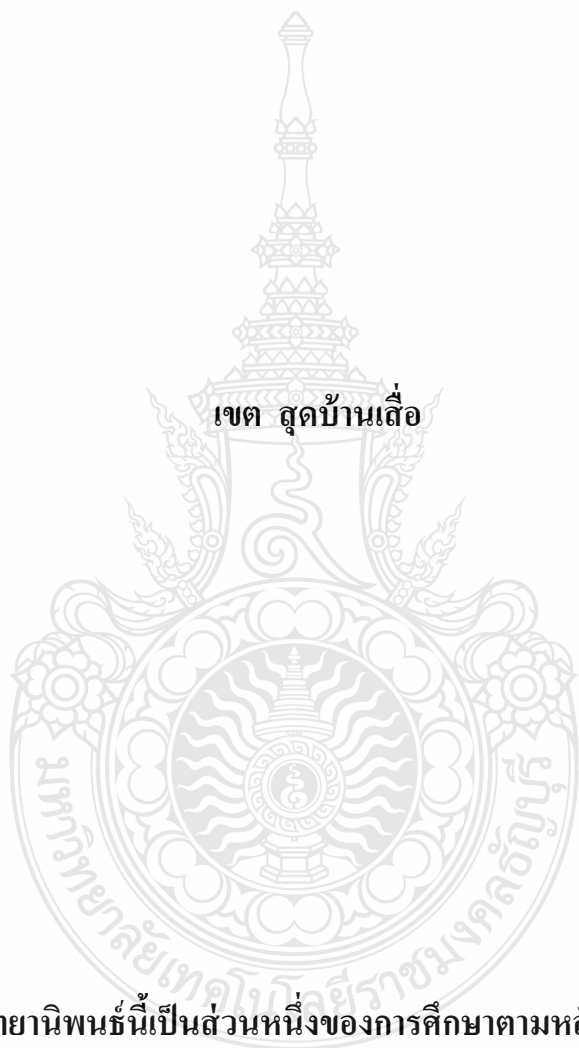
การวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการผลิตสำหรับเบาะนั่งรถยนต์
โดยเทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ด

**PRODUCTION ANALYSIS AND DESIGN OF SEAT
ASSEMBLY PROCESS WITH MAYNARD OPERATION
SEQUENCE TECHNIQUE**

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม
คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการผลิตสำหรับเบาะนั่งรถยนต์
โดยเทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ด

เขต อุดบ้านเสี้ยว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม
คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการผลิตสำหรับเบาะนั่งรถยนต์โดยเทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ด
ชื่อ- นามสกุล	นายเขต สุขบ้านเสื่อ
สาขาวิชา	วิศวกรรมอุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ระพี กาญจนะ
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์และออกแบบกระบวนการผลิตเบาะนั่งรถยนต์ โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ด (MOST) เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานและลดเวลาการหาเวลามาตรฐาน (Standard Time) ในการปฏิบัติงานสำหรับการออกแบบกระบวนการผลิตให้กับผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Model) ดังนั้นสายการผลิตที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากจะถูกเลือกและนำมาประยุกต์สำหรับการผลิต

ขั้นตอนการดำเนินงานเริ่มต้นจากการประยุกต์ใช้เทคนิค MOST การออกแบบสายการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อหาประสิทธิภาพของพนักงานและประสิทธิภาพของการสมดุลสายการผลิต จากนั้นนำกระบวนการที่ได้จากการออกแบบไปทำการผลิตจริงแล้วทำการจับเวลาและทำการทดสอบสมมติฐานทางสถิติเพื่อหาค่าแตกต่างของเวลามาตรฐานที่ได้จากการออกแบบ และเวลาที่ได้จากการจับเวลาที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการหาเวลามาตรฐานโดยเทคนิค MOST สามารถประยุกต์แทนการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลาจากการปฏิบัติงานจริงได้ และผลหลังการประยุกต์การหาเวลามาตรฐานโดยเทคนิค MOST ทำให้สามารถหาเวลามาตรฐานได้ก่อนการจับเวลาจริงถึง 2 เดือน ส่งผลทำให้เวลาการดำเนินงานในภาพรวมของทั้งระบบทำงานได้เร็วขึ้น

คำสำคัญ : ออกแบบกระบวนการผลิต เวลามาตรฐาน เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ด

Thesis Title	Production Analysis and Design of Seat Assembly Process with Maynard Operation Sequence Technique
Name - Surname	Mr.Khet Sudbansua
Program	Industrial Engineering
Thesis Advisor	Dr.Rapee Kanchana
Academic Year	2011

ABSTRACT

This thesis aims to study, analyze and design a car seat assembly process by applying the Maynard Operation Sequence Technique (MOST) in order to improve operating process as well as to specific focus on time reduction in calculating the standard time for a new model process design before launching real operation. Then, the optimal and efficient production for a new model product

The MOST is applied firstly to design the new model production process in order to determine the performance of manpower and the process line balancing efficiency. Secondly, the proposed process design is consequently implemented and measured to determine the standard time in operations. After that, the hypothesis test is used to statistically investigate the standard time difference between process designed by MOST and real operating at significant level 95% confidence interval (CI).

By the statistical hypothesis test with T-test, the result shows that there is no statistically difference in standard time of process designed by MOST and real operating at significant level 95% CI. It indicates that MOST be able to substituted for the real operating in determining the standard time of process. After implementation with MOST, the standard time of process is determined faster than the real operating approximately two months. This also leads to faster in overall operating system.

Keywords: Process design, Standard time, Maynard Operation Sequence Technique (MOST)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความสามารถอย่างสูงจาก ดร.ระพีกาญจนะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.เพ็ญสุดา พันฤทธิ์คำ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ. ดร.ณฐา คุปต์ยเจริญ และดร.สมศักดิ์ อิทธิโสภณกุล คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาตลอดจนให้ความช่วยเหลือและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

วิทยานิพนธ์นี้สามารถเสร็จสิ้นได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณขอขอบพระคุณบิดา มารดาซึ่งสนับสนุนในด้านกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา และบริษัทกรณีศึกษา ซึ่งมีคุณคุณณา กองอ้อม หัวหน้าสายงานวิศวกรรม ฝ่ายวิศวกรรม ที่ได้ให้การช่วยเหลือสนับสนุน และคำปรึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณกำลังใจจากเพื่อน ๆ ทุกคน ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

เขต สุดบ้านเลื้อ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์.....	2
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 ขั้นตอนการศึกษา.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.7 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	4
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ระบบการผลิต.....	5
2.2 การวางผังโรงงาน.....	8
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตราผลผลิต.....	17
2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษางาน.....	17
2.5 การศึกษาเวลา.....	20
2.6 ระบบการประกอบและจัดสมดุลของสายการผลิต.....	30
2.7 เทคนิคการศึกษาโดย MOST.....	35
2.8 การทดสอบสมมติฐาน.....	55
2.9 งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
3.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาทำการวิจัยของโรงงานตัวอย่าง	62
3.2 ขั้นตอนของกระบวนการผลิตและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต	65
3.3 ผลิตภัณฑ์ที่ทำการวิจัย	68
3.4 เครื่องจักรและผังโรงงาน	68
3.5 กำหนดหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบใหม่	72
3.6 ปฏิบัติงานจริงตามขั้นตอนที่ออกแบบ	73
3.7 เปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง	73
3.8 ติดตามปัญหาและทำการสมดุลสายการผลิตใหม่	74
3.9 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	74
4 ผลการดำเนินงานวิจัย	75
4.1 ผลการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาทำการวิจัยของโรงงานตัวอย่าง	75
4.2 ขั้นตอนของกระบวนการผลิตและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต	80
4.3 ผลิตภัณฑ์ที่ทำการวิจัย	81
4.4 เครื่องจักรและผังโรงงาน	82
4.5 กำหนดหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบใหม่	85
4.6 ปฏิบัติงานจริงตามขั้นตอนที่ออกแบบ	93
4.7 เปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง	95
4.8 ติดตามปัญหาและทำการสมดุลสายการผลิตใหม่	100
5 สรุป อภิปรายผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ	104
5.1 สรุปผลการดำเนินงาน	104
5.2 อภิปรายผลการดำเนินงาน	105
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะนำงานวิจัยนี้ไปปฏิบัติ	105
รายการอ้างอิง	107
ภาคผนวก	109
ก ข้อมูลที่ใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์	110
ข ตัวอย่างเครื่องมือในการวิเคราะห์	153

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ค ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่	156
ประวัติผู้เขียน.....	173

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	3
2.1 ตารางหาจำนวนระบบของการจับเวลา.....	24
2.2 ตารางเปรียบเทียบเวลามาตรฐาน	37
2.3 รูปแบบลำดับการเคลื่อนไหวร่างกาย (Sequence Model) ของ Basic –MOST	38
2.4 ข้อมูลลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา (General Move Sequence).....	40
2.5 ค่าดัชนี AX ที่สอดคล้องกับระยะทางที่กระทำ.....	42
2.6 ตารางข้อมูล (Data Card) ของลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด	45
2.7 การจำกัดการเคลื่อนไหวแบบดึงหรือผลัก.....	47
2.8 การจำกัดการเคลื่อนไหวแบบดึงหรือผลัก.....	47
2.9 ค่าดัชนีของเวลาทำงาน (เปรียบเทียบค่า TMU กับเวลาชั่วโมง, นาที, วินาที).....	48
2.10 การ์ดข้อมูลแสดงลำดับการใช้เครื่องมือ (การใช้นิ้วและมือ)	51
2.11 การ์ดข้อมูลแสดงลำดับการใช้เครื่องมือ	52
2.12 ค่าดัชนีการจัดวางเครื่องมือ	53
3.1 ขั้นตอนของกระบวนการผลิต โครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ในปัจจุบัน	67
3.2 รายละเอียดของการแบ่งรูปแบบผลิตภัณฑ์ตามกระบวนการ	68
3.3 การฝึกฝนความชำนาญของพนักงาน (ตัวอย่าง).....	71
3.4 ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลาและมาตรฐาน	74
4.1 อัตราในการทำงาน (Operation Rate)	76
4.2 รายการชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์	78
4.3 รายละเอียดของเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบ.....	79
4.4 รายละเอียดของตารางการคำนวณการวิเคราะห์ MOST ของสถานีงานที่ 1.....	89
4.5 รายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST (สถานีงานที่ 1).....	92
4.6 การจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลาและมาตรฐานของเวลาการทำงาน.....	95
4.7 เวลาที่แตกต่างจากการออกแบบโดย MOST และการจับเวลาแต่ละสถานีงาน.....	97
4.8 รายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST (ก่อนการปรับปรุง)	102
4.9 รายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST (หลังการปรับปรุง).....	102

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กระบวนการผลิตขององค์กร	8
2.2 คุญแจ PQRST เพื่อการไขปัญหาการวางผังโรงงาน	10
2.3 แผนการเชิงปฏิบัติการของการวางแผนผังโรงงานอย่างเป็นระบบ	12
2.4 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของผลิตภัณฑ์ (P) และปริมาณ (Q)	13
2.5 การจัดวางโรงงานแบบตามประเภทของเครื่องจักร	14
2.6 การวิเคราะห์ P-Q และทำให้เกิดการปรับปรุงผังโรงงาน	15
2.7 กราฟเวลา A.T.T. และ T/T	29
2.8 ตัวอย่างการหาเวลามาตรฐาน	35
2.9 การเคลื่อนไหวแบบธรรมดา	39
2.10 ลักษณะของการย่อตัวและการลุกขึ้น	42
2.11 การเคลื่อนไหวแบบจำกัด	44
2.12 การใช้เครื่องมือ	49
3.1 การออกแบบสายการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่	63
3.2 การไหลของกระบวนการจากวัสดุจนกระทั่งเป็นสินค้าส่งไปยังลูกค้า	65
3.3 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต	66
3.4 รูปแบบของสายการผลิตในปัจจุบันของผังโรงงานตัวอย่าง (สายการผลิตที่ 1)	69
3.5 รูปแบบของสายการผลิตในปัจจุบันของผังโรงงานตัวอย่าง (สายการผลิตที่ 2)	69
4.1 รายละเอียดของแผนภูมิการไหลของกระบวนการประกอบ	80
4.2 สัดส่วนการผลิตตามรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิต	81
4.3 ตำแหน่งพื้นที่ของการจัดวางสายการผลิตใหม่	83
4.4 รูปแบบการจัดวางเครื่องจักรในสายการผลิตใหม่แบบเต็มพื้นที่	84
4.5 เวลามาตรฐานจากการวิเคราะห์โดย MOST	93
4.6 การเปรียบเทียบการเรียนรู้ของพนักงานตามช่วงเวลาที่ฝึกฝนเวลา	94
4.7 การเปรียบเทียบเวลามาตรฐานจากการวิเคราะห์โดย MOST และการจับเวลา	96
4.8 ผลจากการหาค่าจากการวิเคราะห์จากโปรแกรม Minitab 15	99
4.9 การใช้ฟ็อนในการประกอบรีไทเนอร์(Retiner)	101
4.10 เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบรีไทเนอร์ (Retiner)	102

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

A.T.T.	Actual Takt Time
C.T.	Cycle Time
DOE	Design of Experiment
I	Alignment
LCL	Lower Control Limit
M	Move Control
	Maynard Operation Sequence
MOST	Technique
MTM	Method Time Measurement
P	Product
PMT	Predetermined Motion Time
PMTS	Predetermined Motion Time System
PTS	Predetermined Time System
Q	Quantity
R	Routing
S	Supporting Service
SAM	Standard Allowance Minute
T	Time
T/T	Takt Time
TMU	Time Measurement Units
UCL	Upper Control Limit
UWL	Upper Warning Limit
X	Process Time

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บริษัทที่ได้ทำการศึกษาเป็นบริษัทผลิตเบาะรถยนต์นั่งสำเร็จรูป ซึ่งในการประกอบชิ้นงานทั้งหมดจะเริ่มจากขั้นตอนการตัดผ้า การเย็บผ้า การเชื่อม โครงสร้างเหล็กภายในเบาะ การประกอบชิ้นส่วนที่เป็นเบาะนั่งด้านหน้า เบาะนั่งด้านหลังและแผงประตู จนกระทั่งถึงขั้นตอนการตรวจสอบและการจัดส่งให้กับลูกค้าเพื่อทำการประกอบเข้ากับรถยนต์ ในการผลิตจะถูกแบ่งงานออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นการผลิตงานจริงในสายการผลิต และส่วนที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งปัจจุบันการหาเวลามาตรฐานในการผลิตงานจริงจะใช้นาฬิกาในการจับเวลาในสายการผลิตจริงแล้วนำเวลาที่ได้ออกไปคำนวณแผนการผลิตในแต่ละวัน ส่วนในการประกอบงานที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ทางบริษัทจะทำการหาเวลามาตรฐานโดยการใช้เวลาจากโมเดลเก่าที่ทำการผลิตอยู่ในปัจจุบันและที่เลิกทำการผลิตไปแล้วที่มีรูปแบบผลิตภัณฑ์และกระบวนการทำงานใกล้เคียงกันมาใช้เป็นเวลาอ้างอิงในการประกอบงาน ส่วนงานที่เป็นขั้นตอนใหม่ที่ยังไม่มีการผลิตก็จะทำการกะประมาณเวลาที่น่าจะเป็น แล้วนำเวลาที่ได้ออกไปคำนวณจำนวนพนักงานและรอบเวลาในการปฏิบัติงานของแต่ละสถานีงาน เพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของสายการผลิต และใช้เวลาไปคำนวณในเรื่องของต้นทุนราคาเพื่อเสนอราคาขายให้กับลูกค้าอนุมัติ เมื่อนำเวลาที่ได้ออกมาใช้ในการคำนวณจำนวนพนักงาน และรอบเวลาในการทำงาน ซึ่งมีผลทำให้จำนวนพนักงาน และเวลาที่ได้ออกมาจากการออกแบบ และการผลิตจริง มีความคลาดเคลื่อนไป ทำให้ต้องเพิ่มพนักงานในการผลิต และต้องรอให้งานที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ทำการผลิตจริงเสียก่อนจึงทำการใช้นาฬิกาในการจับเวลา แล้วนำเวลาที่ได้ออกไปคำนวณแผนการผลิตในแต่ละวัน ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงกว่าที่แจ้งให้ลูกค้าทราบในเบื้องต้น

การศึกษาเวลาแบบพรีดีเทอร์มิน (Predetermined Motion Time : PMT) เป็นหนึ่งใน เทคนิคการวัดผลงาน โดยกำหนดเวลาการเคลื่อนไหวของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและแยกตามลักษณะการเคลื่อนไหวของงานนั้น แล้วนำเวลาที่ได้ออกมาจากการเคลื่อนไหวในการทำงานชิ้นนั้นรวมกันเป็นเวลามาตรฐาน ในการทำงานชิ้นนั้นจะทำให้สามารถหาเวลามาตรฐานของงานอะไรก็ได้โดยไม่ต้องอาศัยการจับเวลาโดยตรงและใช้ในการหาเวลาสำหรับชิ้นงานที่ยังไม่เคยมีการผลิตจริง หรืออยู่ในขั้นตอนการออกแบบเพื่อใช้เปรียบเทียบวิธีการทำงาน โดยระบบนี้จะช่วยในการคำนวณหาเวลามาตรฐานใน

การประกอบโดยที่ยังไม่มีการประกอบงานจริงได้ จึงสามารถเปรียบเทียบเวลาจากแต่ละวิธีการทำงานได้ทันทีโดยไม่ต้องรอการใช้นาฬิกาในการจับเวลาจากการประกอบงานจริงในจำนวนมาก

ระบบการศึกษาเวลาแบบเมย์นาร์ด (Maynard Operation Sequence Technique : MOST) เป็นการศึกษาเวลาส่วนหนึ่งของการหาเวลามาตรฐานแบบพรีดีเทอร์มิน (PMT) เป็นเทคนิคที่ใช้วัดค่าการเคลื่อนไหวของพนักงาน โดยคำนวณจากองค์ประกอบการเคลื่อนที่พื้นฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อเวลาประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ รูปแบบการเคลื่อนที่ ระยะทางการเคลื่อนที่ น้ำหนักและความต้านทาน ซึ่งข้อดีของการหาเวลามาตรฐานโดย MOST คือ [1]

- 1) สามารถออกแบบวิธีการทำงานที่ดีที่สุดก่อนทำการผลิตจริง
- 2) สามารถเปรียบเทียบวิธีการทำงานแบบอื่นได้ก่อนทำการตัดสินใจเลือกวิธีการทำงานที่ดีที่สุด
- 3) สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทำงานและเวลา
- 4) อธิบายการทำงานเป็นระบบและเป็นขั้นตอน
- 5) สามารถบอกความแตกต่างของเวลาก่อนและหลังปรับปรุง

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะทำการออกแบบสายการผลิตและกระบวนการผลิตโดยการนำวิธีการศึกษาเวลาแบบ MOST (Maynard Operation Sequence Technique) มาใช้ในการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่เคยมีการผลิตมาก่อน รวมถึงทำออกแบบและปรับปรุงกระบวนการผลิตให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพก่อนที่จะทำการผลิตงานจริง

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1.2.1 สามารถหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานก่อนที่จะมีการประกอบงานจริง

1.2.2 เพื่อให้ได้เวลามาตรฐานและจำนวนพนักงานในการออกแบบใกล้เคียงกับเวลาที่ใช้ในการประกอบงานจริงในสายการผลิต

1.3 สมมุติฐานของการศึกษา

นำวิธีการศึกษาเวลาแบบ MOST เข้ามาช่วยในการหาเวลามาตรฐานของการผลิต โครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ สำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ยังไม่เคยทำการประกอบมาก่อน แล้วทำการเปรียบเทียบความผิดพลาดระหว่างการประกอบงานกับการออกแบบเวลามาตรฐานโดยใช้วิธีการของ MOST และการออกแบบด้วยวิธีการศึกษาเวลาโดยการจับเวลา

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ได้ทำการออกแบบและวิเคราะห์หาสายการผลิตที่มีความเหมาะสมสำหรับโรงงานผลิตเบาะรถยนต์ ในสายการผลิตโครงเหล็กสร้างภายในเบาะรถยนต์ โดยจะทำการศึกษาเฉพาะสายการผลิตที่ 2 คือผลิตภัณฑ์ F เท่านั้น มาทำการออกแบบกระบวนการทำงาน จากนั้นทำการวิเคราะห์กระบวนการและออกแบบสายการผลิตเพื่อหาจำนวนของกระบวนการผลิต เครื่องจักร จำนวนพนักงาน การไหลของกระบวนการ และสมดุลสายการผลิต ซึ่งมีขั้นตอนหลักคือการเชื่อมโครงสร้างเหล็ก (Welding Frame) โดยใช้การคำนวณหาเวลามาตรฐานของกระบวนการผลิตด้วยเทคนิค MOST จากนั้นทำการเปรียบเทียบเวลาที่ทำการออกแบบและเวลาจากการผลิตจริง รวมทั้งการสมดุลสายการผลิตกรณีที่มีปัญหาไม่สามารถทำตามกระบวนการที่ออกแบบไว้ โดยการหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่สมดุลใหม่

1.5 ขั้นตอนการศึกษา

สำหรับงานวิจัยนี้มีขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้งหมด 8 เดือน ซึ่งมีรายละเอียดโดยสังเขปเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน ดังแสดงตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน (ปี 2554)								หมายเหตุ
		ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	
1	ศึกษาทฤษฎีและสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	→								
2	ศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโรงงานตัวอย่าง		→							
3	คำนวณหาเวลามาตรฐานโดยใช้เทคนิค MOST			→						
4	วางรูปแบบผังโรงงานและเครื่องจักร				→					
5	ทำการผลิต					→				เริ่มผลิตจริง
6	จับเวลาจากการผลิตจริง					→				
7	เปรียบเทียบเวลามาตรฐาน MOST กับเวลาการผลิตจริง						→			
8	ติดตามปัญหาและทำการปรับปรุง							→		
9	สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ								→	

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 สามารถหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานได้ก่อนที่จะทำการผลิตงานจริง

1.6.2 สามารถปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้นเนื่องจากสามารถปรับปรุงวิธีการทำงานและ วัสดุได้โดยที่ยังไม่มีการผลิตงานจริง

1.7 ข้อจำกัดของการศึกษา

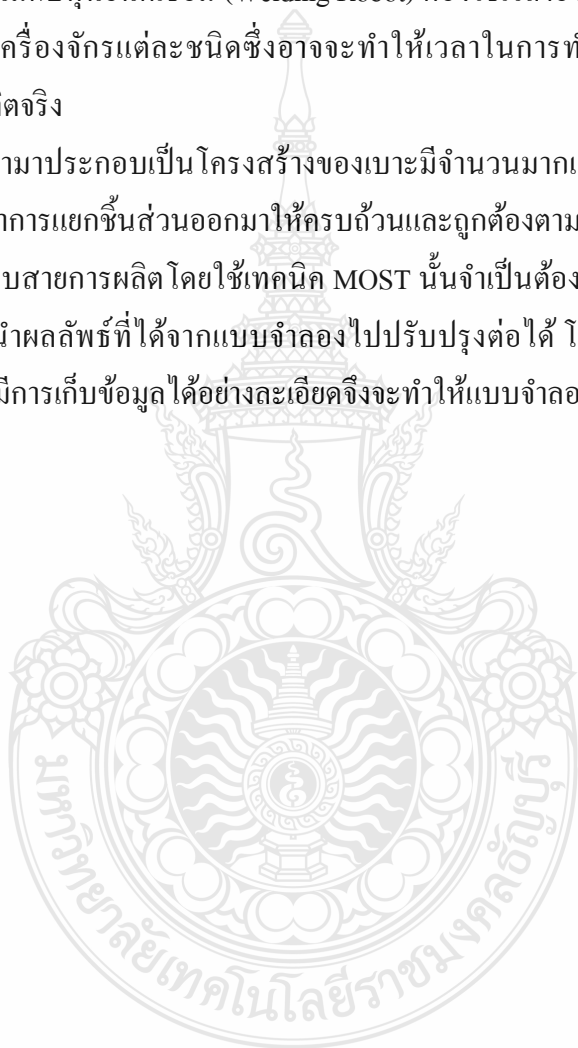
เนื่องจากรูปแบบและขั้นตอนในกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์เป็นกระบวนการที่เป็นการทำงานเฉพาะจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลเพื่อช่วยในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1.7.1 การวิจัยครั้งนี้ต้องใช้คนที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูง ทำให้ไม่สามารถทำการทดลองโดยการเปลี่ยนพนักงานหรือสลับตำแหน่งการทำงานของพนักงานแต่ละกระบวนการได้

1.7.2 การทำงานร่วมกับหุ่นยนต์เชื่อม (Welding Robot) ต้องใช้เวลาอ้างอิงเวลาในการทำงานของเครื่องจักรจากผู้ผลิตเครื่องจักรแต่ละชนิดซึ่งอาจจะทำให้เวลาในการทำงานของเครื่องจักรมีการคลาดเคลื่อนกับการผลิตจริง

1.7.3 ชิ้นส่วนที่นำมาประกอบเป็นโครงสร้างของเบาะมีจำนวนมากและบางชิ้นส่วนอาจมีความคล้ายคลึงกัน จึงต้องทำการแยกชิ้นส่วนออกมาให้ครบถ้วนและถูกต้องตามจำนวนของเบาะรุ่นนั้นๆ

1.7.4 การออกแบบสายการผลิตโดยใช้เทคนิค MOST นั้นจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในการวิเคราะห์ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลองไปปรับปรุงต่อได้ โดยผู้วิเคราะห์จะต้องเข้าใจระบบเป็นอย่างดี และมีการเก็บข้อมูลได้อย่างละเอียดจึงจะทำให้แบบจำลองนั้นใกล้เคียงกับระบบจริงมากที่สุด

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยในการออกแบบสายการผลิตของกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเขาระถยนต์ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสายการผลิต ซึ่งจะประกอบไปด้วยทฤษฎีต่างๆ ดังนี้

- 1) ระบบการผลิต
- 2) การวางแผนโรงงาน
- 3) ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตราผลผลิต (Productivity)
- 4) ทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษางาน
- 5) การศึกษาเวลา (Time Study)
- 6) ระบบการประกอบและจัดสมดุลของสายการผลิต (Assembly Systems and Line Balancing)
- 7) เทคนิคการศึกษาโดย MOST (Maynard Operation Sequence Technique)
- 8) การสำรวจงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 ระบบการผลิต

ในการผลิตโดยทั่วไปจะประกอบไปด้วย 3 ส่วนด้วยกัน คือ ปัจจัยการผลิต (Input) ได้แก่ คน (Man) วัสดุ (Materials) เครื่องจักร (Machines) พลังงาน (Energy) เงิน (Money) ข่าวสารข้อมูล (Information) ส่วนกระบวนการผลิต (Process) ได้แก่ การเตรียมวัตถุดิบต่าง ๆ การนำส่วนประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกันการสร้างรูปทรง การตกแต่ง รูปทรงตลอดทั้งการบรรจุผลิตภัณฑ์เพื่อการจำหน่าย และส่วนที่เป็นผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป (Products) ซึ่งผลผลิตจะออกมาในรูปของสินค้าหรือบริการ ซึ่งรวมเรียกว่าระบบการผลิต

ระบบการผลิตเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมาจากการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ การดำเนินการผลิตจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการกระทำก่อนหลัง กล่าวคือ จากวัตถุดิบที่มีอยู่จะถูกแปลงสภาพให้เป็นผลผลิตที่อยู่ในรูปตามต้องการเพื่อให้การผลิตบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ จึงจำเป็นต้องมีการจัดการให้อยู่ในรูปของระบบการผลิต ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 3 ส่วน คือ ปัจจัยการผลิต (Input) กระบวนการแปลงสภาพ (Conversion Process) และผลผลิต (Output) ที่อาจเป็นสินค้าและบริการ การผลิตที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านปริมาณ คุณภาพ เวลาและราคา ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องนำมารวมไว้ในระบบการผลิต

โดยมีการวางแผนและควบคุมการผลิตเป็นแกนกลาง กิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบการผลิตนั้น สามารถจำแนกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Operation) และการควบคุม (Control)

1) การวางแผน เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ และวางแผนการใช้ทรัพยากรให้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในแผนการผลิตจะกำหนดเป้าหมายย่อยไว้ในแผนกต่าง ๆ ในเทอมของเวลาที่กำหนดไว้ก่อนล่วงหน้า และจากเป้าหมายย่อย ๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นเหล่านี้ ถ้าประสบผลสำเร็จก็จะส่งผลไปยังเป้าหมายที่ต้องการ

2) การดำเนินงาน เป็นขั้นตอนของการดำเนินการ จะเริ่มต้นได้ก็ต่อเมื่อรายละเอียดต่าง ๆ ในขั้นตอนการวางแผนได้ถูกกำหนดไว้ในแผนการผลิตเรียบร้อยแล้ว

3) การควบคุม เป็นขั้นตอนของการตรวจตราให้คำแนะนำและติดตามผลเกี่ยวกับการดำเนินงานโดยใช้การป้อนกลับของข้อมูล (Feedback Information) ในทุก ๆ ขณะทำงานก้าวหน้าไปผ่านกลไกการควบคุม (Control Mechanism) โดยที่กลไกนี้จะทำหน้าที่ปรับปรุงแผนงาน และเป้าหมายเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นได้ว่าจะบรรลุเป้าหมายหลัก

2.1.1 ระบบการผลิตอุตสาหกรรม แบ่งออกเป็นระบบใหญ่ ๆ 2 ระบบ คือ

1) ระบบการผลิตแบบช่วงตอน (Intermittent Production System)

ระบบการผลิตแบบช่วงตอน เป็นการผลิตแบบไม่สม่ำเสมอ หรือผลิตตามคำสั่งของลูกค้า (Order Manufacturing) เป็นการผลิตที่วัตถุดิบไม่เคลื่อนไหลไปตามสายการผลิต การผลิตจะผลิตเป็นช่วง ๆ หรือเป็นตอน เมื่อดำเนินการผลิตครบทุกกิจกรรมการผลิต ก็จะได้ชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปขึ้นมา เช่น การกลึงชิ้นงาน งานผลิตงานก่อสร้าง การผลิตโต๊ะเก้าอี้ เป็นต้น การผลิตแบบช่วงตอนนี้จะเป็ระบบการผลิตเป็นไปตามความเหมาะสมของผู้ดำเนินงาน การติดตั้งเครื่องจักรก็จะติดตั้งตามกรรมวิธีการผลิต จึงเป็นผลทำให้มีความต้องการการใช้พื้นที่ในการเก็บวัสดุในการผลิตมากขึ้น ทั้งนี้เพราะการผลิตระบบนี้มีจุดพักงานหลายจุด และในการผลิตแบบนี้ ผู้ผลิตจะต้องกำหนดวิธีการขนย้ายวัสดุให้เหมาะสม จึงจะทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพ และในการวางระบบการผลิตแบบช่วงตอนนี้จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้ผลิตจะต้องกำหนดแนวทางการผังโรงงาน ให้สอดคล้องกับระบบการผลิตด้วย การวางผังโรงงานที่เหมาะสมกับระบบการผลิตแบบช่วงตอนนี้ คือ การวางผังโรงงานแบบตามกระบวนการผลิต ลักษณะการผลิตแบบช่วงตอนมีลักษณะดังนี้

- มีอุปกรณ์และกระบวนการผลิตที่ยืดหยุ่น (Flexible) ได้สามารถผลิตสินค้าได้หลายแบบ

- ลักษณะของปัจจัยการผลิตจะเปลี่ยนแปลงไปเสมอตามลักษณะงานแต่ละชิ้น

- ลักษณะการผลิต จะเปลี่ยนแปลงไปเสมอตามลักษณะงานแต่ละชิ้น
- การไหลหรือการเคลื่อนย้ายของงานจะไม่ติดต่อกันมักจะมีการพักวัตถุดิบหรือรอคอยวัตถุดิบการผลิตทุกจุดปฏิบัติงาน

- คนงานที่ปฏิบัติงาน จะต้องมีความสามารถในระดับปานกลางไปจนถึงระดับสูง

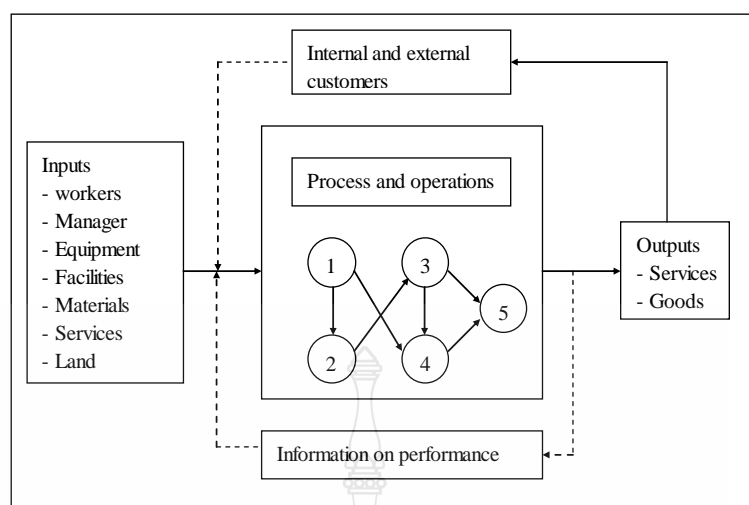
2) ระบบการผลิตแบบต่อเนื่อง (Continuous Production System)

ระบบการผลิตแบบต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีการไหลของวัตถุดิบต่อเนื่องตามสายการผลิต (Line Production) เช่น โรงพิมพ์หนังสือ โรงงานผลิตอาหารกระป๋อง การผลิตแก้วของโรงงานผลิตแก้ว บุหรี่ ไม้อัด น้ำตาล เป็นต้น ลักษณะที่ดีของระบบการผลิตต่อเนื่องก็คือใช้พื้นที่ในโรงงานได้ประโยชน์คุ้มค่าเต็มประสิทธิภาพ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่ในกระบวนการผลิตของสายการผลิตเหลือพื้นที่ในการเก็บวัตถุดิบเล็กน้อย และการขนย้ายวัตถุดิบในสายการผลิตก็จะใช้การขนย้ายแบบตายตัวเช่น ใช้สายพาน (Conveyers) ขนย้ายวัตถุดิบในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในระบบการผลิตแบบต่อเนื่อง ผู้ผลิตจะต้องวางผังโรงงานให้สอดคล้องกับระบบการผลิต ผังของโรงงานอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับระบบการผลิตแบบต่อเนื่องที่ใช้กันมากก็คือ การวางผังโรงงานแบบชนิดของผลิตภัณฑ์ (Product Layout) ลักษณะการผลิตแบบต่อเนื่องมีลักษณะการผลิตดังนี้

- มีอุปกรณ์และกระบวนการผลิตมาตรฐาน
- ลักษณะของปัจจัยการผลิต จะมีมาตรฐานแน่นอนไม่เปลี่ยนแปลงชนิดหรือส่วนประกอบ
- ลำดับการผลิตแน่นอน
- การไหลหรือการเคลื่อนย้ายของงานมักจะใช้สายพาน (Conveyor Belts)
- การป้อนงานเข้าหน่วยผลิตแต่ละหน่วย จะใช้กฎเกณฑ์ตามลำดับมาก่อนเข้าก่อน
- ผลิตสินค้ามาตรฐานได้ทีละมากๆ (Mass Production)

2.1.2 กระบวนการผลิต (Process)

กระบวนการผลิต (Process) หมายถึงกิจกรรมแปรรูปและเพิ่มมูลค่าให้แก่ปัจจัยนำเข้าเพื่อผลิตเป็นสินค้าหรือบริการที่พร้อมต่อการส่งมอบให้แก่ลูกค้า ในอุตสาหกรรมแต่ละประเภทมีกระบวนการผลิตในขั้นของรายละเอียดต่างๆ แตกต่างกันดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กระบวนการผลิตขององค์กร

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงขั้นตอนในกระบวนการผลิตที่สำคัญๆแล้วจะมีความเหมือนกันจากรูปที่ 2.1 แสดงถึงกระบวนการผลิตขององค์กรทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือใหญ่ โดยกระบวนการผลิตเริ่มต้นจากขั้นตอนการจัดหาปัจจัยนำเข้าที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการซึ่งประกอบไปด้วย ทรัพยากรมนุษย์ทั้งบุคลากรและฝ่ายบริหาร วัตถุดิบ ที่ดิน พลังงาน และสินทรัพย์ประเภททุน เช่น เครื่องจักร และสถานประกอบการ

2.2 การวางผังโรงงาน

การออกแบบและการจัดวางผังโรงงานนั้นมีมานานแล้วนับย้อนหลังไปประมาณปี พ.ศ 2443เฟรเดอริก ดับบลิว เทเลอร์ ได้แนะนำระบบการจัดการที่มีแบบแผนเข้ามาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมจากนั้นได้มีการอาศัยศิลปะต่างๆ ในการแก้ปัญหาการออกแบบผังโรงงานจนกระทั่งทุกวันนี้ก็ยังใช้อยู่แต่ในปัจจุบันการออกแบบผังโรงงานถือว่าเป็นเรื่องของวิทยาศาสตร์และศิลปะ เนื่องจากได้มีการนำเอาหลักเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์คือ มีการวิเคราะห์ปัญหาและวางแผนอย่างมีแบบแผนในการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต เพื่อให้การออกแบบสอดคล้องกับสิ่งที่ได้วิเคราะห์มา นอกจากนี้ยังต้องใช้ศิลปะในการออกแบบ เพื่อให้โรงงานหรือสถานที่ทำงานมีสภาพแวดล้อมที่น่าทำงานและน่าอยู่ ซึ่งการทำงานด้วยความสบายใจก็จะทำให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงการผลิตที่ดีขึ้นได้ การออกแบบผังโรงงานที่ดีจะต้องอาศัยความชำนาญ ประสบการณ์ การเลียนแบบและการไหลของวัสดุหรือผลิตภัณฑ์มาผสมผสานกัน สำหรับสถานะของโรงงานที่

แตกต่างกันออกไปถ้าผังของโรงงานใดที่ได้รับการออกแบบดีกว่า ก็ต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงที่น้อยกว่า สำหรับการออกแบบผังโรงงานที่จะขอนำมากล่าวในที่นี้ ได้ยึดถือแนวความคิดของ ริชาร์ด มิวเตอร์ (Richard Muter) ผู้ซึ่งคิดค้น “การจัดวางผังโรงงานอย่างมีแบบแผน” และ เจมส์ เอ็ม แอปเปิล (James Apple) ซึ่งต่างก็อาศัยประสบการณ์ การเลียนแบบ ความพอใจของคนงานและการไหลของวัสดุเป็นบรรทัดฐานในการออกแบบ การออกแบบผังโรงงานจะมีการดำเนินงานเป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์จนกระทั่งได้แผนผังที่สมบูรณ์แบบออกมา

2.2.1 หลักการออกแบบและวางผังโรงงาน

หลักการออกแบบและวางผังโรงงานในโรงงานจะประกอบไปด้วย 2 ส่วนใหญ่ๆ ด้วยกันที่ผู้ออกแบบผังโรงงานจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ส่วนหนึ่งก็คือเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งไม่มีชีวิตจิตใจและอีกส่วนหนึ่งก็คือ คนงานที่มีชีวิตจิตใจที่จะแสดงความพอใจ หรือไม่พอใจออกมาในรูปแบบต่างๆ ได้ผังโรงงานที่ได้รับการออกแบบมาจะดีและใช้ได้ผล ก็ด้วยความร่วมมือของคนงานในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ให้ความคิดเห็นและเห็นด้วยกับแบบที่ออก ฉะนั้นเพื่อให้ได้ผังโรงงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ การออกแบบผังโรงงานจึงต้องอาศัยทีมงานที่มาจากฝ่ายต่างๆ และสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงตลอดเวลาในการออกแบบแผนผังของทีมงานก็คือ

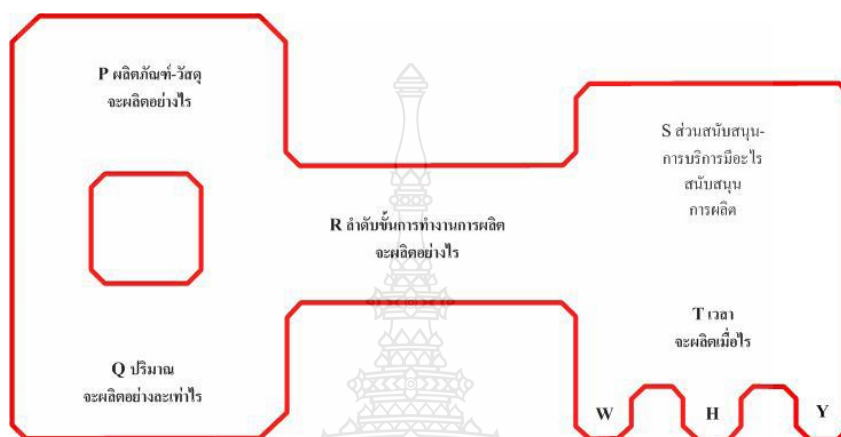
- 1) การให้ทุกส่วนงานมีความสัมพันธ์กันอย่างดี
- 2) ระยะทางการขนถ่ายลำเลียงรวมควรจะสั้นสุด
- 3) การไหลส่วนใหญ่ควรจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
- 4) การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ทุกส่วนซึ่งรวมพื้นที่ทางสูงด้วย
- 5) ความพอใจและความปลอดภัยของคนงาน

2.2.2 วิธีการออกแบบผังโรงงาน

ในการออกแบบผังโรงงานควรที่จะได้มีการปฏิบัติอย่างมีระเบียบเป็นขั้นเป็นตอนเพื่อหลีกเลี่ยงความสับสน และควรที่จะได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลในทุกแง่มุม เพื่อที่จะให้ได้ผังโรงงานที่ดีจริงๆออกมา สำหรับขั้นตอนที่ควรแก่ การปฏิบัติที่ขอแนะนำไว้ในที่นี้มีดังนี้คือ

- 1) การเก็บข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลนั้นนับได้ว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่งยวดสำหรับการวางแผนการแก้ปัญหาทุกด้านของฝ่ายการจัดการ ถ้าปราศจากข้อมูลเสียแล้ว การแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปก็คงเป็นไปได้ยาก การออกแบบผังโรงงานก็เช่นเดียวกัน จะต้องมีข้อมูลที่มากและมีความเที่ยงตรงพอควร ถึงจะทำให้การออกแบบผังโรงงานประสบผลสำเร็จได้สำหรับข้อมูลใดที่ควรแก่การเก็บนั้น ขึ้นอยู่กับชนิดและขนาดของหน่วยงาน การเก็บข้อมูลจะเก็บตามความต้องการของหน่วยงาน สำหรับข้อมูลหลักที่จะต้องเก็บเสมอในการออกแบบผังโรงงานก็คือชนิดและปริมาณของ

ผลิตภัณฑ์ที่จะผลิต ขั้นตอนการผลิต สิ่งสนับสนุนการผลิต และเวลาที่ใช้ในการผลิต พร้อมทั้งเหตุผลต่างๆ ริชาร์ด มิวเตอร์ ให้สรุปข้อมูลหลักเป็นอักษรภาษาอังกฤษไว้ที่ลูกกุญแจไขปัญหาคือ P, Q, R, S และ T ในที่นี้ได้นำเอากุญแจไขปัญหานี้มาแสดงไว้ให้ดูในภาพที่ 2.2 และจะอธิบายในรายละเอียดเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

ภาพที่ 2.2 กุญแจ PQRST เพื่อการไขปัญหาการวางผังโรงงาน [2]

อักษร P (Product) แทนด้วยชนิดของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ก็จะต้องทราบว่าจะทำการผลิตสินค้าอะไรทั้งปัจจุบัน อนาคตอันใกล้และไกล จะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าทั้งระยะสั้นและระยะยาว ชนิดของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ในที่นี้หมายถึง โมเดล รุ่น แบบ เลขที่ขึ้นส่วนชื่อขึ้นส่วน และกลุ่มของสินค้าหรือวัสดุ จะเห็นได้ว่าคำาชนิดของสินค้า เราไม่ได้หมายถึงสินค้าสำเร็จรูปเพียงอย่างเดียว แต่เราหมายถึงทุกชิ้นส่วนที่มีการผลิต ทั้งนี้เพราะแต่ละชิ้นส่วนจะผลิตจากกระบวนการผลิตที่แตกต่างกัน ฉะนั้นการเก็บข้อมูลของการผลิตแต่ละชิ้นส่วนมาวิเคราะห์จึงมีความจำเป็น

อักษร Q (Quantity) หมายถึง ปริมาณที่ผลิตของผลิตภัณฑ์หรือสินค้าแต่ละชนิดอาจคิดในรูปของจำนวนชิ้น หรือน้ำหนัก เป็นต้น หรือค่าของสินค้าก็ได้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงสำหรับปริมาณที่ผลิตก็คือของเสียที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิต และความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป อาจจะไปตามฤดูกาล เปลี่ยนไปเพราะการออกแบบใหม่ ฉะนั้นข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิตในการออกแบบผังโรงงานนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการคาดคะเนทั้งปริมาณในปัจจุบันและในอนาคต ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ถึงแม้ว่าปัจจุบันการคาดคะเนความต้องการในอนาคตจะยากขึ้น และมีความเที่ยงตรงน้อยก็ตาม แต่ก็ต้องให้ได้ตัวเลขความต้องการนี้ออกมาในระยะ 1 ปี ถึง 3 ปี เป็นอย่างต่ำ เพื่อว่าผังโรงงานจะได้รับการออกแบบเพื่อ สำหรับความต้องการในอนาคตที่คาดคะเนไว้ อนึ่งนโยบายเกี่ยวกับการผลิต

และวัสดุหรือสินค้าคงคลัง ก็จะมีผลต่อผังโรงงานอย่างมากทีเดียว เช่น ในกรณีที่มีความต้องการเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ผังโรงงานอาจจะออกแบบไว้เป็น 3 กรณีด้วยกันคือ

- ในกรณีที่คำนึงถึงความต้องการสูงสุด เมื่อเวลาที่ความต้องการลดต่ำลงแล้วเครื่องจักรและคนงานก็จะเกิดการว่างงาน

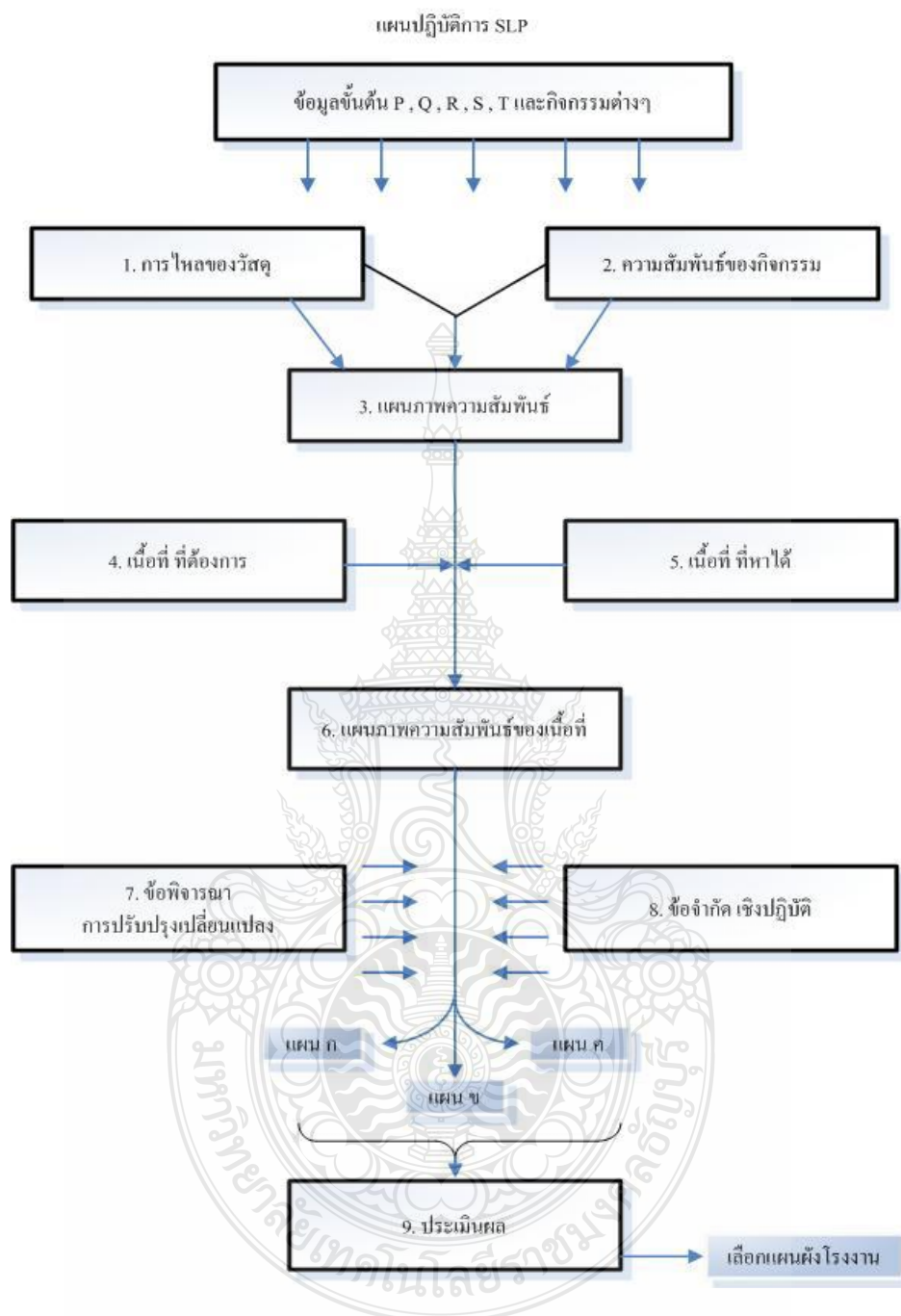
- ในกรณีที่คำนึงถึงความต้องการเฉลี่ย ก็จะมีการผลิตไปเรื่อยๆ ส่วนที่เกินความต้องการในเวลาที่มีความต้องการน้อย จะเอาไปเก็บไว้ในคลังเก็บเพื่อไว้สำหรับช่วงความต้องการเพิ่มขึ้น

- ในกรณีที่คำนึงถึงความต้องการต่ำสุด เมื่อเวลาที่มีความต้องการมากก็ต้องมีการทำงานล่วงเวลา ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นได้

อักษร R (Routing) หมายถึง ลำดับขั้นการผลิต จะมีการผลิตขึ้นตอนไหนก่อนหน้าหลังลำดับขั้นการผลิตนั้นได้มาจากการออกแบบการผลิตที่ดี นั่นก็หมายความว่าเราจะต้องวิเคราะห์และออกแบบการผลิตเสียก่อนว่า ชิ้นส่วนใดควรผลิตอย่างไร และขั้นการผลิตใดควรจะทำก่อนหลังจากนั้นก็จะได้ลำดับขั้นการผลิตที่ประหยัด อันเป็นปัจจัยหนึ่งในการบังคับผังโรงงานที่จะออกแบบ

อักษร S (Supporting Service) หมายถึง ส่วนสนับสนุนการผลิต ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ เพื่อให้การผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสนับสนุนการผลิตบางหน่วยมีความสำคัญมากจะขาดเสียมิได้แต่บางหน่วยก็มีความสำคัญน้อย ถ้าไม่มีก็ไม่มีผลกระทบกระเทือนมากนัก ตัวอย่างของส่วนสนับสนุนต่างๆ เช่น ที่รับส่งของ โกดังเก็บของ หน่วยจัดหาเครื่องมือ หน่วยซ่อมบำรุงรักษา ห้องสุขาห้องพยาบาล สำนักงาน โรงอาหาร ที่จอดรถ และที่ทิ้งเศษของเสีย โดยทั่วไปแล้วส่วนสนับสนุนการผลิตมักต้องการเนื้อที่มากกว่าหน่วยผลิต ดังนั้นจึงควรให้ความสนใจกับมันมากสักหน่อย

อักษร T (Time) หมายถึง เวลาในการผลิตแต่ละขั้นตอนใช้เวลามากไหม และจะผลิตเมื่อไร ผลิตบ่อยไหม T จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับ P, Q, R, และ S เพราะทำให้สามารถกำหนดคนเครื่องจักร และขนาดเนื้อที่ได้ นอกจากอักษร 5 ตัวดังกล่าวแล้ว ยังมีอักษรอีก 3 ตัว ที่เกี่ยวข้องกับ WHY อักษร 3 ตัวนี้มีไว้เพื่อแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปได้จริงๆ เพราะจากการถามและตอบด้วยเหตุผลนี้เอง จะทำให้ผู้ออกแบบผังโรงงานมองปัญหาได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้เหตุผลต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ยังสามารถที่จะใช้เป็นประโยชน์ในการที่จะทำให้ผู้มีอำนาจในการรับรองเห็นด้วยกับแผนผังโรงงานถ้าผู้มีอำนาจไม่เห็นชอบด้วย จากแผนการเชิงปฏิบัติการของการวางแผนผังโรงงานอย่างเป็นระบบ ดังภาพที่ 2.3 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับข้อมูลสำคัญพื้นฐานขั้นต้น อันเป็นข้อมูลสำคัญและจำเป็นในการวางแผนผังโรงงาน

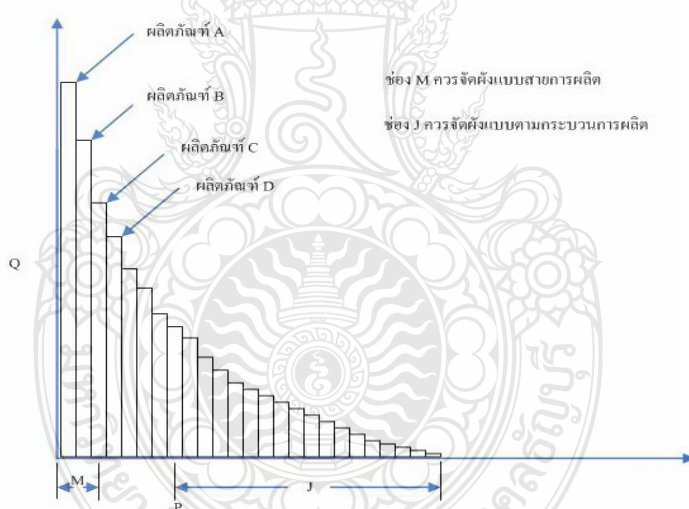

ภาพที่ 2.3 แผนการเชิงปฏิบัติการของการวางแผนผังโรงงานอย่างเป็นระบบ [2]

2) การวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนผังโรงงานอย่างมีระบบ ข้อมูลที่เราเก็บมาได้นำมาวิเคราะห์เบื้องต้นจะทำให้เราทราบสิ่งต่อไปนี้

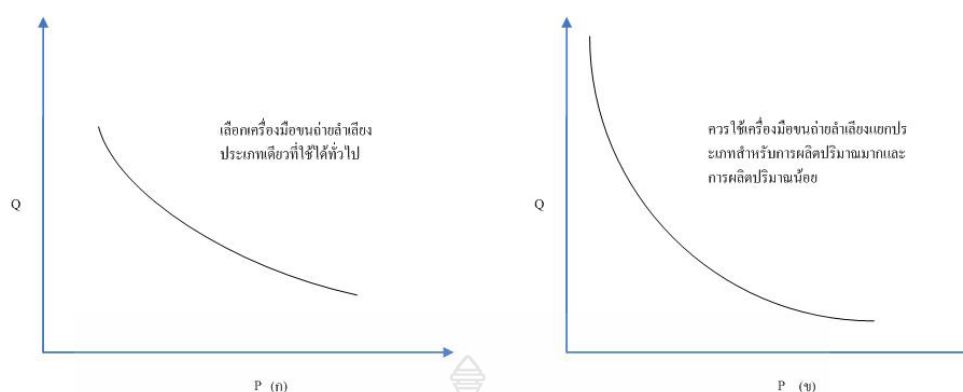

- ข้อมูลของ P, Q และ R จะทำให้ทราบลักษณะของการไหลระหว่างหน่วยงานว่าเป็นอย่างไร
- ข้อมูลของ P, Q และ S จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยผลิตและหน่วยสนับสนุน และระหว่างหน่วยสนับสนุนด้วยกันเอง
- ข้อมูล R และ T จะเป็นตัวกำหนดชนิดและจำนวนเครื่องจักรเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ ทำให้สามารถประมาณการพื้นที่ของหน่วยผลิตได้
- ข้อมูล S จะทำให้ทราบถึงส่วนสนับสนุนการผลิตที่จำเป็นจะต้องมีและพื้นที่สำหรับส่วนสนับสนุนการผลิตทั้งหมดที่ต้องการได้
- ข้อมูล P และ Q มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์จากแผนภูมิ P-Q จะทำให้ทราบสิ่งต่อไปนี้
 ฝั่งโรงงานส่วนใดควรจัดเป็นฝั่งโรงงานแบบใด เช่น แบบสายการผลิต แบบจัดตามประเภทของเครื่องจักร หรือแบบผสมผสาน ภาพที่ 2.4 แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการเลือกชนิดของฝั่งโรงงานว่าเมื่อข้อมูล P และ Q อยู่ในสถานะใดควรเลือกฝั่งโรงงานแบบใด

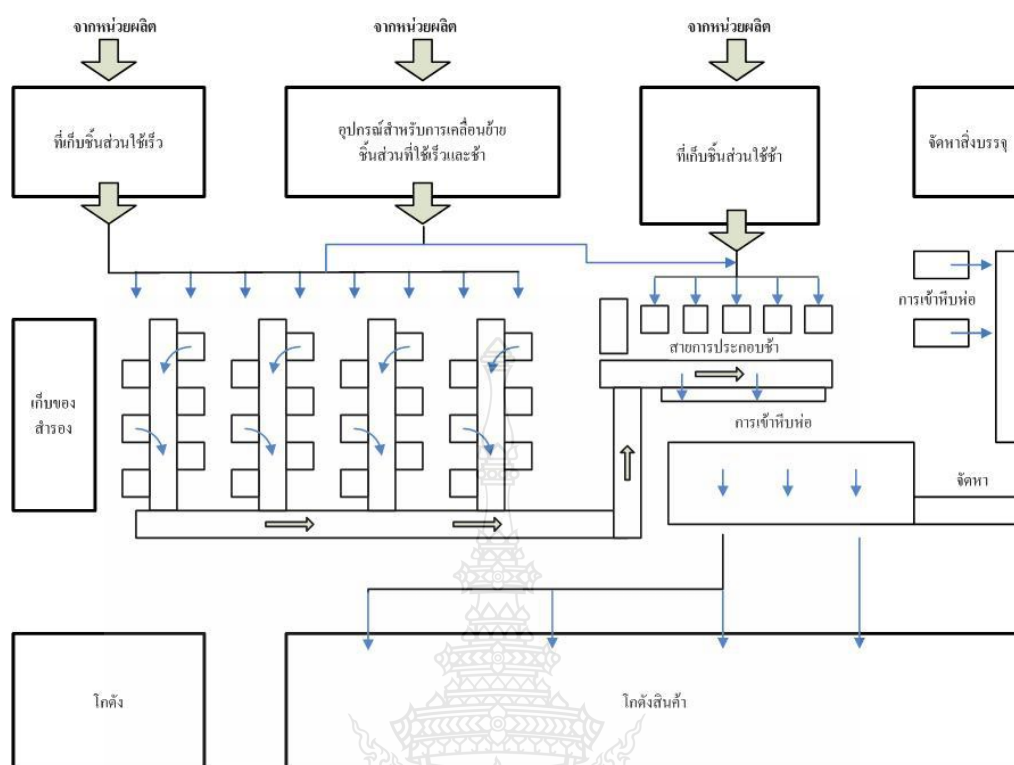
ภาพที่ 2.4 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของผลิตภัณฑ์ (P) และปริมาณ (Q) [3]

ควรเลือกเครื่องมือการขนถ่ายลำเลียงประเภทใด เลือกประเภทเดียวแบบใช้ทั่วไปหรือเลือกเป็น 2 ประเภท ประเภทหนึ่งใช้กับงานผลิตเป็นปริมาณมากๆ ที่มีการจัดฝั่งโรงงานเป็นแบบสายการผลิตและอีกประเภทหนึ่งใช้กับงานผลิตที่ไม่มาก ที่มีการจัดวางโรงงานแบบตามประเภทของเครื่องจักรดังแสดงในภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 การจัดวางโรงงานแบบตามประเภทของเครื่องจักร [3]

ควรรใช้แผนภูมิโคในการวิเคราะห์การไหลของ P, Q และ R ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ P และ Q ทำให้เราทราบประเภทของผังโรงงานที่เราควรจะใช้ เราสามารถเลือกกระบวนการผลิตได้ เลือกชนิดและจำนวนเครื่องจักรได้ ประมาณจำนวนคนได้ผลสุดท้ายก็คือเราสามารถประมาณขนาดพื้นที่ที่ต้องการได้ นอกจากนี้การวิเคราะห์ P และ Q ของโรงงานเก่าก็ยังบอกได้อีกว่าควรจะมีการเปลี่ยนแปลงผังหรือไม่ ตัวอย่างของผลจากการวิเคราะห์ P และ Q มีโรงงานหนึ่งผลิตที่จับอุปกรณ์ไฟฟ้าได้ทำการวิเคราะห์ P และ Q แล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงผังโรงงานอย่างมากพอควร เริ่มแรกทีเดียวทางโรงงานได้วางแผนให้แผนกประกอบเพียงแผนกเดียว ซึ่งประกอบด้วยโต๊ะประกอบเดี่ยวๆ คืองานประกอบจะอยู่กับที่ที่แต่โต๊ะคนหนึ่งคนจะทำการประกอบตั้งแต่ต้นจนเสร็จ จากการวิเคราะห์ทำให้ผู้จัดการโรงงานพบลักษณะพิเศษของเส้นโค้ง P-Q อันจะเป็นผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงแผนกประกอบขึ้นคือ เขาจัดให้มีสายประกอบงานขึ้นในบริเวณหนึ่งอีกบริเวณหนึ่งก็ให้คนงาน 2-4 คน ช่วยกันทำ และอีกบริเวณหนึ่งก็ให้คนงานทำไว้เหมือนแบบเก่าผลจากการจัดผังใหม่นี้ทำให้เพิ่มผลผลิตได้ถึง 17 เปอร์เซ็นต์ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นเลย สำหรับอีกตัวอย่างหนึ่งที่ใช้การวิเคราะห์ P-Q และทำให้เกิดการปรับปรุงผังโรงงานขึ้นดังแสดงไว้ในภาพที่ 2.6 เป็นการจัดชิ้นส่วนที่ใช้เร็วและช้าแยกออกจากกัน ทำให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานที่ดีที่ปลายทั้งสองของเส้นโค้ง P-Q ขึ้น

ภาพที่ 2.6 การวิเคราะห์ P-Q และทำให้เกิดการปรับปรุงผังโรงงาน [3]

ค) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป้าหมายหลักก็คือ เพื่อหาดำแหน่งที่ตั้งของหน่วยงานต่างๆ ที่เหมาะสม ฉะนั้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์จึงถือได้ว่าเป็นหัวใจของการออกแบบโรงงาน ได้กล่าวมาแล้วว่าโรงงานจะประกอบไปด้วย 2 หน่วยใหญ่ๆ ด้วยกันคือ หน่วยผลิตและหน่วยสนับสนุนการผลิต ความแตกต่างของข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ก็คือการไหลของวัสดุสิ่งของ นั่นก็คือหน่วยผลิตโดยทั่วไป จะมีการไหลของวัสดุสิ่งของอย่างเห็นเด่นชัดแต่หน่วยสนับสนุนการผลิตไม่มีการไหลของวัสดุสิ่งของหรือจะมีก็น้อยมาก ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ ฉะนั้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทั้ง 2 หน่วย อาจกระทำได้ดังนี้

- ในหน่วยผลิตใดๆ ที่มีการไหลของวัสดุสิ่งของอย่างเห็นเด่นชัด เราสามารถใช้การไหลเป็นเครื่องประเมินความสัมพันธ์ของหน่วยงานได้

- สำหรับหน่วยสนับสนุนการผลิต และหน่วยผลิตที่ไม่มีการไหลของวัสดุสิ่งของอย่างเห็นเด่นชัด เราไม่มีข้อมูลการไหลสำหรับวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้ ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เราจึงต้องใช้วิธีระดมความคิดกัน และใช้เหตุผลเข้าประกอบการตัดสินใจในการให้ระดับความสัมพันธ์ของหน่วยงานจะเห็นได้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวกับการบริการโดยตรงไม่มีการผลิต เช่น ธนาคาร โรงพยาบาล และสำนักงานทั่วไป เป็นต้น ซึ่งสามารถนำข้อพิจารณาขึ้นมา วิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อ

ออกแบบผังที่ทำงานได้ สำหรับโรงงานต่างๆไปมักจะมีทั้งหน่วยผลิตและหน่วยสนับสนุนการผลิต การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จึงต้องอาศัยทั้ง 2 ข้อดังกล่าวข้างต้นโดยอาจความสำคัญในการวิเคราะห์ เท่ากัน หรืออาจให้ความสำคัญของข้อที่ 1 มากเป็นสองเท่าของข้อที่ 2 ก็ได้ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับประเภท ของโรงงานผลิต

4) การวิเคราะห์ความต้องการเนื้อที่ของหน่วยงานและกิจกรรม ได้กล่าวมาแล้วว่า พื้นที่ของ โรงงานนั้นมีทั้งพื้นที่สำหรับหน่วยผลิตและหน่วยสนับสนุนการผลิต โดยจะต้องคำนึงถึงความต้องการในอนาคตด้วย โดยปกติพื้นที่สำหรับหน่วยผลิตนั้นหาได้ค่อนข้างแน่นอนเพราะจำนวนเครื่อง ที่ต้องการ ซึ่งได้จากการคำนวณจะเป็นตัวกำหนดขนาดเนื้อที่ได้ค่อนข้างแน่นอนสำหรับเนื้อที่ส่วน สนับสนุนการผลิตนั้นจะต้องการมากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้มีอำนาจว่าจะให้มีส่วน สนับสนุนมากน้อยเพียงใด เพราะที่มีความจำเป็นมากก็มี ที่มีความจำเป็นน้อยก็มีการประมาณความ ต้องการเนื้อที่สนับสนุนนี้ มักจะประมาณเกินความต้องการจริง ในกรณีที่มีความต้องการเนื้อที่ที่ คำนวณได้นี้มากเกินไปกว่าเนื้อที่ที่หาได้ไม่มากนัก และเราจำเป็นที่จะใช้เนื้อที่ผืนนั้นเราก็อาจลดตัด ทอนเนื้อที่ของหน่วยสนับสนุนลง และลองจัดผังดูความเป็นไปได้ของการใช้เนื้อที่ผืนนั้น พึงจำไว้ว่า จงอย่าได้พยายามไปตัดทอนเนื้อที่ของหน่วยผลิตลง เพราะมันจะเป็นอันตรายต่อการผลิตเป็นอย่างมาก และการตัดทอนเนื้อที่ของหน่วยสนับสนุนก็ให้ตัดทอนแต่ละที่ ตามความเหมาะสม มิใช่ตัดทอน เป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากันหมดทุกหน่วยงาน

5) การออกแบบผังโรงงาน จำแนกออกเป็น 2 ขั้นตอน ตามที่กล่าวมาแล้วคือ การออกแบบผัง อย่างคร่าวๆ และการออกแบบผังในรายละเอียด สำหรับการออกแบบผังอย่างคร่าวๆ และการ ออกแบบผังในรายละเอียดเฉพาะในขั้นของการจัดบล็อกสี่เหลี่ยมจะมีวิธีการคล้ายกันคือต้องนำเอา ความสัมพันธ์ของหน่วยงานที่วิเคราะห์มาได้ มาเขียนแผนผังความสัมพันธ์เสียก่อนเพื่อจะได้ตำแหน่ง ที่ตั้งของหน่วยงานที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จากนั้นจึงจะจัดเนื้อที่ที่ต้องการลงไปให้กับ หน่วยงานต่างๆ และจัดให้ได้ว่ารูป ก็จะได้แผนผังคร่าวๆ ออกมา ส่วนการออกแบบแผนผังใน รายละเอียดนั้น จะต้องอาศัยศิลปะและความรู้จากประสบการณ์ค่อนข้างมากในการจัดเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ แล้วให้เกิดการผลิตที่เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

6) การประเมินผลเพื่อเลือกแผนผัง ในการออกแบบผังโรงงานทั้ง 2 ขั้นตอนคือการออกแบบ ผังอย่างคร่าวๆ และการออกแบบผังในรายละเอียดนั้นต้องพยายามออกแบบให้ได้หลายแผนผัง เพื่อ ประเมินเปรียบเทียบจะได้ทราบได้ว่า ผังโรงงานไหนดีกว่ากัน ถ้ามีการออกแบบเพียงผังโรงงานเดียว ก็จะไม่มีการทราบเลยว่า เป็นผังโรงงานที่ดีหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้เพราะไม่มีผัง โรงงานอื่นให้ เปรียบเทียบเพื่อที่จะให้ได้หลายผังโรงงานมาประเมินเปรียบเทียบในการออกแบบผังโรงงาน

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตราการผลิต (Productivity)

อัตราการผลิตมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า “ประสิทธิภาพ” กล่าวคือ อัตราการผลิตเป็ นดัชนีแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตต่อทรัพยากรที่ใช้ในการก่อให้เกิดผลผลิตนั้น คือ

$$\text{Productivity} = \text{Output} / \text{Input} \quad (2.1)$$

ถึงแม้จะใช้สูตรเขียนแบบเดียวกัน แต่ความหมายของผลิตภาพนั้น มีความสัมพันธ์ของผลผลิตต่อทรัพยากรที่ใช้ต่งกัน โดยมีการคำนวณเชิงเศรษฐกิจทั้งผลผลิต และทรัพยากรที่ใช้ จึงไม่ได้วัดออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ แต่จะวัดออกมาเป็นตัวเลข โดยไม่จำเป็นต้องบอกหน่วยใด ๆ หนึ่ง และโดยหลักการที่ถูกต้องจะออกมาสูงกว่าหนึ่งเสมอ การเพิ่มผลผลิตในอุตสาหกรรม ถ้าพิจารณาจากสูตรของอัตราผลิตที่ใช้ อยู่จะเป็ นดังนี้

$$\text{อัตราการผลิต} = \text{ผลผลิต} / \text{ทรัพยากรที่ใช้} \quad (2.2)$$

ซึ่งดัชนีชี้วัดสำหรับงานวิจัยนี้การคำนวณอัตราผลิตโดยคิดจากความสัมพันธ์ของผลผลิตต่อทรัพยากร คือ ชั่วโมงการทำงาน และจำนวนพนักงาน มีหน่วยเป็นชิ้นต่อคนต่อชั่วโมง โดยมีสมการการคำนวณคือ

$$\text{Productivity} = \text{Output} / (\text{Man} \times \text{Hr.}) \text{ หรือ } W \quad (2.3)$$

เมื่อ

Output	=	จำนวนผลผลิต (ชิ้นงาน)
Man	=	จำนวนพนักงานในสายการผลิต (คน)
Hr.	=	จำนวนชั่วโมงการทำงาน (ชั่วโมง)
WF.	=	เวลามาตรฐานคิดเป็นชั่วโมงต่อชิ้นงาน

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษางาน

การศึกษางาน (Work Study) เป็นการรวมเอาการศึกษาความเคลื่อนไหว (Motion Study) และ การศึกษาเวลา (Time Study) เข้าไว้ด้วยกัน โดยอาจนิยามได้ว่าการศึกษางานเป็นการศึกษาถึงวิธีการและการประเมินการทำงานซึ่งมักจะใช้ทรัพยากรมนุษย์

และทรัพยากรธรรมชาติให้ การศึกษา งาน เป นคำที่ใช่ แทนถึงวิธีการต ่างๆ จากการศึกษาวิธีการทำงาน (Method Study) และการวัดผลงาน (Work Measurement) ซึ่งใช่ ในการศึกษาการทำงานของคน และพิจารณาถึงองค์ ประกอบต ่างๆ ซึ่งจะมี ผลต อประสิทธิภาพของการทำงานเพื่อการปรับปรุงการทำงานนั้นๆ ให้ ดีขึ้น [4]

การศึกษางานเป นการศึกษากิจกรรมต ่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินการอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ ดีขึ้น เกิดความประหยัดหรือลดต นทุนและค าใช่ จ ายให้ น อยลงเพื่อให้ เกิดผลิตภาพ ที่ดีขึ้น รวมถึงการหาเวลามาตรฐานต ่างๆในการดำเนินการ

การศึกษางาน คือเทคนิคในการวิเคราะห์ ขั้นตอนของการปฏิบัติงานเพื่อขจัดงานที่ไม่ จำเป็นออก และหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุด เร็วที่สุดในการปฏิบัติงานนั้นๆ รวมถึงการปรับปรุงมาตรฐานการทำงานและการบริหารแผนการโดยอาศัยระบบค าแรงจูงใจ

2.4.1 ประโยชน์ ของการศึกษางาน

การศึกษางานนั้นสามารถทำให้ เราดีแ ส วนงานต ่างๆ และเห็นถึงภาระหน ้าที่ของแต่ละ ส วนงานว าคีมากน อยเพียงใด [4] ได้ กล าวถึงประโยชน์ ข อื่นๆของการศึกษางานไว้ ดังนี้

- 1) เป นเครื่องมือช วยในการเพิ่มผลผลิตในโรงงานหรือหน วยงาน
- 2) เป นระบบงานที่จะทำให้ เราไม่ มองช ามองค ประกอบที่จะมีผลต อประสิทธิภาพ ำการ
- 3) เป นเครื่องมือในการกำหนดมาตรฐานของงาน ซึ่งจะใช่ ประโยชน์ ในการวางแผนและควบคุมการผลิต
- 4) ช วยให้ เกิดการประหยัดตั้งแต่ เริ่มทำงานจนถึงช วระยะการทำงานที่ได้ ปรับปรุงแล ่ว
- 5) สามารถใช่ ใด ทุกโอกาสและสถานที่ไม่ ่ว จะเป นอุตสาหกรรมประเภทใด
- 6) เป นเครื่องมือที่ช วยให้ เข ำใจลักษณะป ญหาของงาน และสามารถกำจัดการที่ ุ ร

ประสิทธิภาพและความบกพร องในหน วยงานใด

ดังนั้นจึงถือได้ ่ว การศึกษาการทำงานมีระบบงานและมีอิทธิพลต อประสิทธิภาพการทำงาน โดยตรง สามารถทำให้ ข อบกพร องของส วนงานต ่างๆ ปรากฏขึ้นให้ เห็น

โดยส วนใหญ่ หากทำการ สังเกตจะเห็นได้ ว เราสูญเสียเวลาการผลิต ไปด้วยการรอกอย หรือจากการที่เครื่องจักรหยุดชะงัก ทำให้ ผู้ วิจัยเลือกที่จะใช้ การศึกษางานในส วนของการศึกษาเวลามาช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ของหน วยงานให้ เพิ่มขึ้นจากเดิมอย างน อย 5 เปอร์เซ็นต์ เซ็นต

2.4.2 เครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษางาน

เนื่องจากการศึกษางานนั้นเป นการตีแผ งานส วนต างๆ ให้ ออกมาอย างละเอียดและเป นขั้นตอน จึงทำให้ ข ้อมูลของงานที่ทำการศึกษาแตก อยออกมาก อนข างมาก ดังนั้นจึงจำเป นที่จะต องใช้ เครื่องมือ วยในการเก็บและวิเคราะห์ห ข ้อมูลต างๆเหล านั้น ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้ วิจัยได้ เลือกใช้ แผนภูมิกระบวนการผลิต (Process Chart) มาช่วยเก็บ ้อมูลกระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์กระเป ้าเล็ก

แผนภูมิกระบวนการผลิตเป นเครื่องมือที่ใช้ ในการบันทึกข ้อมูลกระบวนการผลิต หรือวิธีการทำงาน ให้ อย ในลักษณะที่เห็นได้ ชัดเจน และเข ้าใจ าย ในแผนภูมิจะแสดงถึงขั้นตอนการทำงาน ตั้งแต่ ต นจนจบกระบวนการ โดยจะเขียนตั้งแต่ วัตถุิบเข ้ามาสู่ โรงงาน แล วดติดตามบันทึกเหตุการณ์ ที่ เกิดขึ้นกับวัตถุิบนั้นเรื่อยๆทุกขั้นตอน เช่น น ถูกลำเลียงไปยังห องเก็บถูกตรวจสอบ ถูกเปลี่ยนรูปร าง เครื่องจักร จนกระทั่งเป นชิ้นส วน หรือประกอบเป นผลิตภัณฑ์

การศึกษาย างละเอียดถี่ถี่ วนของแผนภูมิโดยอาจมีรูปภาพประกอบของทุกขั้นตอนในกระบวนการผลิต ทำให้ พบว ้า การทำงานบางอย างจะถูกขจัดทิ้งไป การทำงานบางอย างสามารถรวมเข ้า ค วยกันได้ กับงานอื่น อาจใช้ เครื่องจักรที่ประหยัดกว ้าได้ สามารถลดหรือขจัดความล ้าช ้า และการรอกอยที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล ้านี้จะทำให้ เกิดการผลิตที่มีต นทุนต่ำลงแผนภูมิกระบวนการผลิตก็เหมือนกับแผนภูมิทั่วไป ที่ใช้ สัญลักษณ์ แสดงถึงความหมายต างๆ ซึ่งสามารถดัดแปลงเพื่อนำไปใช้ กับงานที่เหมาะสมเป นอย างๆ เช่น นใช้ แสดงลำดับการทำงานของคนงาน ใช้ แสดงขั้นตอนต างๆ เมื่อนำวัตถุิบผ ้านกระบวนการผลิต แผนภูมิสามารถแบ งได้ เป น 2 ชนิด คือแผนภูมิแบบคนเป นหลัก (Man Type) หรือแผนภูมิแบบวัสดุเป นหลัก (Material Type) ซึ่งการวิเคราะห์ห แผนภูมิส วนใหญ่ จะ ใช้ สัญลักษณ์ ที่ใช้ กันโดยทั่วไป 5 สัญลักษณ์ คือ

○ = Operation คือ การปฏิบัติงานหรือการทำงาน หมายถึง กิจกรรมที่ทำให้ วัสดุเปลี่ยนแปลงอย างจงใจ ไม่ ว ้าจะเป นทางกายภาพ หรือทางเคมี กิจกรรมที่แยก หรือ

ประกอบ กิจกรรมที่ จัดเตรียมวัสดุสำหรับขั้นตอนการผลิต รวมถึงการรับส่ง □ ข □ าวสาร การคำนวณ และการวางแผน

= Transportation คือ การขนส่ง □ งหรือการขน □ ย หมายถึง การเคลื่อน □ ย วัสดุจากจุด หนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ยกเว □ นการเคลื่อน □ ยขณะอยู่ □ ในขั้นตอนการผลิตและยกเว □ นกรณีที่เป □ นการ เคลื่อน □ ยโดยขนงานภายในสถานีระหว □ างการตรวจสอบ

= Inspection คือ การตรวจสอบ หมายถึง กิจกรรมเกี่ยวกับการตรวจสอบเปรียบเทียบคุณภาพของชิ้นงาน ปริมาณของวัสดุ เพื่อให้ □ แน □ ใจในลักษณะของชิ้นงาน

= Delay คือ ความล □ าช □ า หมายถึง กิจกรรมที่มีการหยุดรอ หรือพัก ก □ อนที่จะมี การ ทำงานขั้นตอนต □ ่อไป

= Storage คือ การพักหรือกิจกรรมที่วัสดุถูกเก็บ พัก หรือถูกควบคุมเอาไว้ □ ซึ่ง สามารถ นำมาใช้ □ ไค □ ถ □ าด □ องการ

2.4.3 แผนภูมิการประกอบชิ้นส □ วน (Assemble Process Chart)

แผนภูมิการประกอบชิ้นส □ วน เป □ นแผนภูมิกระบวนการผลิต ชนิดหนึ่งที่ใช้ □ แสดง กระบวนการผลิตของชิ้นส □ วนย □ อยๆ ที่แยกกันทำต □ างหาก และนำมาประกอบกันเข้า □ เป □ นผลิตภัณฑ์ □ โดยเรียงตามลำดับขั้นตอนของการประกอบ และในแต่ละขั้นตอนก็แทนด □ วยสัญลักษณ์ □ ที่ ใช้ □ ในแผนภูมิกระบวนการผลิตแล □ ะเชื่อมโยงด □ วยเส้น □ าทิบตรง เพื่อแสดง จุดของการบรรจบหรือแยกของ ชิ้นส □ วนของการเคลื่อนที่แล □ ะว และจากแผนภูมินี้จะนำ ไปสู่ □ การปรับปรุงการวางแผน □ ดีขึ้น แผนภูมิ การผลิตต □ ่อเนื่องนี้จำแนก □ ่อไปได □ อีก คือ

- 1) การเคลื่อนของคน แสดงการเคลื่อนที่ของคนในการทำงาน
- 2) การเคลื่อนของวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ □ แสดงการเคลื่อนที่ของวัสดุ หรือ วัสดุดิบใน กระบวนการผลิต
- 3) การเคลื่อนของเครื่องมือ แสดงการใช้ □ เครื่องมือของคนงาน

2.5 การศึกษาเวลา (Time Study)

กล □ าว □ การศึกษาเวลา เป □ นเทคนิคของการวัดผลงานเพื่อหาเวลา และอัตราการทำงาน ของส □ วนงานย □ อยของงานชิ้นหนึ่ง และสามารถวิเคราะห์ □ ้อมูลเพื่อหาเวลาที่ เหมาะสม ในการทำงานชิ้นหนึ่งได □ ซึ่งการศึกษานี้จะเกี่ยวกับการวัดผลงานโดยตรง และผลที่ได □ จะ ถูก กำหนดให้ □ ออกมาหน □ วยเป □ นนาฬิกาหรือวินาทีที่คนงานสามารถทำงานนั้น □ ตามวิธีการที่

กำหนดให้ T ซึ่งเวลาที่ได้อธิบายไว้เรียกว่า เวลามาตรฐาน (Standard Time) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผลผลิต ดังนี้ [4]

$$\text{Expected Output (pieces)} = \frac{\text{Total Time Spent on Operation}}{\text{Standard Time per Piece}} \quad (2.4)$$

จากสมการแสดงให้เห็นว่า เวลามาตรฐานของงานจะตบแต่งรวมเอาเวลาเพื่อ เซนเวลาของการล้าช การพักเหนื่อย เซนไปเปนนสวณหนึ่งของเวลาที่ไซในการผลิต ซึ่งเวลามาตรฐานจะชวยไหสามารถคำนวณผลผลิตมาตรฐานของงาน เมื่อกนงานทำงานดชวยประสิทธิภาพ 100% ดังนั้นถาผลิตของคณงานต่ำกว่าคามาตรฐานที่กำหนดไว จะสามารถคำนวณประสิทธิภาพในการทำงานไดจาก

$$\text{Efficiency} = \frac{\text{Actual Output}}{\text{Standard Output}} \quad (2.5)$$

ซึ่งจากสมการจะเปนนตัวชี้ไหเห็นประสิทธิภาพการทำงานภายในโรงงานออยในระดบได

2.5.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาเวลา

- 1) ไซชอมูลเวลาที่ไดในการจัดตารางการทำงาน (Schedule) และวางแผนการทำงาน
- 2) ไซในการคำนวณคณทุนมาตรฐาน และไซในการจัดเตรียมบประมาณ
- 3) ไซประมาณคณทุนของผลิตภัณลวณหวนากอนการผลิตจริง ซึ่งเปนนประโยชน์ในการตัดสินใจานราคา
- 4) ไซคำนวณประสิทธิภาพการไซงานของเครื่องจักร จำนวนเครื่องจักรที่คณงานหนึ่งคนสามารถควบคุมได และไซในการจัดสมคูลสายงานประกอบ
- 5) ไซเปนนพื้นฐานในการกำหนดคณาแรงจูงใจ (Wage Incentive) สำหรับแรงงานทางตรง และทางออม
- 6) ชอมูลเวลามาตรฐานที่ไดไซเปนนพื้นฐานในการควบคุมคณทุนแรงงาน

2.5.2 กรณงานที่ควรเลือกเพื่อทำการศึกษาเวลา

กรณงานที่ควรเลือกเพื่อทำการศึกษาเวลา คือ

- 1) เปนนงานใหม่ที่ไม่เคยศึกษาเวลามากอน
- 2) มีการเปลี่ยนวัสดุหรือมีวิธีการทำงานใหม่จึงตองหาเวลามาตรฐานใหม่
- 3) มีผูรองเรียนเกี่ยวกับเวลาที่กำหนดคณนั้นไมเหมาะสม

- 4) เป็งานที่เกิดการติดขัดหรือจุดคอขวด (Bottom Neck) ขึ้นในสายการผลิต
- 5) ตองหาเวลามาตรฐานเพื่อใช้ในการกำหนดค่างานแรงงใจ
- 6) เกิดการว่งงานของคนงานหรือเครื่องจักรมากเกินไป
- 7) ค่างานจ่างที่เป็น้อยสูงเกินควร

2.5.3 เทคนิคในการศึกษาเวลา โดยทั่วไปมีเทคนิคที่นิยมใช้ในการศึกษาเวลา 4 วิธีคือ

- 1) Direct Time Study คือการศึกษาเวลาโดยการใช็เครื่องมือจับเวลาโดยตรงจากการทำงานของคนงาน
- 2) Predetermined Motion-Time Systems คือการหาเวลาล่างงหน่งโดยใช็ตารางการคำนวณมาตรฐานต่างๆ
- 3) Work Sampling คือการศึกษาเวลาโดยอาศัยหลักการสุ่มตัวอย่างงเชิงสถิติในการหาสัดส่วนของการทำงาน และเวลามาตรฐาน
- 4) Standard Time Data and Formula คือ การศึกษาเวลาโดยอาศัยข้อมูลจากอดีต และสูตรบางสูตรช่วยในการคำนวณหาเวลา

เทคนิคแต่ละเทคนิคจะมีความเหมาะสมกับงานแต่ละงานแตกต่างกันไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้เทคนิคการศึกษาเวลา โดยการใช็เครื่องมือจับเวลาโดยตรงจากการที่งานงานของพนักงานงาน (Direct Time Study) เพื่อให้สามารถมองเห็นลักษณะการทำงานอย่งละเอียด และเวลาที่ได้เป็เวลาที่ทำงานจริง

2.5.4 ขั้นตอนการศึกษาเวลาโดยการจับเวลาโดยตรง

- 1) การเลือกงานที่จะศึกษาและเลือกคนงานที่เหมาะสม
- 2) แะงานที่จะศึกษาออกเป็งานน้อย (Elements) พร่อมกับบันทึกรายละเอียดการทำงานอย่งสมบูรณ์
- 3) ทำการสังเกตและจับเวลาการทำงานแต่ละครั้งที่ตองจับเวลา
- 4) นำข้อมูลเบื้องต้นที่ได้มาคำนวณจำนวนครั้งที่ตองจับเวลา
- 5) ทำการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของคนงาน
- 6) คำนวณหาเวลาปกติ
- 7) คำนวณหาเวลาลดหย่อน
- 8) คำนวณหาเวลามาตรฐาน

2.5.5 การเลือกคนงานที่เหมาะสม

การเลือกคนงานนั้นควรเลือกคนงานที่เหมาะสม (Qualified Workers) ซึ่งการเลือกต้องแยก ความแตกต่างของตัวแทนคนงาน (Representative Workers) และคนงานที่เหมาะสมกับตัวแทน คนงาน หมายถึง คนงานซึ่งมีความชำนาญ และความสามารถในการทำงานอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยของ กลุ่ม แต่อาจไม่ใช่คนงานที่เหมาะสมก็ได้ คนงานที่เหมาะสมคือ คนงานที่มีการศึกษา เฉลียวฉลาด มีสภาพร่างกายที่แข็งแรง มีความสามารถ ความชำนาญและทักษะในการทำงานซึ่งนั้นให้เสร็จตามปริมาณ และคุณภาพที่กำหนด ระดับความเร็วในการทำงานควรอยู่ในระดับเฉลี่ยหรือสูงกว่าระดับเฉลี่ยเล็กน้อย เมื่อเลือกคนงานที่เหมาะสมแล้วต้องอธิบายเหตุผลที่เลือกจับเวลาการทำงานให้คนงานทราบและเข้าใจ ถึงจุดมุ่งหมายในการจับเวลา

2.5.6 แบบงานที่จะศึกษาออกเป็งานย่อย โดยมีหลักเกณฑ์ในการแบ่งงานที่จะศึกษา คือ

- 1) แยกงานที่คนงานทำงานและเครื่องจักรทำงานออกให้ชัดเจน การศึกษาเวลเป็การศึกษาบทบาทของคน
- 2) แยกงานที่เกิดประจำออกจากงานที่ทำเป็ครั้งคราวให้ชัดเจน งานที่เกิดเป็ประจำ เป็งานที่เกิดขึ้นทุกๆรอบการทำงาน ส่วนงานที่เกิดขึ้นเป็ครั้งคราวนั้น ไม่น่าเกิดขึ้นทุกรอบการทำงาน
- 3) แยกงานที่ไม่จำเป็นและงานที่จำเป็น งานที่ไม่จำเป็นคืองานที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดในขณะที่ทำงาน จึงจำเป็นต่อองแยกความล้าช้อออกจากการทำงานปกติ
- 4) เวลางานย่อยแต่ละงานควรสั้นแต่ไม่สั้นเกินไปจนจับเวลาไม่ทันเวลาของงานย่อยควรอยู่ระหว่าง 2.4 วินาที ถึง 40 วินาที
- 5) งานย่อยแต่ละงานต้องเป็งานย่อยที่แน่นอน

2.5.7 การจับเวลาทำงานแต่ละงานย่อย

โดยทั่วไปมีการจับเวลาที่นิยมใช้ 2 วิธี คือการจับเวลาแบบต่อเนื่อง (Continuous Timing) และการจับเวลาแบบเข็มติดกลับ (Snapback Timing หรือ Repetitive Timing) ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้การจับเวลาแบบต่อเนื่องมาจับเวลางานย่อยแต่ละงาน โดยเริ่มจับเวลาเมื่องานย่อยแรกเริ่มขึ้น แล้วปล่อยให้นาฬิกาจับเวลาเดินไปเรื่อยๆ เมื่อสิ้นสุดงานย่อยแรกก็อ่านค่าเวลาและจดบันทึกโดยไม่หยุดเวลา เมื่อสิ้นสุดงานย่อยถัดไปก็อ่านและจดบันทึกค่าเวลาจากนาฬิกาจับเวลาอีก ซึ่งเวลาที่บันทึกนี้ จะต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ เป็เวลาสะสม

2.5.8 การคำนวณหาจำนวนรอบในการจับเวลา

กระบวนการเก็บตัวอย่างทางสถิติ (Sampling Process) ต้องจับเวลาโดยมีจำนวนครั้งที่มาก เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และลดเวลาของงานน้อยลงมีความผันแปรมาก (Variance) ก็ต้องจับเวลาหลายๆ ครั้งมากขึ้น เพื่อที่จะให้ได้ผลที่แม่นยำที่สุด ตามขั้นตอนดังนี้

1) ทำการจับเวลาขั้นต้น

10 ครั้ง สำหรับงานที่ใช้เวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 นาที

5 ครั้ง สำหรับงานที่ใช้เวลามากกว่า 2 นาที

2) หาค่าพิสัย (Range , R) โดยที่ $R = H - L$ โดยกำหนดให้ H คือค่าสูงสุดของข้อมูล และ L คือ ค่าต่ำสุดของข้อมูล

3) หาค่าเฉลี่ยได้จาก $(H + L) / 2$ $\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$ หรือ

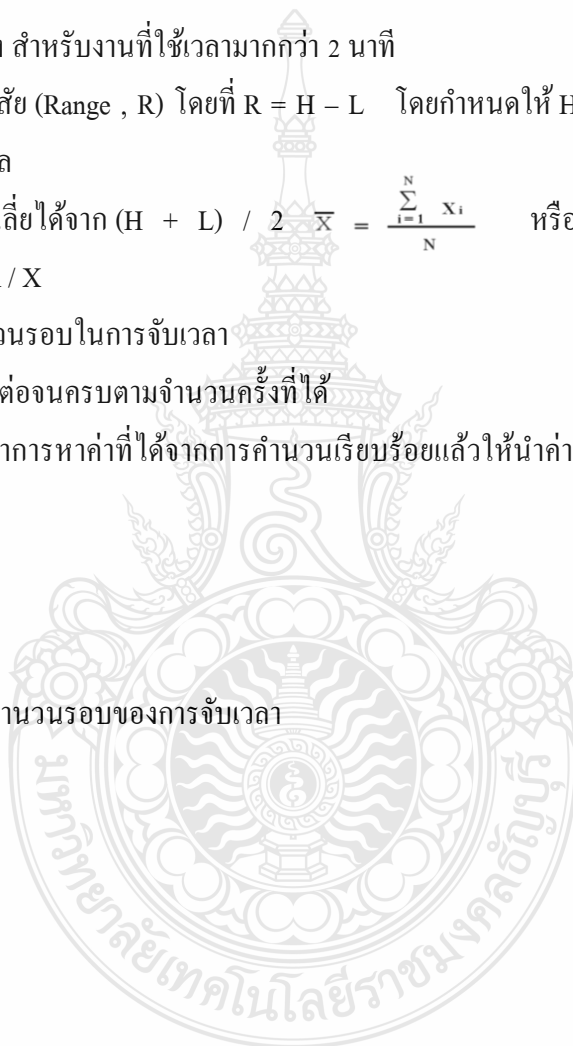
4) หาค่า R / X

5) หาจำนวนรอบในการจับเวลา

6) จับเวลาต่อจนครบตามจำนวนครั้งที่ได้

หลังจากที่ทำการหาค่าที่ได้จากการคำนวณเรียบร้อยแล้วให้นำค่าที่ได้มาหาจำนวนครั้งในการจับเวลาในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางหาจำนวนรอบของการจับเวลา

R/X	Data Sample of		R/X	Data from Sample of		R/X	Data from Sample c	
	from							
	5	10		10	5		5	10
.10	3	2	.42	52	30	.74	162	93
.12	4	2	.44	57	33	.76	171	98
.14	6	3	.46	63	36	.78	180	103
.16	8	4	.48	68	39	.80	190	108
.18	10	6	.50	74	42	.82	199	113
.20	12	7	.52	80	46	.84	209	119
.22	14	8	.54	86	49	.86	218	125
.24	17	10	.56	93	53	.88	229	131
.26	20	11	.58	100	57	.90	239	138
.28	23	13	.60	107	61	.92	250	149
.30	27	15	.62	114	65	.94	261	156
.32	30	17	.64	121	69	.96	273	162
.34	34	20	.66	129	74	.98	284	169
.36	38	22	.68	137	78	1.0	296	
.38	43	24	.70	145	83			
.40	47	27	.72	153	88			

2.5.9 การหาปัจจัยอัตราความเร็ว (Determining the Rating Factor)

1) การประเมินอัตราความเร็ว (Rating) คือ กระบวนการที่ไซโเปรียบเทียบการทำงานของ คนงานที่ถูกศึกษาอยู่ กับระดับการทำงานปกติ ซึ่งการให้อัตราความเร็วจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ การตั้งความเร็วระดับปกติของงาน และการลงความเห็นการทำงานของคนงาน ภายใต้อัตราการเรียนั้นตามจากระดับความเร็วปกติที่ใดซึ่ง ความเร็วปกติ (Normal Pace) คือ อัตรา การทำงานของคนงานเฉลี่ยซึ่งทำงานภายใต้การฝึกลูกที่ถูกต้องและไม่มีความเร่งรัดจากเงิน รางวัล

2) ความจำเป็นของการให้อัตราเร็ว (The Necessary of Rating) นั้นก็เนื่องมาจากเมื่อเรา ทำการคัดเลือกคนงานจำนวนหนึ่งที่ทำงานเดียวกัน คนงานบางคนจะผลิตงานได้มากกว่าคนอื่น ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่ยุติธรรมซึ่งงานควรถูกพิจารณาเป็น "Fair Days Work" ถ้าพิจารณาคนงาน ที่ช้าที่สุดเป็นมาตรฐาน แล้วคนงานที่มีประสิทธิภาพ จะถูกพิจารณาว่ามีความเร็วมาก ในที่สุดรายได้อันที่คนงานได้รับจะแตก

ต่างกันมาก ดังนั้นจึงต้องมีมาตรฐานของการปฏิบัติงานสำหรับกระบวนการทั้งหมด และกำหนดให้มีความแตกต่างในเครื่องจักร วัสดุ กระบวนการ อยู่ภายใต้การควบคุมที่จำกัด และความแตกต่างในการทำงานของคนงานเป็นผลมาจากคุณวุฒิ ความถนัด รูปแบบของการ เคลื่อนที่ของคนงานเอง ดังนั้น การศึกษาเวลาจึงต้องทำกับ คนงานที่คัดเลือกแล้ว และต้องมี

การกำหนดค และล ของอัตราการทำงานของคนงานที่กำลังสังเกตและเกี่ยวพัน การปฏิบัติงานมาตรฐาน

3) ระบบการให้ อัตราความเร็ว (Rating System) วิธีการประเมินอัตราการทำงานมีหลายวิธี ซึ่งมี จ ที่มีผล ประสิทธิภาพของคนงาน เทคนิคทั่วไปที่นิยมใช้ ในการประเมินประสิทธิภาพคือ

- ระบบการกำหนดอัตราของ Westing House โดยอาศัยองค ประกอบ 4 ตัว ในการพิจารณา คือความชำนาญ ความพยายาม ความสม่ำเสมอ และเงื่อนง ที่มีผล คนงานและคนที่ไม ได้ ปฏิบัติงาน

- กำหนดอัตราตามจุดประสงค์ (Objective Rating) แบบ งออกเป น 2 ขั้นตอน คือประเมินค ของงานอย างเดียวโดยไม คำนึงถึงความยาก ยางงาน และเพิ่มค 1 Difficulty Adjustment นอกเหนือจากอัตราความเร็วโดยดูจากการใช้ ส วนค ่างๆของร ่างกาย การใช้ แ นเหยียบ การใช้ มือทั้งสอง ่าง การใช้ สายตาสอดคล องกับการใช้ มือ ความจำเป น ในการขน ย และน้ำหนั ที่ยก

- กำหนดอัตราตามความชำนาญและความพยายาม (Skill and Effort Rating) เป นการตั้งมาตรฐานของเวลาไว้ เป นแต่ มโดยกำหนดว าคคนงานเฉลี่ยทำงานอัตราปกติจะ ได้ 60 แต่ มต ่อชั่วโมงดังนั้นอัตราเฉลี่ยของคนงานจะได้ ประมาณ 70-85 ต ่อชั่วโมง

- กำหนดอัตราด วยการสังเคราะห์ (Synthetic Rating) เป นวิธีการประเมินค าคความจริงของคนงานจากค าวเวลาการเคลื่อนไหวที่กำหนดไว้ ล วงหน 1 (Predetermined Motion Time) ก็จะสามารหเวลาของแต่ละงาน อยได้ จากตาราง และเปรียบเทียบกับเวลาที่จับได้ ก็จะทราบอัตราความเร็วของคนงานที่เราทำการศึกษา

- การประเมินระดับสรีรศาสตร์ (Physiological Evaluation of Performance Level) เป นการวัดการเต นของหัวใจโดยใช้ Stethoscope หรือ Telemeter ติดไว้ โกล หัวใจ โดยทำการวัดชีพจรของคนงาน ่อน และหลังการทำงาน เมื่อชีพจรเต นปกติหลังจากหยุดทำงานแล วจึงนำไปเปรียบเทียบกับค ามาตรฐานที่มีอยู่

- การประเมินความเร็วในการทำงาน (Performance Rating) เป นวิธีนิยมที่สุด ใช้ ความเร็วในการทำงานของคนงานเป นตัวตัดสินโดยคิดเป น เปอร เซ็นต แต่ มต ่อชั่วโมงหรือหน วยวัดอื่นๆ ซึ่งส วนใหญ่ จะใช้ สเกลในการปรับค ้อัตราความเร็ว (Rating Scale) ซึ่งมีอยู่ หลายชนิดโดยทั่วไปที่ นิยมใช้ มีอยู่ 4 แบบคือ

ก. Scale 100-133 มีอัตราปกติอยู่ที่ 100 และ Average Incentive Pace อยู่ระหว่าง 115-145 ค่าเฉลี่ยของกลุ่มอยู่ที่ 130 มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 200

ข. Scale 60-80 มีอัตราปกติอยู่ที่ 60 และ Average Incentive Pace อยู่ระหว่าง 70-80 มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 120

ค. Scale Incentive 125 เปอร์เซ็นต์ จะคล้ายกับแบบแรกแต่ค่าเฉลี่ยการใช้ระบบจูงใจ 125 เปอร์เซ็นต์เป็นเกณฑ์ (Bench Mark) และจะจ่ายเงินรางวัล 25 เปอร์เซ็นต์ของรายได้พื้นฐานทันทีที่คนงานทำงานได้ถึงระดับนี้

ง. Scale 0-100 มี Average Incentive Pace อยู่ที่ 100 เปอร์เซ็นต์ อัตราปกติอยู่ที่ค่าประมาณ 75-80 เปอร์เซ็นต์

2.5.10 การใช้ประโยชน์ของอัตราปัจจัยความเร็ว (The Use of Rating Factor)

ค่า Rating Factor คือค่าปรับอัตราความเร็ว ซึ่งจะนำไปคูณกับค่าเวลาตัวแทน เพื่อหาค่าเวลาปกติ หรือเวลาพื้นฐาน เวลาปกติคำนวณได้โดยใช้ปัจจัยอัตราความเร็วคูณเวลาปกติจะเป็นข้อมูลเวลา ที่ถูกคำนวณขึ้น ซึ่งจะเกี่ยวกับเงื่อนไขของงานที่ปกติ

เวลาปกติ (Normal Time) = ค่าเวลาตัวแทน (Representative Time) x Rating Factor

ค่าเวลาตัวแทน (Representative Time) = Average of the Time Data for an Element
ดังนั้น

$$\text{Rating Factor} = (\text{Rating} \times 100) / \text{Standard Rating} \quad (2.5)$$

2.5.11 ประเภทของเวลาเพื่อ (Type of Allowances)

1) เวลาเพื่อความล่าช้า (Delay Allowances) แบ่งเป็นแบบหลักเฉียงไม่ได้ (Unavoidable Delays) อาจเกิดได้ทุกขณะ เช่น เครื่องจักรเสีย วัสดุเสื่อมสภาพ และแบบหลักเฉียงได้ (Avoidable Delays) มักเกิดจากการทำงาน เช่น การปรับเครื่องจักร การทำความสะอาดหรือเปลี่ยน เครื่องมือ ความล่าช้าแบบนี้จะเกิดขึ้นได้น้อยมากหากมีการจัดลำดับงานที่ดีหรือนำอุปกรณ์พิเศษมาช่วยในการทำงาน

2) เวลาเพื่อส่วนบุคคล (Personal Allowance) เกิดจากความต้องการของพนักงาน เช่น การหยุดพัก การไปห้องน้ำ การดื่มน้ำ โดยทั่วไปคิดให้ประมาณ 2-5 % ต่อการทำงาน 8 ชั่วโมง แต่ในงานค่อนข้างหนักหรืองานในที่ร้อนอาจเพิ่มให้มากกว่า 5% ได้

3) เวลาเพื่อเพื่อความเมื่อยล้า (Fatigue Allowance) เมื่อพนักงานทำงานหนัก หรือภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีความร้อนสูง ความชื้น ฝุ่นละออง และเสียงอีกทีก็ทำให้อายุ

พนักงาน เกิดความเครียด □ ร่างกายเกิดความเมื่อยล้า และต้องการพักผ่อน □ ไร □ ร่างกาย กลับคืนสู่ □ สภาพปกติ ดังนั้นจึง □ ต้องมีเวลาดูดหย □ อดเนื่องจากความเมื่อยล้า □ เวลาดูดหย □ อดประเภทนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน ความ แข็งแรงของพนักงาน ระยะเวลาในการทำงาน และ สภาพแวดล้อม □ อดในการทำงาน

2.5.12 การคำนวณหาเวลาปกติ (Normal Time) ของแต่ละงาน □ อด

$$\text{Normal Time} = \text{Selected Time} \times \text{Rating Factor} \quad (2.6)$$

2.5.13 การคำนวณหาเวลามาตรฐาน (Determining Time Standard)

หลังจากทราบค่าเวลาปกติ (Normal Time) และเวลาดูดหย □ อด (Allowance Time) แล้ว □ อด สามารถคำนวณหาเวลาของการทำงานมาตรฐานได้ □ อด โดย

$$\text{Std} = \text{NT} (1 + A) \quad (2.7)$$

เมื่อ Std = เวลามาตรฐาน (Standard Time)

NT = เวลาปกติ (Normal Time)

A = เวลาดูดหย □ อด (Allowance Time) มักอยู่ □ อด ในรูป % ของเวลาปกติ

2.5.14 Takt Time (แท็คไทม์)

Takt Time (แท็คไทม์; T/T) มีที่มาจากภาษาเยอรมัน “Taktzeit” ซึ่งหมายความว่า “รอบเวลาของนาฬิกา” เพื่อการวัด เช่น จังหวะของดนตรี เมื่อนำมาใช้ในส่วนการผลิตจะมีความหมายว่า เวลามากที่สุดที่พนักงานสามารถใช้ในการผลิตชิ้นงาน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าให้ได้ทันเวลาที่ นั่นคือค่าแท็คไทม์จะเปรียบได้กับความเร็วในการขาย (Sale Speed) ที่ถูกกำหนดให้สามารถผลิต ชิ้นงานได้ 1 ชิ้น โดยค่า Takt time นี้สามารถคำนวณได้จาก

$$\text{Takt Time} = \frac{\text{เวลาทำงานปกติสุทธิในหนึ่งวัน}}{\text{จำนวนชิ้นงานที่ต้องการต่อวัน}} \quad (2.8)$$

หน่วยของ T/T คือ หน่วยของเวลาต่อชิ้นงาน 1 ชิ้น (วินาที/ชิ้น, นาที/ชิ้น หรือ ชั่วโมง/ชิ้น) ตัวอย่างเช่น

บริษัทแห่งหนึ่ง กำหนดเวลาทำงานปกติไว้ที่ 8 ชั่วโมง เวลาพัก 15 นาที 2 ครั้ง โดยในหนึ่งวันต้องการชิ้นงานจำนวน 600 ชิ้น ดังนั้น Takt time จะเท่ากับ 45 วินาทีต่อชิ้น

$$\text{Takt Time} = \frac{(8 \times 60) - 15 - 15}{600} = 0.75 \text{ นาทีต่อชิ้น}$$

$$\text{หรือ} = 0.75 \times 60 = 45 \text{ วินาทีต่อชิ้น}$$

จากตัวอย่างข้างต้นสามารถอธิบายได้ว่า พนักงานจะต้องใช้เวลาในการผลิตชิ้นงาน 1 ชิ้น ให้เสร็จภายใน 45 วินาที โดยจะนำค่า Takt Time ไปเปรียบเทียบกับรอบเวลาการทำงาน of พนักงานแต่ละคนว่า เวลาที่พนักงานใช้เกินกว่า T/T หรือไม่ถ้าพนักงานใช้เวลาเกินกว่าเวลาที่กำหนด จะทำให้บริษัทไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการลูกค้าในวันนั้นได้ โดยวิธีในการแก้ไขปัญหา เราจำเป็นต้องทำการปรับลดเวลาทำงานของพนักงานแต่ละคนให้อยู่ภายใต้เวลาการทำงาน of Takt Time หรือ อีกวิธีหนึ่งถ้าไม่สามารถปรับลดเวลาทำงานของพนักงานได้บริษัทจำเป็นต้องเพิ่มเวลาการทำงานให้แก่พนักงานในช่วงการทำงานล่วงเวลา (Over Time) ซึ่งเราจำเป็นต้องคำนวณ Takt Time ใหม่ ซึ่งค่า Takt Time นี้จะเรียกว่า Actual Takt Time

2.5.15 Actual Takt Time (A.T.T)

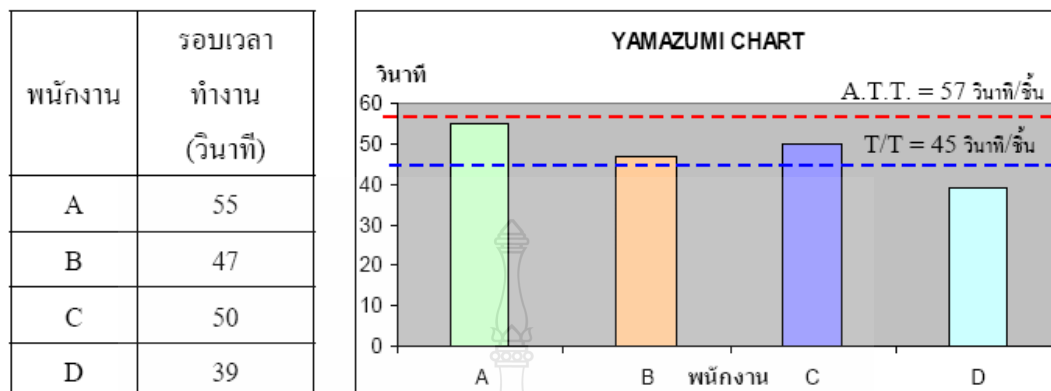
Actual Takt Time หมายถึงเวลามากที่สุดที่พนักงานสามารถใช้ในการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ทันตามจำนวนที่ลูกค้ากำหนด แต่จะแตกต่างจาก Takt Time ตรงเวลาที่นำมาใช้ในการคำนวณ โดย A.T.T. จะใช้เวลาทำงานตามปกติรวมกับช่วงการทำงานล่วงเวลา (Over Time) เนื่องจากรอบเวลาการทำงาน Cycle Time (C.T.) ของพนักงานอาจจะมากกว่าค่า T.T. ซึ่งไม่สามารถปรับลดให้อยู่ภายใต้ค่า T.T. ได้ จึงจำเป็นต้องให้พนักงานทำงานนอกเวลาการทำงานตามปกติ และเวลาที่นำมาใช้ในการผลิตในทางปฏิบัติ นั้น ไม่สามารถทำให้ประสิทธิภาพเป็นไปตามที่กำหนดไว้ได้ ดังนั้นจึงต้องมีการเพื่อประสิทธิภาพการทำงาน of พนักงานและเครื่องจักรไว้ด้วยจึงทำให้เวลาในการผลิตที่ใช้จริงจะมากกว่าเวลาทำงานปกติ

$$\text{Actual Takt Time} = \frac{\text{เวลาทำงานปกติสุทธิในหนึ่งวัน} + \text{เวลา O.T.}}{\text{จำนวนชิ้นงานที่ต้องการต่อวัน}} \quad (2.9)$$

ตัวอย่างเช่น

บริษัทได้กำหนดเวลาการทำงานปกติ 8 ชั่วโมง โดยมีเวลาพัก 15 นาที 2 ครั้ง และลูกค้ามีความต้องการสินค้าจำนวน 600 ต่อวัน เพราะฉะนั้นจะสามารถคำนวณค่า T.T. ได้เท่ากับ 45 วินาทีต่อชิ้น แต่รอบเวลาการทำงาน of พนักงานมีค่ามากกว่า T.T. ซึ่งในวันนั้นทางบริษัทจึงได้กำหนดให้

พนักงานทำงานเพิ่มนอกเวลาการทำงานปกติอีก 2 ชั่วโมง ดังนั้นค่า A.T.T.จะเท่ากับ 57 วินาทีต่อชิ้น ดังภาพที่ 2.16

ภาพที่ 2.7 กราฟเวลา A.T.T. และ T/T

$$\text{Takt Time} = \frac{(8 \times 60) - 15 - 15}{600} = 0.75 \text{ นาทีต่อชิ้น} = 0.75 \times 60 = 45 \text{ วินาทีต่อชิ้น}$$

$$\text{A.T.T.} = \frac{(8 \times 60) - 15 - 15 + (2 \times 60)}{600} = 0.95 \text{ นาทีต่อชิ้น} = 0.95 \times 60 = 57 \text{ วินาทีต่อชิ้น}$$

จากผลการเพิ่มเวลาการทำงานของพนักงานอีก 2 ชั่วโมงจะเห็นได้ว่า บริษัทสามารถจำหน่ายสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างทันท่วงที โดยคู่ได้จากรอบเวลาการทำงานของพนักงานอยู่ภายใต้เวลา Actual Takt time

2.5.16 รอบเวลาการทำงาน (Cycle time)

รอบเวลาการทำงาน: C.T. หมายถึง เวลาที่พนักงานใช้ในการดำเนินการผลิตตามที่แต่ละคนรับผิดชอบในแต่ละรอบการทำงาน โดยพนักงานหนึ่งคนอาจจะรับผิดชอบงานเพียงงานเดียว หรือหลายงานก็ได้ ซึ่งจะเริ่มนับตั้งแต่จุดเริ่มต้นของงานนั้นจนถึงเวลาที่กลับมาตั้งต้นเพื่อจะเริ่มทำการผลิตในรอบต่อไป ตัวอย่างเช่น

งานที่พนักงาน 1 คน รับผิดชอบงานเดียว: งานปั๊มขึ้นรูปแผ่นโลหะ (Pressing) รอบเวลาการทำงานของพนักงานจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่พนักงานเริ่มจับชิ้นงานนำเข้าไปปั๊มขึ้นรูปจนกระทั่งพนักงานกลับมาจับชิ้นงานอีกครั้งหนึ่งงานที่พนักงาน 1 คน รับผิดชอบหลายงาน: งาน Machining รอบเวลาการทำงานของพนักงานจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่พนักงานเริ่มจับชิ้นงานเข้าเครื่องจักรเครื่องแรกจนกระทั่งเวลาที่พนักงานกลับมาจับชิ้นงานเพื่อจะใส่เข้าเครื่องจักรอีกครั้งหนึ่งส่วนประกอบของ

C.T. จะประกอบด้วย งานมือ (Handling Time) จะประกอบไปด้วยงานหยิบชิ้นงานเข้า, กดสวิทช์ และหยิบออกจากเครื่องจักร รวมกับเวลาที่เครื่องจักรทำงาน (Machine Time)

2.6 ระบบการประกอบและจัดสมดุลของสายการผลิต (Assembly Systems and Line Balancing)

ในการสมดุลการผลิตต้องนำส่วนประกอบที่อยู่ในสายการผลิต เช่น คน เครื่องจักร วัตถุดิบ และวิธีในการทำงานนำมาทำการศึกษาวเวลาโดยจะต้องนำทฤษฎีต่างๆเข้ามาทำการสนับสนุนดังนี้

ในระบบการผลิต หรือการแปรสภาพการผลิต จะเกี่ยวข้องกับ การแบ่งเวลาในการผลิตสินค้าในแต่ละขั้นตอนว่าจะใช้เวลาที่ชั่วโมง ในการผลิตสินค้า 1 จุด หรือจะใช้เวลาที่นาทีในการผลิตสินค้าที่ผ่านสายพาน (conveyor) และในการผลิตนั้นจะต้องคำนึงถึงด้านแรงงานด้วยว่าจะเกิดความเมื่อยล้าในขั้นตอนการผลิตที่กระทำซ้ำๆทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่ได้คุณภาพ โดยทั่วไปในการผลิตสินค้าแต่ละจุดผลิต จะต้องวิเคราะห์ลักษณะงาน (job analysis) ว่าในการผลิตสินค้า ณ จุดนั้น ใช้เวลาเท่าไร เช่น การเชื่อมโลหะประกอบชิ้นงานอย่างหนึ่งใช้เวลา 20 นาที การประกอบหรือการผลิตชิ้นงานบางอย่างอาจจะใช้นเวลาน้อย เช่น ถอดล้อรถยนต์ ด้วยเครื่องถอดไฟฟ้า ใช้เวลา 0.20 นาที การใส่ที่ปิดน้ำฝน ใช้เวลา 3 นาที เป็นต้น ในการทำสายการผลิตให้สมดุลนี้ก็เพื่อลดเวลาที่สูญเปล่า (idle time) ในสายการผลิต และจะเป็นการใช้ประโยชน์จากแรงงานและเครื่องมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วย (วิจิตรา ประเสริฐธรรม 2534)

2.6.1 ระบบการประกอบและจัดสมดุลของสายการผลิต (Assembly Systems and Line Balancing)

ผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะของการผลิตเป็นแบบไม่ต่อเนื่อง ส่วนมากจะเป็นการประกอบขึ้นจากส่วนประกอบ แนวคิดการประกอบที่ใช้ในระบบการผลิต โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือส่วนของกระบวนการประกอบ และส่วนของระบบการประกอบและการจัดสมดุลการผลิต

1) กระบวนการประกอบ (Assembly Process) คือ การนำชิ้นส่วนตั้งแต่ 2 ชิ้นหรือมากกว่ามารวมกันเพื่อให้เกิดรูปลักษณะใหม่ขึ้นมา (Entity) หรือเรียกว่าส่วนประกอบ (Subassembly) การประกอบที่ใช้ชิ้นส่วนประกอบดังกล่าวนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แบบคือ

- ใช้ยึดติดกันทางเชิงกล (Mechanical Fastening) ซึ่งมักจะใช้กันโดยทั่วไปในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น นัท สกรู หรืออาจจะใช้วิธีการอัดแน่น (Press Fit)

- ใช้วิธีการเชื่อม (Joining Methods) คือ กระบวนการที่เกี่ยวกับการเชื่อมชนิดต่างๆ (Welding, Soldering, Brazing)

- ใช้วัสดุเป็นตัวประสาน(Adhesive Bonding) เป็นการยึดส่วนประกอบต่างๆเข้าด้วยกัน โดยใช้สารบางอย่างเป็นตัวประสาน เช่น กาวชนิดพิเศษ (Epoxy) วิธีนี้เป็นที่นิยมใช้มากในปัจจุบัน เพราะให้ความแข็งแรง และทนต่ออุณหภูมิสูงๆได้

2) ระบบการประกอบ (Assembly System) ระบบการประกอบที่ใช้ในอุตสาหกรรมนั้นมีอยู่หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีก็จะมีเหมาะสมกับลักษณะงานดังนี้

- การประกอบธรรมดาในสถานีงาน 1 แห่ง (Manual Single Station Assembly) เป็นการประกอบผลิตภัณฑ์ที่มีความประณีต และผลิตเป็นจำนวนน้อยๆ ในบางครั้งอาจมีผลิตภัณฑ์ชนิดเดียว สำหรับขนาดของแรงงานนั้น จะขึ้นอยู่กับจำนวนผลิตภัณฑ์ และอัตราการผลิตที่ต้องการ เช่น เครื่องจักรอุปกรณ์ทางอุตสาหกรรมเครื่องบินต้นแบบ

- การประกอบแบบธรรมดาในสายการผลิต (Manual Assembly Line) เป็นการประกอบผลิตภัณฑ์(หรือส่วนประกอบย่อย) ที่ส่งผ่านสถานีประกอบหลายๆแห่งซึ่งในแต่ละสถานีอาจจะมีผู้ปฏิบัติงาน 1 คน หรือมากกว่าที่ช่วยกันประกอบส่วนต่างๆ เข้ากับส่วนประกอบย่อยที่มีอยู่ก่อน จนได้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปในสถานีงานสุดท้าย สายงานประกอบแบบธรรมดา มักจะนำมาใช้กับผลิตภัณฑ์ ที่อยู่ในสภาวะการผลิตที่มีปริมาณสูง และมีการแบ่งงานออกเป็นงานย่อย ๆ หรือเรียกว่า ส่วนของงาน (Work Element) แล้วจัดลงสถานีงานบนสายงานการผลิต ปัจจัยที่สำคัญสำหรับสายการผลิตแบบนี้ก็คือความชำนาญของคนงานที่ได้กำหนดหน้าที่ให้ทำงานแบบเดียวซ้ำๆ กัน จนคนงานนั้นมีความชำนาญพิเศษ และสามารถทำงานนั้นๆได้อย่างรวดเร็ว และ คงเส้นคงวาซึ่งในงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาอุตสาหกรรมที่มีการประกอบแบบธรรมดาในสายการผลิต (Manual Assembly Line) เนื่องจากมีการแบ่งงานออกเป็นงานย่อย ๆ หรือเรียกว่าส่วนของงาน (Work Element) แล้วจัดลงสถานีงานบนสายงานการผลิต

3) การเคลื่อนย้ายงานระหว่างสถานีงาน (Transfer of Work Station) วิธีการเคลื่อนย้ายงานจากสถานีงานหนึ่งไปยังสถานีถัดไปในขณะปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- ไม่ใช้อุปกรณ์เชิงกล การเคลื่อนย้ายชิ้นงานระหว่างสถานีงาน จะเป็นไปได้โดยใช้มือซึ่งมักจะเกิดปัญหาในเรื่องการรอคอย ทำให้การไหลของงานไม่ สม่่าเสมอ รอบเวลาไม่คงที่ และอัตราการผลิตไม่แน่นอน ดังนั้นในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นนี้จึงมักจะมีสต็อกเพื่อความปลอดภัยไว้ระหว่างสถานี

- ใช้อุปกรณ์ลำเลียง การเคลื่อนย้ายส่วนประกอบย่อย (Subassembly) ระหว่างสถานีงานอาจจะใช้สายพานลำเลียงหรือโซ่ลำเลียง ระบบการเคลื่อนย้ายนี้ จะเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องหรือหยุด

เป็นช่วงๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วนิยามใช้กับสายงานประกอบ แต่มักจะมีปัญหาเกิดขึ้นกับบางสถานที่
คนงานไม่สามารถประกอบชิ้นงานได้เสร็จทันเวลา ซึ่งจะต้องส่งไปยังสถานีถัดไป

- ได้รับการเรียกร่องหรือวิจารณ์เกี่ยวกับเวลามาตรฐานเดิม จากผลงานหรือตัวแทน
คนงาน

- ต้องการเวลามาตรฐานในการตัดสินใจจ่ายค่าแรงงาน หรือเพื่อใช้ในแผนการจ่ายเงิน
จูงใจ

- ต้องการเปรียบเทียบวิธีการทำงานอื่น ๆ ที่นำมาเสนอ

- ต้องการประเมินค่าใช้จ่ายของงานบางส่วนที่มีมากเกินไป

- ต้องการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องจักร

- เมื่อมีจุดคอขวดและต้องการจัดสมดุลในสายงานการผลิต

- เมื่อต้องการจัดระบบต้นทุนมาตรฐานและศูนย์กำไร

- เมื่อต้องการจัดระบบแผนงานการผลิตและกำหนดการทางการผลิต

- เมื่อต้องการกำหนดต้นทุนแรงงานและระบบควบคุมต้นทุนแรงงานในการกำหนด
มาตรฐาน และปรากฏว่าคนงานหรือตัวแทนคนงานเกิดความรูสึกว่า ค่าเวลาที่ใช้อยู่ไม่เป็นธรรม เป็น
การเสียเปรียบของฝ่ายแรงงานในการยึดถือเวลามาตรฐานเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างหรืออัตราการ
ทำงาน การศึกษาเวลาเพื่อทำให้เกิดการยอมรับในการใช้ค่าเวลามาตรฐานเป็นเกณฑ์ในการกำหนด
ค่าแรง

2.6.2 การบันทึกข้อมูลเกี่ยวข้อง ในการศึกษาเวลานอกจากการบันทึกเวลาทำงาน ยังมีข้อมูลซึ่ง
แสดงรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขมาตรฐานของการศึกษาเวลา ซึ่งจำเป็นต้องบันทึกใน
แบบฟอร์มการศึกษาเวลา โดยจะทำการบันทึกก่อนการศึกษาเวลา

2.6.3 การแบ่งแยกย่อยงาน การแบ่งแยกย่อยงานเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการศึกษาเวลาเพราะจะ
ช่วยให้สามารถวิเคราะห์สังเกตส่วนประกอบของงานและสะดวกในการจับวัดเวลา การจับเวลาเพื่อ
การศึกษาวิเคราะห์ส่วนของงานที่จะศึกษา จะต้องสามารถกำหนดจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของวัฏจักร
หรือรอบการผลิตของงานเสียก่อน ซึ่งในวัฏจักรของการทำงานจะถูกแบ่งย่อยเป็นกิจกรรมย่อย โดยมี
หลักการแบ่งกิจกรรมย่อยดังต่อไปนี้

1) แบ่งแยกงานย่อยที่ได้ผลผลิต (Productive Work) ออกจากงานย่อยที่ไม่ได้ผลผลิต
(Nonproductive Work)

2) แบ่งแยกงานย่อยที่มีจุดเปลี่ยนประเภทการเคลื่อนที่ชัดเจน

3) แบ่งแยกงานย่อยที่เป็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด ซึ่งจะเป็นจุดต่อเชื่อมของงาน

- 4) งานย่อยที่แบ่งออกมาควรมีระยะเวลายาวนานพอที่จะวัดหรือจับเวลาได้
- 5) รวมกลุ่มงานย่อยที่มีเวลาสั้นเกินกว่าการจับเวลาเข้าเป็นงานย่อยเดียวกัน
- 6) แยกงานย่อยที่ทำด้วยมือออกจากงานย่อยที่ทำด้วยเครื่องจักร
- 7) แยกงานที่เป็นงานย่อยคงที่ออกจากงานย่อยที่แปรค่า
- 8) แยกย่อยที่มีความล่าเป็นพิเศษออก

2.6.4 การวัดและการบันทึกเวลา ในการวัดเวลาและบันทึกข้อมูลเวลา เราจะต้องใช้เครื่องมือซึ่งประกอบด้วย

- 1) เครื่องมือจับเวลา
- 2) แบบฟอร์มบันทึกและวิเคราะห์เวลา
- 3) อุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ

2.6.5 การกำหนดจำนวนวัฏจักรที่จะจับเวลา คือ การหาขนาดของตัวอย่างในการบันทึกเวลา โดยทั่วไปเมื่อเรานับเวลาจะพบว่า โอกาสที่จะบันทึกเวลาให้สามารถจับเวลาของงานย่อยแต่ละงานให้มีเวลาเดียวกันในทุกวัฏจักรของงานที่จับได้เป็นเรื่องยาก เนื่องจากความผิดพลาดในการจับเวลาหรือความไม่สม่ำเสมอในการทำงานของคนงานหรือเพราะมีความผันแปรด้านอื่น ๆ ของงาน ดังนั้นจึงต้องมีการวิเคราะห์งานหลาย ๆ รอบหรือหลาย ๆ วัฏจักร จากนั้นจะเลือกใช้เวลาที่เป็นตัวแทนงานย่อยแต่ละงาน ในการกำหนดหาขนาดของตัวอย่างที่จะสร้างความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่วัดได้ โดยระดับความเชื่อมั่นและผิดพลาดตามต้องการ 3 วิธี

1) การกำหนดจำนวนวัฏจักรที่จะบันทึกเวลา โดยการใช้สูตรคำนวณเปิดตารางทางสถิติของการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน (Standard Normal Distribution)

2) การกำหนดจำนวนวัฏจักรที่จะบันทึกเวลา โดยการใช้ตารางสำเร็จรูปมีความพยายามเพื่อกำหนดใช้จำนวนตัวอย่างโดยประมาณการเป็นตารางสำเร็จรูป เพื่อง่ายแก่การใช้งานดังแสดงในตาราง เป็นตารางที่ช่วยกำหนดจำนวนตัวอย่างที่เหมาะสมโดยวิธีง่าย ๆ เพียงแต่ศึกษาเวลาโดยการจับเวลาเบื้องต้นเพื่อกำหนดค่าเวลาต่อวัฏจักร ซึ่งถ้าเป็นเวลาที่สั้นจะต้องใช้การจับเวลาที่เป็นจำนวนมาก ถ้าเวลาต่อวัฏจักรยาวจำนวนตัวอย่างก็จะลดน้อยลง เช่น ถ้าจับข้อมูลเวลาต่อวัฏจักรได้เท่ากับ 1.00-2.00 นาที จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเวลาจะใช้เพียง 25 วัฏจักร

2.6.6 การประเมินอัตราการทำงาน ในการจับเวลาและบันทึกเวลาการทำงาน จะมีกรณีที่มีเวลาที่บันทึกอาจจะสูงเกินไปหรือต่ำเกินไป ซึ่งเราอาจจะใช้วิธีการตัดเวลาดังกล่าวออกจากข้อมูลที่บันทึกได้ อย่างไรก็ตามเรามักจะพบว่า เวลาที่จับได้สูงหรือต่ำเกินไปนั้นมีส่วนเกิดจากเงื่อนไขของวัสดุ ซึ่งน่าจะเป็นส่วนของงานที่ทำให้เวลาที่บันทึกได้เป็นไปตามความจริงจึงไม่ควรจะขจัดเวลาเหล่านั้น

ออกไปทั้ง ๆ ที่เป็นเวลาที่ค่อนข้างจะผิดปกติก็ตาม แนวทางการใช้ข้อมูลเวลาที่บันทึกได้โดยใช้ค่าเวลาเฉลี่ยหรือค่าเวลาฐานนิยมยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านข้อมูลเวลาที่อาจจะเบี่ยงเบนไปเนื่องจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของคนงานในการทำให้เวลาทำงานเร็วขึ้นหรือช้าลง ซึ่งการประเมินอัตราความเร็วของการทำงานของคนงานระหว่างการศึกษาเวลาเป็นส่วนที่ยุ่งยากและสำคัญมาก

2.6.7 การกำหนดเวลาเพื่อ การคำนวณเวลาปกติจากการใช้เวลาเลือก เมื่อปรับด้วยค่าองค์ประกอบการประเมิน จะยังถือเป็นเวลามาตรฐานไม่ได้ เนื่องจากยังไม่ครอบคลุมเวลาเพื่อสำหรับ

1) เวลาเพื่อกิจส่วนตัว (Personal Allowance) เวลาเพื่อเพื่อกิจธุระส่วนตัวจะถูกกำหนดให้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับลักษณะความหนักเบาของงาน ระยะเวลาการทำงาน เงื่อนไขการทำงาน เวลาเพื่อสำหรับกิจส่วนตัวอาจจะสูงกว่า 5% ของเวลาปกติ การทำงาน 8 ชั่วโมง /วัน โดยไม่มีการพักเลย จะมีเวลาที่เป็นกิจส่วนตัว 2-5 % เวลาเพื่อส่วนตัวจะสูงขึ้นถ้าเงื่อนไขการทำงานเลวลงเช่น งานหนัก ร้อน ฝุ่นจัด เสียงดัง ฯลฯ

2) เวลาเพื่อความเมื่อยล้า (Fatigue Allowance) การเพื่อเวลาเมื่อยล้าจำเป็นสำหรับงานที่มีเงื่อนไขการทำงานที่สร้างความเมื่อยล้าในการทำงานได้ยาก เช่น งานหนักสภาพแวดล้อมการทำงานไม่ดี มีความเครียด มีความเครียดในการทำงาน ระยะเวลาในการทำงาน คนจำเป็นจะต้องพักเมื่อรู้สึกว่าร่างกายของเราเกิดความเมื่อยล้า การทำงานที่เบาและมีช่วงเวลาพักผ่อนเพียงพอในระหว่างวัน ไม่จำเป็นต้องมีเวลาเพื่อความเมื่อยล้า

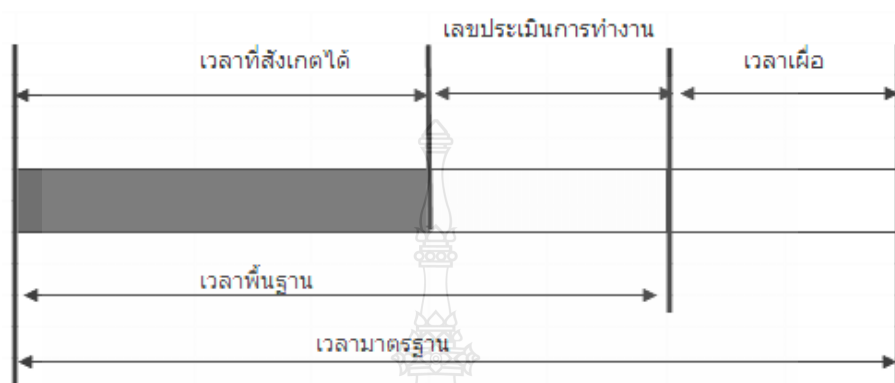
3) เวลาเพื่อความล่าช้า (Delay Allowance) เป็นเวลาเพื่อเนื่องจากการปรับเปลี่ยนเครื่องมือเครื่องจักร หรือเวลาที่เสียไปเนื่องจากเครื่องจักรชำรุด ไฟฟ้าดับ ขาดแคลนวัสดุ เวลาเพื่อจึงเป็นเวลาเพื่อจากเวลาปกติของคนงานที่เหมาะสมเพื่อกิจธุระส่วนตัว เพื่อลดความเมื่อยล้า และเพื่อสำหรับความล่าช้าของกิจกรรม

2.6.8 การหาเวลามาตรฐาน เมื่อมีการจับเวลาบันทึกข้อมูลเวลาตามวัฏจักรให้ได้ระดับความเชื่อมั่นและระดับความผิดพลาดที่ต้องการแล้ว เราจะสามารถหาเวลาเลือก ซึ่งจะใช้เวลาเฉลี่ยหรือค่าฐานนิยมของข้อมูลเวลา จากนั้นจะปรับค่าองค์ประกอบการประเมิน ทำให้ได้ค่าเวลาปกติเมื่อปรับค่าเวลาเพื่อจะได้เวลามาตรฐานดังแสดงในภาพที่ 2.8

การกำหนดหาเวลามาตรฐานจากค่าเวลาปกติปรับค่าเพื่อได้ 2 วิธี

$$1) \text{ เวลามาตรฐาน} = \text{เวลาปกติ} + (\text{เวลาปกติ} * \% \text{ เวลาเพื่อ})$$

$$2) \text{ เวลามาตรฐาน} = \text{เวลาปกติ} * \{100 / (100 - \% \text{ เวลาเพื่อ})\}$$

ภาพที่ 2.8 ตัวอย่างการหาเวลามาตรฐาน [4]

2.7 เทคนิคการศึกษาโดย MOST (Maynard Operation Sequence Technique)

ในอดีตการค้นหาวีธีในการพยากรณ์เวลา มีหลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเวลา (Time Study) ของเทย์เลอร์ (Taylor) การศึกษาการเคลื่อนไหว (Motion Study) ของกิลเบรทส์ (Gilbreths) แต่ยังไม่สามารถลดในเรื่องของเวลาการเคลื่อนไหว และความผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นจึงมีกลุ่มคนที่ 3 ที่นำ 2 วิธี นี้มารวมกัน ระหว่างการศึกษาเวลาและการศึกษาการเคลื่อนไหวของร่างกาย และเรียกระบบนี้ว่าระบบการศึกษาเวลาแบบการกำหนดเวลาการเคลื่อนไหวแบบล่วงหน้า (Predetermined Time System :PTS) [5]

ระบบวิธีการวัดเวลา (Method Time Measurement : MTM) เป็นระบบการศึกษาเวลาแบบการกำหนดเวลาการเคลื่อนไหวแบบล่วงหน้า (Predetermined Time System : PTS) ซึ่งได้ถูกสร้างขึ้นครั้งแรกในปี 1948 โดย ฮาร์อลด์ บี เมย์นาร์ด (Harold B. Maynard) ,จี.เจ.สเตจเมอร์ (G.J.Stegemerten)และ(เจ.แอล.สควบ) (J.L.Schwab.) เป็นระบบที่มีความแม่นยำสูงและได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งจะคิดอัตราการทำงานที่ 100% (Performance Rating) และพิจารณาที่เวลาในการปฏิบัติงานจริง ไม่ขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติงาน

ระบบวิธีการวัดเวลา MTM (Method Time Measurement) มีการนำการเคลื่อนที่พื้นฐานมาไว้ที่แผ่นข้อมูล (Data Card) เช่น การเอื้อมมือ (Reach) จับ (Grasp) การเคลื่อนย้าย (Move) การกำหนดตำแหน่ง (Position) และอื่น ๆ ซึ่งการเคลื่อนที่ทั้งหมดเป็นการเคลื่อนที่พื้นฐานที่ใช้ได้จริง

โดยจะทำการเลือกและพิจารณาการเคลื่อนที่ที่เหมาะสมจากการวัดข้อมูล เนื่องจากการ วัดเวลาแบบ MTM มีความแม่นยำสูง เพราะมีรายละเอียดในการวิเคราะห์มาก ใช้เวลาในการวิเคราะห์หน้านั้น ดังนั้น จึงได้มีการพัฒนาเพื่อลดความผิดพลาดและ เวลาในการวิเคราะห์มาเป็น MTM-1, 2, 3 ตามลำดับ แต่เนื่องจากวิธีการวัดเวลา MTM จะมีขีดจำกัดในการนำไปใช้ได้เฉพาะในอุตสาหกรรมการผลิตเท่านั้น แต่ยังไม่สามารถนำมาใช้ได้กับงานบริการ, หรืองานสำนักงานได้ จึงได้มีการพัฒนาวิธีการวัดเวลาแบบ MOST (Maynard Operation Sequence Technique) ขึ้นในปี 1967 เพื่อให้สามารถใช้ได้กับทุก การผลิตงานบริการ และอุตสาหกรรมการขนส่งให้สามารถใช้งานได้ง่ายขึ้น และลดเวลาที่ใช้ในการ วิเคราะห์หาเวลามาตรฐาน เพราะการวิเคราะห์ค่าดัชนีสามารถทำได้ง่ายขึ้นตัวแปรที่นำมาใช้ลดลง เงื่อนไขต่าง ๆ ถูกบีบให้กว้างขึ้น ไม่ขึ้นอยู่กับพนักงานแต่ขึ้นอยู่กับเคลื่อนไหว และระยะการ เคลื่อนที่ไหว น้ำหนักของชิ้นงานที่ทำการประกอบ [5]

2.7.1 รูปแบบการวัดเวลาแบบ MOST

รูปแบบการวัดเวลาแบบ MOST แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

- 1) Mini MOST : ใช้วิเคราะห์เวลาที่สั้นๆ (น้อยกว่า 10 วินาที) ลักษณะงานเป็นงาน ประกอบที่ใช้ความเที่ยงตรงสูง จะใช้ค่าดัชนี คูณด้วย 1(x1)
- 2) Basic MOST : ใช้วิเคราะห์เวลาตั้งแต่ 0.5 – 3 นาที ลักษณะงานเป็นงานประกอบ ทั่วไป จะใช้ค่าดัชนี คูณด้วย 10(x10)
- 3) Maxi MOST : ใช้วิเคราะห์เวลาตั้งแต่ 2 นาทีขึ้นไป ลักษณะงานเป็นงานประกอบ เครื่องกลหนัก หรือการซ่อมเครื่องจักร จะใช้ค่าดัชนี คูณด้วย 100(x100)

ในงานวิจัยฉบับนี้จะกล่าวถึงเฉพาะ ในส่วนของ Basic MOST ที่ได้มีการนำมาใช้ใน กรณีศึกษาเท่านั้น เพราะรูปแบบของเวลาในแต่ละกระบวนการทำงานของการเชื่อมและประกอบ โครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์จะอยู่ในช่วงเวลา 0.5 – 3 นาที

2.7.2 หน่วยเวลา (Time Measurement Unit :TMU)

หน่วยเวลาที่ MOST ใช้จะระบบแบบเดียวกันกับที่ใช้ใน Basic MOST โดยมี พื้นฐานเป็น ชั่วโมงหรือหน่วยย่อยของชั่วโมง ซึ่งเรียกว่า หน่วยวัดเวลา (Time Measurement Units: TMU) การ แปลงหน่วยของ TMU เป็นชั่วโมงสามารถดูได้จากตารางมาตรฐานที่ 2.2 แสดงรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 ตารางเปรียบเทียบเวลามาตรฐาน

TMU	TMU
1	0.00001 ชั่วโมง
1	0.0006 นาที
1	0.036 วินาที
100,000	1 ชั่วโมง
1667	1 นาที
27.8	1 วินาที

2.7.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการทำงานของพนักงาน

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการทำงานของพนักงานจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้ดังนี้

1) High Task คือ พนักงานที่มีประสิทธิภาพตามระดับเฉลี่ยที่ตัวเองปฏิบัติงานที่ตนเองถนัด และมีความพยายามที่ดีที่จะให้งานสำเร็จลุล่วงระดับสมรรถนะ (Performance Level) อยู่ที่ 125%

2) Low Task คือ พนักงานที่แทบจะไม่มีควบคุมดูแล และเป็นพนักงานแรงงานรายวัน ระดับสมรรถนะ (Performance Level) อยู่ที่ 100% ซึ่งในหลักการของ MOST จะคิดที่ระดับ Low Task เนื่องจากคิดการทำงานที่เป็น ค่าเฉลี่ย ดังนั้นสมรรถนะ (Performance) ของพนักงานจึงคิดที่ 100%

2.7.4 การจัดลำดับ (Sequence) การเคลื่อนไหวของร่างกาย

สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามหลักการของ MOST ได้ดังนี้

1) ลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา (General Move Sequence) การเคลื่อนย้ายสิ่งของไปตำแหน่งที่เหมาะสมในสามมิติ โดยไม่ถูกจำกัดเรื่องเส้นทางการเคลื่อนไหว

2) ลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด (Control Move Sequence) การเคลื่อนย้ายสิ่งของ โดยสัมผัสกับพื้นผิว หรือการเคลื่อนย้ายสิ่งของในสภาพที่สิ่งของนั้นสัมผัสกับสิ่งอื่นในระหว่างการเคลื่อนย้าย

3) ลำดับการใช้เครื่องมือ (Tool Use Sequence) การเคลื่อนย้าย (เคลื่อนไหว) โดยใช้เครื่องมือทั่วไป เช่น ค้อน ประแจ ปากกา และมีลำดับการเคลื่อนไหวโดยรูปแบบการจัดลำดับการเคลื่อนไหวของร่างกายแสดงดังในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 รูปแบบลำดับการเคลื่อนไหวย่างกาย (Sequence Model) ของ Basic –MOST

กิจกรรม	ลำดับโมเดล	กิจกรรมย่อย
การเคลื่อนไหวธรรมดา	ABG ABP A	A = ระยะทางกระทำ B = การเคลื่อนไหวลำตัว G = อยู่ภายใต้การควบคุม P = กำหนดตำแหน่ง
การเคลื่อนไหวแบบจำกัด	ABG MXI A	M = การเคลื่อนไหวถูกจำกัด X = เวลาการทำงาน I = ปรับแกน
การใช้เครื่องมือ	ABG ABP /Tool Action / ABP A	F = ขึ้น L = คลาย C = ตัด S = การจัดการผิวหนัง M = วัด R = บันทึกลง T = คิด

2.7.5 การคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปร ของลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา

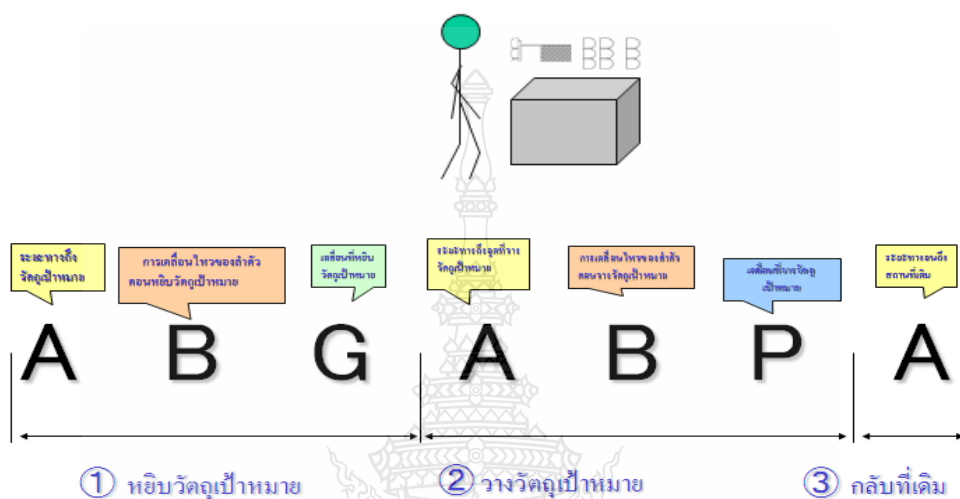
ในการวิเคราะห์สามารถดูค่าดัชนีได้ จากตารางที่ 2.4 รูปแบบการวิเคราะห์ตัวแปร (Parameter) โดยจะแบ่งภาคเป็น 3 ส่วนด้วยกันได้แก่

ABG ABP A

GET (จับชิ้นงาน) = A B G

PUT (วางชิ้นงาน) = A B P

RETURN (กลับสู่ตำแหน่งเดิม) = A แสดงดังภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 การเคลื่อนไหวแบบธรรมดา

ตัวอย่างการคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา

หยิบกล่อง Washer และวาง Washer 1 ขึ้นเข้ากับ Bolt ในระยะ 5 นิ้ว

A1 = หยิบกล่อง Washer ในระยะที่เอื้อมถึง

GET B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย

G1 = หยิบ Washer 1 ขึ้นจากกล่อง

A1 = เคลื่อนตำแหน่งของ Washer ไปหา Bolt

PUT B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย

P1 = ประกอบ Washer ไว้หลวม ๆ

RETURN A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

$$\begin{aligned}
 \text{คำนวณเวลา TMU :} &= A1 B0 G1 A1 B0 P1 A0 \\
 &= (1 + 0 + 1 + 1 + 0 + 1 + 0) \times 10 \\
 &= 4 \times 10
 \end{aligned}$$

= 40 TMU

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที = 40 x 0.036 วินาที)

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 1.44 วินาที

หน่วยการเปลี่ยนจำนวนวินาทีที่มีด้วยกัน 2 ประเภทคือ

Low task = การทำงานภายใต้สภาพที่ไม่มี Pressure Low task (X 0.036 วินาที)

High task = การทำงานภายใต้สภาพที่มี Pressure High task (X 0.0288 วินาที)

ตารางที่ 2.4 ข้อมูลลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา (General Move Sequence)

ระบบ Basic MOST		ABG ABP A		เคลื่อนไหวแบบธรรมดา	
ค่า ดัชนี	A ระยะทาง กระทำ	B การเคลื่อนไหวลำตัว	G อยู่ภายใต้การควบคุม	P กำหนดตำแหน่ง	ค่า ดัชนี
x10	รายละเอียด	รายละเอียด	รายละเอียด	รายละเอียด	x10
0	≤ 2 inc ≥ 5 cm.			ใช้มือจับถือ โยนเบา ๆ	0
1	ขอบเขตที่มือ เอื้อมถึง		สิ่งของเบา สิ่งของเบา (พร้อมกัน)	วางข้าง ๆ มัดไว้หลวม ๆ	1
3	1-2 ก้าว	ก้มหรือยืดตัว (อัตรา การเกิดขึ้น 50 %)	สิ่งของเบาแต่ไม่มีสิ่ง กีดขวาง/(ไม่พร้อมกัน) พันกัน/ หนักรวมกัน/ เทอะทะ	ปรับแก้, กัดเบา ๆ ปรับแก้ 2 ครั้ง	3
6	3-4 ก้าว	ก้มหรือยืดตัว		ระวังถูกต้อง/ มี สิ่งกีดขวาง ที่ มองไม่เห็นกด แรง ๆ/ เคลื่อนย้าย	6

				ระหว่างทาง	
10	5-7 ก้าว	นั่งหรือยืน			10
16	8-10 ก้าว	เดินผ่านประตู/ เดิน ขึ้นลง /ยืนหรือนั่ง /ก้มแล้วนั่ง			16

2.7.6 คำจำกัดความของตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ MOST แบบพื้นฐาน

Basic MOST ที่มีลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา และการวิเคราะห์ค่าดัชนีแต่ละการเคลื่อนไหว

1) ระยะการกระทำ (Action Distance : A) หมายถึง ระยะการกระทำที่ครอบคลุมทุกการเคลื่อนที่ของนิ้ว มือ และเท้า ทั้งที่มีภาระและไม่มีภาระ

A0 = เคลื่อนที่ของนิ้ว, มือ หรือเท้าที่น้อยกว่า 2 นิ้ว (5 เซนติเมตร)

A1 = เคลื่อนที่ ที่อยู่ใต้วงมือของแขน ที่สามารถเอื้อมถึง อาจจะมีการก้มตัวหรือบิดตัวเล็กน้อย

A3 = เคลื่อนที่ของลำตัว โดยการก้าวหรือหมุนรอบตัว 1 ถึง 2 ก้าว

A6 = เคลื่อนที่ของลำตัว โดยการก้าว 3 ถึง 4 ก้าว

A10 = เคลื่อนที่ของลำตัว โดยการก้าว 5 ถึง 7 ก้าว

A16 = เคลื่อนที่ของลำตัว โดยการก้าว 8 ถึง 10 ก้าว

AX = ดูได้จากตารางที่ 2.4

หมายเหตุ : จำนวนก้าวจะอ้างอิงกับ จำนวนครั้งที่เท้าแตะพื้น โดย 1 ก้าวจะมีระยะประมาณ 0.75 เมตร

2) การเคลื่อนไหวลำตัว (Body Motion : B) หมายถึง การเคลื่อนไหวลำตัวในแนวตั้ง หรือการเคลื่อนไหวที่ต้องผ่านสิ่งกีดขวาง ทำให้ร่างกายเกิดความเหนื่อยล้า

B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของลำตัว

B3 = เคลื่อนไหวของลำตัว โดยการนั่งเก้าอี้ โดยที่มือและเท้าไม่มีการเคลื่อนที่ หรือการลุกจากที่นั่ง โดยที่ไม่ต้องใช้มือหรือเท้าช่วย การย่อตัวหรือลุกขึ้นเพียง 50% ระหว่างที่ทำซ้ำ

B6 = การย่อตัว โดยลำตัวโค้งต่ำกว่าเอว หรือเข่า มืออยู่ในตำแหน่งต่ำกว่าเข่า หรือยืดตัวกลับมาที่ท่าเดิม

B10 = การนั่งหรือยืนที่ต้องมีการเคลื่อนไหวของมือ หรือเท้าช่วยในการปรับตำแหน่งที่เหมาะสม เช่นการนั่งที่ต้องมีการดึงเก้าอี้ให้รับกับเท้านั่งเพื่อความสบายในการนั่ง

B16 = การยืนแล้วก้มตัว หรือการก้มตัวแล้วนั่ง เช่น นั่งอยู่แล้วต้องยืนแล้วเดินไปก้มหยิบของที่อยู่ในระดับใต้เข่า ซึ่งเป็นการรวมกันระหว่าง B10 แล B6 ตามลำดับ ดังแสดงในรูปที่ 2.10

ตารางที่ 2.5 ค่าดัชนี AX ที่สอดคล้องกับระยะทางที่กระทำ

ระยะกระทำ		
ค่าดัชนี	จำนวนก้าว	ระยะทาง (เมตร)
A24	11-15	12
A32	16-20	15
A42	21-26	20
A54	27-33	25
A67	34-40	30
A81	41-49	38
A96	50-57	44
A113	58-59	51
A131	68-78	59
A152	79-90	69
A173	91-102	78
A196	103-115	88
A220	116-128	98
A245	129-142	108
A270	143-158	120
A300	159-174	133
A330	175-191	146

ทำย่อตัว 1

ทำย่อตัว 2

ทำย่อตัว 3

ภาพที่ 2.10 ลักษณะของการย่อตัว และการลุกขึ้น

3) การควบคุมการเคลื่อนไหว (Gain Control : G) หมายถึง การควบคุมการเคลื่อนไหว ซึ่งครอบคลุมทุกการเคลื่อนไหวของคน เช่น นิ้วมือ, มือ, เท้า เป็นต้น เพื่อควบคุมสิ่งของก่อนที่จะทำการย้าย ไปสถานที่อื่น

G0 = ไม่มีการกระทำเกี่ยวกับสิ่งของ

G1 = การควบคุมสิ่งของที่มีน้ำหนักเบา หรือการควบคุมสิ่งของที่มีน้ำหนักเบาพร้อมกัน ทั้งสองมือ ทั้งมือด้านซ้าย และด้านขวา

G3 = 1. การควบคุมสิ่งของที่มีน้ำหนักมากหรือขนาดใหญ่

2. การควบคุมสิ่งของที่มีน้ำหนักเบาทั้ง 2 มือ แต่ยกทีละมือ เช่น ยกด้านซ้ายก่อน แล้วค่อยยกด้านขวา

3. การควบคุมสิ่งของที่มีสิ่งกีดขวางหรือมองเห็นได้ยากต้องทำลายสิ่งกีดขวางก่อนค่อยยก สิ่งของได้

4. การค้นหาสิ่งของจากสิ่งของหลายอย่างที่ปนกัน

5. การรวบสิ่งของหลายอย่างเข้าด้วยกัน

4) การกำหนดตำแหน่งวาง (Placement :P) หมายถึง การกำหนดตำแหน่งวางซึ่งอ้างอิงกับสถานะสุดท้าย ของการจับสิ่งของซึ่งไม่ได้พิจารณาที่น้ำหนักอย่างเดียว โดยจะพิจารณาค่าดัชนีจากความยากของวิธีการวางวัตถุ

P0 = การถือ, การโยน หรือเคลื่อนย้ายวัตถุไปวางในที่ ที่ไม่มีการระบุตำแหน่งชัดเจน

P1 = การวางไว้ตำแหน่งข้าง ๆ ไม่ต้องให้ความสำคัญมาก, หรือการประกอบไว้หลวม ๆ

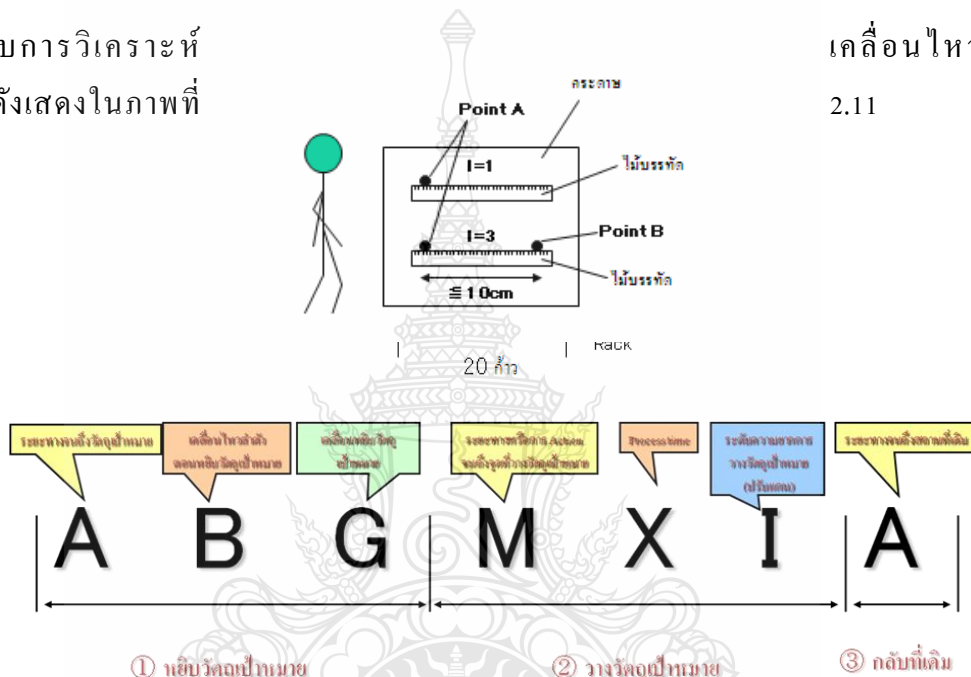
P3 = การประกอบหลวม ๆ ในที่ ที่มองเห็นได้ยากหรือมีสิ่งกีดขวางการปรับให้ตรงตำแหน่งเพื่อให้ประกอบง่าย, การประกอบ 2 ชั้นต่อกัน

P6 = การวางในตำแหน่งที่ต้องการความแม่นยำสูง ต้องใช้สายตาเพ่งมอง การกดแรง ๆ ทำให้เกิดการเกร็งของกล้ามเนื้อ การวางในตำแหน่งที่มองเห็นได้ยาก หรือในตำแหน่งที่มีสิ่งกีดขวาง การเคลื่อนที่ระหว่างการ จับสิ่งของก่อนที่จะวางในตำแหน่งที่กำหนด

2.7.7 ลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด (Control Move Sequence)

การย้ายไปตำแหน่งที่เหมาะสม ในสามมิติ โดยไม่จำกัดเรื่องเส้นทางการคำนวณ เวลาที่จะเหมือนกับ การคำนวณในลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา แต่จะต่างกับการเคลื่อนไหวธรรมดาที่รูปแบบการวิเคราะห์ ลำดับการเคลื่อนไหวกฎที่จำกัด ดังแสดงในภาพที่ 2.11

ภาพที่ 2.11 การเคลื่อนไหวกฎที่จำกัด

การคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปร ของลำดับการเคลื่อนไหวกฎที่จำกัด (Control Move Sequence) ในการวิเคราะห์สามารถดูค่าดัชนีได้จากตารางที่ 2.5 รูปแบบการวิเคราะห์ตัวแปร (Parameter) โดยจะแบ่งภาคเป็น 3 ส่วนด้วยกันได้แก่

ABG	MXI	A	
GET (จับชิ้นงาน)			= A B G
MOVE or ACTUATE (เคลื่อนไหวกฎที่จำกัด)			= MXI
RETURN (กลับสู่ตำแหน่งเดิม)			= A

ตัวอย่างการคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการเคลื่อนไหวกฎที่จำกัด พนักงานหยิบไม้บรรทัดในระยะที่เอื้อมถึงทำการวัดระยะ 15 ซม., 2 จุด ที่ชิ้นงานขนาด 20 ซม.

GET A1 = หยิบไม้บรรทัดในระยะที่เอื้อมถึง
 B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวร่างกาย
 G1 = ไม้บรรทัดมีน้ำหนักเบา

M1 = เคลื่อนนิ้วมือที่มีระยะน้อยกว่า 30 ซม.

MOVE หรือ ACTUATE X0 = ไม่มีการทำงานของเครื่องจักร

I6 = ปรับระยะ 2 จุด, ขนาดเกิน 10 ซม.

RETURN A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

คำนวณเวลา TMU : = A1 B0 G1 M1 X0 I6 A0
 = (1+0+1+1+0+6+0) X 10
 = 9 X 10
 = 90 TMU

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที) = 90 x 0.036 วินาที

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 3.24 วินาที

ตารางที่ 2.6 ข้อมูล (Data Card) ของลำดับ การเคลื่อนไหวแบบจำกัด

ระบบ Basic Most		ABGMXIA				เคลื่อนไหวแบบจำกัด	
ลำดับ x10	M		X			I	ค่า ดัชนี x10
	การเคลื่อนไหวถูกจำกัด		เวลา Process			ปรับแกน	
	ผลึก/ ดิ่ง / หมุน		วินาที	นาที	ชั่วโมง	วัตถุประสงค์	
1	ไม่เกิน 30 cm ปุ่ม / ลูกบิด		0.5	0.01	0.0001	1 จุด	1
3	เกิน 30 cm. มีแรง ต้านทานเพิ่มหรือ เปล่าแรง 2 ขยัก ไม่เกิน 30 cm.	1	1.5	0.02	0.0004	2 จุด ไม่เกิน 10 cm.	3
6	2 ขยัก เกิน 30 cm.	3	2.5	0.04	0.0007	2 จุด เกิน 10 cm.	6

	1-2 ก้าว						
10	3-4 ก้าว 3-5 ก้าว	6	4.5	0.07	0.0012		10
16	6-9 ก้าว	11	7	0.11	0.0019	ปรับแกนถูกต้อง	16

2.7.8 คำจำกัดความของตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์

Basic MOST ที่มีลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด และการวิเคราะห์ค่าดัชนีแต่ละการเคลื่อนไหว ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวแบบจำกัดจะเหมือนกับ การเคลื่อนไหวแบบธรรมดา จะมีเพิ่มมา 3 ตัวดังนี้

1) การควบคุมการเคลื่อนไหวแบบ จำกัด (Move Control : M) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การควบคุมการเคลื่อนไหวทั่ว ๆ ไป เช่น การดึง, การผลัก ส่วนอีกแบบเป็น การควบคุมการเคลื่อนไหวแบบที่ต้องให้ข้อเหวี่ยง หรือการหมุนรอบแกน

- การจำกัดการเคลื่อนไหวแบบการดึงหรือผลัก (Push or Pull)

M0 = กรณีที่ไม่มีการจำกัด การเคลื่อนไหว

M1 = การควบคุมการเคลื่อนที่ของวัตถุตามทางเดินที่จำกัด โดยการเคลื่อนไหวมือ และนิ้วแต่มีระยะไม่เกิน 12 นิ้ว (30 ซม.) หรือการกดในช่วงเวลาสั้นๆ โดยการเคลื่อนไหว หรือหมุน นิ้วมือ, ข้อมือหรือ เท้า

M3 = 1) การควบคุมการเคลื่อนที่ของวัตถุตามทางเดินที่จำกัด โดยการเคลื่อนไหวมือ และ นิ้วแต่มีระยะ มากกว่า 12 นิ้ว (30 ซม.),

2) การควบคุมการเคลื่อนที่ของวัตถุ ที่ต้องเอาชนะแรงต้าน,

3) การควบคุมการเคลื่อนที่ของวัตถุ ขณะที่มีการเคลื่อนที่ เพื่อป้องกันการ เกิด อันตราย หรือความเสียหายกับสิ่งของ,

4) การถือ-ปลดถือ

5) การควบคุมการเคลื่อนที่ของวัตถุ 2 ทิศทางหรือมีระยะไม่เกิน 24 นิ้ว (60 ซม.)

M6 = การควบคุมการเคลื่อนที่ของวัตถุ 2 ทิศทางหรือมีระยะมากกว่า 24 นิ้ว (60 ซม.) หรือการควบคุมการเคลื่อนที่ตามทางเดินที่จำกัด แล้วต้องก้าวตาม 1-2 ก้าว

M10 = การควบคุมการเคลื่อนที่ของวัตถุ 3-4 ทิศทางหรือการควบคุมการเคลื่อนไหวตามทางเดินที่จำกัด แล้วต้องก้าวตาม 3-5 ก้าว

M16 = การควบคุมการเคลื่อนที่ของวัตถุ ตามทางเดินที่จำกัด แล้วต้องก้าวตาม 6-9 ก้าว

หมายเหตุ : ในกรณีที่มีการก้าวตามการเคลื่อนไหวมากกว่า 9 ก้าว ดูได้จากตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.7 การจำกัดการเคลื่อนไหวแบบดึงหรือผลัก

การดึงหรือผลัก	
ค่าดัชนี	ก้าว
M24	10-13
M32	14-17
M42	18-22
M54	23-28
M67	29-34
M81	35-41
M96	42-49
M113	50-57
M131	58-67
M152	68-77
M173	78-87
M196	88-98
M220	99-110
M245	111-122
M270	123-135
M300	136-149
M330	1. 150-163

- การจำกัดการเคลื่อนไหวนแบบเหวี่ยงข้อ (Crank) การหมุนจะอ้างอิงกับการหมุนด้วยมือ จะรวมการกระทำที่เหวี่ยงข้อ ตั้งแต่ก่อนและหลังการเคลื่อนไหวนของข้อเหวี่ยง เพื่อให้ให้อยู่ในตำแหน่งที่ต้องการ ซึ่งค่าดัชนีที่ให้จะขึ้นอยู่กับรอบที่ทำการหมุนข้อเหวี่ยงตามตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าดัชนีและรอบการหมุน

การเคลื่อนไหวนแบบเหวี่ยงข้อ (Crank)	
ค่าดัชนี (Index Value)	จำนวนรอบการหมุน (No. Of revolution)
M24	12-16
M32	17-21
M42	22-28
M54	29-36

2) เวลาที่ทำงาน (Process Time: X) หมายถึงเวลาที่ทำงานด้วยเครื่องจักรหรือระบบไฟฟ้า ซึ่งจะมีความแปรปรวนน้อยมาก เนื่องจากถูกควบคุมด้วยเวลาของเครื่องจักร ดังนั้นค่าดัชนีจะคำนวณจากเวลาจริงของเครื่องจักรที่ทำงานตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งเสร็จสิ้น ขึ้นตอนโดยอ้างอิงกับทางสถิติดูได้จากตารางที่ 2.9

ตารางที่ 2.9 ค่าดัชนีของเวลาทำงาน (เปรียบเทียบค่า TMU กับเวลาชั่วโมง, นาที, วินาที)

เวลาในการทำงาน (Process Time)			
ค่าดัชนี	วินาที	นาที	ชั่วโมง
X24	9.5	0.16	0.0027
X32	13.0	0.21	0.0036
X42	17.0	0.28	0.0047
X54	21.5	0.36	0.0060
X67	26.0	0.44	0.0073
X81	31.5	0.52	0.0088
X96	37.0	0.62	0.0104
X113	43.5	0.72	0.0121
X131	50.5	0.84	0.0141
X152	58.0	0.97	0.0162
X173	66.0	1.10	0.0184
X196	74.5	1.24	0.0207
X220	83.5	1.39	0.0232

X245	92.5	1.54	0.0257
X270	102.0	1.70	0.0284
X300	113.0	1.88	0.0314
X330	124.0	2.06	0.0344

3) การปรับตำแหน่ง (Alignment: I) หมายถึง การปรับตำแหน่งหลังจากที่มีการเคลื่อนไหวแล้ว ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือส่วนที่ปรับจากการทำงานด้วยคน และปรับจากการทำงานด้วยเครื่องจักร

- การปรับตำแหน่งที่ทำงานด้วยคน

I0 = ไม่มีการปรับตำแหน่ง

I1 = การปรับตำแหน่ง 1 จุด

I3 = การปรับตำแหน่ง 2 จุด ใน ระยะไม่เกิน 4 นิ้ว (10 ซม.)

I6 = การปรับตำแหน่ง 2 จุด ใน ระยะมากกว่า 4 นิ้ว (10 ซม.)

I16 = การปรับตำแหน่งหลาย ๆ จุด เพื่อต้องการความแม่นยำสูง

- การปรับตำแหน่งที่มีการทำงานกับเครื่องจักร

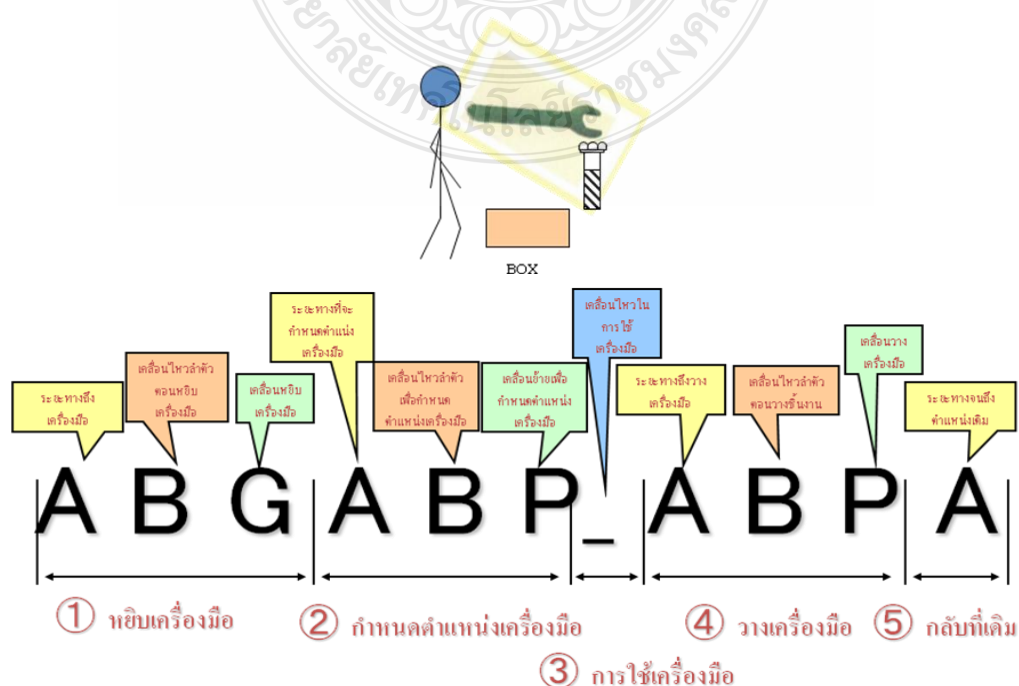
I3 = การปรับชิ้นงาน ก่อนจะเริ่มทำงาน

I6 = การปรับเทียบกับสเกลหรือมาร์ค ก่อนจะเริ่มทำงาน

I10 = การปรับหรือตรวจสอบความถูกต้องที่หน้าจอ และคอยเฝ้าระวังความถูกต้อง

ในการปรับตั้งเครื่องมือ

4) ลำดับการใช้เครื่องมือ (Tool Use Sequence) การเคลื่อนย้าย เคลื่อนไหวโดยใช้ เครื่องมือทั่วไป เช่น ค้อน ประแจ ปากกา จะวิเคราะห์การเคลื่อนไหวที่ต้อง ใช้เครื่องมืออื่นๆ ร่วมไปด้วย ดังแสดงในภาพที่ 2.12

ภาพที่ 2.12 การใช้เครื่องมือ

5) การคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการใช้เครื่องมือ (Tool Use Sequence) ซึ่งในการทำงานที่ต้องใช้เครื่องมือ ไม่ว่าจะเป็นการขันแน่นหรือการคลายที่แสดงลักษณะการทำงานของข้อมือและนิ้ว หรือการทำงานกับเครื่องมือเช่น การตัด, การวัดขนาดเป็นต้น ซึ่งจะแบ่งการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวออกเป็น 5 ส่วนด้วยกัน ในการวิเคราะห์ สามารถดูค่า ดัชนี ได้จากตารางที่ 2.10 และตารางที่ 2.11

รูปแบบการวิเคราะห์ตัวแปร (Parameter) โดยจะแบ่งภาคเป็น 5 ส่วนด้วยกันได้แก่

ABG	ABP /Tool Action /	ABP	A
GET (จับชิ้นงานหรือเครื่องมือ)			= A B G
PUT (วางชิ้นงานหรือเครื่องมือ)			= A B P
TOOL ACTION (การทำงานกับเครื่องมือ)			= F,L,C,S,M,R,T
PUT (วางเครื่องมือหรือชิ้นงานหลังการใช้งาน)			= A B P
RETURN (กลับสู่การทำงาน)			= A

ตัวแปร (Parameter) ในการใช้เครื่องมือ

F = ขัน	(Fasten)
L = คลาย	(Loosen)
C = ตัด	(Cut)
S = จัดการผิวหน้า	(Surface Treatment)
M = วัด	(Measure)
R = บันทึก	(Record)
T = คิด	(Think)

ตัวอย่างการคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการใช้เครื่องมือ

พนักงานหยิบกล่อง End Wrench ที่วางอยู่บนโต๊ะในระยะที่เอื้อมถึงและทำการขัน Bolt โดยการหมุนข้อมือ 3 ครั้ง

	A1 = หยิบกล่อง End Wrench ในระยะใกล้ตัว
GET	B0 = ไม่มีเคลื่อนไหวของลำตัว
	G1 = สิ่งของเบา ๆ น้ำหนักไม่มาก
	A1 = จัดเครื่องมือในตำแหน่งที่เอื้อมถึง

PUT B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวนของลำตัว
P3 = ต้องทำการปรับ End Wrench ให้ตรงกับ Bolt

TOOL ACTION F10 = การหมุนข้อมือ 3 ครั้ง

A1 = วางเครื่องมือในระยะใกล้ตัว

PUT B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวนของลำตัว

P1 = วางข้าง ๆ

RETURN A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

$$\begin{aligned} \text{คำนวณเวลา TMU :} &= A1 B0 G1 A1 B0 P3 F10 A1 B0 P1 A0 \\ &= (1+0+1+1+0+3+10+1+0+1+0) \times 10 \\ &= 18 \times 10 \\ &= 180 \text{ TMU} \end{aligned}$$

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที) = 180×0.036 วินาที

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 6.48 วินาที

ตารางที่ 2.10 การ์ดข้อมูลแสดงลำดับการใช้เครื่องมือ (การใช้นิ้วและมือ)

ระบบ Basic-Most		A B G / A B P / Tool Action / A B P / A					(F) การขัน (L) คลาย		การใช้เครื่องมือ		ค่า ดัชนี x10
ค่า ดัชนี x10	การ กระทำ ของ นิ้ว	การกระทำของข้อมือ					การกระทำของแขน			เครื่องมือ ใช้ แรง	
	หมุน	หมุน	Stock	Crank	ทุบ	หมุน	Stock	Crank	ตี	เกลียว	
	ไขควง เล็ก ใช้นิ้ว หมุน	ไขควง T- Wrench	Wrench Spanner	Wrench หก เหลี่ยม	ค้อน	Ratchet	Wrench Spanner	Wrench หก เหลี่ยม	ค้อน	Wrench ใช้แรง	
1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
3	2	1	1	1	3	1	1	-	1	6 mm.	3
6	3	3	2	3	6	3	-	1	3	25 mm.	6
10	8	5	3	5	10	4	2	2	5		10
16	16	9	5	8	16	6	3	3	8		16

24	25	13	8	11	23	9	4	5	12		24
32	35	17	10	15	30	12	6	6	16	4	32
	ระบบ Basic-MOST				A B G / A B P / Tool Action / A B P / A					การใช้เครื่องมือ	
42	47	23	13	20	39	15	8	8	21		42
54	61	29	17	25	50	20	10	11	27		54

ตารางที่ 2.11 การ์ดข้อมูลแสดงลำดับการใช้เครื่องมือ

ค่า ดัชนี x10	C (ตัด)				S (การจัดการผิว)			M (การ วัด)	R (บันทึก)			T (คิด)			ค่า ดัชนี x10
	บิต/ งอ	ตัด ออก	ตัด	เหลา	เป่าลม	บดชน	เซ็ด	วัด	เขียน	Mark	ตรวจ	อ่าน			
	กิม		กรรไกร	มีด	หัวฉีด	แปรง	ผ้า	เครื่อง วัด	ดินสอ	Mark	ตา/ นิ้ว	ตา			
			จำนวน ตัด	จำนวน เหลา	0.1 m ²	0.1 m ²	0.1 m ²	cm. m.	อัก ษร	ค่า ตัว เลข	จุด	ค่า	ปร ะโ ยค		
1	จับ		1	-	-	-	-		1	-	เช็ค	1	1	3	1
3		อ่อน	2	1	-	-	1/2		2	-	ดี เส้น	3	3	8	3
6	บิต หรือ หัก	กลาง	4		1 จุด หรือ	1	-		4	1	2	5	6	15	6
	สร้าง เป็น วง				เป็น ปุ่ม	สิ่งของ เดียว						จับ	ค่าอ่าน วันเวลา		
10		แข็ง	7	3	-	-	1	Profile Gauge	6	-	3	9	12	24	10
16	หัก งอ		11	4	3	2	2	ไม้มารัด เวอร์เนีย ≤ 10	9	2	5			38	16
24			15	6	4	3	-	Gauge วัด	13	3	7			54	24
32			20	9	7	5	5	Gauge วัด ความลึก/ สายวัด	18	4	10			72	32
42			27	11	10	7	7	ไมโครมิเตอร์ วัดนอก	23	5	13			94	42
54			30						29	7	16			11 9	54

5) ค่าจำกัดความของตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ Basic MOST ที่มีลำดับการใช้เครื่องมือ และการวิเคราะห์ค่าดัชนีแต่ละการเคลื่อนไหว ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์จะเหมือนกับการเคลื่อนไหวแบบธรรมดา จะมีเพิ่มในส่วนของตัวแปรที่เป็นการใช้เครื่องมืออีก 7 ตัวดังนี้

- การขันแน่น (Fasten : F) หมายถึง การขันแน่นหรือการประกอบชิ้นงานเข้าด้วยกัน โดยการใช้งานของนิ้วมือ, มือ หรือเครื่องมือ เช่น

F6 = การขันชิ้นงานด้วย Torque Wrench ที่มีด้ามจับยาว ไม่เกิน 25 ซม.

F10 = การขันชิ้นงานด้วย Torque Wrench ที่มีด้ามจับยาว 25-37.5 ซม.

F16 = การขันน๊อตงานด้วย Torque Wrench ที่มีด้ามจับยาว 37.5 ซม.-1 ม.

หมายเหตุ : การขัน Torque Wrench จะต้องขันจนกว่าจะมีเสียงดังคลิก การวางเครื่องมือหลังจากที่ใช้แล้วสามารถอ้างอิงได้จากตารางที่ 2.11

ตารางที่ 2.12 ค่าดัชนีการจัดวางเครื่องมือ

เครื่องมือ	ค่าดัชนี
ค้อน (Hammer)	P0(1)
มือ และนิ้ว (Finger and Hand)	P1(3) (6)
คีม (Plier)	P1(3)
กรรไกร (Scissors)	P1(3)
มีด (Knife)	P1(3)
(Surface Treating Tool)	P1
เครื่องมือวัด (Measure Tool)	P1
เครื่องเขียน (Write tool)	P1
สกรู ไขควง (Screwdriver)	P3
ราเชท (Ratchet)	P3
(T-Wrench)	P3
(Wrench)	P3
(Power Tool)	P3
(Adjustable Wrench)	P6(3)

- การคลายชิ้นงาน (Loosen : L) หมายถึง การคลายชิ้นงานหรือการรื้อชิ้นงานออกจากกัน โดยการใช้งานของนิ้วมือ, มือ หรือเครื่องมือ

- การตัด (Cut : C) หมายถึง การแยกชิ้นงานออกเป็น ส่วน ๆ โดยใช้เครื่องมือที่มีคม เช่น คีม, กรรไกร หรือ มีด การตัดด้วยคีมจะวิเคราะห์ค่าดัชนีตามชนิดของเครื่องมือที่ใช้ เช่น

C3 = การตัดเหล็กขนาดเล็กก่อน ๆ หรือลวดทองแดง

C6 = การตัดเหล็กที่มีความหนากลางๆ หรือสายเคเบิล

C10 = การตัดเหล็กที่มีความแข็ง หรือประมาณ 10 เกจ

- การใช้คีมในการทำงานอื่น ๆ

C1 = การใช้คีมยึดเส้นลวด

C6 = การใช้คีมในการบิดลวดเป็นเกลียว, สร้างเป็นวงกลม

C16 = การใช้คีมในการตัดชิ้นงานหรือลวด

- การกำจัดพื้นผิวของวัตถุ (Surface : S) หมายถึง การกำจัดพื้นผิวของวัตถุที่ไม่ต้องการไม่ว่าจะเป็น เนื้อของวัตถุ หรือสิ่งที่ห่อหุ้ม , การกำจัดฝุ่น หรือการทำความสะอาด ซึ่งการทำความสะอาดจะ ครอบคลุมขั้นตอนดังนี้

1. การเอาหัวฉีดเป่าฝุ่นออก

2. การเอาแปรงขัดฝุ่นออก

3. การเอาผ้าเช็ดเบา ๆ

- การวัด (Measure: M) หมายถึง การหาลักษณะทางกายภาพของชิ้นงาน โดยใช้เครื่องมือวัด เช่น การวัดความสูง ความกว้าง ความหนา เป็นต้น การวิเคราะห์ค่าดัชนีจะวิเคราะห์ ตามชนิดของเครื่องมือที่ใช้ ซึ่งจะรวมทั้งการปรับเกจ การมองเปรียบเทียบเกจกับชิ้นงาน เช่น

M10 = Profile Gauge

M16 = Fix Gauge or Caliper $\leq$ 12 inch (30 cm.)

M24 = Feeler gauge

M32 = Steel Tape $\leq$ 6 Feet

- การบันทึกค่า (Record: R) หมายถึง การบันทึกข้อมูลหรือการมาร์ค (Mark) ชิ้นงาน หลังจากการทำงานไม่ว่าจะใช้ดินสอ, ปากกา หรือเครื่องมืออื่น ๆ

การบันทึกค่ามีใช้ในหลายอุตสาหกรรม เช่น การเติมข้อความในแบบฟอร์ม การบันทึกเวลา เป็นต้น ค่าดัชนีที่วิเคราะห์จากตัวแปร(R) จะพิจารณาจากจำนวนของอักษรที่บันทึก

การระบุชนิดของชิ้นงาน หรือ กล่องบรรจุ จะพิจารณาค่าดัชนีจากจำนวนอักษรที่เขียนหรือ จำนวนเส้นที่ขีด

6) การอ่านหรือการนึกคิด (Think: T) หมายถึง การใช้สายตาในการอ่านข้อมูล หรือการตรวจสอบ ชิ้นงานรวมถึงการสัมผัสกับชิ้นงานเพื่อให้รู้สึกถึงลักษณะของชิ้นงานดังนี้

- การตรวจสอบ (Inspect)

ในการตรวจสอบชิ้นงาน จะพิจารณาในส่วนที่ง่ายต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับลักษณะของชิ้นงาน แค่มองด้วยตาก็สามารถตัดสินใจได้ หรือเห็นครั้งแรกก็รู้ได้ว่า ของดี หรือของเสียไม่ครอบคลุมถึงการเคลื่อนไหวยระหว่างที่ทำการตรวจสอบ เวลาที่ใช้ในการตรวจสอบไม่ค่อยอยู่นอกขั้นตอนการทำงาน ส่วนมากจะอยู่ในช่วงของการทำงานกับวัตถุ

T6 = การตรวจสอบค่าที่ได้จากความรู้สึกร้อนโดยเคลื่อนมือไปรอบ ผิวหน้าของวัตถุ

T10 = การตรวจสอบของเสีย โดยการเคลื่อนมือไปที่ผิวหน้าของวัตถุมากกว่า 3 ด้านของวัตถุ

- การอ่านค่า (Read)

T3 = การอ่านค่าจากเกจวัดที่มีช่วงกำหนดขอบระยะการวัดจากน้อย-มาก

T6 = การอ่านค่าสเกลออกมาเป็นตัวเลข หรือการอ่านค่าเวลาหรือวันที่

T10 = การอ่านค่าจากเวอเนียร์

T16 = การอ่านค่าจากตาราง

จากรายละเอียดที่อธิบายหลักการของ MOST ข้างต้นจะเห็นได้ว่า MOST แต่ละประเภทจะถูกกำหนดด้วยเวลาที่ใช้ในการคำนวณหาเวลามาตรฐานที่เหมาะสมของแต่ละประเภทงาน ในส่วนของโรงงานตัวอย่างที่ทำการวิจัยในครั้งนี้จะเลือก Basic MOST มาใช้ในการคำนวณหาเวลามาตรฐานของสายการผลิตของกระบวนการผลิต โครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์ เพราะเวลาของแต่ละกระบวนการของสายการผลิตจะอยู่ที่กระบวนการตั้งแต่ 0.5 – 3 นาที ดังนั้นหลักการของ Basic MOST จึงเหมาะสมกับงานวิจัยในครั้งนี้

2.8 การทดสอบสมมติฐาน (Test of Hypothesis)

ในกรณีที่ผู้ตัดสินใจมีความตั้งใจที่จะตัดสินใจแบบมีการทดลอง ด้วยการยืนยันความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว จะทำการตัดสินใจผ่านการทดสอบสมมติฐาน โดยที่ตัวแบบของการตัดสินใจนี้จะมีอยู่ด้วยกัน 2 ทางเลือก คือ สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis: H_0) คือ สมมติฐานที่สร้างขึ้นด้วยความหวังที่จะปฏิเสธ และการปฏิเสธสมมติฐานหลัก ทำให้ยอมรับสมมติฐานอื่นๆ (Alternative Hypothesis: H_1)

ในการตัดสินใจจากผลการทดสอบสมมติฐานเชิงสถิติ อาจเกิดความผิดพลาดขึ้นได้ 2 กรณี คือกรณีที่ 1 เมื่อเราปฏิเสธสมมติฐานหลัก โดยที่สมมติฐานหลักเป็นจริง การตัดสินใจดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดพลาดแบบที่ 1 (Type I error) เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ α

กรณีที่ 2 เมื่อสมมติฐานหลักไม่ถูกต้อง แต่สรุปว่าสมมติฐานหลักถูกต้อง การตัดสินใจดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดพลาดแบบที่ 2 (Type II error) เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ β และเรียก $1 - \beta$ ว่าอำนาจในการทดสอบ (Power of Test)

แนวทางในการตั้งสมมติฐานมีอยู่ด้วยกัน 3 แนวทางคือ [7]

1. การกำหนดสมมติฐานจากประสบการณ์ในอดีต ซึ่งการกำหนดสมมติฐานแบบนี้ จะถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างมาก ในการควบคุมกระบวนการ
2. การกำหนดสมมติฐานจากทฤษฎี การกำหนดสมมติฐานแบบนี้มักจะถูกนำไปใช้กับงานวิจัยและพัฒนา (R&D)
3. การกำหนดสมมติฐานจากการพิจารณาถึงปัจจัยภายนอกต่างๆ

การทดสอบสมมติฐานจำเป็นต้องมีการทำการทดลอง เพื่อหาเหตุผลมายืนยันความเชื่อของผู้ทดสอบซึ่งถ้าเหตุผลที่ได้ไม่สามารถยืนยันความเชื่อของผู้ทดสอบได้แล้ว ผู้ทดสอบก็มีความจำเป็นที่จะต้องทำการยอมรับทางเลือกอีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งจริงๆ แล้วการที่ยอมรับทางเลือกอีกทางเลือกหนึ่งนั้น มิใช่เป็นเพราะทางเลือกนั้นถูกต้อง แต่ที่เลือก เพราะไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะทำการปฏิเสธ (Fail to Reject) ทางเลือกนั้น ในทางกลับกันถ้าเหตุผลที่ได้นั้นสามารถทำการยืนยันความเชื่อของผู้ทดสอบได้ความเชื่อของผู้ทดสอบก็จะสามารถทำการยอมรับได้

ในทางปฏิบัติเมื่อตั้งสมมติฐานได้แล้ว ถ้าหากมีปัจจัยไม่มากก็จะทำการทดสอบสมมติฐานแบบพื้นฐานได้ แต่ถ้าหากมีหลายปัจจัยก็อาจจะออกแบบการทดลองตามความเหมาะสม โดยอาศัยหลักการของการออกแบบการทดลอง (Design of Experiment : DOE) หรือจากข้อมูลปกติตามความเหมาะสมทำการทดลองเก็บข้อมูล แล้วใช้หลักการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของข้อมูล ซึ่งจะมีวิธีการแตกต่างกันขึ้นอยู่กับรูปแบบของข้อมูล และวิธีการทดลอง ในทางปฏิบัติสามารถใช้โปรแกรมในการคำนวณทางสถิติช่วย ซึ่งจะสามารถคำนวณค่า P-value (Probability value) ที่สัมพันธ์โดยตรงกับ α ซึ่งหมายถึงโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด หากทำการปฏิเสธสมมติฐานหลัก ซึ่งเมื่อเราให้ค่า $\alpha = 0.05$ จะหมายถึงว่าเรายอมรับความเสี่ยงที่จะผิดพลาดแบบที่ 1 เท่ากับ 0.05 หรือ 5% หรือมีโอกาสผิดพลาดได้ 1 ใน 20 ของการตัดสินใจ ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานนั้น หากพบว่าค่า P มีค่ามากกว่า 0.05 คือมีโอกาสที่จะปฏิเสธสมมติฐานหลักแล้วกระทำผิดพลาดแบบที่ 1 ได้มากกว่า 0.05 ก็จะไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลัก และต้องยอมรับสมมติฐานหลักนั้น แต่ถ้าหากค่า P น้อยกว่า 0.05 ก็ทำการปฏิเสธสมมติฐานหลักนั้นแล้วยอมรับสมมติฐานอื่นแทน

สถิติทดสอบที (T- test Statistic)

เป็นการทดสอบสมมติฐานชนิดหนึ่งที่ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก ($n < 30$) การทดสอบผู้วิจัยจะต้องทราบค่าความแปรปรวนของประชากร หรือในกรณีไม่ทราบค่าความแปรปรวนของประชากรเพราะในงานวิจัยผู้วิจัยจะไม่มีโอกาสทราบค่าความแปรปรวนของประชากรผู้วิจัยก็อาจจะใช้ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง (S^2) แทน [6]

การทดสอบที (T - test) ใช้ทดสอบกรณีต่าง ๆ ดังนี้

1) การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรกลุ่มเดียว

การทดสอบแบบนี้ใช้ในกรณีผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างมาเพียงกลุ่มเดียว แล้วต้องการทดสอบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนี้จะแตกต่างจากค่าเฉลี่ยมาตรฐานอื่น ๆ หรือไม่ค่าต่างๆที่กำหนดเป็นเกณฑ์ถือว่าเป็นค่าเฉลี่ยของประชากร ซึ่งขั้นตอนในการทดสอบมีดังนี้

- ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติทดสอบ มีดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มและเป็นอิสระจากกัน
- ประชากรมีการแจกแจงแบบปกติ
- ไม่ทราบค่าความแปรปรวนของประชากร
- ข้อมูลอยู่ในมาตราอันตรภาคหรืออัตราส่วน

- กำหนดสมมติฐานทางสถิติ

สำหรับการทดสอบแบบสองทิศทาง

$$H_0 : \mu = \mu_0$$

$$H_1 : \mu \neq \mu_0$$

สำหรับการทดสอบแบบทิศทางเดียว

$$H_0 : \mu = \mu_0$$

$$H_1 : \mu > \mu_0 \text{ หรือ } \mu < \mu_0 \text{ อย่างไม่อย่างหนึ่ง}$$

- กำหนด α

- คำนวณค่าสถิติ t จากสูตร

$$t = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{S}{\sqrt{N}}} \quad \text{เมื่อ } df = n - 1$$

- กำหนดขอบเขตวิกฤตโดยหาค่า t วิกฤต

$$t \leq -t_{\frac{\alpha}{2}} \text{ และ } t \geq t_{\frac{\alpha}{2}} \text{ สำหรับ } H_1 : \mu \neq \mu_0$$

$$t \leq -t_{\alpha} \text{ สำหรับ } H_1 : \mu < \mu_0$$

$$t \geq t_{\alpha} \text{ สำหรับ } H_1 : \mu > \mu_0$$

- สรุปผลการทดลอง

พิจารณาตัวเลขเท่านั้นไม่คิดเครื่องหมาย

$$t > t \text{ วิกฤต จะปฏิเสธ } H_0$$

$$t < t \text{ วิกฤต จะยอมรับ } H_0$$

2) การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม

กรณีกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มเป็นอิสระจากกัน (Independent Samples) เป็นการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ในกรณีที่ไม่ทราบความแปรปรวนของประชากร และกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่มีขนาดเล็ก กล่าวคือ $n_1 < 30$ และ $n_2 < 30$ ซึ่งก่อนที่จะทำการทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที่ จะต้องนำค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไปทดสอบเพื่อสรุปว่า ประชากรที่ศึกษานั้นมีความแปรปรวนเท่ากันหรือไม่ซึ่งขั้นตอนในการทดสอบมีดังนี้

- ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติทดสอบ มีดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้มาโดยการสุ่มอย่างเป็นอิสระจากกัน
- ประชากรทั้งสองกลุ่มมีการแจกแจงแบบปกติ
- ข้อมูลอยู่ในมาตราอันตรภาคหรืออัตราส่วน
- ไม่ทราบค่าความแปรปรวนของประชากร

- กำหนดสมมติฐานทางสถิติ

สำหรับการทดสอบแบบสองทิศทาง

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$$

สำหรับการทดสอบแบบทิศทางเดียว

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 > \mu_2 \text{ หรือ } \mu_1 < \mu_2 \text{ อย่างไม่อย่างหนึ่ง}$$

- กำหนด α

- กำหนดค่าสถิติ t จากสูตรใดสูตรหนึ่งใน 2 สูตร ดังนี้

เมื่อทดสอบได้ว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ เรียกสูตรนี้ว่า t -test ชนิด Pooled Variance

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{S_p^2 \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}} \quad \text{มี } df = n_1 + n_2 - 2$$

S_p^2 แทน ความแปรปรวนร่วม (Pooled Variance)

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

ดังนั้น อาจสรุปสูตรได้ดังนี้ $t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$

เมื่อทดสอบได้ว่า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ เรียกสูตรนี้ว่า t -test ชนิด Separated Variance

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2}{(n_1 - 1)} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{(n_2 - 1)}$$

- กำหนดขอบเขตวิกฤตโดยหาค่า t วิกฤต

- สรุปผลการทดลอง

พิจารณาตัวเลขไม่คิดเครื่องหมาย

$t > t$ วิกฤต จะปฏิเสธ H_0

$t < t$ วิกฤต จะยอมรับ H_0

2.9 งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในต่างประเทศได้นำหลักของการการศึกษางาน (Work Study) ได้ถูกนำมาประยุกต์เข้ากับ ทฤษฎีต่างๆให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในปี ค.ศ. 2002 (พ.ศ.2543) เจ.ลาริง (J.Laring) และ เอ็ม. ฟอร์แมน (M.Forman) ได้มีการศึกษาและพัฒนาวิธีระบบ (Method Time Measurement: MTM) กับ Ergonomic เพื่อมาช่วยในการวางแผนการผลิต เนื่องจากเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาจากการยศาสตร์ (Ergonomic) อย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการผลิต ซึ่งจุดประสงค์ในการศึกษาคือการพัฒนาศาสตร์ (Ergonomic) โดยการนำเอา MTM เข้ามาช่วยที่เรียก SAM ซึ่งอันดับแรกคือ ให่วิศวกรเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการศึกษาการยศาสตร์ (Ergonomic) ที่ใช้ในการวางแผนการผลิต วิธีการคือ การพัฒนาวิศวกร ซึ่งต้องให้ความรู้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวร่างกายกับสภาพการทำงานของพนักงาน, น้ำหนัก และการออกแรงในการทำงาน วิธีการเปรียบเทียบ เลือกพนักงานที่ผ่านการประเมินโดยวิธีการพิจารณาจากการถ่ายวิดีโอ VIDAR (Video Base Observation Analysis Method) ซึ่งได้ทดลองประกอบที่โรงงานที่ Torslanda ซึ่งประกอบรถยนต์ของ Volvo Car Corporation และที่โรงงาน ITT Flygt ซึ่งประกอบปั้มน้ำ (Submersible Pump) มีการปรับสมดุลการผลิต 3 แบบ และเปรียบเทียบการผลิต 2 วิธี (Volvo Car Corporation และ ITT Flygt) ของความยากลำบากในการทำงานซึ่งเป็นผลดีในการทำงาน โดยผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นวิธีการและสาเหตุของความยากลำบากในการทำงานทำให้ทางวิศวกรสามารถกลับไปออกแบบ (Redesign) การผลิตได้ใหม่

ในประเทศไทยได้นำทฤษฎีของระบบการศึกษาเวลาแบบเมย์นาร์ด (Maynard Operation Sequence Technique: MOST) มาประยุกต์ใช้ในการหาเวลามาตรฐานกับอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ โดยลำดับของอุตสาหกรรมที่นำทฤษฎีของ MOST ได้ดังนี้

ธีรวัฒน์ สมสิริกาญจนคุณ [8] ได้ทำการหาความเป็นไปได้ในการใช้เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมย์นาร์ดกับการกำหนดเวลามาตรฐานแทนการจับเวลาของกระบวนการผลิตของสายพาน หลังการปรับปรุงสายการผลิต พบว่าประสิทธิภาพสายการผลิตได้เพิ่มจาก 60.98% เป็น 63.05%

ศรญา ปิงกาวิ, เจริญ บุญดีสกุลโชค [9] ได้ทำการพัฒนาระบบที่ช่วยในการคำนวณค่าเวลามาตรฐาน โดยพิจารณาจากท่าทางในการทำงาน ด้วยวิธีการคิดค่าเวลาล่วงหน้า (Predetermined Motion Time System, PMTS) พิจารณาควบคู่กับวิธีการศึกษาเวลาโดยตรง (Direct Time Study) ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยฉบับนี้ก็คือ สามารถกำหนดเวลามาตรฐานในการทำงานให้กับแต่ละขั้นตอนของกระบวนการผลิต ซึ่งค่าเวลามาตรฐานจะมีความละเอียดถึงระดับการเคลื่อนไหว

(Motion) และได้ตามมาตรฐานสากล(MTM-2) สามารถกำหนดค่าตัวเลขเป้าหมายในการทำงานให้แก่พนักงาน และประมาณต้นทุนการผลิตเพื่อกำหนดราคาสินค้า รวมถึงใช้เป็นข้อมูลในการจัดแผนการผลิต ซึ่งจะทำให้การจัดแผนการผลิตมีความแม่นยำและสอดคล้องกับสภาพการทำงานจริงมากยิ่งขึ้น และในต่างประเทศได้นำเทคนิค MOST ดังนี้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

Laring J., Forsman M., Kadefors R. and Ortengren R. [10] ได้มีการศึกษาและพัฒนาระบบ (Method Time Measurement : MTM) กับ Ergonomic เพื่อมาช่วยในการวางแผนการผลิต โดยวิธีการพิจารณาจากการถ่ายวิดีโอ VIDAR (Video Base Observation Analysis Method) โดยผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นวิธีการและสาเหตุของความยากลำบากในการทำงาน ทำให้ทางวิศวกรสามารถกลับไปออกแบบ (Redesign) การผลิตใหม่ได้ และสามารถกลับไปทำการออกแบบเครื่องมือมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อลดความเมื่อยล้า และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้มากยิ่งขึ้น

Lu Hong, Hou Kaihu. [11] ได้ทำการประยุกต์การศึกษากิจการปฏิบัติงานเพื่อสมดุลสายการประกอบรถยนต์โดยใช้ทฤษฎีของการศึกษาเวลามาใช้ในจุดที่เกิดคอขวดขององค์กร และในตำแหน่งที่มีการทำงานของคนร่วมกับเครื่องจักร โดยการวิจัยนี้สามารถลดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากเวลาที่สูญเปล่า และทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น 7%

Shuang Lan [12] ได้ทำการศึกษากการเพิ่มประสิทธิภาพของการประกอบมอเตอร์ไฟฟ้าโดยวิธีการศึกษางาน และการนำหลักการ 5W 1H มาใช้ ผลจากการศึกษาสามารถทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น 24.9%

Ashish R. Thakre, Dhananjay A. [13] ได้ทำการศึกษารลดการใช้เวลาในการประกอบเครื่องยนต์โดยการขจัดกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์โดยใช้เทคนิค MOST ผลจากการศึกษาพบการเคลื่อนไหวที่ไม่จำเป็นในการประกอบเครื่องยนต์ หลังจากการศึกษาพบว่าสามารถประกอบเครื่องยนต์ได้มากขึ้นจาก 87 เครื่อง เป็น 117 เครื่อง หรือประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น 34.5%

โดยสรุปสิ่งที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ สามารถที่จะนำทฤษฎีการศึกษาเวลาแบบเมย์นาร์ด (Maynard Operation Sequence Technique : MOST) ไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการทำงานที่หลากหลายได้ โดยจุดเด่นของ MOST ก็คือสามารถหาเวลามาตรฐานได้ก่อนทำการผลิตจริง โดยเวลาที่ได้จะใกล้เคียงกับการผลิตจริงอีกด้วย โดยผลที่ออกมาทำให้กำลังการผลิตเพิ่มขึ้น เวลาการผลิตลดลง โดยกำหนดมาตรฐานวิธีการปฏิบัติงานที่ดี ทำให้ลดขั้นตอนและลดเวลารอคอย โดยจุดเด่นของ MOST สามารถหาเวลามาตรฐานได้ก่อนทำการผลิตจริง โดยเวลาที่ได้จะใกล้เคียงกับการผลิตจริงอีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่การศึกษาวิธีการทำงานแบบ MOST รวมถึงทำการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การออกแบบสายการผลิต ขั้นตอนของการออกแบบสายการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ทำการวิจัย การกำหนดเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำ การออกแบบใหม่ การเปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง ติดตามปัญหา และทำการสมดุลสายการผลิตใหม่ การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในการออกแบบสายการผลิต โครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์ในบริษัทกรณีศึกษา ดังนี้

3.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาทำการวิจัยของโรงงานตัวอย่าง

ในการออกแบบสายการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ การทำงานของผู้ทำวิจัยจะมีทีมงานในการทำงานในส่วนต่างๆ เพื่อที่จะทำให้ขั้นตอนการผลิตงานของผลิตภัณฑ์ใหม่ได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด โดยมีขั้นตอนในการทำงานร่วมกันดังนี้

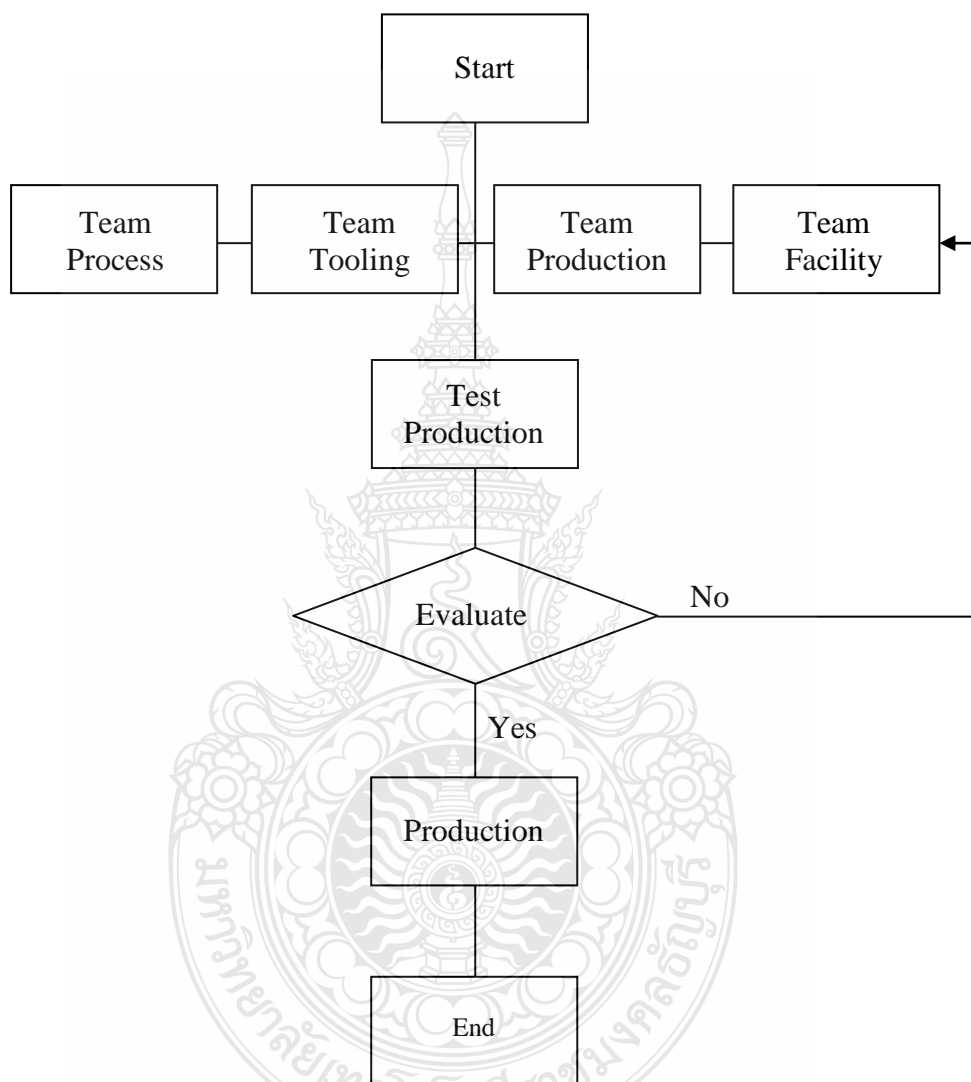
ส่วนของทีมงานที่ 1 จะเป็นส่วนการทำงานของผู้วิจัย ดำเนินการจัดทำการศึกษารูปแบบและขั้นตอนในกระบวนการผลิตอย่างละเอียดเพื่อทำการวิเคราะห์เส้นทางการไหล ภาพรวมขั้นตอนของระบบการผลิต และข้อมูลทางด้านความสัมพันธ์ในการใช้เครื่องจักรของระบบการผลิตในแต่ละส่วนเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อระบบการผลิต ซึ่งจะนำมาใช้ในการออกแบบสายการผลิตที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างแผนกมากที่สุด โดยใช้เทคนิค MOST ในการเปรียบเทียบหาเวลามาตรฐานที่ทีมงานนี้จะขึ้นอยู่กับแผนกวิศวกรรม (Team Process)

ส่วนของทีมงานที่ 2 จะทำการออกแบบ การจัดทำเครื่องจักรและสายพาน (Conveyor) เพื่อรอการติดตั้งในสายการผลิต ทีมงานนี้จะขึ้นอยู่กับแผนกวิศวกรรม (Team Tooling)

ส่วนของทีมงานที่ 3 จะทำการติดตั้งระบบอำนวยความสะดวก (Facility) เช่น แสงสว่าง ระบบลม ระบบไฟฟ้า พัดลม เป็นต้น ทีมงานนี้จะขึ้นอยู่กับแผนกวิศวกรรม (Team Maintenance)

ส่วนของทีมงานที่ 4 จะเป็นส่วนของพนักงานที่จะนำมาทดลองและทำการผลิตสำหรับงานที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ทีมงานนี้จะขึ้นอยู่กับแผนกผลิต (Team Production)

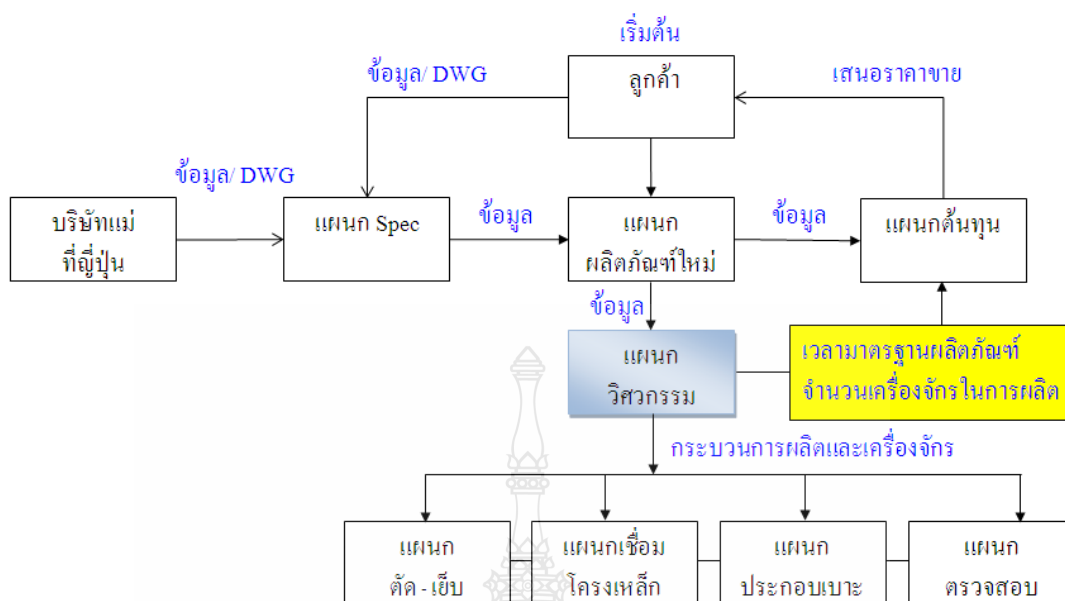
ส่วนของทีมงานที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้จะทำงานร่วมกัน และทำงานไปในเวลาเดียวกัน เพื่อความรวดเร็วในการทำงาน เมื่อการทำงานของแต่ละทีมงานแล้วเสร็จสมบูรณ์ทุกขั้นตอนแล้วก็จะนำมารวมกันเพื่อทำการทดลองการผลิตงานที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 การออกแบบสายการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่

3.1.1 สภาพทั่วไปของบริษัทกรณีศึกษา

โรงงานกรณีศึกษาเป็นผู้ผลิตอุปกรณ์ภายในรถยนต์ ซึ่งจะผลิตส่วนที่เป็นแผงประตูและส่วนที่เบาะรถยนต์ด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งมีรูปแบบการผลิตจำนวนมาก (Mass Production) โดยขั้นตอนการผลิตจะเริ่มจากลูกค้าส่งแผนการสั่งซื้อมาที่แผนกวางแผนการผลิต (Production Planning) เพื่อทำการสั่งผลิต จากนั้นแผนกวางแผนการผลิตจะทำการจัดส่งแผนการสั่งซื้อวัสดุ ไปที่ผู้จัดหาวัสดุให้ (Supplier) เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดส่งตามแผนการผลิตที่วางไว้ และอีกด้านหนึ่งทางแผนกวางแผนการผลิต (Production Planning) จะส่งแผนการผลิตมาที่แผนกต่างๆ เพื่อทำการผลิต โดยจะเริ่มที่แผนกจัดซื้อ (Purchase) จะทำการส่งรายการชิ้นส่วนที่ต้องทำการซื้อไปให้ผู้จัดหาวัสดุให้ (Supplier) เมื่อครบกำหนด ผู้จัดหาวัสดุให้ (Supplier) จะส่งชิ้นส่วนมาที่โรงงานและแผนกจัดเก็บ (Warehouse) ก็จะทำการตรวจรับชิ้นส่วนที่ส่งมาจากผู้จัดหาวัสดุให้ (Supplier) และจัดจ่ายเข้าไปที่แผนกตัด, แผนกเย็บ, แผนกประกอบ โครงสร้างเหล็ก, แผนกประกอบเบาะและแผนกจัดส่งสินค้าไปที่ลูกค้า ซึ่งแต่ละการผลิตต้องใช้เวลาดำเนินการกำหนดความสามารถในการผลิต (Capacity) และเวลาในการผลิตล่วงหน้า (Lead Time) สินค้าให้กับลูกค้า โดยทางแผนกวิศวกรที่รับผิดชอบจะทำการหาเวลาดำเนินการผลิตชิ้นงานแต่ละขั้นตอนและส่งให้กับทางแผนก ควบคุมการผลิตในส่วนที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Model) ทางแผนกวิศวกรรมจะได้รับข้อมูลจากแผนกควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (Spec Control) ซึ่งก็จะมีในส่วนของแบบ (Drawing), รายการวัสดุ (Part List) ควบคุมมาตรฐาน (Spec Control) เป็นต้น เพื่อนำมาใช้ในออกแบบ การผลิตสินค้า เช่น สายการผลิต จำนวนพนักงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต จากนั้นก็ทำการกำหนดเวลาดำเนินการปฏิบัติงานและส่งไปให้กับ แผนกต้นทุนเพื่อทำการคิดราคาต้นทุนในการผลิตสินค้า และคิดในส่วนของราคาขาย และอีกส่วนหนึ่งก็จะส่งไปที่แผนก ควบคุมการผลิต เพื่อใช้ในการวางแผนการผลิต ซึ่งจะเห็นได้ว่าถ้าเวลาดำเนินการในการทำงานมีความผิดพลาดไปจากความเป็นจริง หรือน้อยไปจะส่งผลไปยังราคาต้นทุนทำให้ต้นทุนในการผลิตน้อยทำให้ขาดทุนได้ และในส่วนของแผนก ควบคุมการผลิต ก็จะมีผลทำให้ไม่สามารถผลิตงานได้ตามที่แผนการผลิตและตามที่ถูกสั่งการดังแสดงในภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 การไหลของกระบวนการจากวัสดุจนกระทั่งเป็นสินค้าส่งไปยังลูกค้า

3.2 ขั้นตอนของกระบวนการผลิตและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

ขั้นตอนการผลิตของกระบวนการผลิต ประกอบไปด้วยกระบวนการย่อย ซึ่งในแต่ละกระบวนการจะประกอบไปด้วยส่วนที่ทำงานร่วมกับเครื่องจักร ตัวจับยึดชิ้นงาน (Jig Fixture) และทำงานด้วยการประกอบด้วยมือ รวมถึงเครื่องมือที่จะเข้ามาช่วยในการประกอบให้เกิดความสะดวกยิ่งขึ้น ซึ่งในแต่ละกระบวนการจะใช้เวลาในการประกอบชิ้นงานไม่เท่ากัน โดยจะแบ่งการออกแบบกระบวนการทำงานเพื่อทำการออกแบบสายการผลิต โครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ เพื่อลดปัญหาความผิดพลาดในการหาเวลามาตรฐานในการทำงาน ซึ่งยังเป็นผลิไตภัณฑ์ใหม่ (New Model) จึงได้มีการนำวิธีการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการของ MOST โดยในกรณีศึกษาจะนำมาใช้เฉพาะในส่วนของการประกอบโครงสร้างของเหล็กภายในเบาะรถยนต์ ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานที่สามารถนำ MOST เข้ามาใช้ได้ทุกการเคลื่อนไหวในทุกกระบวนการ

3.2.1 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต

หลังจากที่ทราบถึงกระบวนการทำงานหลักของบริษัทที่ทำการศึกษาแล้วทำการหาข้อมูลสำหรับการออกแบบขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

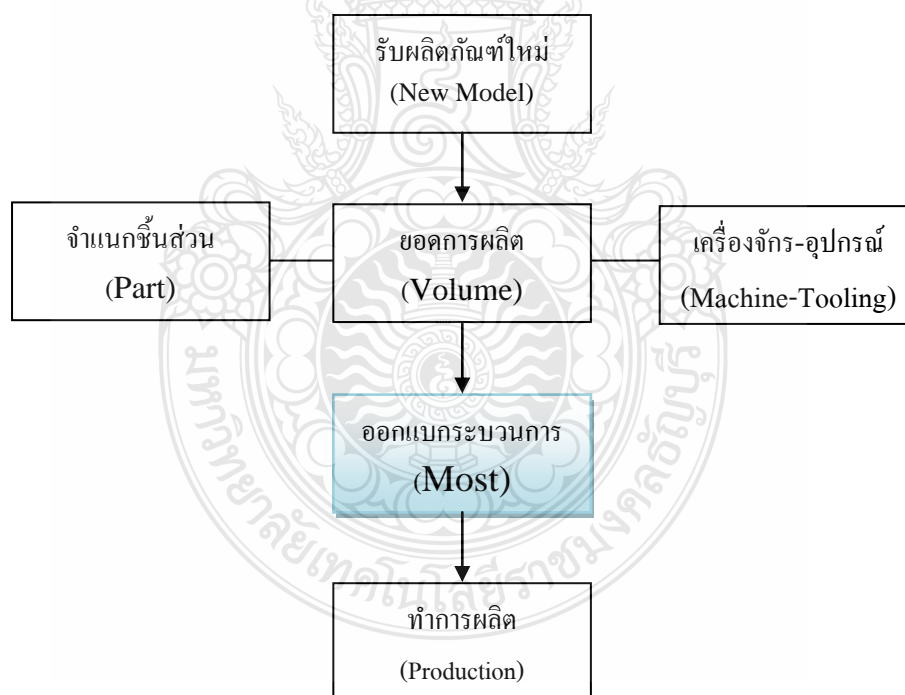
ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการผลิต เนื่องจากในบริษัทตัวอย่างจะรับแบบ (Drawing) ชิ้นส่วนที่ประกอบเป็นเบาะรถยนต์มาจากบริษัทต้นสังกัด ซึ่งแผนกวิศวกรต้องเข้ามาทำการแยกรายการชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ และมาตรฐานในการประกอบงานต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ใน

การออกแบบในการประกอบงาน เช่นตำแหน่งที่ควบคุมการขันสกรูต้องขันที่ค่าแรงบิด (Torque) ตามมาตรฐานที่กำหนดในแบบ (Drawing)

ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมข้อมูลสนับสนุนในการคำนวณเวลา (Takt Time) ซึ่งทางบริษัทจะเป็นผู้ที่พยากรณ์ล่วงหน้าว่า ในการผลิตชิ้นงานใหม่ (New Model) แต่ละรอบการผลิตจะต้องผลิตออกมาจำนวนเท่าไร เพื่อนำไปออกแบบ (Design) การผลิต

ขั้นตอนที่ 3 รวบรวมอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบงาน ไม่ว่าจะเป็นหุ่นยนต์ (Robot) ในการเชื่อมงานจุดที่ต้องควบคุมพิเศษ เพื่อนำมาพิจารณาความยากง่ายในการทำงานและลำดับการเคลื่อนไหวในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 ทำการคำนวณหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบใหม่โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 3 นำมาประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งทำการสมดุลสายการผลิตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของพนักงาน และอัตราการสมดุลสายการผลิตสูงสุด แสดงดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต

หลังจากที่ทราบถึงขั้นตอนของการผลิต และการออกแบบสายการผลิตโดย MOST แล้วจะมาถึงขั้นตอนของกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ โดยจะแสดงในแผนภูมิการไหลของสายการผลิตจากกระบวนการรับวัตถุดิบจนถึงกระบวนการจัดเก็บ แสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนของกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ในปัจจุบัน

แผนภูมิกระบวนการผลิตแบบต่อเนื่อง-ประเภท		: LINE WELDING FRAME R,L								
FLOW PROCESS CHART										
CHART No. 1		SUMMARY								
Subject charted : WELDING FRAME		ACTIVITY	PRESENT	PROPOSED	SAVING					
ACTIVITY : WELDING FRAME, ASSEMBLY, INSPECTION, LOADING		OPERATION	11							
		TRANSPORT	0							
		DELAY	0							
		INSPECTION	3							
		STORAGE	1							
METHOD: Welding And Assembly		DISTANCE (m)								
LOCATION :		TIME (man-min)	72.4							
OPERATIVE (S): CLOCK Nos.		COST								
		FR SEAT								
CHARTED BY:		ASSY								
APPROVED BY: DATE:		TOTAL								
DESCRIPTION	QTY	DIST- ANCE(m)	TIME (sec)	SYMBOL					REMARKS	
				○	□	D	□	▽		
1. เชื่อมคูชั้นเฟรมคอมด้านขวา	1	9	63.80	●						
2. เชื่อมคูชั้นเฟรมคอมด้านซ้าย	1	11.25	62.99	●						
3. เชื่อมสปอตแพนเฟรมกับฟร้อนคูชั้นคอมด้านขวา-ซ้าย	1	3.75	78.98	●						
4. ประกอบสไลด์ด้านขวา-ซ้าย (ขันแน่น)	2	0-75	77.75	●						
5. ประกอบสไลด์ด้านขวา-ซ้าย (ขันหลวม) & ประกอบ	2	0	77.34	●						
6. เชื่อมฟร้อนเบ็คด้านขวา-ซ้าย	2	3.75	71.12	●						
7. ตรวจสอบเฟรมฟร้อนเบ็คด้านขวา-ซ้าย	2	3.75	78.50	●						
8. เชื่อมครอทเฟรมบีด้านขวา-ซ้าย	2	3	77.15	●						
9. ประกอบเฟรมฟร้อนเบ็คกับเฟรมฟร้อนคูชั้น	1	1.5	78.80	●						
10. ประกอบสไปรอลสปริงด้านขวา-ซ้าย	2	0	75.56	●						
11. ประกอบซิกแซกสปริง	1	0	79.58	●						
12. ตรวจสอบเฟรมด้านขวา	1	0.75	66.14	●						
13. ตรวจสอบเฟรมด้านซ้าย	1	0.75	68.06	●						
14. ยกเฟรมขึ้นแร็คด้านขวา-ซ้าย	2	14.25	69.83	●						

3.3 ผลิตรักษณ์ที่ทำการวิจัย

ในส่วนของผลิตรักษณ์ที่นำมาทำการวิจัยเป็นรูปแบบ (F) ซึ่งเป็นผลิตรักษณ์ที่อยู่ในสายการผลิตที่ 2 โดยจะแยกผลิตรักษณ์เป็น 2 กลุ่มตามความคล้ายคลึงของกระบวนการผลิตเพื่อความสะดวกและรวดเร็วต่อการทำงานรวมทั้งลดค่าใช้จ่ายในการตั้งซื้อเครื่องมือและเครื่องจักรเพิ่ม โดยผลิตรักษณ์กลุ่มที่ 1 จะแยกเป็นรูปแบบ A และ B และผลิตรักษณ์กลุ่มที่ 2 จะแยกเป็นรูปแบบ C ,D ,E และ F ซึ่งสามารถดูได้จากตารางเปรียบเทียบกระบวนการผลิตของผลิตรักษณ์ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 รายละเอียดของการแบ่งรูปแบบผลิตรักษณ์ตามกระบวนการ

ลำดับ	กระบวนการหลัก	กระบวนการที่ใช้กับรูปแบบผลิตรักษณ์					
		A	B	C	D	E	ผลิตรักษณ์ใหม่ (F)
1	เชื่อมโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion)	●	●				
2	เชื่อมโครงเบาะพิงหลัง (Frame Front Back)	●	●	●	●	●	●
3	เชื่อมโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) & เชื่อมโครงเบาะพิงหลัง (Frame Front Back)	●	●				
4	ประกอบโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) & ประกอบโครงเบาะพิงหลัง (Frame Front Back)			●	●	●	●
5	ประกอบสไลด์ (Slide)	●	●	●	●	●	●
6	ประกอบสปริง (Spring)	●	●				
7	ตรวจสอบการประกอบ (Inspection)	●	●	●	●	●	●
8	ยกงานขึ้นเร็ค (Loading)	●	●	●	●	●	●

3.4 เครื่องจักรและผังโรงงาน

การวางรูปแบบของผังโรงงานและเครื่องจักรของสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ เพื่อกำหนดผังโรงงานที่สอดคล้องกับการออกแบบ โดยใช้เทคนิค MOST จำเป็นต้องมีการกำหนดตำแหน่งการวางของเครื่องจักรให้สัมพันธ์กับการเคลื่อนที่ของคน โดยจะทำการวางตำแหน่งของเครื่องจักรและคนก่อน เพื่อที่จะนำไปคำนวณระยะเวลาการเคลื่อนที่ของคนกับเครื่องจักรที่วางไว้

เครื่องจักรที่ใช้ในการออกแบบสายการผลิตที่ทำการออกแบบใหม่แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

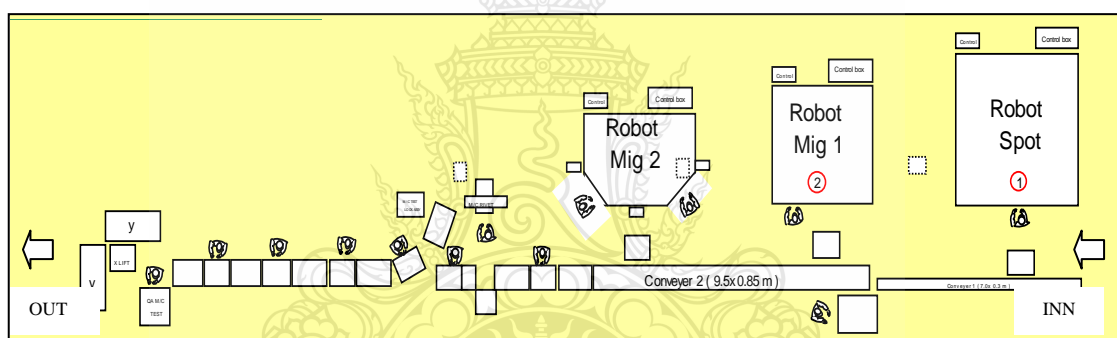
1) เครื่องจักรหลัก ได้แก่ เครื่องจักรที่มีขนาดใหญ่และไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น หุ่นยนต์ที่ใช้ในการเชื่อม

2) เครื่องจักรรอง ได้แก่เครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบ เช่นอุปกรณ์จับยึด (Jigs) ที่ใช้สำหรับการเชื่อม และอุปกรณ์จับยึด (Jigs) ที่ใช้สำหรับการประกอบเป็นต้น

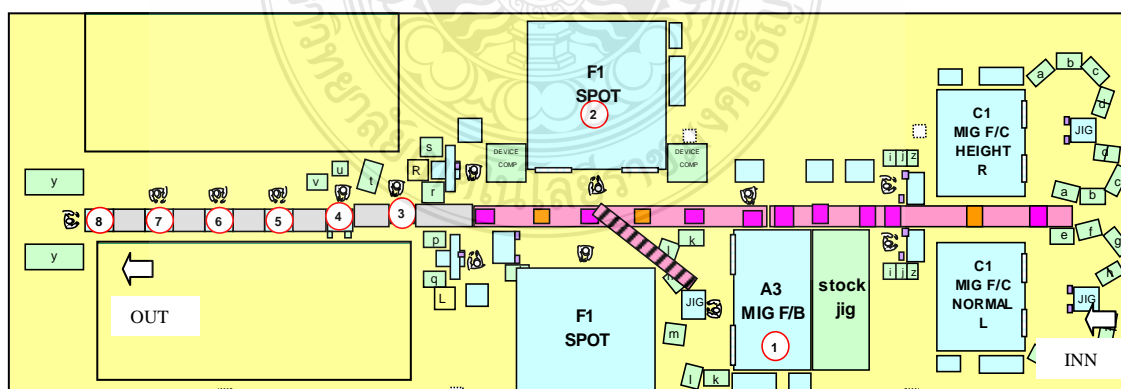
3) เครื่องจักรที่ใช้ในการตรวจสอบ ได้แก่อุปกรณ์จับยึดชิ้นงานการเชื่อม และอุปกรณ์จับยึด (Jigs) ที่ใช้สำหรับการตรวจสอบรูปแบบการเคลื่อนที่ของโครงเบาะ

3.4.1 รูปแบบของสายการผลิตในปัจจุบัน

รูปแบบของสายการผลิตการเชื่อม โครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์ประกอบไปด้วย 2 สายการผลิตที่ 1 และสายการผลิตที่ 2 โดยสายการผลิตที่ทำการวิจัยนี้อยู่ในสายการผลิตที่ 2 โดยจะมีทิศทางไหลเริ่มจากการรับวัตถุดิบเข้าสู่พื้นที่จัดเก็บจากนั้นวัตถุดิบจะถูกส่งเข้าสู่สายการผลิต โดยเข้าสู่กระบวนการเชื่อม การประกอบชิ้นส่วน การตรวจสอบชิ้นงาน จากนั้นชิ้นงานจะออกมาเป็น โครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์สำเร็จรูปโดยจะเข้าสู่กระบวนการจัดเก็บเป็นขั้นตอนสุดท้ายดัง รูปภาพที่แสดงในผังของโรงงาน แสดงดังภาพที่ 3.4 และภาพที่ 3.5

ภาพที่ 3.4 รูปแบบของสายการผลิตในปัจจุบันของผังโรงงานตัวอย่าง (สายการผลิตที่ 1)

ภาพที่ 3.5 รูปแบบของสายการผลิตในปัจจุบันของผังโรงงานตัวอย่าง (สายการผลิตที่ 2)

หมายเหตุ : เป็นสายการผลิตที่ทำการศึกษา

เนื่องจากในปัจจุบันการออกแบบสายการผลิต ส่วนหนึ่งจะเป็นการออกแบบจากโรงงานต้นแบบและจะถูกส่งมายังสาขาที่ทำการผลิตมาทำการผลิต และอีกส่วนหนึ่งเป็นการออกแบบสายการผลิตใหม่ โดยใช้การออกแบบในคอมพิวเตอร์ และใช้การประมาณการทางด้านเวลาที่ใช้ในการออกแบบสายการผลิต จึงอาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการออกแบบสายการผลิต เนื่องจากจะพบปัญหาที่ต่อเมื่อทำการผลิตจริงเท่านั้น ดังนั้นเพื่อลดปัญหาความผิดพลาดในการออกแบบสายการผลิตงานใหม่ (New Model) จึงได้มีการนำเอาวิธีการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการของ MOST โดยในกรณีศึกษานี้ จะนำมาใช้เฉพาะในส่วนของการประกอบโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์รูปแบบ (F) ซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่ทำการผลิตและเป็นการปฏิบัติงานที่สามารถนำเทคนิค MOST เข้ามาช่วยในการออกแบบสายการผลิตได้

3.5 กำหนดหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบใหม่

ทำการออกแบบสายการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับผังโรงงานและเครื่องจักร พร้อมทั้งสมดุลสายการผลิต เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของพนักงาน และอัตราการสมดุลสายการผลิตสูงสุดโดยออกแบบขั้นตอนในการปฏิบัติงานโดยละเอียด ลักษณะการเคลื่อนไหวของร่างกาย การเดิน ยก วางการทำงานกับเครื่องมือ ลักษณะการทำงานด้วยมือเดียว หรือพร้อมกันสองมือกำหนดผัง (Layout) ในการทำงานเพื่อกำหนดการเคลื่อนไหว พื้นที่ในการวางชิ้นงาน การส่งต่อชิ้นงาน ระยะในการเอื้อมหยิบชิ้นคำนวณเวลามาตรฐานในการทำงานโดยใช้ MOST จากตารางการเคลื่อนไหววิเคราะห์ แต่ละการทำงานว่าเป็นการเคลื่อนไหวลักษณะใด การคำนวณค่าดัชนี สรุปเวลาที่ใช้ในการทำงานคำนวณจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบงาน จากจำนวนเวลาในการทำงานทั้งหมด กับเวลา (Takt Time) ที่ต้องการสรุปเวลามาตรฐานในการทำงานโดยใช้ MOST โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.5.1 จำแนกชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ที่ทำการวิจัยโดยละเอียด

3.5.2 ออกแบบขั้นตอนในการปฏิบัติงานโดยละเอียด ลักษณะการเคลื่อนไหวของร่างกาย การเดิน ยก วางการทำงานกับเครื่องมือ ลักษณะการทำงานด้วยมือเดียว หรือพร้อมกันสองมือ

3.5.3 กำหนดผัง (Layout) ในการทำงาน เพื่อกำหนดการเคลื่อนไหว พื้นที่ในการวางชิ้นงาน การส่งต่อชิ้นงาน ระยะในการเอื้อมหยิบชิ้นงาน

3.5.4 คำนวณเวลามาตรฐานในการทำงานโดยใช้ MOST จากตารางการเคลื่อนไหววิเคราะห์ แต่ละการทำงานว่าเป็นการเคลื่อนไหวลักษณะใด การคำนวณค่าดัชนี สรุปเวลาที่ใช้ในการทำงาน

3.5.5 คำนวณจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบงาน จากจำนวนเวลาในการทำงานทั้งหมด กับเวลา (Takt Time) ที่ต้องการ

3.5.6 สรุปเวลามาตรฐานในการทำงานโดยใช้ MOST

ผู้ที่สามารถทำการวิเคราะห์และแปรผลของ MOST จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์ MOST ส่วนในกรณีของบริษัทที่ทำการศึกษาได้มีการฝึกอบรมการใช้เทคนิค MOST ในการหาเวลามาตรฐาน และการวิเคราะห์ จากผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่น (Japan) และหลังจากการฝึกอบรมแล้วจะมีการทดสอบความเข้าใจในการฝึกอบรม และประเมินความเข้าใจ โดยให้ทำการวิเคราะห์ข้อสอบที่ออกโดยผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่น ในกรณีที่ผ่านการประเมินจะได้รับเกียรติบัตรรับรองการฝึกอบรม MOST จากบริษัทที่ทำการวิจัย และสามารถทำการคำนวณหาเวลามาตรฐานโดย MOST รวมถึงการวิเคราะห์และแปรผลของ MOST ในกระบวนการผลิตของบริษัทที่ทำการวิจัยได้

3.6 ปฏิบัติงานจริงตามขั้นตอนที่ออกแบบ

3.6.1 การฝึกฝนความชำนาญของพนักงาน จะแบ่งช่วงของการฝึกฝนออกเป็น 3 คือ

ช่วงที่ 1. ทำการฝึกฝนพนักงานในการประกอบงานจริงและหาเวลามาตรฐานในการทำงาน โดยคาดหวังว่าพนักงานต้องใช้เวลาได้ 25% ของเวลาที่ทำการออกแบบไว้ ซึ่งจะใช้เวลาในการฝึกฝน 1 สัปดาห์

ช่วงที่ 2. ทำการฝึกฝนพนักงานในการประกอบงานจริงและหาเวลามาตรฐานในการทำงาน โดยคาดหวังว่าพนักงานต้องใช้เวลาได้ 50% ของเวลาที่ทำการออกแบบไว้ ซึ่งจะใช้เวลาในการฝึกฝน 2 สัปดาห์

ช่วงที่ 3. ทำการฝึกฝนพนักงานในการประกอบงานจริงและหาเวลามาตรฐานในการทำงาน โดยคาดหวังว่าพนักงานต้องใช้เวลาได้ 75% ของเวลาที่ทำการออกแบบไว้ ซึ่งจะใช้เวลาในการฝึกฝน 2 สัปดาห์ และทำการสรุปเวลาที่ได้จากการปฏิบัติงานจริง โดยจะทำการประเมินผลการฝึกอบรมออกมาเป็น Skill Matrix ดังนี้

ตารางที่ 3.3 การฝึกฝนความชำนาญของพนักงาน (ตัวอย่าง)

Period	Name - Surname	Process	Evaluate
1	นายขยัน ทำงาน	เชื่อม โครงเบาะรถยนต์	25%
2	นายขยัน ทำงาน	เชื่อม โครงเบาะรถยนต์	50%
3	นายขยัน ทำงาน	เชื่อม โครงเบาะรถยนต์	75%

ความหมายของเปอร์เซ็นต์ในการประเมิน Skill Matrix

25% = ไม่สามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองได้ ต้องมีการควบคุมในการทำงาน

50% = สามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองได้ ต้องมีการควบคุมในการทำงาน

75% = สามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองได้ ไม่ต้องมีการควบคุมในการทำงาน

100% = สามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองได้ ไม่ต้องมีการควบคุมในการทำงาน สามารถสอนและแนะนำผู้อื่นได้

3.6.2 วัตถุประสงค์จริงในการผลิตชิ้นงาน

เริ่มทำการผลิตชิ้นงานจริงในสายการผลิต โดยทำการกำหนดตำแหน่งและวิธีการทำงานตามที่ได้ออกแบบไว้ในเบื้องต้น และทำการฝึกฝน พนักงานให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน จากนั้นจับเวลาโดยใช้นาฬิกาในแต่ละกระบวนการ กระบวนการละ 10 ครั้ง (N = 10) โดยจำนวนครั้งในการจับเวลาได้มาจากการคำนวณจากการจับเวลาขั้นต้นตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ทำการจับเวลาที่ 10 ครั้ง สำหรับงานที่ใช้เวลาน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 นาทีโดยกระบวนการที่ทำการจับเวลาในงานวิจัยครั้งนี้ไม่เกิน 2 นาทีในทุกกระบวนการทำงาน
- 2) ทำการหาค่าพิสัย (Range , R) โดยที่ $R = H - L$

$$R = 0.79 - 0.61 = 0.18 \text{ นาที}$$
- 3) หาค่าเฉลี่ยได้จาก $(H + L) / 2 = 0.79 + 0.61 / 2 = 0.70 \text{ นาที}$
- 4) หาค่า $X = 0.70 / 10 = 0.07 \text{ นาที}$
- 5) หาค่า $R / X = 0.18 / 0.07 = 0.25 \text{ นาที}$

จากนั้นทำการเปิดตารางการหาจำนวนครั้งในการจับเวลาที่ช่อง R / X ที่ระหว่าง 24 ถึง 26 แล้วลากไปตามแนวนอนที่ช่อง Data Sample of From จะได้ที่ระหว่าง 10 ถึง 11 ครั้ง ดังสามารถสรุปได้ว่าจำนวนครั้งในการจับเวลาของงานวิจัยครั้งนี้อยู่ที่ 10 ถึง 11 ครั้งดังแสดงรอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลาของกระบวนการในการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ โดยในบทนี้จะทำการยกตัวอย่างตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐาน

สายการผลิต : เชื่อมโครงบาะ / รูปแบบ : (XXX)															
ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน															
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10%	พนักงาน (คน)	
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10				

3.7 เปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง

นำเวลาที่ได้จากการออกแบบโดย MOST มาทำการเปรียบเทียบกับเวลาที่ได้จากการผลิตงานจริงในสายการผลิต เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการออกแบบ และมีค่าความแตกต่างจากเวลาที่ทำการผลิตจริงอยู่ในช่วงข้อมูลที่ยอมรับได้หรือไม่ในการตัดตัดสินใจผ่านการทดสอบสมมติฐาน โดยที่ตัวแบบของการตัดสินใจนี้จะมีอยู่ด้วยกัน 2 ทางเลือก คือ สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis : H_0) คือ สมมติฐานที่สร้างขึ้นด้วยความหวังที่จะปฏิเสธ และการปฏิเสธสมมติฐานหลัก ทำให้ยอมรับสมมติฐานอื่นๆ (Alternative Hypothesis : H_1) และผลการทดสอบที่ได้ เมื่อนำค่า P-Value ที่ได้มาทำการเปรียบเทียบกับค่าความผิดพลาดแบบที่ 1 ของการทดสอบสมมติฐาน (α) ที่ระดับ 0.05 จะพบว่าค่า P-Value มีค่ามาก ซึ่งเกณฑ์ในการตัดสินใจคือ

ค่า P-Value < α หมายถึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 (Accept H_1)

ค่า P-Value > α หมายถึงไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0

สำหรับการทดสอบสมมติฐานในขั้นตอนนี้จะใช้การทดสอบแบบ 2 Proportions มาใช้ในการทดสอบเนื่องจากการทดลองเป็นการทดสอบสมมติฐานค่าสัดส่วน กรณี 2 กลุ่มประชากร

3.8 ติดตามปัญหาและทำการสมดุสสายการผลิตใหม่

ในกรณีที่ข้อมูลที่ทำกรวิเคราะห์ไม่อยู่ในช่วงของข้อมูลที่สามารถยอมรับได้ หรือกรณีที่ไม่สามารถผลิตงานได้ตามที่ออกแบบไว้ ให้ทำการติดตามปัญหาที่ทำให้เกิดหลังจากที่เริ่มมีการปฏิบัติงาน และทำการวิเคราะห์หาสาเหตุที่เป็นปัญหาที่ไม่เป็นไปตามการออกแบบ และหาวิธีการปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลการผลิตและลดความเหนื่อยล้าของพนักงาน

3.9 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ทำการสรุปผลหลังจากที่ทำการออกแบบสายการผลิตและเวลาในการปฏิบัติงานโดยวิธีของ MOST และวิธีการเดิมว่ามีผลสามารถช่วยลดความผิดพลาดในการออกแบบ มากเพียงใด และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้หรือไม่ และวิธีการของ MOST เหมาะสมที่จะนำมาช่วยในการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานของงานที่ทำการผลิตใหม่ได้หรือไม่

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานวิจัย

บทนี้จะแสดงผลการดำเนินงานวิจัยในการออกแบบสายการผลิตและกำหนดเวลามาตรฐานของกระบวนการเชื่อมโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ ตามหลักการของ MOST (Maynard Operation Sequence Technique) รวมถึงการกำหนดวิธีการทำงาน การคำนวณจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบงาน การกำหนดลำดับและตำแหน่งการประกอบงานในสายการผลิต ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาทำการวิจัยของโรงงานตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้ทำการและการหาค่าที่เหมาะสมที่สุดของปัจจัยการผลิตของกระบวนการเชื่อมโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ ซึ่งใช้ข้อมูลจากผลการทดลองโดยเทคนิค MOST โดยจะแสดงให้เห็นการคำนวณหาเวลาในการปฏิบัติงานโดยวิธีการของ MOST และการกำหนดวิธีการทำงาน และการวางของผังโรงงาน จากการคำนวณจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบงาน การกำหนดลำดับหรือตำแหน่งการประกอบงานในสายการ โครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ดังนี้

4.1.1 ความต้องการในการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ของลูกค้า

ในขั้นตอนแรกจะเริ่มจากยอดที่ลูกค้าต้องการในการสั่งซื้อต่อปี แล้วมาทำการคำนวณให้เป็นยอดการผลิตต่อวัน โดยทำการคำนวณยอดการผลิตต่อวันของบริษัทกรณีศึกษาดังนี้

ยอดที่ลูกค้าต้องการในการสั่งซื้อต่อ 3 ปี	=	118,800	คันต่อ 3 ปี
นำมาทำให้เป็นยอดการผลิตต่อปี	=	39,600	คันต่อ 1 ปี
นำมาทำให้เป็นยอดการผลิตต่อเดือน	=	3,300	คันต่อ 1 เดือน
นำมาทำให้เป็นยอดการผลิตต่อวัน	=	150	คันต่อวัน

หลังจากที่ได้ยอดที่ลูกค้าต้องการในการสั่งซื้อแล้วมาทำการคำนวณให้เป็นยอดการผลิตของบริษัทกรณีศึกษาจะได้จำนวนที่ต้องทำการผลิต 150 คันต่อวัน จากนั้นนำยอดการผลิตมาคำนวณหาเวลาต่างๆ ที่ต้องใช้ในการออกแบบสายการผลิตต่อไป

4.1.2 จำนวนหาอัตราการปฏิบัติงาน (Operation Rate)

ทำการคำนวณหาอัตราในการทำงานต่อวัน โดยแยกเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสายการผลิต เช่น จำนวนกะ (Shift) ในการทำงาน เวลาการทำงานทั้งหมดต่อวัน พักรกกลางวัน พักร

เบรคย่อย การประชุม การทำความสะอาด 5ส และเวลาที่สูญเสียจากในส่วนอื่นๆ มาทำการคำนวณหา อัตราในการทำงานต่อวันออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์จากสูตรดังแสดงในตาราง

$$\begin{aligned} \text{อัตราการทำงาน (Operation Rate)} &= \frac{\text{เวลาในการทำงาน} - \text{เวลาที่สูญเสีย} \times 100}{\text{เวลาในการทำงาน}} \\ &= \frac{420 \times 100}{460} \end{aligned}$$

$$\text{จะได้อัตราการทำงาน (Operation Rate)} = 91.30 \%$$

ตารางที่ 4.1 อัตราในการทำงาน (Operation Rate)

ระบบการทำงาน		
จำนวนกะ		1 กะ
เวลาการทำงาน (นาที่/วัน)		540
เวลาไม่ทำงาน	พักกลางวัน	60
	พักย่อย	20
เวลาไม่ทำงาน ตามแผน	ประชุม	10
	กิจกรรม 5ส.	10
	เวลาสูญเสีย	20
เวลาทำงาน - เวลาไม่ทำงาน (นาที่/วัน)		420
อัตราในการทำงาน		91.30%

4.1.3 คำนวณหารอบเวลาในการทำงาน (Takt Time) ที่ลูกค้าต้องการ

หลังจากที่ได้ผลจากการคำนวณหาอัตราในการทำงานต่อวัน (Operation Rate) แล้ว จากนั้นมาทำการหาคำนวณหารอบเวลาในการทำงาน (Takt Time) ที่ลูกค้าต้องการใน 1 วัน จะได้รอบเวลาในการทำงานที่ลูกค้าต้องการผลิตภัณฑ์ที่ 168 วินาทีต่อคันโดยทำการคำนวณดังนี้

รอบเวลาในการทำงานที่ลูกค้าต้องการผลิตภัณฑ์ (Takt Time)

$$\text{(Takt Time)} = \frac{\text{เวลาทำงานปกติสุทธิในหนึ่งวัน}}{\text{จำนวนชิ้นงานที่ต้องการต่อวัน}}$$

เวลาทำงานปกติสุทธิใน 1 วันมาจากเวลาทำงาน 540 นาที/วัน ลบด้วยพักกลางวัน 60 นาที และพักย่อยอีก 20 นาที = 460 นาที คูณด้วยอัตราในการทำงาน = 91.30% และคูณด้วย 60 นาที

$$= \frac{(460 \times 91.30\%) \times 60}{150}$$

$$\text{จะได้ (Takt Time)} = 168 \text{ วินาทีต่อคัน}$$

ทำการรวบรวมข้อมูลยอดการผลิตของรูปแบบผลิตภัณฑ์ C ,D ,E และ F ได้ดังนี้

$$\text{ผลิตภัณฑ์ C จำนวนยอดการผลิต} = 90 \text{ คัน/วัน}$$

$$\text{ผลิตภัณฑ์ D จำนวนยอดการผลิต} = 120 \text{ คัน/วัน}$$

$$\text{ผลิตภัณฑ์ E จำนวนยอดการผลิต} = 150 \text{ คัน/วัน}$$

$$\text{ผลิตภัณฑ์ F จำนวนยอดการผลิต} = 150 \text{ คัน/วัน}$$

$$\text{รวมจำนวนยอดการผลิต} = 510 \text{ คัน/วัน}$$

ดังนั้นจะได้จำนวนยอดการผลิตรวมของผลิตภัณฑ์ C D E และ F ที่ทำการผลิตในสายการผลิตเดียวกันที่ 510 คัน/วัน

จากนั้นนำมาคำนวณหาอัตราในการทำงาน (Takt Time) ต่อวันดังนี้

$$= \frac{(460 \times 91.30\%) \times 60 \times 2}{510}$$

$$= 49.29 \text{ วินาที/คัน ทำให้เป็น 2 กะ}$$

$$= 49.29 \times 2$$

$$= 98.58 \text{ วินาทีต่อคัน}$$

ดังนั้นอัตราในการทำงาน (Takt Time) ของผลิตภัณฑ์รูปแบบ F จะได้อัตราในการทำงาน (Takt Time) 98.58 คัน/วัน/กะ

เนื่องจากสายการผลิตที่ทำการออกแบบเป็นสายการผลิตแบบผสม (Common Line) ที่ 4 รูปแบบการผลิตได้แก่รูปแบบผลิตภัณฑ์ C ,D ,E และ F ที่จำนวนการผลิตรวม 510 คัน/วัน/1 กะ และคำนวณหาอัตราในการทำงานต่อวัน (Takt Time) ได้ 98.58 วินาที/คัน/2 กะ จะเห็นได้ว่ารอบเวลาในการทำงานที่ลูกค้าต้องการผลิตภัณฑ์ F (168 วินาที/คัน) มากกว่ารอบเวลาในการทำงานรวมของสายการผลิตกรณีศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการกำหนดรอบเวลาในการทำงานที่ลูกค้าต้องการผลิตภัณฑ์ใหม่ให้เป็นรอบเวลาในการทำงานที่สายการผลิตกรณีศึกษาให้มีรอบเวลาที่ทำการผลิตไม่เกิน 98.58 วินาที/คัน

ตารางที่ 4.2 รายการชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ โครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์

ลำดับ	ชื่อชิ้นส่วน (Part)	จำนวน (ชิ้น)	
		ขวา	ซ้าย
1	คอนเนคติ้งเฟรมออฟรอนคู้ชั่น (Conecting Frame A Front Cushion)	1	1
2	คอนเนคติ้งเฟรมบีฟรอนคู้ชั่น (Conecting Frame B Front Cushion)	1	1
3	ไซค์เฟรมอ้าอ้าสับคอมฟรอนคู้ชั่น (Side Frame Out R Sub Comp Front Cushion)	1	-
4	ไซค์เฟรมอินอ้าสับคอมฟรอนคู้ชั่น (Side Frame Inn R Sub Comp Front Cushion)	1	-
5	ไซค์เฟรมอ้าแอลสับคอมฟรอนคู้ชั่น (Side Frame Out L Sub Comp Front Cushion)	-	1
6	ไซค์เฟรมอินแอลสับคอมฟรอนคู้ชั่น (Side Frame Inn L Sub Comp Front Cushion)	-	1
7	เฟรมฟรอนคู้ชั่น (Framr Front Cushion)	1	1
8	นัทเฟร้ง 8 มิลเมตร (Nut Frank 8 mm.)	3	3
9	สไลด์อินอ้า (Slide Inn R)	1	-
10	สไลด์อินแอล (Slide Inn L)	-	1
11	สไลด์อ้าอ้า (Slide Out R)	1	
12	สไลด์อ้าแอล (Slide Out L)		1
13	เลเวอร์คอมฟรอนคู้ชั่น (Lever Comp Front Cushion)	1	1
14	เมนเฟรมเอ (Main Frame A)	1	1
15	ไซค์เฟรมอินอ้า (Side Frame Inn R)	1	-
16	ไซค์เฟรมอินแอล (Side Frame Inn L)	-	1
17	ครอสเฟรมเอ (Cross Frame A)	1	1
18	เมนเฟรมบี (Main Frame B)	1	1
19	ครอสเฟรมบี (Cross Frame B)	1	1
20	วอชเชอร์ไพวอท (Washer Pivot)	1	1
21	ไนลอนบุช (Nylon Bush)	1	1
22	โบลท์วอช 10 X 22 มิลเมตร (Bolt Wash 10x12 mm.)	2	2
23	สปริงสปริง (Spiral Spring)	1	1
24	ซิกแซกสปริงเอฟรอนแบ็ค (Zig Zag Spring A Front Back)	1	1
25	ซิกแซกสปริงบีฟรอนแบ็ค (Zig Zag Spring B Front Back)	1	1
26	ซิกแซกสปริงเอฟรอนคู้ชั่น (Zig Zag Spring A Front Cushion)	1	1
27	ซิกแซกสปริงบีฟรอนคู้ชั่น (Zig Zag Spring B Front Cushion)	1	1
รวม		25	25

การกำหนดผังโรงงานและสายการผลิต จะต้องประกอบไปด้วยขั้นตอนของกระบวนการผลิต และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตของรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิตในปัจจุบัน ขั้นตอนการผลิต โครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์ประกอบไปด้วยกระบวนการย่อย ซึ่งในแต่ละกระบวนการจะ ประกอบไปด้วยชิ้นส่วนที่จะนำมาประกอบเป็นโครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์ ประกอบไปด้วย ชิ้นส่วนต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.2 ซึ่งจะแสดงรายละเอียดของชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ โครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์

4.1.4 รวบรวมรายการชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ

หลังจากที่ได้ทำการรวบรวมรายการชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ โครงสร้างหลักภายใน เบาะรถยนต์เรียบร้อยแล้วจึงทำการรวบรวมรายการของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบ โดยการกำหนดเป็นกระบวนการหลักที่ใช้ในการผลิต โครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์ทั้งหมดมี จำนวน 8 กระบวนการ แล้วนำเครื่องจักรและเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบมารวบรวมไว้ตาม กระบวนการหลัก ดังแสดงในตารางที่ 4.3 ซึ่งจะแสดงรายละเอียดของเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการ ประกอบโครงสร้างหลักภายในเบาะรถยนต์

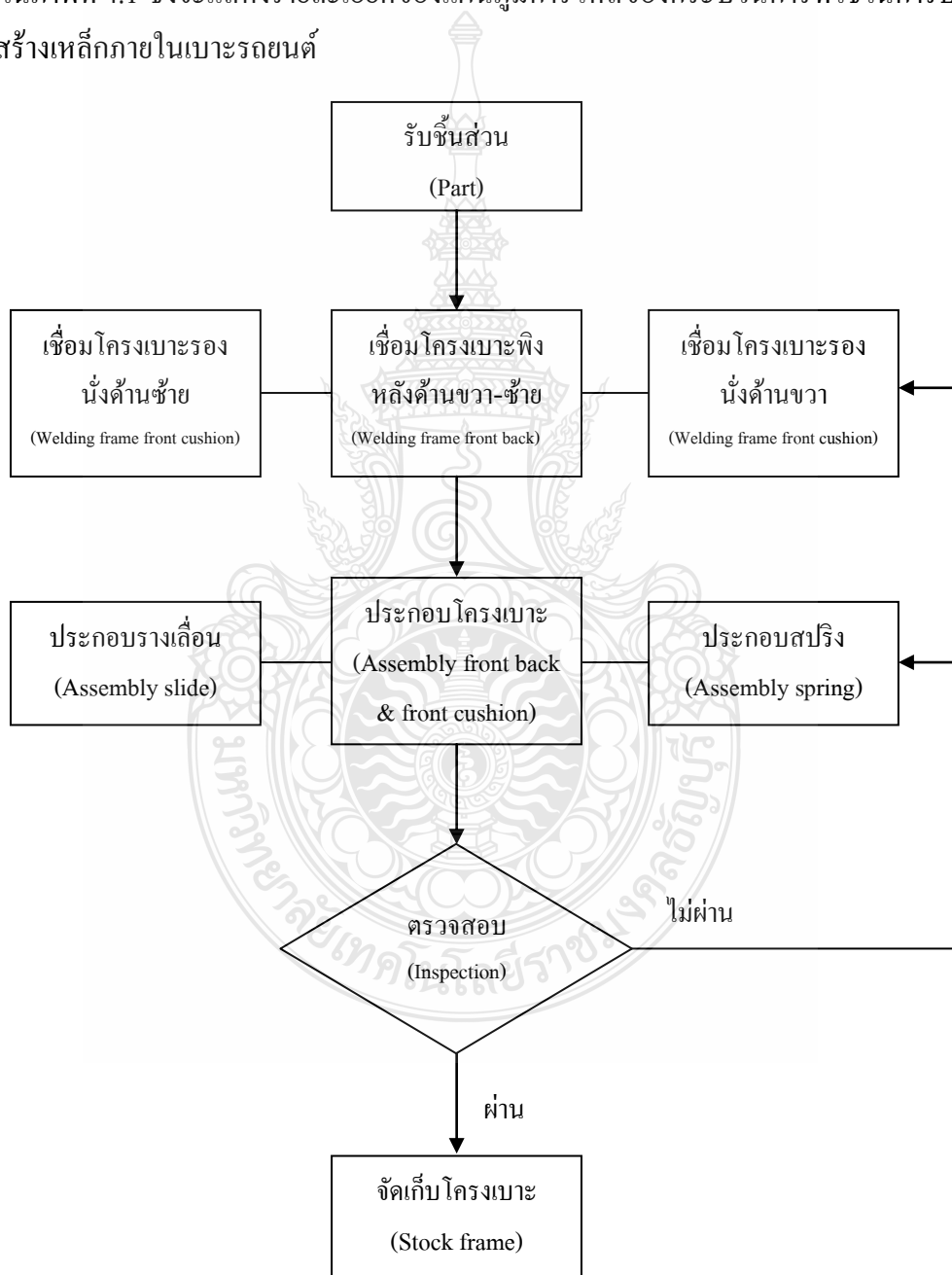
ตารางที่ 4.3 รายละเอียดของเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการประกอบ

ลำดับ	กระบวนการ	ด้าน ที่ผลิต	รายการเครื่องมือ,เครื่องจักร	จำนวน (เครื่อง)
1	เชื่อมโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion)	ขวา/ซ้าย	หุ่นยนต์เชื่อม (Robot Welding)	2
2	เชื่อมโครงเบาะพิงหลัง (Frame Front Back)	ขวา/ซ้าย	หุ่นยนต์เชื่อม (Robot Welding)	2
3	เชื่อมสปอตแพนเฟรม (Welding Spot Pan Frame)	ขวา/ซ้าย	หุ่นยนต์เชื่อม (Robot Welding)	1
4	ประกอบสปริง	ขวา/ซ้าย	เครื่องประกอบสปริง (Spring Machine)	1
5	ประกอบสไลด์ (Slide)	ขวา/ซ้าย	อุปกรณ์จับยึดประกอบสไลด์ (Jig Slide)	1
6	ประกอบโครงเบาะพิงหลังกับโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Back & Frame Front Cushion)	ขวา/ซ้าย	อุปกรณ์จับยึดประกอบเฟรม (Jig Frame) & ปืนประกอบโบลท์ (Bolt)	2
7	ประกอบสปริง & เลเวอร์คอม (Lever Comp)	ขวา/ซ้าย	อุปกรณ์จับยึดประกอบเลเวอร์คอม (Lever Comp)	1
8	ตรวจสอบเฟรม (Inspection Frame)	ขวา/ซ้าย	อุปกรณ์จับยึดตรวจสอบ (Jig Inspection)	2
9	ยกงานขึ้นแร็คด้าน (Loading Frame)	ขวา/ซ้าย	เครื่องยกเฟรม (Raku Hand)	2
รวม				14

4.2 ขั้นตอนของกระบวนการผลิตและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

4.2.1 ทำการกำหนดขั้นตอนในการประกอบ

หลังจากที่ได้ทำการรวบรวมรายการของเครื่องมือและเครื่องจักรเรียบร้อยแล้ว จากนั้นมาถึงขั้นตอนการกำหนดขั้นตอนในการประกอบชิ้นส่วนออกมาเป็นแผนภูมิการไหลของกระบวนการ ในการประกอบชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ ดังแสดงในภาพที่ 4.1 ซึ่งจะแสดงรายละเอียดของแผนภูมิการไหลของกระบวนการที่ใช้ในการประกอบโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์

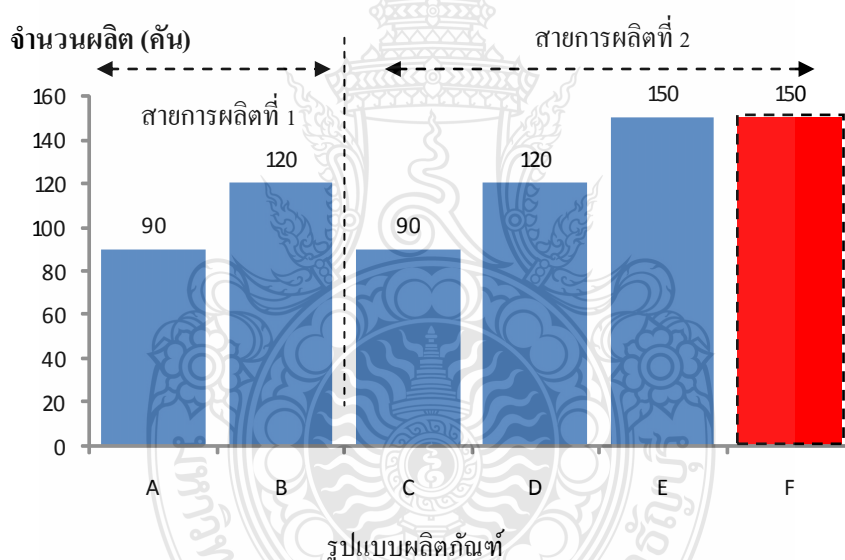

ภาพที่ 4.1 รายละเอียดของแผนภูมิการไหลของกระบวนการประกอบ

หลังจากที่ได้ทำการสร้างแผนภูมิการไหลของกระบวนการที่ใช้ในการประกอบโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์เรียบร้อยแล้ว จากนั้นมาถึงขั้นตอนในการทำการออกแบบสายการผลิตโดยการวิเคราะห์ หาเวลามาตรฐานในการประกอบงาน โดยวิธีการของ MOST

4.3 ผลลัพธ์ที่ทำการวิจัย

ผลลัพธ์ที่นำมาทำการวิจัยในครั้งนี้เป็นผลลัพธ์โครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ ประกอบด้วยจำนวนรูปแบบของผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 6 รูปแบบมีขีดการผลิตรวมเฉลี่ย 510 คัน/วัน โดยรูปแบบที่นำมาทำการวิจัยในครั้งนี้เป็นรูปแบบ (F) และมีขีดประมาณการผลิตเท่ากับ 150 คันต่อวัน ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในสายการผลิตที่ 2 โดยจะแยกผลิตภัณฑ์เป็น 2 กลุ่มตามความคล้ายคลึงของกระบวนการผลิตในแต่ละรูปแบบ แสดงดังภาพที่ 3.4

ภาพที่ 4.2 สัดส่วนการผลิตตามรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิต

4.4 เครื่องจักรและผังโรงงาน

ในส่วนของการออกแบบเครื่องจักรและการวางรูปแบบสายการผลิตนั้นจะทำการแบ่งงานออกเป็น 3 ส่วนเพื่อความรวดเร็วในการทำงานดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ทำการออกแบบและสร้างเครื่องจักรและเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบ โดยจะนำแบบ (Drawing) ของชิ้นส่วนที่จะทำการประกอบไปทำเครื่องจักร และเครื่องจักร อีกส่วนจะเป็นเครื่องจักรสำเร็จรูปที่มีรูปแบบและมาตรฐานอยู่แล้ว เช่น หุ่นยนต์เชื่อม ปีนประกอบ นัท (Nut) และ โบลท์ (Bolt) เป็นต้น ต้องนำข้อมูล ขนาด น้ำหนัก และความสามารถในการทำงานของเครื่องจักรแต่ละชนิดเตรียมไว้เพื่อเป็นข้อมูลในการคำนวณหาเวลามาตรฐานในการทำงานต่อไป

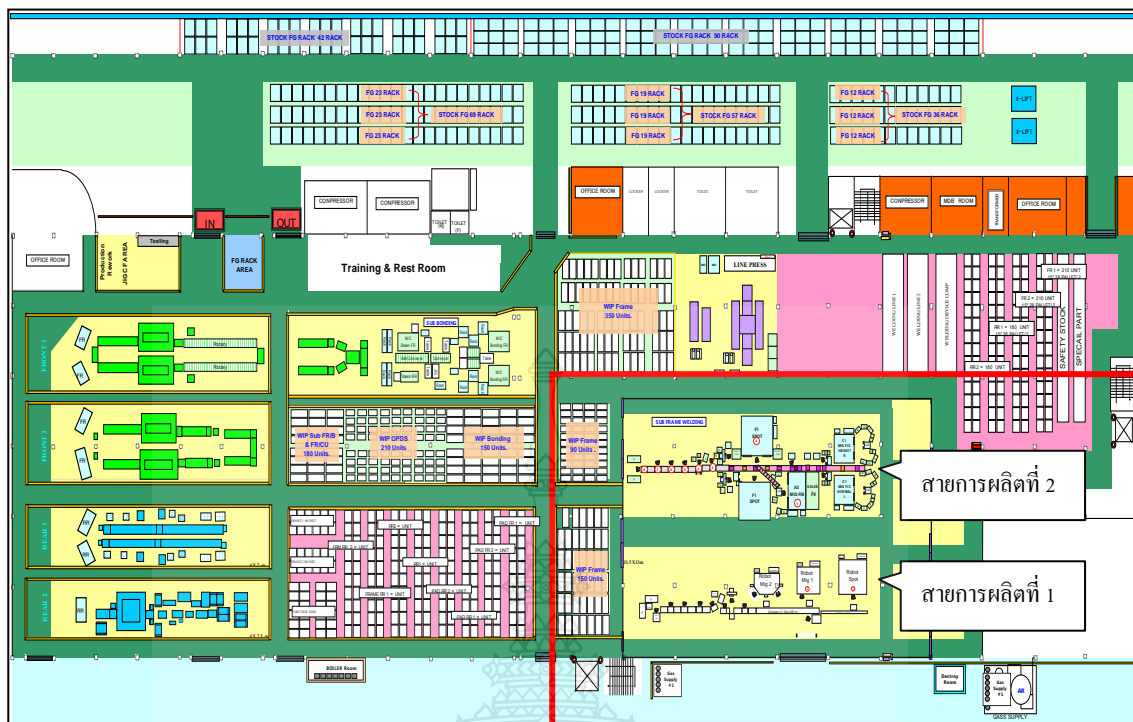
ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ทำหน้าที่ติดตั้งและจัดวางตำแหน่งของอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมในการทำงานเช่นระบบลม ระบบไฟฟ้า ระบบแสงสว่าง เป็นต้น เพื่อรอการติดตั้งส่วนประกอบต่างๆ เป็นสายการผลิตใหม่ (New Line)

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่ทำการเตรียมความพร้อมเรื่องของพนักงานที่จะมาทำการปฏิบัติงานในสายการผลิต ต้องทำการเตรียมพนักงานให้ครบตามจำนวน รวมทั้งการฝึกฝนในส่วนของทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่กระบวนการผลิตต่อไป

เมื่อขั้นตอนในการทำงานทั้ง 3 ส่วนเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ถึงขั้นตอนในการติดตั้งเครื่องจักรและระบบอำนวยความสะดวกในการทำงานต่างๆ ลงในสายการผลิตที่ทำการออกแบบด้วย Program Auto Cad ให้เรียบร้อยก่อนการทดลองผลิตโดยมีขั้นตอนในการจัดวางสายการผลิตดังนี้

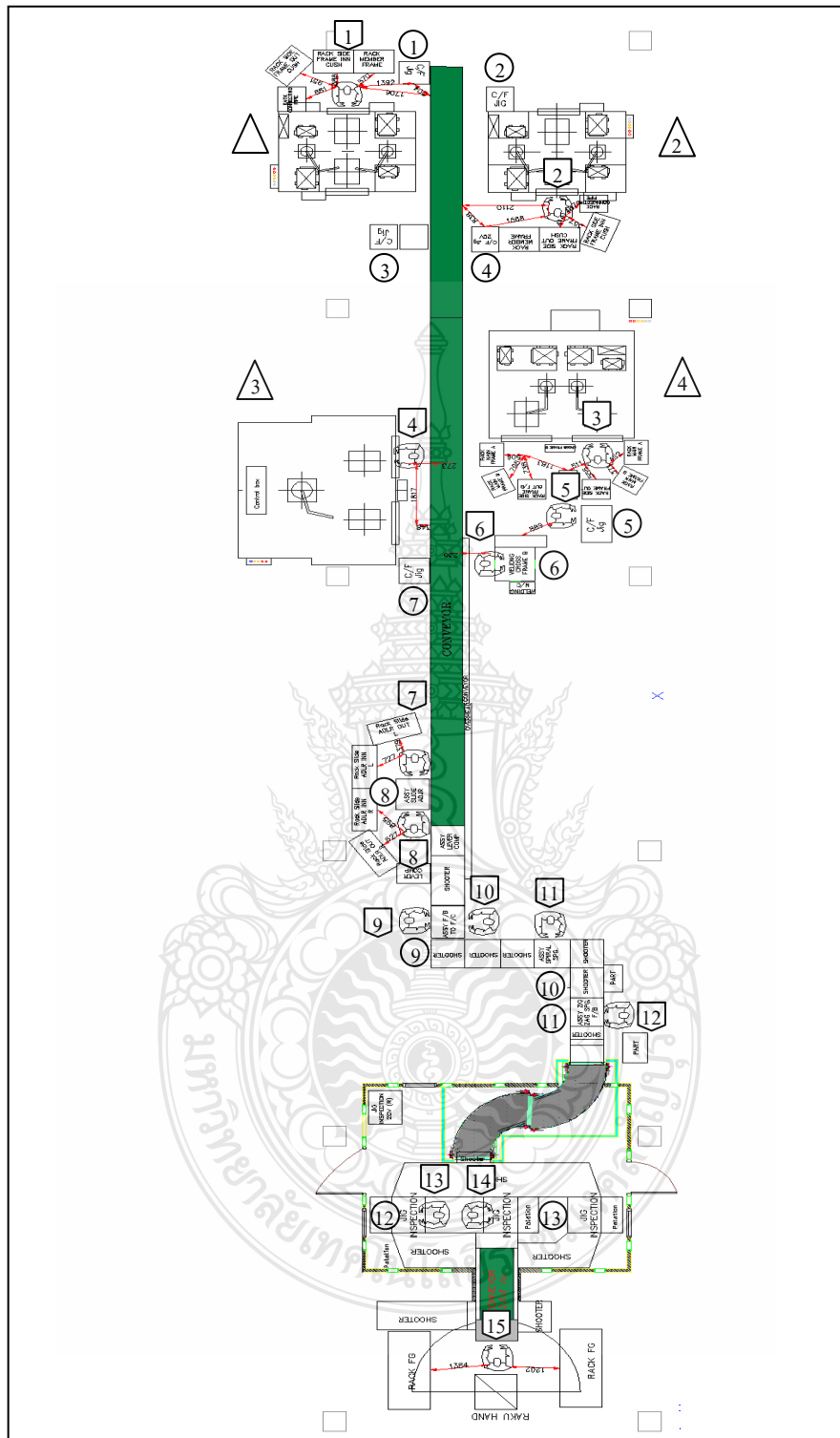
1) ทำการตรวจสอบขนาดของพื้นที่ที่จะจัดวางสายการผลิตว่ามีขนาดของพื้นที่เท่าใด พื้นที่ที่เหมาะสมกับการผลิตหรือไม่ การไหลของวัตถุดิบเหมาะสมกับพื้นที่หรือไม่ แสดงดังภาพที่ 4.3 จะเห็นได้ว่าเมื่อวัดขนาดพื้นที่ออกมาแล้วมีขนาดเท่ากับสายการผลิตที่ 1 โดยมีขนาด 540 ตารางเมตรเท่ากัน และมีลักษณะการไหลของกระบวนการของวัตถุดิบที่เหมือนกับสายการผลิตที่ 1 จึงตัดสินใจเบื้องต้นได้ว่ามีความเหมาะสมสำหรับการวางสายการผลิตที่ 2 หรือสายการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ จึงสามารถสรุปได้เบื้องต้นว่าจะสามารถตั้งสายการผลิตใหม่ได้

ภาพที่ 4.3 ตำแหน่งพื้นที่ของการจัดวางสายการผลิตใหม่

2) ทำการทดลองวางตำแหน่งรูปแบบของสายการผลิตที่กำหนดพื้นที่จาก Program Auto Cad ลงในพื้นที่สายการผลิตใหม่แบบเต็มพื้นที่ โดยทำการจัดวางเครื่องจักรหลักได้แก่ หุ่นยนต์เชื่อม (Robot Welding) และสายพานลำเลียง (Conveyor) ลงในพื้นที่ตามหลักการไหลของกระบวนการ และทำการกำหนดขนาดของพื้นที่ที่จะจัดวางอุปกรณ์จับยึด (Jigs) เครื่องจักรย่อย รวมถึงจุดที่ใส่วัสดุดิบ และตำแหน่งของจุดที่จะติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ไฟฟ้าแสงสว่าง ท่อลมและจุดต่อลม พัดลม จุดในการขึ้นปฏิบัติงานของพนักงาน พร้อมทั้งระยะในการเคลื่อนไหวและการทำงานของพนักงานแต่ละจุดปฏิบัติงาน และนำเครื่องจักรย่อย รวมถึงตำแหน่งการยืนทำงานของพนักงานมาทำการจัดวางในสายการผลิตตามตำแหน่งที่ได้กำหนดไว้ขั้นต้นเพื่อเป็นการตรวจสอบงานที่แต่ละส่วนนำมาจัดวางเข้าด้วยกันตามที่กำหนดไว้เบื้องต้นในแบบ (Drawing) เพื่อให้เป็นสายการผลิตที่ใช้สำหรับงานที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ตามรูปแบบการจัดวางเครื่องจักรในสายการผลิตใหม่แบบเต็มพื้นที่ ดังแสดงในภาพที่ 4.4

△ = เครื่องจักรหลัก (หุ่นยนต์เชื่อม)   ○ = เครื่องจักรรอง (อุปกรณ์จับยึด)   □ = พนักงาน

ภาพที่ 4.4 รูปแบบการจัดวางเครื่องจักรในสายการผลิตใหม่แบบเติมพื้นที่

4.5 กำหนดหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบใหม่

4.5.1 ผลการวิเคราะห์หาเวลามาตรฐานของแต่ละสถานีงาน

การวิเคราะห์หาเวลามาตรฐานในการประกอบงาน จะแบ่งออกตามลำดับของการเคลื่อนไหวและลักษณะการทำงานว่ามีความยากง่ายเพียงใด โดยการให้ค่าดัชนีในแต่ละช่องของตัวแปรหลังจากนั้นก็ทำการรวมค่าดัชนีของทุกตัวแปรในขั้นตอนนั้น ๆ เมื่อได้ค่าผลรวมเสร็จ คุณค่าผลรวมดัชนีด้วย 10 ก็จะได้ค่าเวลาเป็นหน่วย TMU แปลงหน่วยเวลาจาก TMU เป็นหน่วยของวินาที โดยการคูณด้วย 0.036 วินาที ในการแปลงหน่วยของเวลาเราจะคิดการทำงานของพนักงานเป็น Low Task เนื่องจากประเมินพนักงานมีระดับสมรรถนะ (Performance Level) อยู่ที่ 100% ซึ่งในการคำนวณค่าดัชนีต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น เร็ว น้ำหนักของชิ้นงานที่มีน้ำหนักอยู่ในช่วง 0.5-10 กิโลกรัม และระยะในการประกอบชิ้นงานของพนักงาน ซึ่งจะแสดงเป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์หาเวลามาตรฐานของสถานีงานที่ 1 กระบวนการเชื่อม โครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านขวาโดยมีกระบวนการย่อยตามลำดับดังนี้

1) กระบวนการย่อย เดิน 2 ก้าว เอื้อมมือขวาจับ ไชค์เฟรมอิน-เอ้า Side Frame Inn Out R ออกจากชั้นวาง

ตัวอย่างการคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา

	A3 = ระยะทางถึงวัตถุเป้าหมาย 2 ก้าว
GET	B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
	G1 = มือขวาจับ ไชค์เฟรมอิน-เอ้า
	A0 = ไม่มีระยะทางที่วางวัตถุเป้าหมาย
PUT	B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
	P0 = ไม่มีการเคลื่อนที่วางวัตถุเป้าหมาย
RETURN	A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

$$\begin{aligned}
 \text{คำนวณเวลา TMU :} &= A3 B0 G1 A0 B0 P0 A0 \\
 &= (3+0+1+0+0+0+0) \times 10 \\
 &= 4 \times 10 \\
 &= 40 \text{ TMU}
 \end{aligned}$$

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที) = 40×0.0288 วินาที

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 1.15 วินาที

2) กระบวนการย่อย ติดตั้งไซค์เฟรมอินอา Set Side Frame Inn R เข้ากับอุปกรณ์จับยึด ตัวอย่างการคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา

GET   A0 = ไม่มีระยะทางที่วางวัตถุเป้าหมาย
           B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
           G0 = มือขวาจับไซค์เฟรมอินอา

PUT   A1 = มีระยะเอื้อมมือถึงวัตถุเป้าหมาย
           B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
           P3 = มีการปรับให้เข้ากับอุปกรณ์จับยึดเบาๆ

RETURN A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

$$\begin{aligned} \text{คำนวณเวลา TMU :} &= A0 B0 G0 A1 B0 P3 A0 \\ &= (0+0+0+1+0+3+0) \times 10 \\ &= 4 \times 10 \\ &= 40 \text{ TMU} \end{aligned}$$

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที) = 40×0.0288 วินาที

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 1.15 วินาที

3) กระบวนการย่อย กดให้เข้าอุปกรณ์จับยึด Lock Jig Stopper (x2) สองครั้ง ตัวอย่างการคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด

GET   A0 = ไม่มีระยะทางที่วางวัตถุเป้าหมาย
           B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
           G1 = กดวัตถุเป้าหมายเบาๆ

MOVE   M1 = เคลื่อนนิ้วมือที่มีระยะน้อยกว่า 30 ซม.
           X0 = ไม่มีการทำงานของเครื่องจักร
           I0 = มีวัตถุเป้าหมาย 1 จุด คืออุปกรณ์จับยึด

RETURN A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

$$\begin{aligned} \text{คำนวณเวลา TMU :} &= A1 B0 G1 M1 X0 I1 A0 \\ &= (0+0+0+1+0+1+0) \times 10 \\ &= 2 \times 10 \\ &= 20 \text{ TMU} \end{aligned}$$

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที = 20 x 0.0288 วินาที)

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 0.58 วินาที

4) กระบวนการย่อย ติดตั้งไซค์เฟรมเอ้อา Set Side Frame Out R เข้ากับอุปกรณ์จับยึด ตัวอย่างการคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา

A0 = ไม่มีระยะทางที่วางวัตถุเป้าหมาย
 GET B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 G0 = มือขวาจับไซค์เฟรมอินอ
 A1 = มีระยะเอื้อมมือถึงวัตถุเป้าหมาย
 PUT B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 P3 = มีการปรับให้เข้ากับอุปกรณ์จับยึดเบาๆ
 RETURN A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

$$\begin{aligned} \text{คำนวณเวลา TMU :} &= A0 B0 G0 A1 B0 P3 A0 \\ &= (0+0+0+1+0+3+0) \times 10 \\ &= 4 \times 10 \\ &= 40 \text{ TMU} \end{aligned}$$

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที = 40 x 0.0288 วินาที)

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 1.15 วินาที

5) กระบวนการย่อย กดให้เข้าอุปกรณ์จับยึด Lock Jig Stopper (x2) สองครั้ง ตัวอย่างการคำนวณค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด

A0 = ไม่มีระยะทางที่วางวัตถุเป้าหมาย
 GET B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย
 G1 = กดวัตถุเป้าหมายเบาๆ
 M1 = เคลื่อนนิ้วมือที่มีระยะน้อยกว่า 30 ซม.
 MOVE X0 = ไม่มีการทำงานของเครื่องจักร
 I0 = มีวัตถุเป้าหมาย 1 จุด คืออุปกรณ์จับยึด
 RETURN A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

$$\begin{aligned} \text{คำนวณเวลา TMU :} &= A1 B0 G1 M1 X0 I1 A0 \\ &= (0+0+0+1+0+1+0) \times 10 \end{aligned}$$

$$= (2 \times 10) \times 2 = 40$$

$$= 40 \text{ TMU}$$

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที = 40×0.0288 วินาที)

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 1.15 วินาที

6) กระบวนการย่อย เลื่อนมือขวา-ซ้าย Clamp Lock Jig Manual

ตัวอย่างการกำหนดค่าดัชนีแต่ละตัวแปรของลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด

A1 = มีระยะทางที่วางวัตถุเป้าหมายเลื่อนมือ

GET B0 = ไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย

G1 = กดวัตถุเป้าหมายเบาๆ

M1 = เคลื่อนนิ้วมือที่มีระยะน้อยกว่า 30 ซม.

MOVE X0 = ไม่มีการทำงานของเครื่องจักร

I0 = มีวัตถุเป้าหมาย 1 จุด คืออุปกรณ์จับยึด

RETURN A0 = ไม่ต้องกลับสู่ตำแหน่งเดิม

$$\begin{aligned} \text{คำนวณเวลา TMU :} &= A1 B0 G1 M1 X0 I0 A0 \\ &= (1+0+1+1+0+0+0) \times 10 \\ &= 3 \times 10 \\ &= 30 \text{ TMU} \end{aligned}$$

แปลงเป็นหน่วยเวลา (ชั่วโมง, นาที, วินาที = 30×0.0288 วินาที)

ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 0.86 วินาที

หลังจากที่ได้ทำการคำนวณหาเวลามาตรฐานเรียบร้อยแล้วให้นำข้อมูลที่ได้ทั้ง 6 กระบวนการย่อยมาทำการบันทึกลงในตารางบันทึกเวลามาตรฐานโดย MOST ให้ครบถ้วน

$$\text{จะได้ } 1.15 + 1.15 + 0.58 + 1.15 + 1.15 + 0.86) \times 1.10 = 6.65 \text{ วินาที}$$

4.5.2 ทำการสมดุลสายการผลิต

หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์หาเวลามาตรฐานในการทำงานโดย MOST แล้วจะต้องนำเวลาที่ได้มาทำการสมดุลสายการผลิต โดยทำการแยกเป็นรายละเอียดของแต่ละกระบวนการและจัดทำเป็นกระบวนการมาตรฐานเพื่อทำการจัดแบ่งสถานีงานโดยอธิบายรายละเอียดของตารางการคำนวณของการวิเคราะห์ MOST ไว้ตามหมายเลขดังแสดงในตารางที่ 4.4

จากตารางแสดงรายละเอียดของตารางการคำนวณการวิเคราะห์ MOST ของกระบวนการเชื่อมโครงเบาะรองนั่งด้านขวาข้างต้นมีรายละเอียดในการคำนวณหาเวลามาตรฐาน ตามหมายเลขที่แสดงในตารางที่ 4.4 ดังนี้

หมายเลขที่ 1 กระบวนการ คือการนำกระบวนการย่อยในการทำงานของกระบวนการเชื่อมโครงเบาะรองนั่งด้านขวา โดยมีขั้นตอนการติดตั้งชิ้นส่วนของโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) ,ติดตั้งคอนเนคติ้งเฟรมเอ & คอนเนคติ้งเฟรมบี (Connecting Frame A & Connecting Frame B) ,แคล้มล๊อคอุปกรณ์จับยึด (Jig) ,หุ่นยนต์เชื่อมเริ่มทำงาน ,ตรวจสอบ (Inspection) ,แแต่มีสี (Art Line) ยืนยันการประกอบ ,ยกเลิกแคล้มล๊อค (Clamp Lock) ,ส่งงานไปยังกระบวนการต่อไป ,ยกโครงเบาะรองนั่งออกจากหุ่นยนต์เชื่อม (Robot) มาใส่ในช่องหมายเลขที่ 1

หมายเลขที่ 2 วิธีการปฏิบัติงาน คือการจำแนกขั้นตอนของการปฏิบัติงานโดยละเอียดตามกระบวนการย่อยทั้ง 9 กระบวนการทำงาน ยกตัวอย่างรายละเอียดของกระบวนการย่อย ติดตั้งชิ้นส่วนของโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานได้แก่ การเดิน 2 ก้าว เอื้อมมือขวาจับ Side Frame Inn/Out R ออกจาก Rack , ติดตั้ง Side Frame Inn R เข้ากับ Jig ,กดให้เข้า Lock Jig Stopper (X2) 2 ครั้ง , ติดตั้ง Side Frame Out R To Jig ,กดให้เข้า Lock Jig Stopper (X2) 2 ครั้ง , เลื่อนมือขวา-ซ้าย Clamp Lock Jig Manual มาใส่ในช่องหมายเลขที่ 2

หมายเลขที่ 3 ประเภทของการทำงาน คือการปฏิบัติงานการประกอบผลิตภัณฑ์ (หยิบชิ้นส่วน, ประกอบ) กำหนดให้จำนวนครั้งที่เกิดในการหมุนรอบ ครั้งรอบผลิตภัณฑ์บนโต๊ะทำงานเป็นการปฏิบัติงานพื้นฐาน

หมายเลขที่ 4 รูปแบบการเคลื่อนไหว ในตารางการคำนวณการวิเคราะห์ MOST ของกระบวนการเชื่อมโครงเบาะรองนั่งด้านขวา จะมีรูปแบบการเคลื่อนไหวแบบธรรมดา การเคลื่อนไหวแบบจำกัด และการใช้เครื่องมือ โดยจะยกรูปแบบการคำนวณค่าดัชนีการเคลื่อนไหว ของวิธีการปฏิบัติงาน การเดิน 2 ก้าว เอื้อมมือขวาจับ Side Frame Inn/Out R ออกจาก Rack เป็นลำดับการเคลื่อนไหวธรรมดา (General Move Sequence) และลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด (Control Move Sequence) ในการวิเคราะห์สามารถดูค่าดัชนีได้ จากตารางที่ 4.4 รูปแบบการวิเคราะห์ตัวแปร (Parameter)

หมายเลข 5 Takt Time คือการวิเคราะห์ MOST ของการปฏิบัติงานย่อย คือการเดิน 2 ก้าว เอื้อมมือขวาจับ Side Frame Inn/Out R ออกจาก Rack ดังนั้นเวลาในการทำงานตามหลักการของ MOST มีค่า = 1.15 วินาที (ในช่อง High Task)

หมายเลข 6 Assembly Time คือเวลาในช่อง High Task 1.15 + 1.10 % (เวลาเพื่อ) จะได้เวลาในช่อง High Task = 1.27 วินาที

การคำนวณการวิเคราะห์ MOST ของกระบวนการเชื่อม โครงเบาะรองนั่งด้านขวาที่แสดงเป็นตัวอย่างข้างต้นจะได้เวลาจากการคำนวณออกมาเป็นเวลาเป็นหน่วยวินาที จากนั้นนำเวลาที่ได้มาทำการบันทึกลงในตารางแสดงรายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST สถานีงานที่ 1 ถึง สถานีงานที่ 14 รายละเอียดในภาคผนวก ก โดยในบทนี้จะทำการยกตัวอย่างการบันทึกลงในตารางแสดงรายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST สถานีงานที่ 1 แสดงดังตารางที่ 4.5

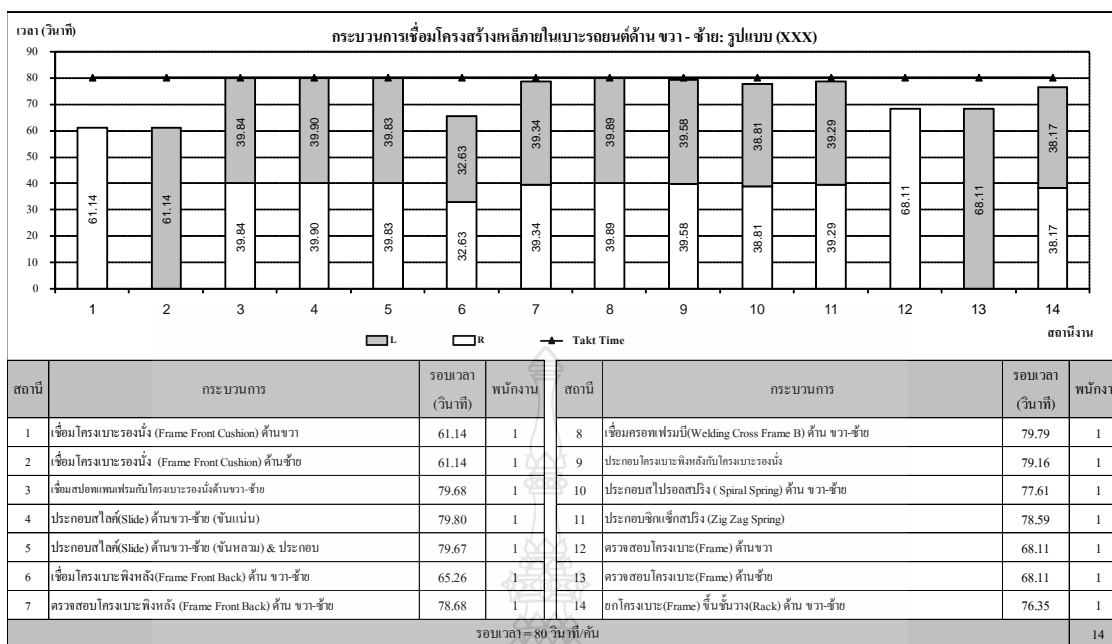
ตารางที่ 4.5 รายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST (สถานีงานที่ 1)

สถานี	กระบวนการ	เวลาในการประกอบ		รวมเวลา	พนักงานที่ใช้ (คน)
		คน	เครื่องจักร		
1	กระบวนการเชื่อมโครงเบาะรองนั่งด้านขวา (Cushion Frame Comp R)				
	ติดตั้งไซค์เฟรมนอก,ใน ด้านขวา (Side Frame Inn,Out R)	6.65			
	ติดตั้งคอนเนคติ้งเฟรมเอ (Connecting Frame A) & คอนเนคติ้งเฟรมบี (Connecting Frame B)	16.79			
	แก้มล็อกอุปกรณ์จับยึด (Clamp Lock Jig)	1.90			
	หุ่นยนต์เชื่อมเริ่มทำงาน (Robot Start)		30.00		
	ตรวจสอบชิ้นชิ้นการประกอบ	6.65			
	แถมสีชิ้นชิ้นการประกอบ	13.94			
	ยกเลิกแก้มล็อกอุปกรณ์จับยึด (Un Clamp Lock Jig)	5.70			
	ส่งงานไปยังกระบวนการต่อไป	2.85			
	ยกโครงเบาะออกจากหุ่นยนต์เชื่อม	6.65		61.14	1

จากตารางที่แสดงข้างต้นจะแสดงถึงเวลาที่ทำการออกแบบ โดย MOST จะมี รูปแบบเวลา คือเวลาในการประกอบ (Assembly Time) อย่างเดียว จากนั้นมาทำการรวมเวลาแต่ละสถานีงานในช่องล่างสุด คือในช่องของเวลารวมของการประกอบและการออกแบบ

4.5.2 ผลการออกแบบวิธีการทำงานและวิเคราะห์เวลาในการปฏิบัติงานโดย MOST

ผู้วิจัย ได้ทำการการออกแบบวิธีการทำงานและวิเคราะห์เวลาในการปฏิบัติงานแต่ละกระบวนการ โดยใช้วิธีการของ MOST จากขั้นตอนในการดำเนินงานข้างต้น รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ก และ ข ซึ่งสามารถสรุปจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบงานทั้งหมด 14 คน ดังแสดงในตารางที่ 4.5 ซึ่งจะแยกออกเป็น 2 ส่วนคือการประกอบงานเฉพาะด้านขวา (R) การประกอบงานเฉพาะด้านซ้าย (L) และการประกอบงานทั้งด้านขวาและด้านซ้าย (R,L) ซึ่งจะมีรอบเวลาในการประกอบงานที่มากที่สุดคือ ขั้นตอนที่ 8 การเชื่อมครอสเฟรมบี (Cross Frame B) ด้านขวา-ซ้าย ซึ่งใช้เวลา 39.89 วินาทีดังจะแสดงในภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 เวลามาตรฐานจากการวิเคราะห์โดย MOST

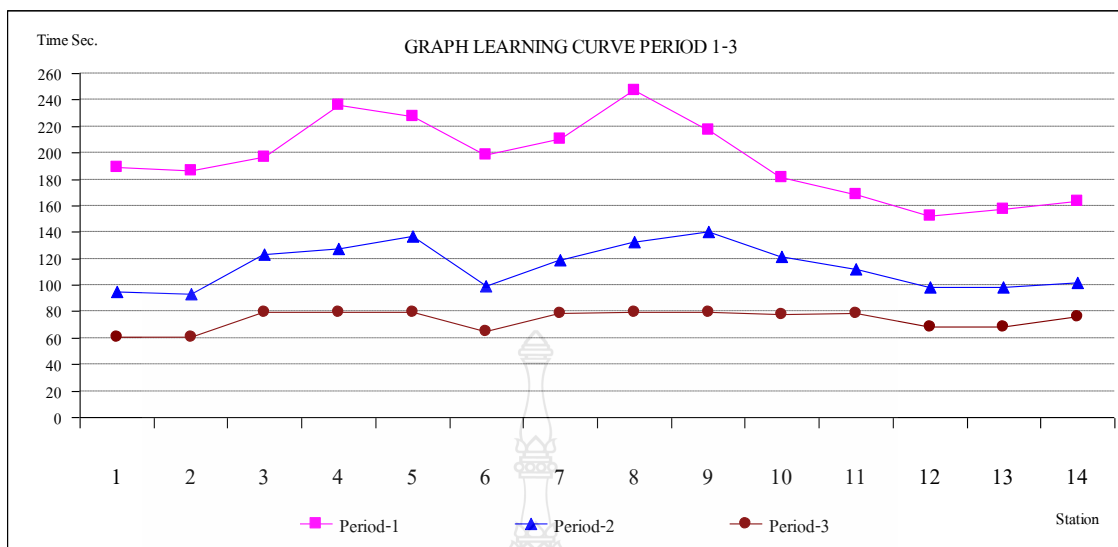
4.6 ปฏิบัติงานจริงตามขั้นตอนที่ออกแบบ

ก่อนถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงานในสายการผลิตจริง พนักงานที่จะทำการปฏิบัติงานจะต้องทำการฝึกฝนเกี่ยวกับการประกอบชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ให้เกิดความชำนาญในระดับที่ 75% ให้ได้ก่อนที่จะทำการผลิตงานจริงในสายการผลิต โดยการฝึกฝนพนักงานก่อนที่จะประกอบงานจริงได้มีการแบ่งการฝึกฝนออกเป็น 3 ช่วง (Period) ซึ่งจะแสดงได้จากภาพที่ 4.6 โดยจะแบ่งเป็นขั้นตอนของการฝึกฝนพนักงานและกำหนดมาตรฐานเวลาในการปฏิบัติงานดังนี้

ช่วงแรก (Period-1) เป็นขั้นตอนของการฝึกฝนพนักงานให้ทดลองทำการผลิต ในการผลิตครั้งแรกจะใช้เวลาในการผลิตประมาณ 2-2.5 เท่าของผลิตจริง

ช่วงที่สอง(Period-2) จะเน้นในเรื่องความชำนาญและเวลาในการประกอบงาน จะใช้เวลาในการผลิตประมาณ 1.2-1.5 เท่าของการผลิตจริง

ช่วงที่สาม (Period-3) เป็นขั้นตอนของการฝึกฝนก่อนจะปฏิบัติงานเหมือนการผลิตจำนวนมาก (Mass Production) เวลาทำงานจะเท่ากับเวลาที่ใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยในส่วนนี้จะเป็นการผลิตเพื่อลดความผิดพลาดก่อนการปฏิบัติงานจริงแสดงดังภาพที่ 4.6

PROCESS	WELDING CUSH FRAME COMP R	WELDING CUSH FRAME COMP L	SPOT PAN FRAME TO F/C COMP R/L	ASSY SLIDE INN/OUT R/L (ขั้นใน)	ASSY SLIDE ADIR INN/OUT R/L	WELDING FR BACK R/L	INSPECTION FRAME FRBACK R/L	WELDING CROSS FRAMEB R/L	ASSY FRAME FRBACK TO FR CU R/L	ASSY SPRIAL SPG R/L	ASSY ZIG ZAG SPRING	QC LINE R	QC LINE L	LOADING R/L
Station	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Period-1	189.36	186.36	196.81	236.19	227.84	198.36	210.07	247.34	216.90	181.61	168.18	152.57	157.34	163.39
Period-2	94.68	93.18	123.51	127.07	136.83	99.18	119.30	132.23	139.98	121.86	112.12	98.34	98.34	101.87
Period-3	61.14	61.14	79.68	79.80	79.67	65.26	78.68	79.79	79.16	77.61	78.59	68.11	68.11	76.35

ภาพที่ 4.6 การเปรียบเทียบการเรียนรู้ของพนักงานตามช่วงเวลาที่ฝึกฝนเวลา

หลังจากที่ผ่านขั้นตอนการฝึกอบรมก่อนการผลิตทั้ง 3 ขั้นตอนแล้ว จึงมาถึงขั้นตอนการจับเวลาจริงในกระบวนการผลิต โดยทำการกำหนดตำแหน่งและวิธีการทำงานตามที่ได้ออกแบบไว้ในเบื้องต้น โดยใช้นาฬิกาในแต่ละกระบวนการ กระบวนการละ 10 ครั้ง (N = 10) ดังแสดงรอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลาของกระบวนการในการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ทั้ง 14 กระบวนการ รายละเอียดในภาคผนวก ก โดยในบทนี้จะทำการยกตัวอย่างตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงานของกระบวนการที่ 1 ดังแสดงในตารางที่ 4.6 และในภาคผนวกที่ ก.2

ตารางที่ 4.6 การจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน

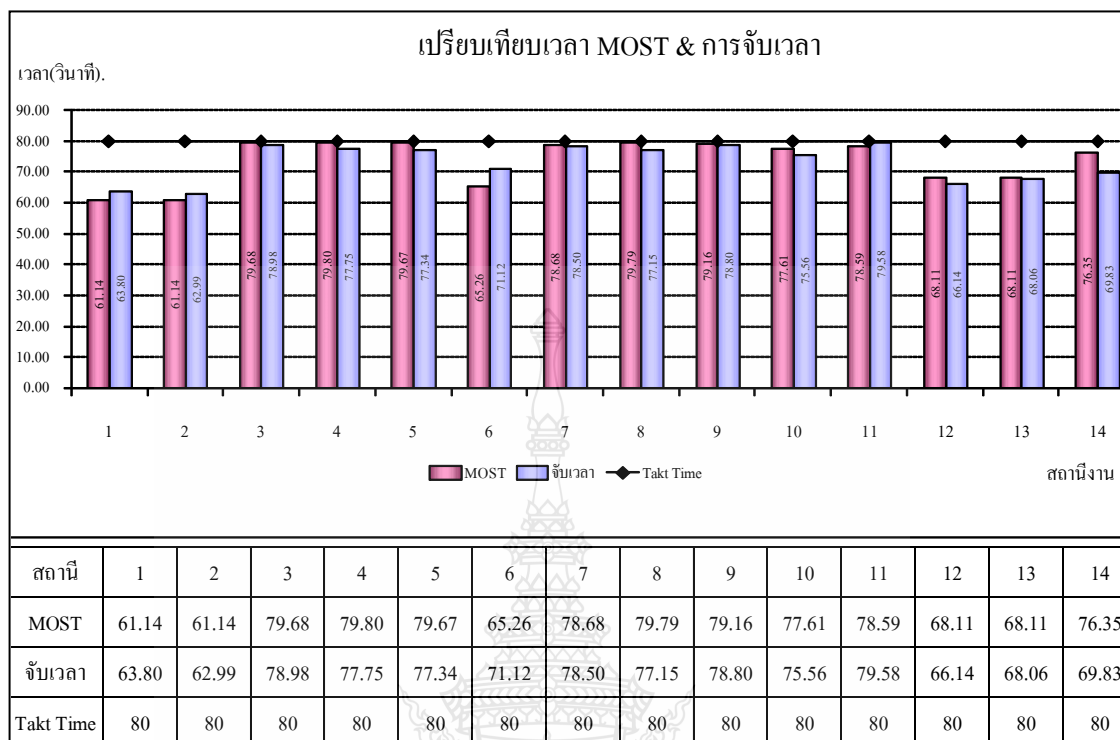
สายการผลิต : เชื่อมโครงเบาะ / รูปแบบ : (XXX)														
ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน														
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย	เวลาต่อ	พนักงาน
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10	(วินาที)	10%	(คน)
1	เชื่อมโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านขวา													
	ติดตั้งโซ่เฟรมนอก,ใน ด้านขวา (Side Frame Inn,Out R)	5.78	6.08	6.19	6.33	6.26	5.99	5.89	5.68	6.00	5.89	6.01	6.61	
	ติดตั้งคอนเนคติ้งเฟรมเอ(Conecting Frame A) & คอนเนคติ้งเฟรมบี(Conecting Frame B)	17.10	17.42	17.77	18.45	17.34	16.65	16.50	17.89	17.81	18.18	17.51	19.26	
	แกล้มล็อกอุปกรณ์จับยึด (Clamp Lock Jig)	1.50	1.38	1.45	1.41	1.31	1.26	1.18	1.35	1.25	1.44	1.35	1.49	
	หุ่นยนต์เริ่มการทำงาน (Robot Start)	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	
	ตรวจสอบชิ้นงานประกอบ	7.68	7.87	7.81	7.61	8.00	8.07	8.02	7.52	7.65	7.77	7.80	8.58	
	แถมสีชิ้นงานประกอบ	7.55	7.81	7.68	7.79	8.34	7.84	8.16	7.53	7.74	7.80	7.82	8.61	
	ยกเลิกแกล้มล็อกอุปกรณ์จับยึด (Un Clamp Lock Jig)	4.32	4.40	4.38	4.46	4.56	4.60	4.21	4.45	4.19	4.04	4.36	4.80	
	ส่งงานไปยังกระบวนการต่อไป	2.01	2.25	2.15	2.02	2.25	1.92	2.07	2.01	2.06	2.09	2.08	2.29	
	ยกโครงเบาะออกจากหุ่นยนต์เชื่อม	5.69	5.98	5.84	5.96	5.93	5.58	5.86	5.84	6.16	5.73	5.86	6.44	
	รวมเวลา	60.07	60.86	61.25	62.15	60.84	59.49	59.44	60.75	61.21	61.25	60.73	63.80	1

วิธีในการจับเวลาของบริษัทศึกษานี้ ได้ทำการจับเวลาจากกล้องวิดีโอที่ทำการติดตั้งไว้ที่สายการผลิตที่ทำการศึกษา เนื่องจากการติดตั้งวิดีโอจะมีข้อดีกว่าการที่จะมีคนยืนจับเวลาในสายการผลิตจริง คือพนักงานจะไม่สนใจในการจับเวลา และจะทำการผลิตตามปกติไม่มีการทำเร็วหรือช้ากว่าปกติ ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากกล้องวิดีโอมาทำการตรวจสอบลักษณะการเคลื่อนไหวของแต่ละกระบวนการอย่างละเอียดเพื่อนำมาทำการจับเวลาในแต่ละกระบวนการตามจำนวนครั้งที่กำหนดไว้ในตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลาและมาตรฐานของเวลาในการทำงาน

4.7 เปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง

4.7.1 เปรียบเทียบเวลาในการทำงานจริงกับเวลาที่ทำการออกแบบ

หลังจากที่เราทำการออกแบบเวลามาตรฐานโดย MOST และทำการออกแบบสายการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงมาถึงขั้นตอนของการฝึกฝนพนักงานในเรื่องของกระบวนการในการประกอบชิ้นส่วนและวิธีการทำงานที่ถูกต้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน จนมีความชำนาญในการประกอบงานจริงในสายการผลิต จากนั้นทำการจับเวลาโดยใช้นาฬิกาเพื่อเปรียบเทียบเวลาในการทำงานจริงกับเวลาที่ทำการออกแบบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร ดังแสดงในภาพที่ 4.7

ภาพที่ 4.7 การเปรียบเทียบเวลามาตรฐานจากการวิเคราะห์โดย MOST และการจับเวลา

จากกราฟแสดงการเปรียบเทียบเวลามาตรฐานจากการวิเคราะห์โดย MOST และการจับเวลาจะแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบการออกแบบเวลามาตรฐานด้วยเทคนิค MOST และเวลาที่ได้จากการจับเวลา Time Study โดยจะแสดงให้เห็นถึงความว่าเวลาทั้งสอง มีค่าใกล้เคียงกันมาก จากการดำเนินการปรับปรุงสายการผลิตโดยอาศัยหลักการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Kaizen) และการจัดทำเวลามาตรฐานการในทำงานของกระบวนการผลิต พบว่าความแตกต่างระหว่างการออกแบบด้วยเทคนิค MOST และการจับเวลา Time Study มีความแตกต่างกันเฉลี่ยที่อยู่ที่ 0.54 วินาที จากข้อมูลที่ได้จากการหาความแตกต่างของเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบด้วยเทคนิค MOST และเวลาที่ได้จากการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลา ในแต่ละกระบวนการของงาน จากข้อมูลความแตกต่างของเวลาในแต่ละองค์ประกอบย่อยของงานจะทำการตรวจสอบค่าความแตกต่างของเวลา

จากการปฏิบัติงานจริงของทั้ง 2 วิธีจะแสดงให้เห็นว่า ถ้าทำการออกแบบโดยใช้วิธีการจับเวลา เมื่อนำมาประกอบงานจริงจะต้องทำการปรับขั้นตอนการทำงานสถานีที่ 5 และสถานีที่ 8 เพื่อเพิ่มความสามารถในการผลิตงานให้ได้ตามที่ทำการออกแบบไว้ โดยการเพิ่มพนักงานจำนวน 1 คน เพื่อแบ่งขั้นตอนการทำงานให้สั้นลง และลดเวลาการทำงาน ส่วนสถานีงานอื่นๆ สามารถผลิตงานได้

ตามที่ออกแบบไว้ แต่อาจมีค่าความแตกต่างของเวลาบ้าง ส่วนการปฏิบัติงานจริงจากการออกแบบโดยใช้วิธีของ MOST จะเห็นว่าสามารถที่จะผลิตได้ตามที่ได้ทำการออกแบบไว้ แต่ก็ยังมีค่าความแตกต่างระหว่างเวลาที่ทำการออกแบบและปฏิบัติงานจริงอยู่บ้างเล็กน้อย ดังแสดงในภาพที่ 4.7 ซึ่งส่วนนี้จะชี้ให้เห็นว่าการออกแบบโดยใช้วิธีของ MOST สามารถลดความผิดพลาดจากการออกแบบได้ดีกว่าวิธีการจับเวลาคือ

1) ได้เวลาการผลิตงานที่ใกล้เคียงกับเวลาการผลิตจริง

2) ลดเวลาจากการออกแบบสายการผลิต ซึ่งในการออกแบบสายการผลิตวิธีเดิมต้องรอการผลิตที่มีจำนวนมาก (Mass production) ถึงจะได้เวลาในแต่ละกระบวนการที่เที่ยงตรง แต่วิธีการออกแบบสายการผลิตโดย MOST สามารถสามารถนำเวลามาตรฐานมาใช้ในการผลิตจริงได้โดยทำให้ผลิตงานได้ตามความต้องการของลูกค้าและลดการสูญเสียเวลาจากการออกแบบลงได้

ตารางที่ 4.7 เวลาที่แตกต่างจากการออกแบบโดย MOST และการจับเวลาแต่ละสถานีงาน

สถานี	กระบวนการ	เวลา MOST	จับเวลา	ผลต่าง
1	เชื่อมโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านขวา	61.14	63.80	-2.66
2	เชื่อมโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านซ้าย	61.14	62.99	-1.84
3	เชื่อมจุดแพนเฟรม (Spot Welding Pan Frame) กับโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านขวา-ซ้าย	79.68	78.98	0.70
4	ประกอบสไลด์(Slide) ด้านขวา-ซ้าย (ชั้นแน่น)	79.80	77.75	2.05
5	ประกอบสไลด์(Slide) ด้านขวา-ซ้าย (ชั้นหลวม) & ประกอบ	79.67	77.34	2.33
6	เชื่อมโครงเบาะพิงหลัง(Frame Front Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	65.26	71.12	-5.86
7	ตรวจสอบโครงเบาะพิงหลัง (Frame Front Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	78.68	78.50	0.18
8	เชื่อมครอทเฟรมบี(Welding Cross Frame B) ด้าน ขวา-ซ้าย	79.79	77.15	2.64
9	ประกอบโครงเบาะพิงหลัง(Frame Front Back) กับโครงเบาะรองนั่ง(Frame Front Cushion)	79.16	78.80	0.36
10	ประกอบสปริงสปริง (Spiral Spring) ด้าน ขวา-ซ้าย	77.61	75.56	2.05
11	ประกอบซิกแซกสปริง (Zig Zag Spring)	78.59	79.58	-0.99
12	ตรวจสอบโครง(Frame) เบาะด้านขวา	68.11	66.14	1.97
13	ตรวจสอบโครงเบาะ(Frame) ด้านซ้าย	68.11	68.06	0.05
14	ยกโครงเบาะ(Frame) ขึ้นชั้นวาง(Rack) ด้าน ขวา-ซ้าย	76.35	69.83	6.52
เวลาเฉลี่ย		73.79	73.26	0.54

จากตารางที่ 4.7 ทำการทดสอบสมมติฐานว่าการหาเวลามาตรฐานแบบ MOST มีผลไม่แตกต่างจากการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลา ในการทดสอบสมมติฐานเราจะแยกการทดสอบออกเป็นสองกรณี คือ กรณีค่า Variance ของข้อมูลทั้งสองกลุ่มเท่ากัน และในกรณี Variance ไม่เท่ากัน โดยโปรแกรม Minitab 15 ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการเปิดโปรแกรม Minitab15 ดังภาพแสดงการเปิดโปรแกรม Minitab15
ขั้นตอนที่ 1 ในภาคผนวกที่ ก.1

ขั้นตอนที่ 2 ทำการเปิดโปรแกรม Minitab15 แล้วให้ทำการป้อนข้อมูลการหาเวลามาตรฐานโดย MOST และการหาเวลามาตรฐานโดยการจับ เวลาทั้ง 14 กระบวนการลงในช่องที่ C1 และ C2 ตามแนวตั้งในโปรแกรม Minitab 15 ดังภาพแสดงการป้อนข้อมูลลงในโปรแกรม Minitab 15
ขั้นตอนที่ 2 ในภาคผนวกที่ ก.2

ขั้นตอนที่ 3 ทำการวิเคราะห์การกระจายของข้อมูลดังภาพแสดงการวิเคราะห์การกระจายโดยโปรแกรม Minitab 15 ขั้นตอนที่ 3 ในภาคผนวกที่ ก.3

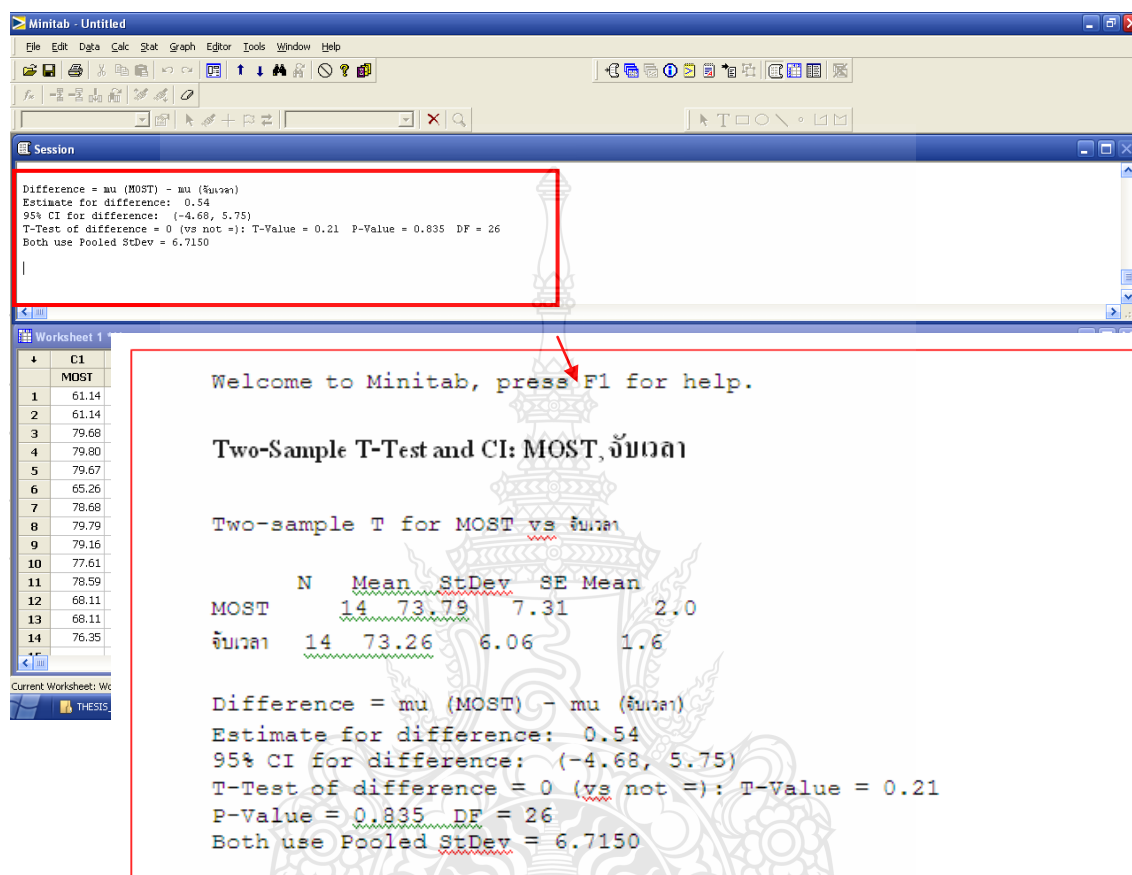
ขั้นตอนที่ 4 ทำการทดสอบข้อมูลทั้งสองกลุ่มเสียก่อนว่ามีการกระจายเป็นแบบ Normal distribution หรือไม่ จากผลการทดสอบจากกราฟ Probability Plot ของทั้งสองกลุ่มข้อมูล สรุปได้ว่าข้อมูลการกระจายของการหาเวลามาตรฐานโดย MOST และการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลา มีการกระจายเป็นแบบปกติ (Normal distribution) ดังภาพแสดงการวิเคราะห์การกระจายโดยกราฟ Probability Plot ขั้นตอนที่ 4 ในภาคผนวกที่ ก.4 จากกราฟ Probability Plot พบว่ามีการกระจายเป็นแบบปกติ (Normal distribution) ดังนั้นจะทำการตรวจสอบค่าความแตกต่างของเวลา โดยทำการนำข้อมูลที่ทำการออกแบบการทดลองโดยใช้สถิติ Hypothesis Test for 2 pop (t)

ขั้นตอนที่ 5 ทำการเตรียม โปรแกรมในส่วนของการวิเคราะห์ทางด้านสถิติตั้งขั้นตอนเริ่มที่ Start > Basic Stat > 2t 2 Sample t ดังภาพแสดงการเตรียม โปรแกรมในส่วนของการวิเคราะห์ทางด้านสถิติขั้นตอนที่ 5 ในภาคผนวกที่ ก.5

ขั้นตอนที่ 6 เตรียมข้อมูลในการวิเคราะห์ (Filling the experimental data) โดยทำการคลิกที่ Samples in different columns และจะพบเคอร์เซอร์ที่ First แล้วทำการดับเบิลคลิก 2 ครั้งด้านซ้ายที่ ‘MOST’ ที่ C1 และ Second ทำการดับเบิลคลิก 2 ครั้งด้านซ้ายที่ (จับเวลา) ที่ C2 และ Assume equal variance และคลิกที่ปุ่ม OK จากนั้นทำการคลิกที่ปุ่ม Option และเลือกระดับความเชื่อมั่น (Confidential level : 95) ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่ต้องการตรวจสอบ (Test difference : 0.0) สมมติฐานรองที่ต้องการ (Alternative : not equal) และคลิก OK และคลิกที่ปุ่ม OK ดังภาพแสดงการเตรียมข้อมูลในการวิเคราะห์ (Filling the experimental data) ขั้นตอนที่ 6 ในภาคผนวกที่ ก.6

เมื่อทำการป้อนข้อมูลลงในโปรแกรม Minitab 15 จนครบทั้ง 4 ขั้นตอนแล้วจะได้ผลจากการหาค่าจากการวิเคราะห์จากโปรแกรม Minitab 15 ตามภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.8 แสดงผลจากการหาค่าจากการวิเคราะห์จากโปรแกรม Minitab 15

จากภาพที่ 4.8 ผลจากการหาค่าจากการวิเคราะห์จากโปรแกรม Minitab 15 สามารถสรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์ดังนี้

1) ทำการเปรียบเทียบค่า P-Value กับ α ถ้า P-Value มากกว่า α เราก็ยอมรับสมมติฐานหลัก $H_0 : \mu_1 = \mu_2$ คือการหาเวลามาตรฐานโดย MOST และการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

2) ทำการเปรียบเทียบค่า P-Value กับ α ถ้า P-Value น้อยกว่า α เราก็ยอมรับสมมติฐานหลัก $H_0 : \mu_1 \neq \mu_2$ คือการหาเวลามาตรฐานโดย MOST และการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

หลังจากที่ทำการเปรียบเทียบ P-Value กับ α โดยค่า P-Value ที่ได้จากโปรแกรม = 0.835 ซึ่งมากกว่า $\alpha = 0.05$ ดังนั้นเราจึงยอมรับสมมติฐานหลัก $H_0 : \mu_1 = \mu_2$ คือการหาเวลามาตรฐานโดย MOST และการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 หมายความว่าเราสามารถใช้เวลาหาเวลามาตรฐานโดย MOST แทนการจับเวลาได้

4.8 ติดตามปัญหาและทำการสมมูลสายการผลิตใหม่

ข้อมูลที่ทำการวิเคราะห์โดย MOST จะเห็นได้ว่าช่วงของข้อมูลที่อยู่ในช่วงที่สามารถยอมรับได้ แต่มีจุดที่ช่วงของข้อมูลอาจออกจากกลุ่มบ้างแต่สามารถยอมรับได้ ดังแสดงให้เห็นที่สถานีงานที่ 6 และสถานีงานที่ 14 (ในตารางที่ 4.7) หรือกรณีที่ไม่สามารถผลิตงานได้ตามที่ออกแบบไว้ อาจทำให้เกิดปัญหาตามมาที่หลังได้ จึงจำเป็นต้องมีการตรวจติดตามปัญหาภายหลังจากการออกแบบหรือหลังจากทำการผลิต (Mass Production) ไปแล้วจำนวน 3,000 ชิ้น หรือ 1 เดือน หลังจากการออกแบบจะต้องนำมาทำการวิเคราะห์หาสาเหตุที่เป็นปัญหาและไม่เป็นไปตามการออกแบบรวมถึงหาวิธีการปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลการผลิตเพื่อลดความเหนื่อยล้าของพนักงานจากปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการนำวิธีการคำนวณหาเวลามาตรฐานโดย MOST เข้ามาใช้ออกแบบเวลาในการปฏิบัติงานใหม่ ทำการปรับปรุงโดย Kaizen หรือวิธีการแก้ไขปัญหาโดยวิธี QCC 7 Tool มาใช้ทำการวิเคราะห์และทำการปรับปรุงปัญหาดังนี้

4.8.1 เนื่องจากเป็นงานผลิตใหม่จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการออกแบบชิ้นส่วนในการผลิตงาน และเกิดปัญหาทางด้านคุณภาพบ่อยจึงต้องมีบางขั้นตอนที่ต้องเพิ่มขั้นตอนในการตรวจสอบ

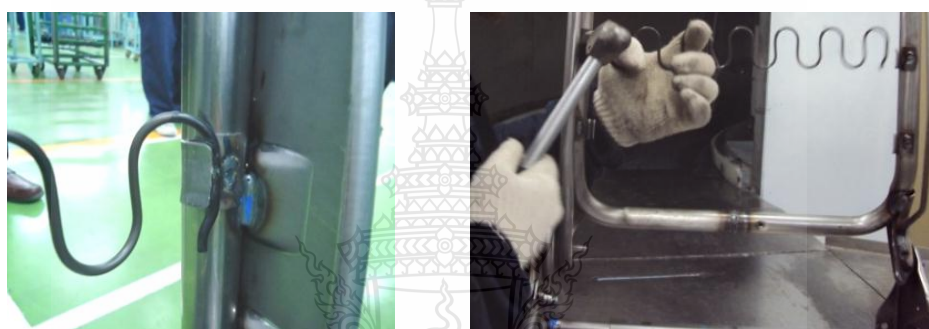
4.8.2 ผู้ที่วิเคราะห์เวลาจาก MOST จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนเพราะต้องสามารถที่จะอธิบายขั้นตอนการทำงานออกมาก่อนที่จะทำการปฏิบัติงานจริงได้ ซึ่งจะแก้ไขโดยการทำการฝึกฝนและนำข้อมูลจากบริษัทแม่ที่ญี่ปุ่น (Japan) มาเป็นมาตรฐานในการปรับปรุง (Benchmark)

4.8.3 ระยะเวลาในการฝึกฝนพนักงานมีจำกัดและมีจำนวนชิ้นส่วนในการประกอบน้อยเนื่องจากเป็นสายการผลิตใหม่ จึงทำการแก้ไขโดยการนำพนักงานไปประกอบงานและสังเกตการณ์ จากสายการผลิตอื่นที่มีการผลิตคล้ายคลึงกัน

4.8.4 ความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น ในสถานีงานที่ 11 กระบวนการชี้กึ่งแข็งสปริง (ZIG ZAG Spring) กระบวนการย่อยการประกอบรีเทนเนอร์ (Retiner)

หลังจากทำการออกแบบสายการผลิตโดย MOST เสร็จแล้วพบว่าในกระบวนการนี้ใช้เวลาในการทำงานที่มาก และพบว่าพนักงานทำการปฏิบัติงานไม่สะดวกเกิดจากเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบ ไม่เหมาะสมกับการประกอบรีเทนเนอร์ (Retiner) ให้เข้าล็อกกับซีกแซ็กสปริง (ZIG ZAG Spring) จึงทำการหาซื้อเครื่องมือใหม่มาทำการประกอบ แต่ไม่มีเครื่องมือที่มีความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องนำค้อนมาทำการปรับปรุงให้เหมาะสมกับการประกอบรีเทนเนอร์ (Retiner) โดยเวลาก่อนการปรับปรุงที่ 14.32 วินาที และเมื่อทำการปรับปรุงแล้วเหลือเวลาที่ 8.87 วินาทีดังตารางที่ 4.8 และตารางที่ 4.9

ก่อนการปรับปรุง ใช้หม้อนในกระบวนการย่อยการประกอบรีเทนเนอร์ (Retiner)

ภาพที่ 4.9 การใช้หม้อนในการประกอบรีเทนเนอร์ (Retiner)

ผลหลังจากที่ทำการใช้หม้อนตอกทำให้เกิดผลเสียต่อกระบวนการประกอบดังนี้

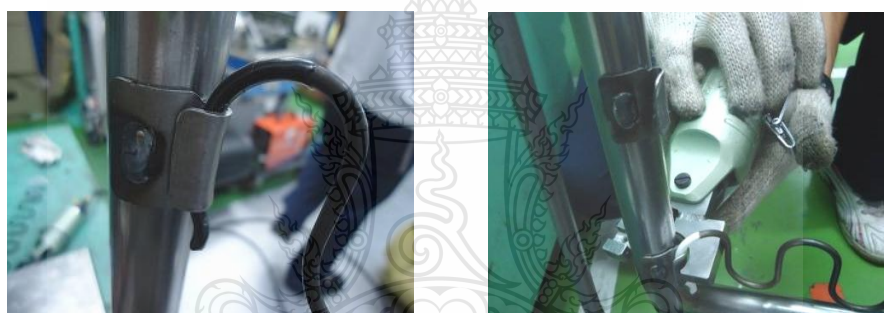
1. ไม่สามารถควบคุมแรงในการตอกของค้อนได้
2. ในการใช้ค้อนตอกทำให้การทับของ Retainer ไม่สม่ำเสมอ
3. ต้องทำการตอกหลายครั้งจึงจะทำให้ Retiner แนบสนิทกับ โครงเบาะ
4. เสียเวลาในการประกอบมาก

จากผลเสียที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ต้องคิดหาวิธีการปรับปรุงต่อเพื่อที่จะทำให้เวลาของกระบวนการประกอบ Retiner ให้ลดลงดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.8 รายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST (ก่อนการปรับปรุง)

สถานี	กระบวนการ	เวลาในการประกอบ		รวมเวลา	พนักงานที่ใช้ (คน)
		คน	เครื่องจักร		
11	กระบวนการประกอบซิกแซกสปริง (Zig Zag Spring)				
	เตรียมเฟรม (Frame) มาประกอบ	3.80			
	ติดตั้งซิกแซกสปริง (Zig Zag Spring) กับเฟรม (Frame)	9.50			
	ใช้เครื่องมือบีบรีเทนเนอร์ (Retiner) 4 จุด	14.32			
	ตรวจสอบการประกอบด้านนอก	4.76			
	ตรวจสอบการประกอบด้านใน	4.76			
	เดินสี่ขึ้นชั้นการประกอบ	6.02			
	ส่งงานไปยังกระบวนการต่อไป	1.58		44.74	1

หลังการปรับปรุง ใช้เครื่องมือที่ทำการปรับปรุงในกระบวนการย่อยการประกอบรีเทนเนอร์ (Retiner)

ภาพที่ 4.10 เครื่องมือที่ใช้ในการประกอบรีเทนเนอร์ (Retiner)

ตารางที่ 4.9 รายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST (หลังการปรับปรุง)

สถานี	กระบวนการ	เวลาในการประกอบ		รวมเวลา	พนักงานที่ใช้ (คน)
		คน	เครื่องจักร		
11	กระบวนการประกอบซิกแซกสปริง (Zig Zag Spring)				
	เตรียมเฟรม (Frame) มาประกอบ	3.80			
	ติดตั้งซิกแซกสปริง (Zig Zag Spring) กับเฟรม (Frame)	9.50			
	ใช้เครื่องมือบีบรีเทนเนอร์ (Retiner) 4 จุด	8.87			
	ตรวจสอบการประกอบด้านนอก	4.76			
	ตรวจสอบการประกอบด้านใน	4.76			
	เดินสี่ขึ้นชั้นการประกอบ	6.02			
	ส่งงานไปยังกระบวนการต่อไป	1.58		39.29	1

จากตารางที่ 4.9 แสดงเวลาที่ได้หลังจากทำการสร้างเครื่องมือปีบริไทเนอร์ (Retiner) เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน โดยการปรับปรุงโดยวิธี Kaizen ดังนี้เช่นแล้วสามารถแก้ไขสามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้นกว่าเดิมที่ 5.54 วินาที จากนั้นทำการวิเคราะห์ขั้นตอนในการทำงานในกระบวนการย่อยประกอบรีไทเนอร์ (Retiner) ใหม่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

ในงานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษานี้ได้ทำการออกแบบสายการผลิต และทำการคำนวณหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้วยวิธีการของ MOST (Maynard Operation Sequence Technique) แทนวิธีการจับเวลาในสายการผลิตจริง โดยมีขั้นตอนหลักๆ ในการดำเนินงานตั้งแต่ ศึกษาทฤษฎีของ MOST ,การวางรูปแบบผังโรงงานและเครื่องจักร ,คำนวณหาเวลามาตรฐานโดยใช้เทคนิค MOST ,ทำการจับเวลาจากการผลิตจริง ,เปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง ,ติดตามปัญหาและทำการสมดุลสายการผลิตใหม่กรณีที่ไม่สามารถผลิตงานได้ตามที่ออกแบบไว้ในเบื้องต้น โดยผู้จัดทำได้ดำเนินการตาม ขั้นตอนดังกล่าวมาข้างต้น ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

5.1.1 ศึกษาทฤษฎีของ MOST

ในการศึกษาทฤษฎีโดย MOST จะใช้รูปแบบการวัดเวลาแบบ Basic MOST ใช้วิเคราะห์เวลางานตั้งแต่ 0.5 – 3 นาที เพราะกระบวนการในการทำงานของบริษัทกรณีศึกษามีช่วงเวลาในการทำงานเฉลี่ยอยู่ที่ 80 วินาทีต่อกระบวนการ โดยใช้ลำดับการเคลื่อนไหวทั้ง 3 รูปแบบคือ ลำดับการเคลื่อนไหวแบบธรรมดา (General Move Sequence) ลำดับการเคลื่อนไหวแบบจำกัด (Control Move Sequence) และลำดับการใช้เครื่องมือ (Tool Use Sequence) คือกระบวนการที่ทำการผลิตมีลำดับการเคลื่อนไหวครบถึง 3 รูปแบบ และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการทำงานของพนักงานจะใช้ High Task คือ พนักงานที่มีประสิทธิภาพตามระดับเฉลี่ยที่ตัวเองปฏิบัติงานที่ตนเองถนัดและมีความพยายามที่ดีที่จะให้งานสำเร็จลุล่วงระดับสมรรถนะ (Performance Level) อยู่ที่ 125%

5.1.2 การวางรูปแบบผังโรงงานและเครื่องจักร

ทำการออกแบบเครื่องจักรและการวางรูปแบบสายการผลิตโดยทำการออกแบบและสร้างเครื่องจักรและเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบ รวมทั้งติดตั้งและจัดวางตำแหน่งของอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมในการทำงานเช่นระบบลม ระบบไฟฟ้า ระบบแสงสว่างในการรองรับการผลิต

5.1.3 คำนวณหาเวลามาตรฐานโดยใช้เทคนิค MOST

ทำการคำนวณหาเวลามาตรฐานโดย MOST ทั้ง 14 กระบวนการทำงานและได้เวลามาตรฐานเฉลี่ยทั้ง 14 กระบวนการที่ 73.79 วินาที

5.1.4 จับเวลาจากการผลิตจริง

ทำการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลาในการผลิตจริงทั้ง 14 กระบวนการทำงานและได้เวลาเฉลี่ยทั้ง 14 กระบวนการที่ 73.26 วินาที

5.1.5 เปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง

จากผลการศึกษาและทดลองใช้วิธีการศึกษาเวลาแบบ MOST เข้ามาใช้ในการออกแบบของสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ เมื่อทำการเปรียบเทียบวิธีการหาเวลามาตรฐานโดย MOST ใช้จำนวนพนักงานเท่ากันที่ 14 คน และใช้เวลาในการผลิตเฉลี่ยที่ 73.79 วินาทีต่อคัน และวิธีการจับเวลา จะใช้เวลาในการทำงานที่ 73.26 วินาทีต่อคัน ซึ่งเวลาการผลิตที่ต้องการอยู่ที่ 80 วินาทีต่อคัน โดยมีค่าความแตกต่างของเวลาอยู่ที่ 0.54 วินาที ทำให้ลดเวลาในการหาเวลามาตรฐานได้ก่อนที่จะทำการผลิตล่วงหน้าได้ถึง 2 เดือน (ดูจากแผนการดำเนินงานในบทที่ 1)

5.2 อภิปรายผลการดำเนินงาน

จากการประยุกต์ใช้เทคนิคของการศึกษาเวลาแบบเมย์นาร์ด (Maynard Operation Sequence Technique : MOST) มาช่วยในการวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการผลิตสำหรับเบาะนั่งรถยนต์ ผลการวิเคราะห์ค่าความแตกต่างของเวลา สามารถสรุปได้ว่าเวลามาตรฐานของ MOST และการจับเวลามีความแตกต่างกันที่ 0.54 วินาที และเมื่อนำข้อมูลความแตกต่างของเวลามาทำการทดสอบสมมุติฐานทางสถิติด้วยโปรแกรม Minitab ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่าผลจากการวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างของเวลาในการหาเวลามาตรฐาน โดย MOST และการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลา ไม่มีความแตกต่างกัน และการหาเวลามาตรฐานโดย MOST สามารถหาเวลามาตรฐานได้ก่อนการหาเวลามาตรฐานโดยการจับเวลาถึง 2 เดือน จึงสามารถสรุปได้ว่าการใช้เทคนิค MOST สามารถนำมาใช้ในการออกแบบกระบวนการก่อนการผลิตได้จริง โดยจุดเด่นของ MOST ก็ือสามารถหาเวลามาตรฐานได้ก่อนทำการผลิตจริง โดยเวลาได้จะใกล้เคียงกับการผลิตจริงอีกด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะนำงานวิจัยนี้ไปปฏิบัติ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาต่อ ณ โรงงานตัวอย่าง

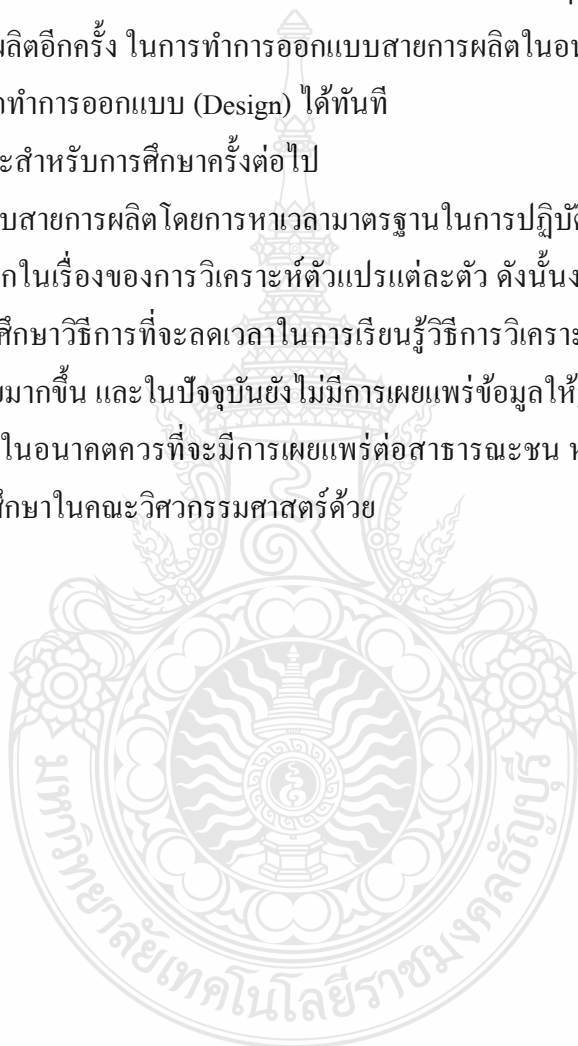
การออกแบบสายการผลิตโดยการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยเทคนิค MOST ในงานวิจัยในครั้งนี้ยังเป็นวิธีการออกแบบสายการผลิตที่ใหม่ จึงมีจุดที่ต้องทำการปรับปรุงแก้ไขและจุดที่ยังไม่สมบูรณ์ในการดำเนินการวิจัยสำหรับบริษัทกรณีศึกษาครั้งนี้

1) การออกแบบสายการผลิตโดยการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยเทคนิค MOST ยังเป็นการวิเคราะห์เวลาด้วยมือ (Manual) หรือเป็นการกรอกข้อมูลลงไปในตาราง ทำให้ข้อมูลอาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ ในการทำการออกแบบสายการผลิตในอนาคต ควรจะเป็น โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการคำนวณโดยอัตโนมัติได้เลย

2) เมื่อทำการออกแบบสายการผลิตเสร็จในขั้นตอนของการออกแบบ (Design) แล้วยังไม่สามารถทำการผลิตได้ 100% โดยไม่ต้องทำการแก้ไขรายละเอียดต่างๆ ได้เพราะจะต้องรอการเก็บข้อมูลจากการทดลองผลิตอีกครั้ง ในการทำการออกแบบสายการผลิตในอนาคตควรจะสามารถทำการผลิตได้ 100% หลังจากทำการออกแบบ (Design) ได้ทันที

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารุ่นต่อไป

การออกแบบสายการผลิตโดยการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยเทคนิค MOST ยังมีบางส่วนที่เข้าใจยากในเรื่องของการวิเคราะห์ตัวแปรแต่ละตัว ดังนั้นงานวิจัยหรือหัวข้อศึกษาในอนาคตควรที่จะมีการศึกษาวิธีการที่จะลดเวลาในการเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์เวลาด้วยเทคนิค MOST ให้สั้นลงและเข้าใจง่ายมากขึ้น และในปัจจุบันยังไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลให้รู้จักอย่างกว้างขวาง หรือมีการใช้กันเฉพาะกลุ่ม ในอนาคตควรที่จะมีการเผยแพร่ต่อสาธารณชน หรือบรรจุเข้าไปในวิชาการเรียนการสอนของนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ด้วย

รายการอ้างอิง

- [1] ณรงค์ศักดิ์ นันทกสิกรรม การลดเวลารอบการทำงาน และปรับปรุงวิธีการทำงานด้วยเทคนิค MTM-2 สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ,2549
- [2] อภิชาติ ไสภแดง การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของสายการประกอบด้วยเทคนิค MTM-2 ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [3] ศิริพร เจริญวัฒนาชัยกุล และ ศุภลักษณ์ สุวรรณ การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานโดยใช้เทคนิค MTM-2. ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2546
- [4] วิจิตร ตันตสุทธิ การศึกษาการทำงาน. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2543.
- [5] จำลอง สุขเอียด. การวางผังโรงงานสำหรับการผลิต Blower Wheel และ Blower Housing. ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2550
- [6] ยุทธ ไกยวรรณ การสร้างเครื่องมือวิจัย พิมพ์ลักษณ์ กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2543 เลขหมู่ H62 ย351 ก 2550
- [7] ภาสวรร จาตุรชาติ , นิวิท เจริญใจ และ คมกฤต เล็กสกุล.การวิเคราะห์และออกแบบผังโรงงาน สำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์หลายประเภทในสายการผลิตเดียวกันการประชุมวิชาการช่างงานวิศวกรรมอุตสาหกรรม.2550
- [8] ชีรวัฒน์ สมศิริกาญจนคุณ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการใช้ เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมเนิร์ดกับการกำหนดเวลามาตรฐานแทนการจับเวลาของสายการผลิต การประชุมวิชาการช่างงานวิศวกรรมอุตสาหกรรม ประจำปี พ.ศ. 2551
- [9] ศรญา ปิงกาวิ, เจริญ บุญดีสกุลโชค การพัฒนาระบบเวลามาตรฐานแบบ MTM-2 สำหรับกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมเครื่องหนัง การประชุมวิชาการช่างงานวิศวกรรมอุตสาหกรรม ประจำปี พ.ศ. 2551
- [10] Laring J., Forsman M., Kadefors R. and Ortengren R. (2002), “MTM-based ergonomic workload analysis”, International Journal of Industrial Ergonomics 30 (2002) 135–148
- [11] Lu Hong, Hou Kaihu, Shi Wenli Application of Work Study to the Automobile Assembling Line Balancing 2009 International Conference on Information Management, Innovation Management and Industrial Engineering

- [12] Shuang Lan **Optimization of Electric Motor Assembly Operation with Work Study Light Industry College**, Harbin University of Commerce, Harbin 150028, China
- [13] Ashish R. Thakre, Dhananjay A. Jolhe & Anil C. **Gawande Minimization of Engine Assembly Time by Elimination of Unproductive Activities through ‘MOST’**Second International Conference on Emerging Trends in Engineering and Technology, ICETET-09

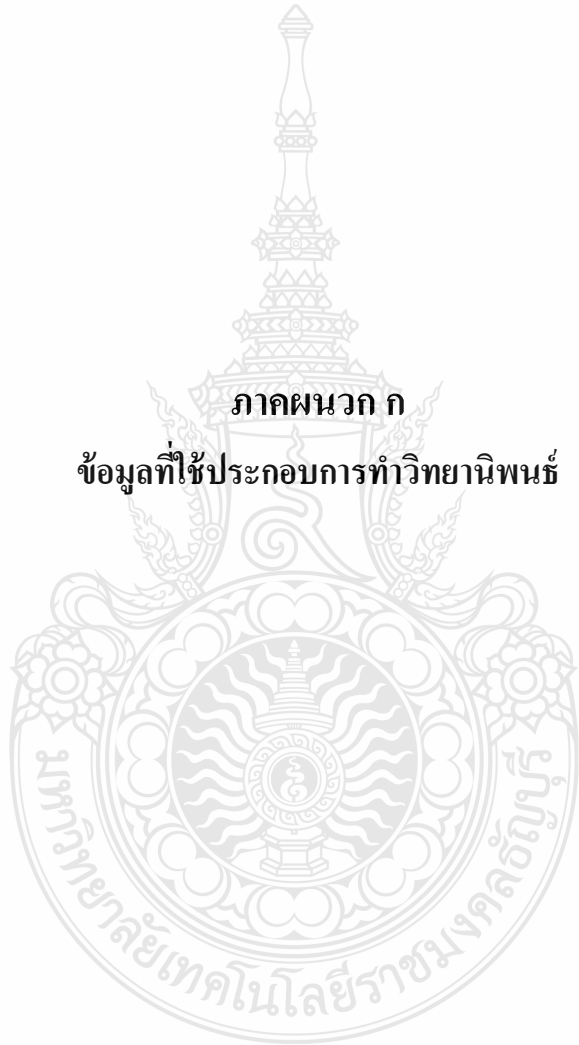

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลที่ใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ตารางที่ ก.1 แสดงเวลาดำเนินงานโดยการวิเคราะห์การเคลื่อนที่ไปตามตารางของ MOST (สถานีงานที่ 3)

กระบวนการ	วิธีการปฏิบัติงาน	ประเภทของ การปฏิบัติงาน	INDEX																												จำนวน TACT TIME (Sec.)	ASSEMBLY TIME (Sec.)			Design time (Sec.)
			การเคลื่อนย้ายของวัสดุ									การเคลื่อนย้ายของชิ้นงาน									การเคลื่อนย้ายของเครื่องมือ									HIGH		T	+MT		
			หยิบ			วาง			ถือ			หยิบ			ควบคุม			เดิน			ตั้งเครื่อง			ปรับเครื่อง			LOW	HIGH	+MT						
			A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C								A	
ST #3 SPOT PAN FRAME TO F/C COMP R/L																																			
เชื่อม FRAME F/C ที่ JIG เชื่อม FRAME F/C ที่ DR. เชื่อม WELDING Clamp LOCK MANUAL ที่ FRAME F/C		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน	3	0	3	3	0	1	0																		2.88	3.60	3.17						
		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน																									0.58	0.72	0.63						
		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน	3	0	1	3	0	1	0																		2.30	2.88	2.53						
เชื่อม PAN Frame, 1 ชุด ที่ FRAME FR&U Clamp LOCK MANUAL ที่ PAN Frame. ถอดตั้ง 2 ถังน้ำมันไฮดรอลิก SWITCH 1 ถัง SWITCH 1 ถัง SWITCH ตั้ง 1		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน																									0.58	0.72	0.63						
		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน																									0.58	0.72	0.63						
		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน																									0.58	0.72	0.63						
ROBOT START		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน																									0	0.00	0.00						
ถอด FRAME FR&U ออกจก JIG เชื่อม 2 ชุดของ FRAME FR&U ออกจก JIG ถัง 3 ถัง ถังบน CF		จัดคาน้ำแข็ง	3	0	1	3	0	1	0																		2.40	24.00	24.00						
		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน																									2.30	2.88	2.53						
		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน																									0.58	0.72	0.63						
ตรวจสอบชิ้นงาน MARKING เชื่อมคาน้ำแข็ง ART LINE จุดที่ 1 ปรับทาบ MARKING ที่ช่อง สปีด เชื่อม 2 ชุดของ FRAME 1 ชุด FRAME 1 ชุด FRAME 1 ชุด FRAME 1 ชุด FRAME 1 ชุด FRAME 1 ชุด FRAME 1 ชุด FRAME 1 ชุด		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน	1	0	1	0	0	0	0																		2.59	3.24	2.85						
		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน	0	0	1	0	1	0	0																		0.58	0.72	0.63						
		ยกวัสดุขึ้นพื้นฐาน	50	1	44	1	3	0	0																		1.44	1.80	1.58						

ตารางที่ ก.1 แสดงเวลามาตรฐาน โดยการวิเคราะห์การเคลื่อนไหลตามตารางของ MOST (สถานีงานที่ 8)

ประเภทงาน	ชื่อการปฏิบัติงาน	ประเภทของ การปฏิบัติงาน	INDEX												จำนวน FACT TIME (Sec.)				ASSY TIME (Sec.)		Design time (Sec.)								
			การเคลื่อนไหลธรรมดา						การเคลื่อนไหลแบบจำกัด						TMU	HIGH	LOW	T	+MT										
			หับ	วาง	คืน	หับ	คาบ	คืน	หับ	คาบ	คืน	หับ	คาบ	คืน															
			A	B	G	A	B	P	A	B	G	A	B	P	A	A	B	G	A	B	P	A	HIGH	LOW	T	+MT	HIGH 1.10	+MT	
ST # 8 WELDING CROSS FRAME B R/L	มีงานเชื่อมเส้นที่ 1 ขั้ว	การปฏิบัติงานพื้นฐาน																											
SETTING FRAME FRB TO JIG	เชื่อมกับตัวเชื่อม FRAME FRB 30 FRAME FRB 30	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	1	0	3	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0								0.86	1.08	1.15	1.44	0.95	1.27	
	รับเหล็กตัว 2 ที่ตัว JIG 30 SET FRAME FRB TO JIG	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	0	0	0	3	0	1	0														1.15	1.44	1.15	1.44	1.27	0.63	
	เชื่อมมือขวา ไปรับ SWITCH #1 โถง SWITCH CLAMP LOCK JIG	การปฏิบัติงานพื้นฐาน								1	0	1	0	0	0								0.86	1.08	0.86	1.08	0.95	3.80	
SET CROSS FRAME B TO FRAME FRB	มีชิ้นเชื่อมเส้น CROSS FRAME B 30 CROSS FRAME B 30 ตัดขา	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	1	0	1	0	0	0	0														0.58	0.72	0.58	0.72	0.63	0.63	
	นำชิ้นงาน 30 CROSS FRAME B 64 FRAME FRB	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	0	0	0	3	0	3	0														1.73	2.16	1.73	2.16	1.90	1.27	
	นำชิ้นงาน 4	การปฏิบัติงานพื้นฐาน								1	0	1	0	1	0								0.86	1.08	0.86	1.08	0.95	2.85	
CLAMP LOCK JIG	เชื่อมมือซ้าย ไปรับ SWITCH #2 โถง SWITCH CLAMP LOCK JIG	การปฏิบัติงานพื้นฐาน								1	0	1	0	0	0								3.23	3.66	3.23	3.66	3.40	3.40	
	มีงานเชื่อมเส้นที่ 2 ขั้ว	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	1	0	1	0	0	0	0														0.58	0.72	0.58	0.72	0.63	0.63	
	มีงานเชื่อมเส้นที่ 3 ขั้ว	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	1	0	1	0	0	0	0														1.15	1.44	1.15	1.44	1.27	1.27	
WELDING CROSS FRAME B	กด SWITCH เครื่องเชื่อม	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	1	0	1	0	0	0	0														0.58	0.72	0.58	0.72	0.63	0.63	
	ดึงขาเชื่อมตัว 1	การปฏิบัติงานพื้นฐาน								1	0	1	0	1	0	0	0							7.44	7.80	7.44	7.80	7.58	7.58
	เชื่อมมือ ไปรับขาแม่เหล็กตัว 2	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	0	0	0	1	0	1	0														0.86	1.08	0.86	1.08	0.95	0.95	
	พักขาเชื่อมตัว 2	การปฏิบัติงานพื้นฐาน								1	0	1	0	1	0	0							0.58	0.72	0.58	0.72	0.63	0.63	
	มีงานนำเครื่องมือเชื่อมเก็บที่บนเครื่องเชื่อม	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	0	0	0	1	0	1	0														6.58	6.72	6.58	6.72	6.63	6.63	
UNCLAMP LOCK JIG	เชื่อมมือซ้าย ไปรับ SWITCH โถง SWITCH UNCLAMP LOCK JIG	การปฏิบัติงานพื้นฐาน								1	0	1	0	0	0								2.86	3.08	2.86	3.08	2.95	2.95	
	ดึงขาเชื่อมตัว 1 MARKING	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	1	0	1	0	0	0	0														0.58	0.72	0.58	0.72	0.63	0.63	
	ดึงขาเชื่อมตัว 2 ART LINE จุดที่ 1	การปฏิบัติงานพื้นฐาน								1	0	1	0	1	0	0							0.58	0.72	0.58	0.72	0.63	0.63	
	ดึงขาเชื่อมตัว 2 ART LINE จุดที่ 2	การปฏิบัติงานพื้นฐาน								1	0	1	0	1	0	0							0.58	0.72	0.58	0.72	0.63	0.63	
	ดึงขาเชื่อมตัว 3 MARKING เก็บชิ้นเก็บ	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	0	0	0	1	0	1	0														0.58	0.72	0.58	0.72	0.63	0.63	
TRANSFER NEXT STATION	เชื่อมมือขวา 30 FRAME 30 ตัดขา JIG	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	1	0	3	0	0	0	0														1.15	1.44	1.15	1.44	1.27	1.27	
	นำชิ้นงานตัว 2 ที่ตัว FRAME 30 CONVEYOR	การปฏิบัติงานพื้นฐาน	0	0	0	3	0	3	3														2.59	3.24	2.59	3.24	2.85	1.58	
																							4.13	4.13	4.13	4.13	2.85	2.85	

ตารางที่ ก.2 รอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลาของกระบวนการที่ 1

สายการผลิต : เชื่อมโครงเบาะ / รูปเบาะ : (XXX)																		
ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน																		
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10%	พนักงาน (คน)				
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10							
1	เชื่อมโครงเบาะรองนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านขวา																	
	ติดตั้งโซ่เฟรมนอก,ใน ด้านขวา (Side Frame Inn,Out R)	5.78	6.08	6.19	6.33	6.26	5.99	5.89	5.68	6.00	5.89			6.61				
	ติดตั้งคอนเนคติ้งเฟรมเอ(Connecting Frame A) & คอนเนคติ้งเฟรมบี(Concecting Frame B)	17.10	17.42	17.77	18.45	17.34	16.65	16.50	17.89	17.81	18.18			19.26				
	แกล้มคือคอปกรัฟจับยึด (Clamp Lock Jig)	1.50	1.38	1.45	1.41	1.31	1.26	1.18	1.35	1.25	1.44			1.49				
	หุ่นยนต์เชื่อมต่อเริ่มทำงาน (Robot Start)	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00				
	ตรวจสอบชิ้นงานประกอบ	7.68	7.87	7.81	7.61	8.00	8.07	8.02	7.52	7.65	7.77			8.58				
	แถมลิ้นชิ้นงานประกอบ	7.55	7.81	7.68	7.79	8.34	7.84	8.16	7.53	7.74	7.80			8.61				
	ยกเลิกแกล้มคือคอปกรัฟจับยึด (Un Clamp Lock Jig)	4.32	4.40	4.38	4.46	4.56	4.60	4.21	4.45	4.19	4.04			4.80				
	ส่งงาน ไปยังกระบวนการต่อไป	2.01	2.25	2.15	2.02	2.25	1.92	2.07	2.01	2.06	2.09			2.29				
	ยกโครงเบาะออกจากหุ่นยนต์เชื่อม	5.69	5.98	5.84	5.96	5.93	5.58	5.86	5.84	6.16	5.73			6.44				
รวมเวลา		60.07	60.86	61.25	62.15	60.84	59.49	60.75	61.21	61.25	61.21	60.75	63.80	60.73	63.80	1		

ตารางที่ ก.2 รอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริง โดยการจัดเวลาของกระบวนการที่ 2

สายการผลิต : เชื่อมโครงเบาะ / รูปแบบ : (XXX)																	
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10%	พนักงาน (คน)			
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10						
2	เชื่อมพรมคอมพรีนดูชันด้านซ้าย																
	เซ็ทไซเคิฟรมในและนอกด้านซ้าย	5.27	5.72	5.95	5.77	5.72	5.76	5.89	5.27	5.85	5.32				6.22		
	เซ็ทคอนเน็คติงพรมแอนด์คอนเน็คติงเฟรมมี	17.13	17.61	17.17	16.37	17.07	17.85	17.20	17.60	17.60	17.39				19.03		
	แคสติงค็อก	1.33	1.36	1.20	1.32	1.19	1.62	1.67	1.57	1.48	1.41				1.56		
	หุ่นยนต์เชื่อมเริ่มทำงาน	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00				30.00		
	ขึ้นบันไดเชื่อม	5.84	5.49	5.40	5.23	5.44	5.90	5.62	5.26	5.40	5.24				6.03		
	อาร์ทีโคน์	4.61	4.66	5.01	5.41	4.64	4.61	4.79	4.88	4.40	4.63				5.24		
	ยกเลิกแคสติงค็อก	4.52	4.22	4.81	4.51	4.35	4.14	4.75	5.04	4.20	4.68				4.97		
	ส่งงานไปยังต่อไป	2.35	2.39	2.45	2.82	2.29	2.09	2.33	2.64	2.08	2.61				2.65		
	ยกพรมออกจากโรบอท	5.81	5.88	5.26	5.95	5.57	5.57	5.38	5.80	5.57	5.42				6.18		
รวมเวลา	76.86	77.33	77.25	77.38	76.27	77.54	77.63	78.05	76.58	76.69				62.99		1	

ตารางที่ ก.2 รอยเวลาการทำงาน ในการปฏิบัติงานจริง โดยการจับเวลาของกระบวนการที่ 3

สายการผลิต : เชื่อมโครงงาเบ / รูปแบบ : (XXX) ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน															
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10%	พนักงาน (คน)	
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10				
3	เชื่อมสเปอทแพนเฟรมกับพรีออนคู่ชั้นคอมด้านขวา-ซ้าย	3.35	3.26	3.87	3.29	3.32	3.41	3.31	3.40	3.42	3.27				
	เช็คพรีออนคู่ชั้นกับดัก														
	เช็คแพนเฟรมกับดัก & แคสึมดีดติก	3.49	3.32	3.60	3.23	3.57	3.61	3.32	3.43	3.68	3.48				
	โรบอทเริ่มทำงาน	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00				
	ยกพรีออนคู่ชั้นออกจากจิก	2.45	2.21	2.40	2.24	2.34	2.50	2.36	2.31	2.42	2.29				
	ตรวจสอบชิ้นขึ้นแนวเชื่อมสเปอท 9 จุด	3.36	3.31	3.45	3.31	3.55	3.44	3.36	3.26	3.41	3.21				
	ส่งงาน ไปยังต่อไป	1.46	1.67	1.57	1.67	1.45	1.44	1.42	1.45	1.42	1.46				
	รวมเวลา		38.11	37.77	38.89	37.74	38.23	38.40	37.77	37.85	38.36	37.70	38.08	78.98	1

ตารางที่ ก.2 รอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลาของกระบวนการที่ 4

สายการผลิต : เชื่อมโคมโคมเบาะ / รูปเบาะ : (XXX)															
ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน															
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10%	พนักงาน (คน)	
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10				
4	ประกอบสไลด์ด้านขวา-ซ้าย (ชิ้นแน่น)	5.84	5.69	5.83	5.71	5.97	5.62	5.71	6.13	5.69	5.70	5.79	6.37		
	หยิบสไลด์ด้านขวา-ซ้าย	3.84	3.92	3.81	3.62	3.89	3.97	3.71	3.81	4.18	3.82	3.86	4.24		
	แค้มคือคสไลด์	5.84	5.92	5.81	5.86	5.97	5.88	5.90	5.77	5.78	5.92	5.86	6.45		
	หยิบนมพร้อมดูชั้น	13.35	13.44	13.24	13.52	13.37	13.37	13.39	13.24	13.22	13.26	13.34	14.67		
	ตรวจสอบส่วนประกอบโบล	6.54	6.35	6.58	6.68	6.37	6.46	6.33	6.47	6.55	6.56	6.49	7.14		
	รวมเวลา	35.41	35.32	35.27	35.38	35.57	35.04	35.42	35.43	35.26	70.68	77.75		1	

ตารางที่ ก.2 รอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลาของกระบวนการที่ 5

สายการผลิต : ชื่อโครงการเบาะ / รูปเบาะ : (XXX)														
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10% (คน)	
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10			
5	ประกอบสไลด์ด้านขวา-ซ้าย (ชั้นหลวม) & ประกอบ													
	ชั้นหลวมโบลท์ 3 จุด ด้านใน	6.17	6.07	6.03	6.04	6.05	6.02	6.01	6.14	6.10	6.09	6.07	6.68	
	ชั้นหลวมโบลท์ 3 จุด ด้านนอก	5.70	6.06	5.94	6.08	5.97	5.89	5.72	5.74	5.97	5.59	5.87	6.45	
	ส่งงาน ไปยังกระบวนการต่อไป	3.10	3.64	3.25	3.14	3.30	3.36	3.21	3.50	3.40	3.42	3.33	3.67	
	เช็คเฟรมกับจิก	2.36	2.54	2.61	2.51	2.31	2.22	2.29	2.35	2.34	2.51	2.40	2.64	
	แคสลับคือค็อก	2.18	2.22	2.45	2.25	2.31	2.31	2.26	2.25	2.30	2.29	2.28	2.51	
	เช็คเสวอร์คอม	2.19	2.17	2.13	2.06	1.90	2.15	1.96	2.08	1.98	1.96	2.06	2.26	
	ประกอบเบาะเวอร์คอม	2.68	2.47	2.68	2.59	2.39	2.55	2.62	2.57	2.69	2.54	2.58	2.84	
	อาร์ทีไลน์	2.54	2.91	3.10	3.04	2.83	2.96	2.67	2.81	2.72	2.74	2.83	3.11	
	ยกเลิกเคมส์คือค็อก	4.52	4.82	4.35	4.38	4.49	4.46	4.69	4.28	4.68	4.67	4.53	4.99	
	ส่งงาน ไปยังต่อไป	3.12	3.24	3.25	3.12	3.15	3.31	3.12	3.26	3.10	3.25	3.19	3.51	
	รวมเวลา		34.56	36.14	35.79	35.21	34.71	35.26	34.98	35.29	35.05	70.31	77.34	1

ตารางที่ ก.2 รอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริง โดยการจัดเวลาของกระบวนการที่ 6

สายการผลิต : เชื้อมโครงการบะ / รูปแบบ : (XXX)																	
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาเพื่อ 10%	พนักงาน (คน)			
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10						
6	เชื่อมพรีออนเม็ดด้าน ขวา-ซ้าย																
	หยิบมมเนพรมพรีออนแม่คมาเซ้ทกบจิก	5.39	5.49	5.64	5.44	5.62	5.63	5.40	5.57	5.85	5.50	5.55	6.11				
	หยิบไซค์เฟรมด้านนอกมกเซ้ทกบจิก	7.11	7.17	7.13	7.09	7.13	7.50	7.24	7.03	7.13	7.06	7.16	7.88				
	หยิบมมเนพรมมกเซ้ทกบจิก	5.61	5.65	5.49	6.27	5.80	5.10	6.14	5.33	5.88	5.32	5.66	6.22				
	แคะมคคจิก	3.22	3.28	3.23	3.25	3.41	3.34	3.07	3.40	3.34	3.32	3.29	3.61				
	หยิบครอทพรมมกเซ้ทกบจิก	4.79	4.75	5.04	4.60	4.53	4.53	4.80	4.90	4.88	4.80	4.76	5.24				
โรบอทเริ่มทำงาน		1.45	1.59	1.51	1.52	1.32	1.69	1.47	1.60	1.56	1.53	1.69					
แคะมคคจิก		38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00	38.00				
ยกพรมออกจกจิก		4.22	4.21	4.52	4.42	4.18	4.53	4.20	4.51	4.50	4.44	4.37	4.81				
รวมเวลา		69.79	70.14	70.56	70.58	70.01	70.31	70.34	71.14	70.08	64.65	71.12	1				

ตารางที่ ก.2 รอยเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลาของกระบวนการที่ 7

สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10%	พนักงาน (คน)		
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10					
		สายการผลิต : เข็มโครมเยาะ / รูปแบบ : (XXX)														
	ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน															
7	ตรวจสอบพร้อมเพื่อนเบ็ดเตล็ดด้าน ชาว-ชาย															
	ยกเฟรมออกจากเร็ค	4.61	4.87	4.61	4.85	4.73	4.89	4.90	4.31	4.87	4.78	4.74	5.22			
	ตรวจสอบชิ้นอื่น	6.78	6.80	6.80	6.63	6.90	6.69	6.76	7.02	6.76	6.89	6.80	7.48			
	ตรวจสอบระยะชิ้นงานประกอบ	5.23	5.58	5.03	5.28	5.33	5.31	5.26	5.29	5.23	5.23	5.28	5.81			
	อาร์ทีไลน์	4.38	4.74	4.59	4.44	4.54	4.38	4.21	4.53	4.36	4.75	4.49	4.94			
	ยกเลิกเคสผิดจิก	4.98	4.87	5.01	5.52	5.82	5.23	5.19	4.92	5.19	5.13	5.19	5.70			
	แขวนป้ายคัมบัง	3.91	4.01	3.92	4.03	3.92	3.93	4.05	4.01	4.02	4.03	3.98	4.38			
อาร์ทีไลน์	3.52	3.42	3.68	3.51	3.30	3.43	3.50	3.63	3.28	3.37	3.46	3.81				
ส่งงานไปยังต่อไป	1.46	1.95	1.77	1.98	1.64	1.60	2.14	1.34	2.15	1.35	1.74	1.91				
รวมเวลา		34.87	36.24	35.41	36.24	36.18	35.45	36.02	35.05	35.84	35.53	71.37	78.50		1	

ตารางที่ ก.2 รอยเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลาของกระบวนการที่ 8

สายการผลิต : เชื่อมโครงสร้างเบาะ / รูปเบาะ : (XXX)															
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาเพื่อพนักงาน		
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10		10%	(คน)	
8	เชื่อมโครงเฟรมบิด้าน ขวา-ซ้าย	3.88	3.79	3.74	3.89	3.85	3.81	3.81	3.89	4.02	4.07				
	เซ็ทเฟรมพร้อมแน็คกับจัก														
	เซ็ทโครงเฟรมพร้อมกับเพื่อนแน็ค	3.31	3.52	3.41	3.22	3.40	3.50	3.73	3.62	3.21	3.35				
	แคตมึคจัก	3.69	3.54	3.76	3.83	3.75	3.64	3.63	3.80	3.85	3.68				
	เชื่อมโครงเฟรมมี	15.44	14.29	14.67	15.34	15.46	15.90	15.40	13.70	15.85	15.04				
	ยกเลิกแคตมึคจัก	2.93	2.88	2.62	2.74	2.71	2.84	2.70	2.89	2.58	2.68				
	อาร์ทไลน์	2.45	2.39	2.29	2.30	2.26	2.13	2.29	2.24	2.37	2.29				
	ส่งงานไปยังต่อไป	4.01	3.92	4.08	3.80	3.70	3.86	3.89	3.85	3.87	3.81				
รวมเวลา		35.70	34.33	34.57	35.13	35.13	35.67	35.46	34.00	35.76	34.91	70.13	77.15	1	

ตารางที่ ก.2 รอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริง โดยการจัดเวลาของกระบวนการที่ 9

สายการผลิต : เชื้อโมโครงบาะ / รูปแบบ : (XXX)																
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10%	พนักงาน (คน)		
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10					
9	ประกอบพรมพร้อมแม่เหล็กกับพรมพร้อมคู่ชั้น															
	เช็ดพรมพร้อมคู่ชั้นกับจิก	3.54	3.49	3.51	3.49	3.86	3.43	3.66	3.46	3.41	3.44	3.53	3.88			
	เช็ดพรมพร้อมแม่เหล็กกับจิก	3.50	3.42	3.75	3.53	3.75	3.73	3.50	3.60	3.66	3.64	3.61	3.97			
	เช็ดในล่อนบูทกับไซล์พรม	3.92	4.10	3.97	3.98	4.11	4.16	4.22	3.94	4.24	4.20	4.08	4.49			
	ขึ้นหลวมโบลท์	13.02	13.89	13.74	13.01	13.80	13.36	13.66	12.72	14.63	13.76	13.56	14.91			
	แคะสน็ถือจิก	1.50	1.20	1.35	1.34	1.32	1.43	1.50	1.28	1.30	1.20	1.34	1.48			
	ขึ้นแน่น โบลและนัท	5.54	5.41	5.44	5.64	5.48	5.41	5.30	5.32	5.41	5.73	5.47	6.01			
	ยกเลิกแคะสน็ถือจิก	2.87	2.73	2.84	2.84	2.75	2.87	2.86	2.77	2.71	2.81	2.81	3.09			
	ส่งงาน ไปยังต่อไป	1.62	1.55	1.45	1.06	1.49	1.14	1.10	1.42	1.67	1.75	1.42	1.57			
รวมเวลา		35.51	35.79	36.05	34.90	36.57	35.51	35.80	34.51	37.03	36.52	64.58	78.80		1	

ตารางที่ ก.2 รอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจัดเวลาของกระบวนการที่ 10

สายการผลิต : เชื่อมโครงเบาะ / รูปแบบ : (XXX)																
ตารางบันทึกการจัดเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน																
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อ 10%	พนักงาน (คน)		
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10					
10	ประกอบสไปรอลสปริงด้าน ขวา-ซ้าย	2.04	1.93	2.14	1.95	2.28	1.95	2.22	2.34	1.92	2.25					
	เลื่อนเฟรมมาทำการปรับฟรอนเบ็ค	3.46	3.48	3.25	3.52	3.54	3.57	3.39	3.36	3.43	3.43					
	เข็ทสไปรอลสปริงกับเฟรม	4.84	4.84	4.70	4.50	4.61	4.81	4.63	4.59	4.78	4.59					
	ตรวจสอบการประกอบนัท	7.65	7.52	7.71	7.60	7.79	7.58	7.73	7.74	7.71	7.48					
	ตรวจสอบการประกอบโบลท์	6.86	6.84	6.86	6.88	6.93	6.83	6.96	6.81	6.86	6.82					
	อาร์ทีไลน์	6.98	7.21	7.10	7.30	7.20	7.57	7.08	7.24	6.82	7.07					
	ส่งงาน ไปยังต่อไป	2.46	2.31	2.45	2.59	2.33	2.55	2.45	2.32	2.39	2.55					
	รวมเวลา	34.29	34.13	34.21	28.86	28.85	29.34	28.70	28.55	28.52	68.69	75.56	1			

ตารางที่ ก.2 ระยะเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลาของกระบวนการที่ 11

สถานการณ์ : เชื่อมโครงเบาะ / รูปแบบ : (XXX) ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน																
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาเพื่อ 10%	พนักงาน (คน)		
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10					
11	ประกอบชิ้นเหล็กสปริง															
	เตรียมฟรอมมาประกอบ	3.53	3.39	3.42	3.43	3.58	3.47	3.52	3.41	3.37	3.29	3.44	3.79			
	เช็ทซิกแซกสปริงกับเฟรม	8.52	8.69	8.32	8.73	8.58	8.64	8.72	8.46	8.62	8.66	8.59	9.45			
	ใช้เครื่องมือบีบรีเทนอร์ 4 จุด	8.73	8.57	8.72	8.54	8.81	8.45	8.71	8.50	8.64	8.68	8.63	9.50			
	ตรวจสอบการประกอบด้านนอก	4.65	4.52	4.71	4.89	4.59	4.55	4.56	4.56	4.46	4.59	4.61	5.07			
	ตรวจสอบการประกอบด้านใน	4.12	4.08	4.01	3.92	4.15	4.10	4.09	4.02	4.07	4.01	4.06	4.46			
	อาร์ทีไลน์	5.45	5.87	5.48	5.41	5.36	5.33	5.53	5.35	5.19	5.24	5.42	5.96			
	ส่งงานไปยังต่อไป	1.43	1.39	1.32	1.41	1.31	1.36	1.66	1.48	1.40	1.43	1.42	1.56			
	รวมเวลา	36.43	36.51	35.98	36.33	36.38	35.90	36.79	35.78	35.75	35.88	72.35	79.58	1		

ตารางที่ ก.2 รอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริง โดยการจัดเวลาของกระบวนการที่ 12

สายการผลิต : เชื้อมโครงบาะ / รูปแบบ : (XXX)																	
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาต่อพนักงาน				
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10		10%	(คน)			
12	ตรวจสอบพร้อมด้านขวา																
	เลื่อนเฟรมมาทำการติดลาเบล	11.24	11.21	11.20	11.41	11.25	11.31	11.33	11.25	11.29	11.28	11.28	12.40				
	เช็ทพร้อมจับ	5.44	5.23	5.17	5.31	5.43	5.30	5.27	5.39	5.25	5.04	5.28	5.81				
	ปรับคู่ชั้นและตรวจสอบพร้อมแนบ	3.28	3.14	3.62	3.59	3.32	3.17	3.17	3.38	3.26	3.57	3.35	3.68				
	สามแปดพร้อมแนบและแปดพร้อมคู่ชั้นเข้ากับเฟรม	7.24	7.57	7.02	7.21	7.17	7.42	7.26	7.25	7.44	7.25	7.28	8.01				
	ตรวจสอบการเคลื่อนของพร้อมแนบ	3.45	3.22	3.64	3.48	3.40	3.34	3.58	3.41	3.58	3.60	3.47	3.82				
	ตรวจสอบการเคลื่อนของสไลด์เลเวอร์คอม	12.72	12.47	12.25	12.07	12.67	12.53	12.04	12.77	12.69	12.59	12.48	13.73				
	ถอดแปดพร้อมแนบและแปดพร้อมคู่ชั้นออก	5.74	5.75	5.44	5.65	5.60	5.68	5.43	5.79	5.70	5.62	5.64	6.20				
	ยืนยันการประกอบและอาร์ทีไลน์	7.54	7.53	7.51	7.67	7.84	7.32	7.20	7.35	7.70	7.63	7.53	8.28				
	ส่งงานไปยังต่อไป	3.91	4.02	3.87	4.04	4.00	3.63	4.17	4.14	4.12	4.11	4.00	4.20				
รวมเวลา		60.56	60.14	59.72	60.42	60.69	59.70	60.73	61.02	60.68	60.31	66.14	1				

ตารางที่ ก.2 ระยะเวลาการทำงาน ในการปฏิบัติงานจริง โดยการจับเวลาของกระบวนการที่ 13

สายการผลิต : เพื่อโครงการเบาะ / รูปแบบ : (XXX)																	
ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน																	
สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาที่ต่อ 10%	พนักงาน (คน)			
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10						
13	ตรวจสอบฟรมด้านซ้าย																
	เลื่อนเฟรมมาทำการติดลาเบล	11.10	11.80	11.44	11.67	11.18	11.27	11.65	11.32	11.47	11.65	11.45	12.60				
	เซ็ทเฟรมกับดิก	5.77	5.40	5.27	5.48	5.56	5.53	5.49	5.42	5.35	5.49	5.48	6.02				
	ปรับดูชั้นและตรวจสอบฟร้อนแบ็ค	3.53	3.54	3.24	3.38	3.36	3.44	3.60	3.24	3.26	3.42	3.40	3.74				
	สวมแปดฟร้อนแบ็คและแปดฟร้อนคู้หน้าเข้ากับเฟรม	7.90	7.74	7.69	7.58	7.51	7.47	7.79	7.80	7.66	7.68	7.68	8.45				
	ตรวจสอบการเคลื่อนของฟร้อนแบ็ค	3.54	3.74	3.76	3.45	4.18	3.62	3.99	3.51	3.26	3.78	3.68	4.05				
ตรวจสอบการเคลื่อนของสไลด์ไลเวอร์คอม	12.45	12.98	12.21	12.86	12.13	12.71	12.82	12.22	12.37	12.79	12.55	13.81					
ถอดแปดฟร้อนแบ็คและแปดฟร้อนคู้หน้าออก	6.17	6.04	6.05	6.10	6.29	6.08	6.05	6.03	6.20	6.21	6.12	6.74					
ขึ้นชั้นการประกอบแอะอาร์ทไดน์	7.53	7.14	7.30	7.10	7.47	7.23	7.09	6.87	7.57	7.93	7.32	8.06					
ส่งงานไปฝั่งต่อไป	4.40	4.26	3.89	4.67	4.05	4.04	4.77	3.95	3.65	4.07	4.18	4.59					
รวมเวลา		62.39	62.64	60.85	62.29	61.72	61.40	63.26	60.35	60.79	63.02	61.87	68.06			1	

ตารางที่ ก.2 รอยเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริง โดยการจัดเวลาของกระบวนการที่ 14

สถานี	กระบวนการ	จำนวนครั้งในการสังเกตการณ์ N = 10 (วินาที)										เวลาเฉลี่ย (วินาที)	เวลาเพื่อ 10%	พนักงาน (คน)			
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10						
14	ยกฟريمขึ้นแร็คด้านขวา-ซ้าย	2.19	2.08	2.11	2.19	1.98	2.28	2.08									
	เลื่อนฟريمท่าแหน่งงาน	8.45	8.18	8.55	8.50	8.59	8.50	8.31	8.37	8.24	8.21						
	ตรวจสอบฟريم	8.04	8.49	8.29	8.28	8.16	8.23	8.34	8.32	8.23	8.32						
	ยกฟريمขึ้นแร็ค	10.22	10.75	10.01	10.33	10.24	10.17	10.26	10.52	10.51	10.32						
	เบียดขึ้นแร็ค 1 ครั้งต่อฟريم 6 ชั้น	2.02	1.95	2.01	2.02	1.90	1.90	1.98	2.10	1.96	2.01						
	เลื่อนฟريمท่าแหน่งงาน	2.27	2.43	2.68	2.33	2.42	2.16	2.50	2.56	2.49	2.48						
	ตรวจสอบฟريم	8.45	8.45	8.69	8.87	8.71	8.44	8.46	8.60	8.76	8.58						
	ยกค้ำขึ้นแร็ค	8.13	7.85	8.18	8.16	8.19	7.62	8.30	7.99	7.93	8.14						
	ยกฟريمขึ้นแร็ค	10.88	11.53	10.78	10.87	11.02	10.70	10.88	10.95	11.40	11.64						
	เบียดขึ้นแร็ค 1 ครั้งต่อฟريم 6 ชั้น	2.13	2.25	2.32	1.98	1.80	2.33	2.47	2.09	2.45	2.46						
	รวมเวลา	29.73	30.26	30.33	30.22	30.34	28.93	30.14	30.09	30.58	30.84	30.15	69.83	1			

สายการผลิต : เชื่อมโครงสร้างเบาะ / รูปแบบ : (XXX)

ตารางบันทึกการจัดเวลาเพื่อหาจำนวนครั้งในการจับเวลา และมาตรฐานของเวลาการทำงาน

แผนภูมิแสดงการไหลของขั้นตอนการเชื่อมโครงสร้างภายในเบาะ (ต่อ)
 ตารางที่ ก.3 การไหลของขั้นตอนการเชื่อมโครงสร้างภายในเบาะรถยนต์ (กระบวนการที่ 5)

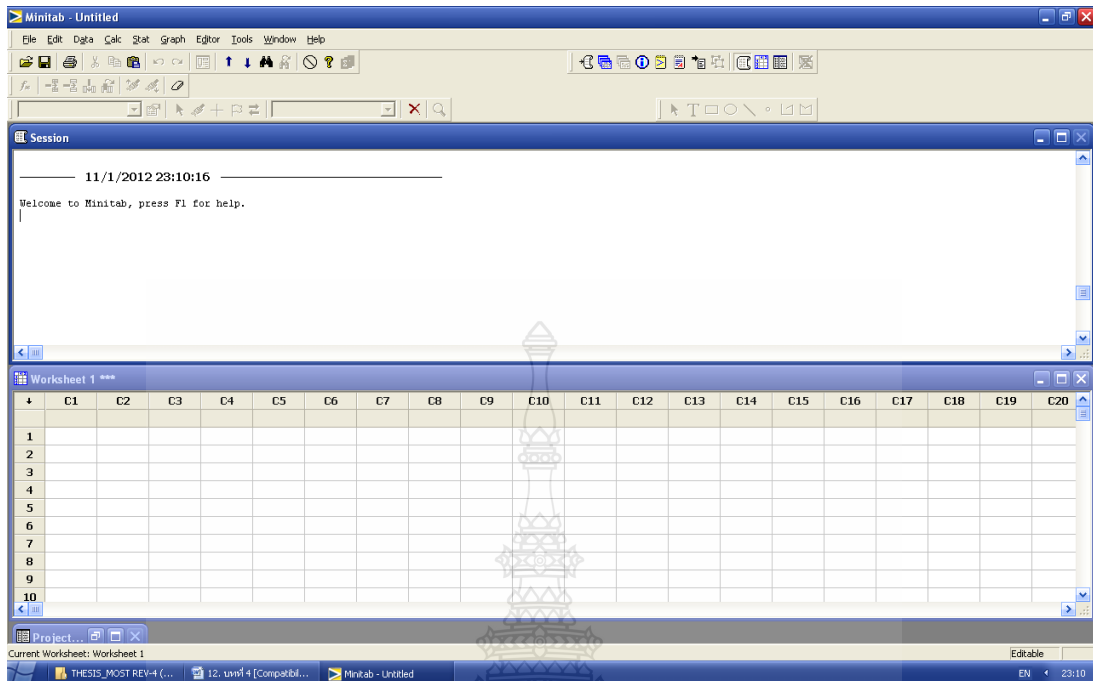
แผนภูมิขบวนการผลิตแบบต่อเนื่องประเภท		: LINE WELDING FRAME							
FLOW PROCESS CHART									
CHART		S U M M A R Y							
Subject charted : ASSY FRAME FR BACK TO FR CU R/L		ACTIVITY		PRESENT	PROPOSED	SAVING			
ACTIVITY : SETTING, TORQUE, INSPECTION, TRANSFER		OPERATION	TRANSPORT	DELAY	INSPECTION	STORAGE			
METHOD:		DISTANCE (m)							
LOCATION :		TIME (man-min)							
OPERRATIVE (S): CLOCK Nos.		COST							
CHARTED BY:		FR SEAT							
APPROVED BY: DATE:		ASSY							
		TOTAL							
DESCRIPTION	QTY	DIST-ANCE(m)	TIME (sec)	SYMBOL					REMARKS
				○	⇨	D	□	▽	
ST.# 5 ASSY FRAME FR BACK TO FR CU R/L									
SET FRAME TO JIG	1	2	5.44	●					
หมุน FRAME 180 องศา	1	0	1.70	●					
ASSY WASHER INN	1	0	1.70	●					
ASSY FRAME FR BACK	1	2	5.44	●					
หมุน FRAME 90 องศา	1	0	1.70	●					
ขันแน่น BOLT 2 POINT OUT	1	0	16.20	●					
CHECK TORQUE FRM F/B	1	0	3.40					●	
เช็ค MARK ส่วนที่ขัน FRM F/B	1	0	3.40					●	
ปรับระดับ REC หมุน FRAME 180 องศา	1	0	3.74	●					
ASSY WASHER OUT	1	0	1.02	●					
ขันแน่น NUT 1 POINT OUT	1	0	5.92	●					
CHECK TORQUE FRM F/B	1	0	2.38					●	
เช็ค MARK ส่วนที่ขัน FRM F/B	1	0	2.38					●	
ASSY S SPRING เข้าที่ SIDE FRAME INN/OUT F/B	1	0	8.84	●					
หมุนชิ้นงาน 180 องศา	1	0	1.70	●					
ASSY SPRING REC. A R	1	0	7.14	●					
เลื่อน frame สู่ station ต่อไป	1	0	0.00					●	

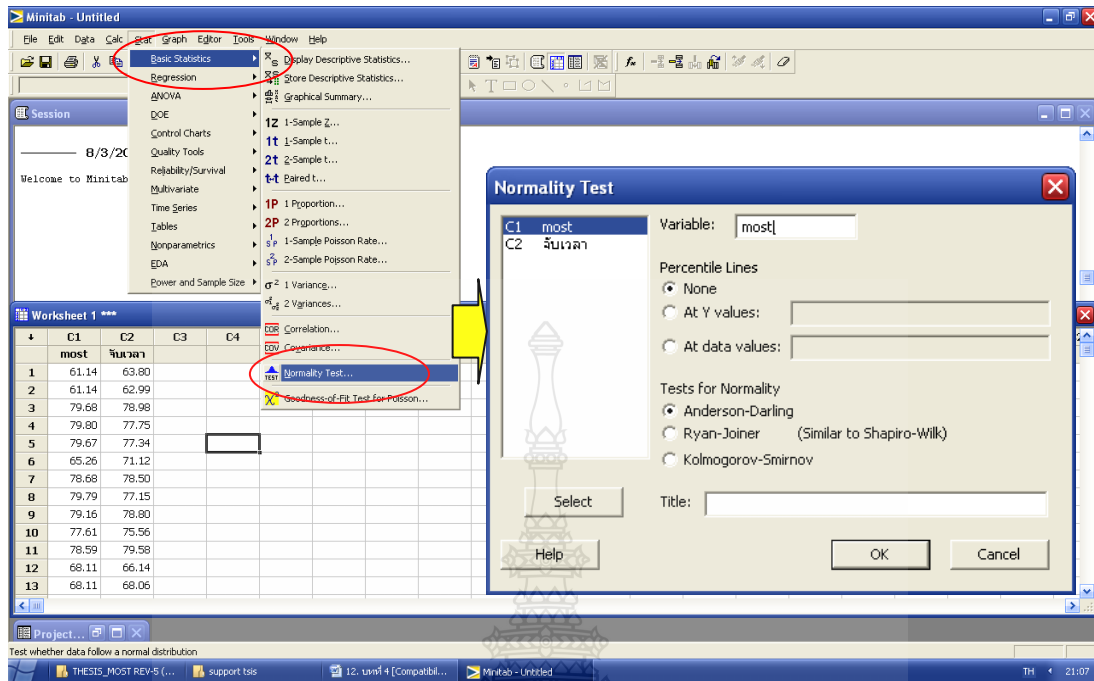

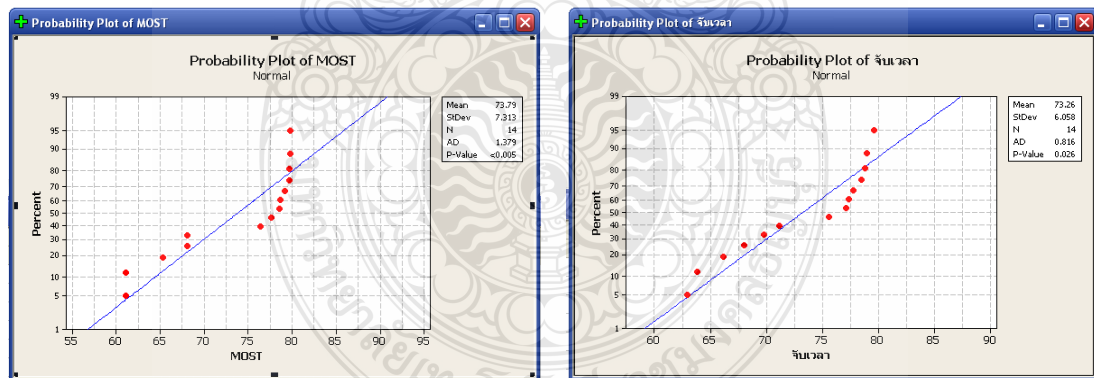
ภาพที่ ก.1 แสดงการเปิด โปรแกรม Minitab15 ขั้นตอนที่ 1

สถานี	กระบวนการ	เวลา MOST	ขั้วเวลา	ผลต่าง
1	เชื่อมโครงเบรคหน้า (Frame Front Cusshon) ด้านขวา	61.14	63.80	-2.66
2	เชื่อมโครงเบรคหน้า (Frame Front Cusshon) ด้านซ้าย	61.14	62.99	-1.84
3	เชื่อมชุดชกหน้า (Spok, Working Pin Frame)	79.68	78.98	0.70
4	กับโครงเบรคหน้า (Frame Front Cusshon) ด้านขวา-ซ้าย	79.80	77.75	2.05
5	ประกอบสาย (Spring) ด้านขวา-ซ้าย (ชิ้นหน้า)	79.67	77.34	2.33
6	เชื่อมโครงเบรคหน้า (Frame Front Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	65.26	71.12	-5.86
7	ตรวจสอบโครงเบรคหน้า (Frame Front Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	78.68	78.50	0.18
8	เชื่อมโครงเบรคหน้า (Wedging Cross Frame B) ด้าน ขวา-ซ้าย	79.79	77.15	2.64
9	ประกอบโครงเบรคหน้า (Frame Front Back) กับโครงเบรคหน้า (Frame Front Cusshon)	79.16	78.80	0.36
10	ประกอบสายสปริง (Spring Spring) ด้าน ขวา-ซ้าย	77.61	75.56	2.05
11	ประกอบสายสปริง (Spring Spring) ด้านซ้าย	78.59	79.58	-0.99
12	ตรวจสอบโครงเบรคหน้า (Frame) ด้านขวา	68.11	66.14	1.97
13	ตรวจสอบโครงเบรคหน้า (Frame) ด้านซ้าย	68.11	68.06	0.05
14	ตรวจสอบโครงเบรคหน้า (Frame) ชิ้นขึ้น (Wedging) ด้าน ขวา-ซ้าย	76.35	69.83	6.52
	เวลาเฉลี่ย	73.79	73.26	0.54

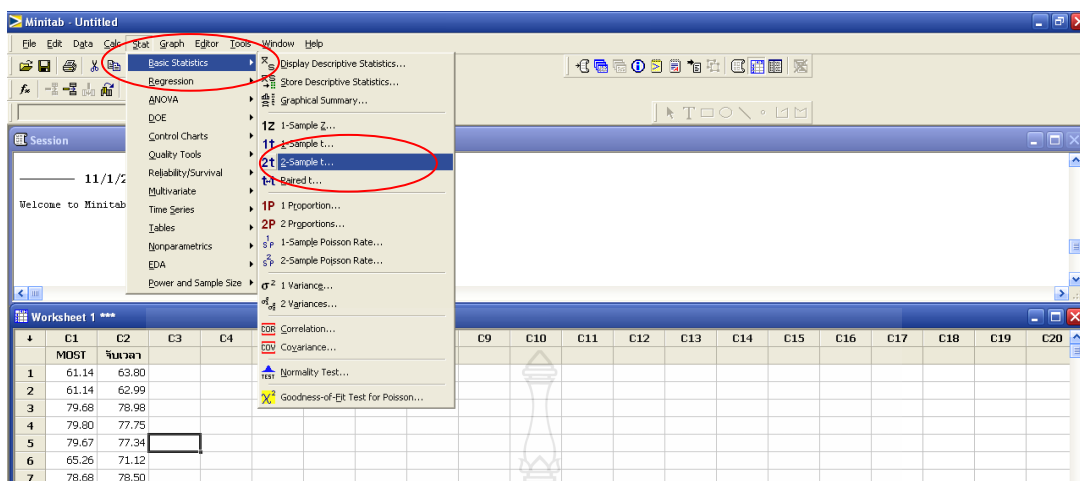
ภาพที่ ก.2 การป้อนข้อมูลลงในโปรแกรม Minitab 15 ขั้นตอนที่ 2

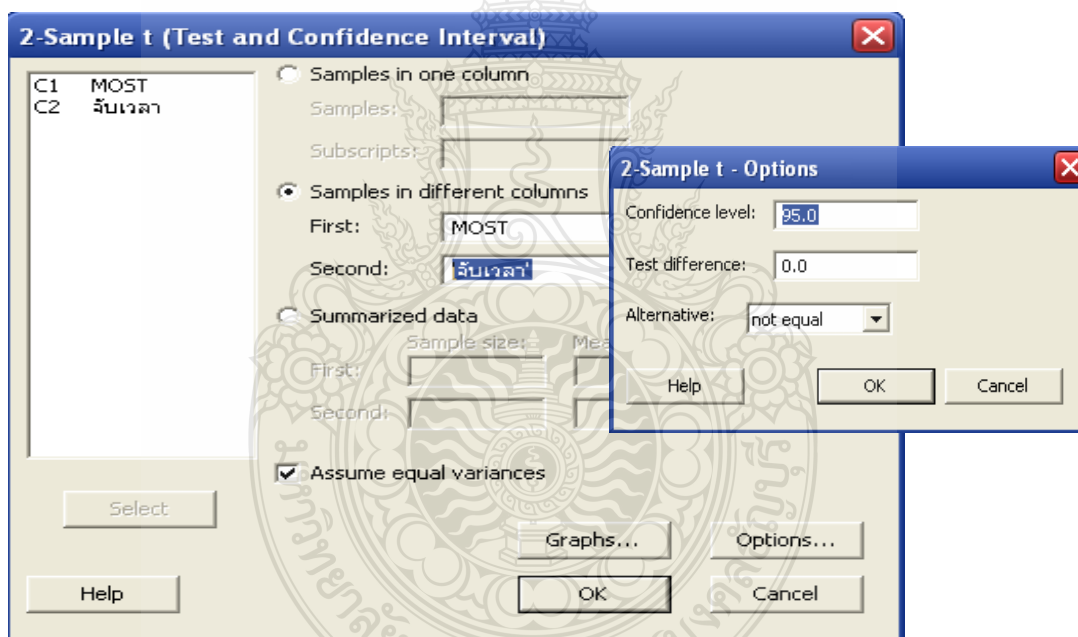
ภาพที่ ก.3 การวิเคราะห์การกระจายโดยโปรแกรม Minitab 15 ขั้นตอนที่ 3

ภาพที่ ก.4 การวิเคราะห์การกระจายโดยกราฟ Probability Plot ขั้นตอนที่ 4

ภาพที่ ก.5 การเตรียมโปรแกรมในส่วนของการวิเคราะห์ทางด้านสถิติ ขั้นตอนที่ 5

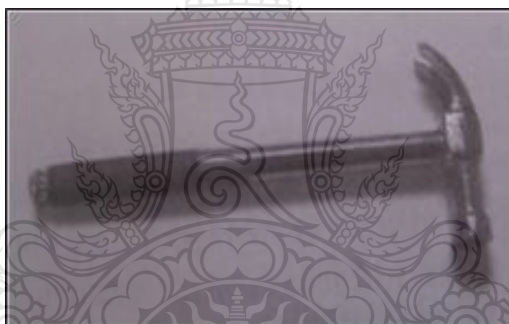
ภาพที่ ก.6 การเตรียมข้อมูลในการวิเคราะห์ (Filling the experimental data) ขั้นตอนที่ 6

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างเครื่องมือในการวิเคราะห์

ภาพที่ ข.1 นาฬิกาจับเวลา

ภาพที่ ข.2 ฆ้อน

ภาพที่ ข.3 คีม

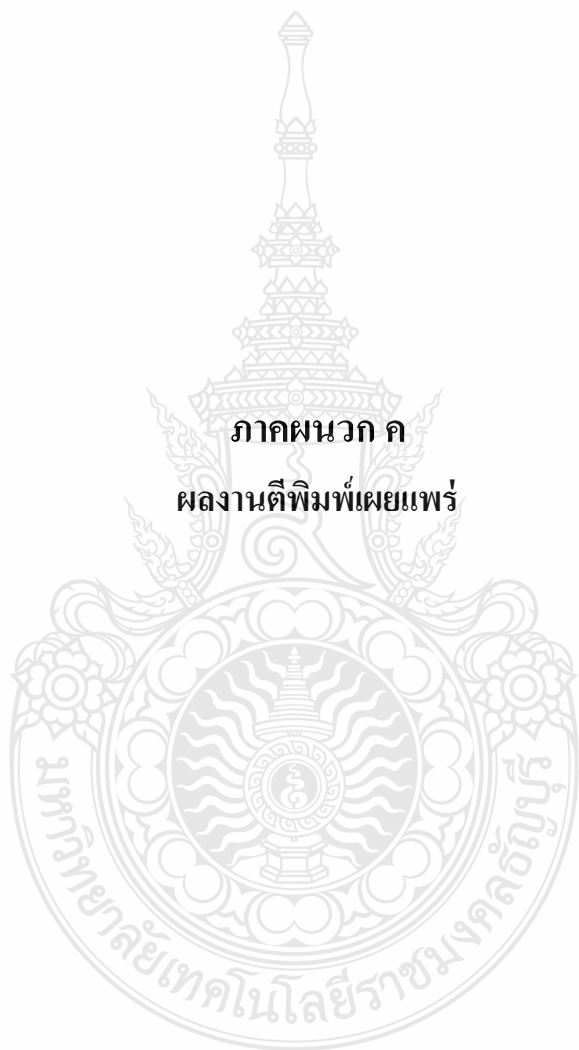
ภาพที่ ข.4 Vernier

ภาพที่ ข.5 Filler Gauge

ภาพที่ ข.6 คีมบีบ Retiner

ภาคผนวก ค

ผลงานตีพิมพ์เผยแพร่

การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 3 The 3rd NPRU National Conference 2011 Nakhonpathom Rajabhat University | Nakhonpathom | Thailand

"75 ปี จากโรงเรียนสตรีฝึกหัดครูสู่มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน"

วันพุธที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2554
อาคารโศภิตา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ส า ร บั ญ(ต่อ)

71	ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น Factors associated with behavior to prevent novel influenza 2009 of students at Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen. นางศิริ วัฒนธีรารุณ, นายอมร วัฒนธีรารุณ, นางสาวประไพจิตร ชุมดวงวาปี	665
72	ผลของน้ำมันดอกกลาเวนเดอร์ ต่อระบบประสาทอัตโนมัติ และอารมณ์ความรู้สึก (Preliminary Study) เภสัชกร วัลย์ สอวารณ, รศ. ดร. บังศิริ เชื้อรังษี, รศ.ดร.ฐาปณีย์ เหล่รัตนวารกิจ	675
กลุ่มวิศวกรรมโทรคมนาคมและวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (SC05) รศ.ดร.ปิยะ โควิทท์ทวีวัฒน์		683 - 730
73	การวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการผลิตสำหรับเบาะนั่งรถยนต์ โดยเทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมย์นาร์ด Production analysis and design of seat assembly process With Maynard Operation sequence Technique เขต สุตบ้านสี้อ, ระพี กาญจนะ	684
74	การพัฒนาประสิทธิภาพแถบความถี่กว้างด้วย chirp ที่ไม่เป็นเชิงเส้น Development Efficiency of UWB System Using Non-Linear Chirp ธนัสต์ นนทพทง, ชจรศักดิ์ ทองคณา และ จิรภัทร ภูงาวิญทอง	697
75	การออกแบบ และสร้างระบบควบคุมอัตโนมัติด้วยระบบตรวจสอบจากกล้อง Design and Implementation of Automation System Based on Machine Vision นายวิโรจน์ บั๊จวม	703
76	การพัฒนาาระบบตรวจวัดคุณภาพน้ำและเก็บข้อมูลด้วยฐานข้อมูลระยะไกล Development of a water-quality monitoring system and collecting data using a remote database พฤทธิ์ ต้นสกุล และวิโรจน์ บั๊จวม	713
77	ต้นแบบระบบวัดสัญญาณไฟฟ้ากล้ามเนื้อลายแบบไร้สาย A Prototype of Wireless Surface Electromyography (sEMG) Monitoring System อนาคาร เข้มพูนขันติสุข, สหภูมิ พรหม, พฤทธิ์ ต้นสกุล และโสภภาพรรณ สุวรรณสว่าง	721
กลุ่มชีววิทยา เกษตร และอาหาร (SC06) อ.ดร.พิทักษ์พงษ์ ป้อมปรามณี		731 - 836
78	ผลของการทำแห้งต่อคุณภาพผลสีจากพื้กข้าว Effect of drying on the quality of colorant from sac fruit (Momordica cochinchinensis (Lour.) Spreng.) ประภาพรรณ เพ็ชรชอบ, สุภากร ตราศรีศักดิ์ และเบญจมาศ เชื้องหลิว	732
79	การสำรวจผู้ป่วยโรคอาหารเป็นพิษของเตตราโดท็อกซินจากปลากัดเป่าทะเลในกรุงเทพมหานคร ชลบุรี ขอนแก่น และเชียงใหม่ A Survey of Tetrodotoxin Poisoning Associated with Puffer fish in Bangkok, Chonburi, Khonkaen and Chang Mai สุสิวรรณ นนทโชติ, ปรีชา ฟูรมبری, วิรัชย์ อารีกุล, อพิชา จินดาประเสริฐ, อติศร เสวทวิวัฒน์	741
80	การประยุกต์ใช้การบำรุงรักษาด้วยตนเองในโรงงานไม่แป้งสาลี Implementation of Autonomous Maintenance in Wheat Grinding Plant ฐานันตร์ สุทธิแก้ว, ด.ร.กิตติ เตจรั้งษ์ และ รศ.ดร.สัมพันธ์ชัย กลั่นพิบูล	748

การวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการผลิตสำหรับเบาะนั่งรถยนต์ โดยเทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ด

Production analysis and design of seat assembly process With Maynard Operation sequence Technique

เขต สุดบ้านเสือ¹, ระพี กาญจนะ²

¹ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
E-mail: khetth@gmail.com

²ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
E-mail: Rapee_mutt@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาและวิจัยฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการวิเคราะห์และออกแบบกระบวนการผลิตเบาะนั่งรถยนต์เพื่อลดเวลาการทำงานมาตรฐาน (Standard Time) ในการปฏิบัติงานสำหรับการออกแบบกระบวนการผลิตให้กับผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Model) เพื่อหาสายการผลิตที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสำหรับการผลิต โดยการศึกษาจะเริ่มจากการออกแบบสายการผลิตโดย เทคนิค MOST (Maynard Operation Sequence Technique) เพื่อหาประสิทธิภาพของพนักงานและประสิทธิภาพของการสมมูลสายการผลิตหลังการออกแบบ จากนั้นก็นำกระบวนการที่ได้จากการออกแบบไปทำการผลิตจริงจนกระทั่งเกิดความชำนาญ แล้วทำการจับเวลาโดยใช้นาฬิกาจับเวลา แล้วหาค่าแตกต่างของเวลามาตรฐานที่ได้จากการออกแบบและเวลาที่ได้จากการจับเวลา พบว่ามีความแตกต่างกันเฉลี่ยที่ 0.54 วินาที จากข้อมูลความแตกต่างของเวลาในแต่ละองค์ประกอบย่อยของงาน จะทำการตรวจสอบค่าความแตกต่างของเวลา เพื่อควบคุมให้อยู่ในขอบเขตที่ยอมรับที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากกราฟนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้แผนภูมิควบคุม (Control Chart) จากข้อมูลการตรวจสอบความแตกต่างของเวลา พบว่ามีข้อมูลที่อยู่ในขอบเขตควบคุมของแผนภูมิของทุกองค์ประกอบ จึงสามารถสรุปได้ว่าการใช้เทคนิค MOST (Maynard Operation Sequence Technique) มาช่วยในการออกแบบกระบวนการก่อนการผลิต และมีความใกล้เคียงกับเวลาที่ได้จากการจับเวลาในการผลิตจริง

คำสำคัญ : MOST (Maynard Operation Sequence Technique) = เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ด, ime Study = การศึกษาเวลา, Standard Time = เวลามาตรฐาน

Abstract

The study is aimed to study the analysis and design car seat manufacturing process in order to decrease period of finding out standard time for designing a proper and effective new model line. The first was designed process and standard time by MOST (maynard operation sequence technique) After that implement and start mass production and check production time by Time Study. The Comparison standard time between MOST (maynard operation sequence technique) and Time Study. Finding different time between and real time by catching catch founds that has average integral at 0.54 second-minute Examine the difference time in each process and be controlled acceptable reliability at 95% checking by control chart which can be conclude that MOST (maynard operation sequence technique) is helpful for designing pre-manufacturing process and has proximity rate with standard time of real working.

Keyword : (MOST) Maynard Operation Sequence Technique, Time Study, Standard Time

1. บทนำ

การออกแบบผังโรงงานและสายการผลิตเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญสำหรับกระบวนการผลิตเพราะเป็นการกำหนดลักษณะการจัดแบ่งหน่วยงาน สัดส่วนการทำงาน และทิศทางการไหลของวัสดุ (Flow of Material) หากการออกแบบสายการผลิตไม่ดีก็เปรียบเสมือนเรือครายที่แอบแฝงอยู่ในกระบวนการผลิต ทำให้เกิดต้นทุนที่ไม่จำเป็น และการผลิตไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการออกแบบสายการผลิตที่ดีนอกจากจะช่วยให้การผลิตมีประสิทธิภาพสูงแล้ว ยังทำให้ต้นทุนต่ำอีกด้วย

เมื่อก้าวถึงโรงงานตัวอย่างที่ทำการศึกษา จะมีลักษณะของสายการผลิตทั้งหมด 2 สายการผลิต ซึ่งทั้ง 2 สายการผลิตเป็นการจัดสายการผลิตตามลักษณะของผลิตภัณฑ์ (Product Layout) โดยสายการผลิตที่ 1 จะผลิตงานทั้งหมด 2 รุ่น และสายการผลิตที่ 2 ทำการผลิต 4 รุ่น โดยในการวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาในสายการผลิตที่ 2 เนื่องจากรายละเอียดของการทำงานสามารถครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทดลองในครั้งนี้ ซึ่งได้แก่ มีการทำงานที่หลากหลายทั้งการทำงานระหว่างพนักงานกับเครื่องจักร เครื่องมือ และทำงานร่วมกับอุปกรณ์จับยึดชิ้นงาน (Jigs) โดยรูปแบบการผลิตเป็นระบบการผลิตแบบต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีการไหลของวัสดุอย่างต่อเนื่องตามสายการผลิต (Line Production) โดยชิ้นงานจะไหลไปตามสถานีต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ในการทำงานที่แตกต่างกันออกไปตามกระบวนการนั้นๆ ดังนั้นรูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิตจะมีความหลากหลายในข้อกำหนดด้านรายละเอียดของชิ้นงานมาก ซึ่งการจะออกแบบระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัยหลักการและแนวคิดการมองระบบการทำงานให้เข้าใจโดยละเอียดตั้งแต่การจำลองสายการผลิต ซึ่งจะต้องสามารถมองเห็นภาพของขั้นตอนการทำงานของระบบอย่างชัดเจน รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากการระบบการผลิต การออกแบบสายการผลิตใหม่ซึ่งอาจจะพิจารณาไปถึงเรื่องของการลดต้นทุนของระบบการผลิตลงด้วย ยิ่งไปกว่านั้นการนำระบบการออกแบบการผลิตโดยการหาเวลายมาตรฐานในการทำงานด้วย MOST (Maynard Operation Sequence Technique) มาประยุกต์ใช้ทำให้ระบบการผลิตที่มีความหลากหลายสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

ศึกษาและวิเคราะห์ขั้นตอนในการทำงานของสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ให้มีประสิทธิภาพที่เหมาะสมสำหรับการผลิตมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งทำการหาเวลามาตรฐานของกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ และทำการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานวิจัยที่ทำการศึกษาเวลาโดยเทคนิค MOST (Maynard Operation Sequence Technique) และการจับเวลา เพื่อหาวิธีการทำงานที่รวดเร็วและใกล้เคียงกับการผลิตจริงมากที่สุด

2.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในต่างประเทศได้นำหลักของการการศึกษางาน (Work Study) ได้ถูกนำมาประยุกต์เข้ากับทฤษฎีต่างๆให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในปี ค.ศ. 2002 (พ.ศ.2543) เจ.ลาริง (J.Laring) และ เอ็ม.ฟอร์แมน (M.Forman) ได้มีการศึกษาและพัฒนาวิธีระบบ (Method Time Measurement : MTM) กับ Ergonomic เพื่อมาช่วยในการวางแผนการผลิต เนื่องจากเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาจากกายศาสตร์ (Ergonomic) อย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการผลิต ซึ่งจุดประสงค์ในการศึกษาคือการพัฒนาการศึกษาศาสตร์ (Ergonomic) โดยการนำเอา MTM เข้ามาช่วยที่เรียก SAM ซึ่งอันดับแรกคือ ให้วิศวกรเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการศึกษาศาสตร์ (Ergonomic) ที่ใช้ในการวางแผนการผลิต วิธีการคือ การพัฒนาวิศวกร ซึ่งต้องให้ความรู้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวร่างกายกับสภาพการทำงานของพนักงาน, น้ำหนัก และการออกแรงในการทำงาน วิธีการเปรียบเทียบเลือกพนักงานที่ผ่านการประเมินโดยวิธีการพิจารณาจากการถ่ายวิดีโอ VIDAR (Video Base Observation Analysis Method) ซึ่งได้ทดลองประกอบที่โรงงานที่ Torstanda ซึ่งประกอบรถยนต์ของ Volvo Car Corporation และที่โรงงาน ITT Flygt ซึ่งประกอบปั๊ม (Submersible Pump) มีการปรับสมดุลการผลิต 3 แบบ และเปรียบเทียบการผลิต 2 วิธี (Volvo Car Corporation และ ITT Flygt) ของความยากลำบากในการทำงานซึ่งเป็นผลดีในการทำงาน โดยผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นวิธีการและสาเหตุของความยากลำบากในการทำงานทำให้ทางวิศวกรสามารถกลับไปออกแบบ (Redesign) การผลิตได้ใหม่ [1] และในอุตสาหกรรมผลิตสายพานในโรงงาน ซีรวิฟันน์ สมสิริกาญจนคุณ ได้ทำการวิจัยทางด้านความเป็นไปได้ในการใช้เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมย์นาร์ดกับการกำหนดเวลามาตรฐานแทนการจับเวลาของกระบวนการผลิตของสายพาน หลังการปรับปรุงสายการผลิต จัดทำมาตรฐานงานและเวลามาตรฐาน จากนั้นทำการวิเคราะห์เวลาในแต่ละสถานีงานโดยเทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมย์นาร์ด เพื่อหาความแตกต่างของเวลาว่าอยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ และพบว่าประสิทธิภาพสายการผลิตได้เพิ่มจาก 60.98% เป็น 63.05 ผลสรุปได้ว่าสามารถใช้เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมย์นาร์ดในการกำหนดเวลามาตรฐาน แทนการจับเวลาของสายการผลิตได้ [2]

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

จะกล่าวถึงรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่การศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสายการผลิต ขั้นตอนของการออกแบบสายการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิต การคำนวณหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบใหม่ การเปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง ติดตามปัญหาและทำการสมดุลสายการผลิตใหม่ การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในการออกแบบสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ในบริษัทกรณีศึกษาดังนี้

2. ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

ศึกษาและวิเคราะห์ขั้นตอนในการทำงานของสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ให้มีประสิทธิภาพที่เหมาะสมสำหรับการผลิตมากขึ้น พร้อมทั้งทำการหาเวลามาตรฐานของกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ และทำการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานวิจัยที่ทำการศึกษาเวลาโดยเทคนิค MOST (Maynard Operation Sequence Technique) และการจับเวลา เพื่อหาวิธีการทำงานที่รวดเร็วและใกล้เคียงกับการผลิตจริงมากที่สุด

2.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในต่างประเทศได้นำหลักของการการศึกษางาน (Work Study) ได้ถูกนำมาประยุกต์เข้ากับทฤษฎีต่างๆที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในปี ค.ศ. 2002 (พ.ศ.2543) เจ.ลาริง (J.Laring) และ เอ็ม.ฟอร์แมน (M.Forman) ได้มีการศึกษาและพัฒนาารวมระบบ (Method Time Measurement : MTM) กับ Ergonomic เพื่อมาช่วยในการวางแผนการผลิต เนื่องจากเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาจากการยศาสตร์ (Ergonomic) อย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการผลิต ซึ่งจุดประสงค์ในการศึกษาคือการพัฒนาการยศาสตร์ (Ergonomic) โดยการนำเอา MTM เข้ามาช่วยที่เรียก SAM ซึ่งอันดับแรกคือ ให้วิศวกรเข้าใจอย่างลึกซึ้งในการศึกษาการยศาสตร์ (Ergonomic) ที่ใช้ในการวางแผนการผลิต วิธีการคือ การพัฒนาวิศวกร ซึ่งต้องให้ความรู้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวร่างกายกับสภาพการทำงานของพนักงาน, น้ำหนัก และการออกแรงในการทำงาน วิธีการเปรียบเทียบเลือกพนักงานที่ผ่านการประเมินโดยวิธีการพิจารณาจากภาพถ่าย วิดีโอ VIDAR (Video Base Observation Analysis Method) ซึ่งได้ทดลองประกอบที่โรงงานที่ Torlanda ซึ่งประกอบรถยนต์ของ Volvo Car Corporation และที่โรงงาน ITT Flygt ซึ่งประกอบปั้มน้ำ (Submersible Pump) มีการปรับสมดุลการผลิต 3 แบบ และเปรียบเทียบการผลิต 2 วิธี (Volvo Car Corporation และ ITT Flygt) ของความยากลำบากในการทำงานซึ่งเป็นผลดีในการทำงาน โดยผลจากการศึกษาชี้ให้เห็นวิธีการและสาเหตุของความยากลำบากในการทำงานทำให้ทางวิศวกรสามารถกลับไปออกแบบ (Redesign) การผลิตได้ใหม่ [1] และในอุตสาหกรรมผลิตสายพานในโรงงาน อีร์วัฒน์ สมสิริกาญจนคุณ ได้ทำการวิจัยทางด้านความเป็นไปได้ในการใช้เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ดกับการกำหนดเวลามาตรฐานแทนการจับเวลาของกระบวนการผลิตของสายพาน หลังการปรับปรุงสายการผลิต จัดทำมาตรฐานงานและเวลามาตรฐาน จากนั้นทำการวิเคราะห์เวลาในแต่ละสถานีงานโดยเทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ด เพื่อหาความแตกต่างของเวลาว่าอยู่ในระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ และพบว่าประสิทธิภาพสายการผลิตได้เพิ่มจาก 60.98% เป็น 63.05 ผลสรุปได้ว่าสามารถใช้เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมนาร์ดในการกำหนดเวลามาตรฐาน แทนการจับเวลาของสายการผลิตได้ [2]

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

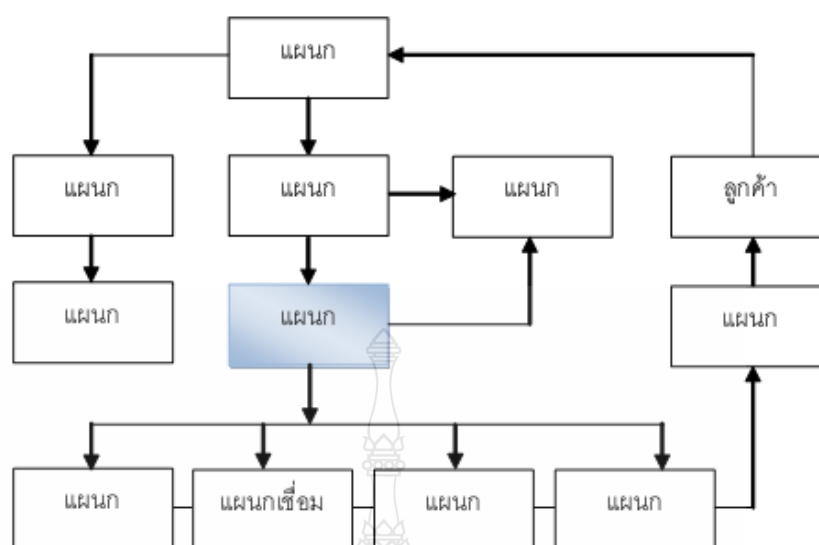
จะกล่าวถึงรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยตั้งแต่การศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสายการผลิต ขั้นตอนของการออกแบบสายการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิต การคำนวณเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบใหม่ การเปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง ติดตามปัญหาและทำการสมดุลสายการผลิตใหม่ การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะในการออกแบบสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ในบริษัทกรณีศึกษาดังนี้

3.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาทำการวิจัยของโรงงานตัวอย่าง

โรงงานกรณีศึกษาเป็นผู้ผลิตอุปกรณ์ภายในรถยนต์ ซึ่งจะผลิตส่วนที่เป็นแผงประตูและส่วนที่เบาะรถยนต์ด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งมีรูปแบบการผลิตจำนวนมาก (Mass Production) โดยขั้นตอนการผลิตจะเริ่มจากลูกค้าส่งแผนการสั่งซื้อมาที่แผนกวางแผนการผลิต (Production Planning) เพื่อทำการสั่งผลิต จากนั้นแผนกวางแผนการผลิตจะทำการจัดส่งแผนการสั่งซื้อวัสดุ ไปให้ผู้จัดหาวัสดุให้ (Supplier) เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดส่งตามแผนการผลิต และอีกด้านหนึ่งทางแผนกวางแผนการผลิต (Production Planning) จะส่งแผนการผลิตมาที่แผนกต่างๆ เพื่อทำการผลิต โดยจะเริ่มที่แผนกจัดซื้อ (Purchase) จะทำการส่งรายการชิ้นส่วนที่ต้องทำการซื้อไปให้ผู้จัดหาวัสดุให้ (Supplier) เมื่อครบกำหนด ผู้จัดหาวัสดุให้ (Supplier) จะส่งชิ้นส่วนมาที่โรงงานและแผนกจัดเก็บ (Warehouse) ก็จะทำการตรวจรับชิ้นส่วนที่ส่งมาจากผู้จัดหาวัสดุให้ (Supplier) และจัดจ่ายเข้าไปที่แผนกตัด แผนกเย็บ แผนกประกอบโครงสร้างเหล็ก แผนกประกอบเบาะ และแผนกจัดส่งสินค้าไปที่ลูกค้า ซึ่งแต่ละการผลิตต้องใช้เวลามาตรฐานในการกำหนดความสามารถในการผลิต (Capacity) และเวลาในการผลิตล่วงหน้า (Lead Time) สินค้าให้กับลูกค้า โดยวิศวกรที่รับผิดชอบจะทำการหาเวลามาตรฐานในการผลิตชิ้นงานแต่ละขั้นตอนและส่งให้กับทางแผนกควบคุมการผลิตในส่วนที่เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Model) ทางแผนกวิศวกรรมจะได้รับข้อมูลจากแผนกควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (Spec Control) ซึ่งก็จะมีในส่วนของแบบ (Drawing) รายการวัสดุ (Part List) ควบคุมมาตรฐาน (Spec Control) เป็นต้น เพื่อนำมาใช้ในออกแบบ การผลิตสินค้า เช่น สายการผลิต จำนวนพนักงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต จากนั้นก็ทำการกำหนดเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานและส่งไปให้กับ แผนกต้นทุนเพื่อทำการคิดราคาต้นทุนในการผลิตสินค้า และคิดในส่วนของราคาขาย และอีกส่วนหนึ่งก็จะส่งไปที่แผนกควบคุมการผลิตเพื่อใช้ในการวางแผนการผลิต ซึ่งจะเห็นได้ว่าถ้าเวลามาตรฐานในการทำงานมีความผิดพลาดไปจากความเป็นจริง หรือน้อยไปจะส่งผลไปยังราคาต้นทุนทำให้ต้นทุนในการผลิตน้อยทำให้ขาดทุนได้ และในส่วนของแผนกควบคุมการผลิตก็จะมีผลทำให้ไม่สามารถผลิตงานได้ตามที่แผนการผลิตและตามทีลูกค้าต้องการ

ภาพที่ 3.1 : การไหลของกระบวนการจากวัสดุจนกระทั่งเป็นสินค้าส่งไปยังลูกค้า

1.2 ขั้นตอนของกระบวนการผลิตและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

ขั้นตอนการผลิตของกระบวนการเชื่อมโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ ประกอบด้วยกระบวนการย่อย ซึ่งในแต่ละกระบวนการจะประกอบไปด้วยส่วนที่ทำงานร่วมกับเครื่องจักร ตัวจับยึดชิ้นงาน (Jig Fixture) และทำงานด้วยการประกอบด้วยมือ รวมถึงเครื่องมือที่จะเข้ามาช่วยในการประกอบเพื่อให้เกิดความสะดวกยิ่งขึ้น ซึ่งในแต่ละกระบวนการจะใช้เวลาในการประกอบชิ้นงานไม่เท่ากันโดยจะแบ่งการออกแบบกระบวนการทำงานเพื่อทำการออกแบบสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ เพื่อลดปัญหาความผิดพลาดในการหาเวลามาตรฐานในการทำงาน ซึ่งยังเป็นงานใหม่ (New Model) จึงได้มีการนำเอาวิธีการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการของ MOST โดยในกรณีศึกษาจะนำมาใช้เฉพาะในส่วนของการประกอบโครงสร้างของเหล็กภายในเบาะรถยนต์ ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานที่สามารถนำ MOST เข้ามาใช้ได้ทุกการเคลื่อนไหวในทุกกระบวนการทำงาน หลังจากที่เราไปถึงกระบวนการทำงานหลักของบริษัทที่ทำการศึกษแล้วทำการหาข้อมูลสำหรับการออกแบบขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการผลิต เนื่องจากในบริษัทกรณีศึกษาจะมีแบบ (Drawing) ชิ้นส่วนที่ประกอบเป็นเบาะรถยนต์มาจากบริษัทต้นสังกัด ซึ่งแผนกวิศวกรรมต้องเข้ามาทำการแยกรายการชิ้นส่วนที่ใช้ในการประกอบ และมาตรฐานในการประกอบงานต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบในการประกอบงาน เช่น ตำแหน่งที่ควบคุมการขันสกรูต้องขันที่ค่าแรงบิด (Torque) ตามมาตรฐานที่กำหนดในแบบ (Drawing)

ขั้นตอนที่ 2 ข้อมูลสนับสนุนในการคำนวณเวลา (Tact Time) ซึ่งทางบริษัทจะเป็นผู้ที่พยากรณ์ล่วงหน้าว่า ในการผลิตชิ้นงานใหม่ (New Model) แต่ละรอบการผลิตจะต้องผลิตออกมาจำนวนเท่าไร เพื่อนำไปออกแบบ (Design) การผลิต

ขั้นตอนที่ 3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบงาน ไม่ว่าจะเป็นหุ่นยนต์ (Robot) ในการเชื่อมงานจุดที่ต้องควบคุมพิเศษ เพื่อนำมาพิจารณาความยากง่ายในการทำงานและลำดับการเคลื่อนไหวในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 ทำการคำนวณหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบใหม่โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 3 นำมาประยุกต์ใช้ พร้อมทั้งทำการสมดุลสายการผลิต เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของพนักงาน และอัตราการผลิตสายการผลิตสูงสุด

แผนภูมิกระบวนการผลิตเบื้องต้นประเภท		: LINE WELDING FRAME R,L							
FLOW PROCESS CHART									
CHART No. 1			SUMMARY						
Subject charted : WELDING FRAME			ACTIVITY	PRESENT	PROPOSED	SAVING			
ACTIVITY : WELDING FRAME ASSEMBLY, INSPECTION, LOADING			OPERATION	11					
			TRANSPORT	0					
			DELAY	0					
			INSPECTION	3					
			STORAGE	1					
METHOD: Welding And Assembly			DISTANCE (m)						
LOCATION :			TIME (min:sec)	72.4					
OPERATIVE (S): CLOCK Nos.			COST						
CHARTED BY:			FR SEAT						
APPROVED BY: DATE:			ASSY						
			TOTAL						
DESCRIPTION	QTY	DIST- ANCE(m)	TIME (sec)	SYMBOL			REMARKS		
				○	□	D	□	▽	
1.เชื่อมโครงเบาะนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านขวา	1	9	63.80	●					
2.เชื่อมโครงเบาะนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านซ้าย	1	11.25	62.99	●					
3.เชื่อมจุดเชื่อมเฟรม (Spot Welding Pan Frame)	1	3.75	78.98	●					
4.ประกอบสไลด์ (Slide) ด้านขวา-ซ้าย (ชิ้นบน)	2	0.75	77.75	●					
5.ประกอบสไลด์ (Slide) ด้านขวา-ซ้าย (ชิ้นถาวร) & ประกอบ	2	0	77.34	●					
6.เชื่อมโครงเบาะพิงหลัง (Frame Front Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	2	3.75	71.12	●					
7.ตรวจสอบโครงเบาะพิงหลัง (Frame Front Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	2	3.75	78.50	●					
8.เชื่อมโครงเฟรม (Welding Cross Frame B) ด้าน ขวา-ซ้าย	2	3	77.15	●					
9.ประกอบ โครงเบาะ พิงหลัง (Frame Front Back)	1	1.5	78.80	●					
10.ประกอบสปริงสปริง (Spiral Spring) ด้าน ขวา-ซ้าย	2	0	75.56	●					
11.ประกอบสปริงซิกแซก (Zig Zag Spring)	1	0	79.58	●					
12.ตรวจสอบ โครง (Frame) เบาะ ด้านขวา	1	0.75	66.14	●					
13.ตรวจสอบ โครงเบาะ (Frame) ด้านซ้าย	1	0.75	68.06	●					
14.ยกโครงเบาะ (Frame) ขึ้นด้านหลัง (Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	2	14.25	69.83	●					

ตารางที่ 3.1 : แผนภูมิการไหลของกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ในปัจจุบัน

จากตารางที่ 3.1 แสดงถึงแผนภูมิการไหลของกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ในปัจจุบัน โดยจะแยกตามกิจกรรมคือ การผลิต การขนส่ง การรอคอย การตรวจสอบ และการจัดเก็บ โดยมีกระบวนการในการทำงานทั้งหมด 14 กระบวนการ จากนั้นทำการจับเวลาโดยใช้นาฬิกากระบวนการละ 10 ครั้ง ดังแสดงรอบเวลาการทำงานในการปฏิบัติงานจริงโดยการจับเวลา และทำการบันทึกเวลาที่ทำการจับได้ลงในตารางบันทึกเวลาของกระบวนการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ทั้งหมดทั้ง 14 กระบวนการ ในครั้งนี้จะแสดงการบันทึกการจับเวลาของกระบวนการที่ 1 เพื่อเป็นตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 3.2

สายการบิน : เที่ยวบินระยะ / รูปแบบ : (NXX)																
ตารางบันทึกการจับเวลาเพื่อหาจำนวนเครื่องในกรณีเวลาและมาตรฐานของเวลาการทำงาน																
สถานี	กระบวนการ	จำนวนเครื่องในกรณีของอุปกรณ์										เวลาเฉลี่ย	เวลาเมื่อ 10%	พนักงาน (คน)		
		N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	N8	N9	N10					
1	เชื่อมโครงหน้าของเครื่อง (Frame Front Cushion) ขึ้นขา															
	ติดตั้งรับส่วนของโครงหน้า 50 นิ้ว (Frame Front Cushion) บน/ใน ขึ้นขา	5.78	6.08	6.19	6.33	6.26	5.99	6.89	5.68	6.00	4.89	6.01	6.61			
	ติดตั้งส่วนบนกับตัวส่วนอก & ต่อบนเครื่องรับหน้า (Connecting Frame A & Connecting Frame B)	17.10	17.42	17.77	18.45	17.34	16.65	16.50	17.89	17.81	18.18	17.51	19.26			
	แฉกเชื่อมโครงหน้า (An. Side)	1.50	1.78	1.45	1.40	1.00	0.66	1.18	1.45	1.25	1.44	1.25	1.49			
	หุ่นยนต์เชื่อม (Robot) เริ่มทำงาน	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00			
	สร. ม. 301 (Injection) การประกอบ	7.68	7.87	7.81	7.61	8.00	8.07	8.02	7.52	7.65	7.77	7.80	8.58			
	แฉก (An. Line) ขึ้นชิ้นส่วนประกอบ	7.55	7.81	7.68	7.79	8.34	7.84	8.16	7.53	7.74	7.80	7.82	8.61			
	กลึงเชื่อม (Injection) เริ่มเชื่อม	4.32	4.40	4.38	4.46	4.56	4.00	4.21	4.45	4.19	4.04	4.36	4.80			
	ส่งงาน ไปสู่กระบวนการถัดไป	2.01	2.25	2.15	2.02	2.25	1.92	2.07	2.01	2.06	2.09	2.08	2.29			
	สกรูโครงหน้า 50 นิ้ว (Frame Front Cushion)	5.69	5.98	5.84	5.96	5.93	5.58	5.86	5.84	6.16	5.73	5.86	6.44			
	ถอดสาย (หุ่นยนต์เชื่อม Robot)															
	รวมเวลา	60.07	60.86	61.25	62.15	61.14	59.09	60.44	60.85	61.21	60.25	60.73	63.80	1		

ตารางที่ 3.2 : ตารางบันทึกการจับเวลาของกระบวนการเชื่อมโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ในปัจจุบัน

3.3 เครื่องจักรและผังโรงงาน

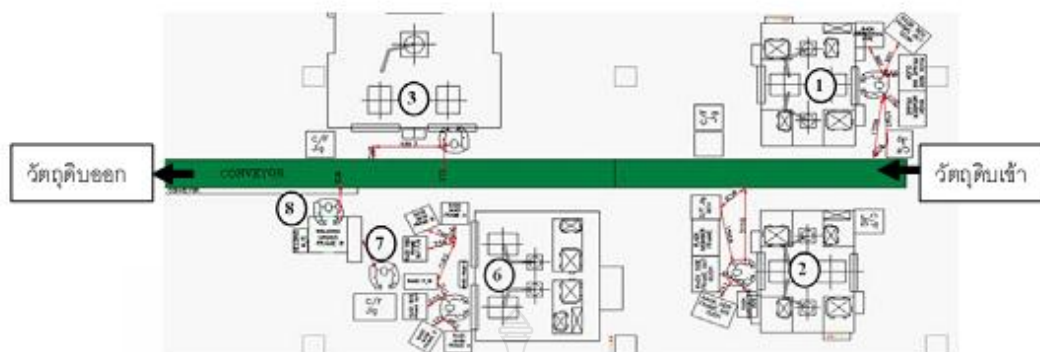
ในส่วนของการออกแบบเครื่องจักรและการวางรูปแบบสายการผลิตนั้นจะทำการแบ่งงานออกเป็น 3 ส่วน เพื่อความรวดเร็วในการทำงานดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ทำการออกแบบและสร้างเครื่องจักรและเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบโดยจะนำแบบ (Drawing) ของชิ้นส่วนที่จะทำการประกอบไปทำการทำเครื่องจักรและเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบ

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ทำหน้าที่คำนวณการจัดวางตำแหน่งของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมในการทำงานเช่นระบบลม ระบบไฟฟ้าและแสงสว่างเพื่อรอการติดตั้งส่วนประกอบต่างๆ เป็นสายการผลิตใหม่ (New Line)

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่ทำการเตรียมความพร้อมเรื่องของพนักงานที่จะมาทำการปฏิบัติงานในสายการผลิต ต้องทำการเตรียมพนักงานให้ครบตามจำนวน รวมทั้งการฝึกฝนในส่วนของทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่กระบวนการผลิตต่อไป

เมื่อขั้นตอนในการทำงานทั้ง 3 ส่วนเสร็จเรียบร้อยแล้วถึงขั้นตอนในการติดตั้งเครื่องจักรและระบบอำนวยความสะดวกในการทำงานต่างๆ ลงในสายการผลิต พร้อมทั้งระยะทางในการทำงานของพนักงานถึงเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ โดยทำการออกแบบด้วย Program Auto Cad ให้เรียบร้อยแล้วทำการทดลองผลิตตามภาพที่ 3.2 และภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.2 : แสดงการออกแบบสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ช่วง

ภาพที่ 3.3 : แสดงการออกแบบสายการผลิตโครงสร้างเหล็กภายในเบาะรถยนต์ช่วงที่ 2

4. คำนวณหาเวลามาตรฐานของกระบวนการที่ทำการออกแบบโดยเทคนิค MOST

การวิเคราะห์หาเวลามาตรฐานในการประกอบงาน จะแบ่งออกตามลำดับของการเคลื่อนไหวและลักษณะการทำงานว่ามีความยากง่ายเพียงใด โดยการให้ค่าดัชนีในแต่ละช่องของตัวแปรหลังจากนั้นก็จะทำการรวมค่าดัชนีของทุกตัวแปรในขั้นตอนนี้ ๆ เมื่อได้ค่าผลรวมเสร็จ คูณค่าผลรวมดัชนีด้วย 10 ก็จะได้ค่าเวลาเป็นหน่วย TMU แปลงหน่วยเวลาจาก TMU เป็นหน่วยของวินาที โดยการคูณด้วย 0.036 วินาที ในการแปลงหน่วยของเวลาเราจะคิดการทำงานของพนักงานเป็น Low Task เนื่องจากประเมินพนักงานมีระดับสมรรถนะ (Performance Level) อยู่ที่ 100% ซึ่งในการคำนวณค่าดัชนีต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น เรื่องน้ำหนักของชิ้นงานที่มีน้ำหนักอยู่ในช่วง 0.5-10 กิโลกรัม และระยะในการประกอบชิ้นงานของพนักงาน ซึ่งจะแสดงตัวอย่างการหาเวลามาตรฐานโดยการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวตามตารางของ MOST ของกระบวนการที่ 1 ดังแสดงในตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2

กิจกรรม	กิจกรรมย่อย	กิจกรรมย่อยย่อย	สัปดาห์												สัปดาห์ที่ 1				สัปดาห์ที่ 2			
			สัปดาห์ที่ 1			สัปดาห์ที่ 2			สัปดาห์ที่ 3			สัปดาห์ที่ 4			วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์	วันเสาร์	วันอาทิตย์	
			จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์								เสาร์
กรณีศึกษา การวิเคราะห์การเคลื่อนไหวตามตารางของ MOST กระบวนการที่ 1																						
1.1	1.1.1	1.1.1.1																				
1.2	1.2.1	1.2.1.1																				
1.3	1.3.1	1.3.1.1																				
1.4	1.4.1	1.4.1.1																				

ตารางที่ 4.1 : แสดงเวลามาตรฐานโดยการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวตามตารางของ MOST กระบวนการที่ 1

กิจกรรม	กิจกรรมย่อย	กิจกรรมย่อยย่อย	สัปดาห์												สัปดาห์ที่ 1				สัปดาห์ที่ 2			
			สัปดาห์ที่ 1			สัปดาห์ที่ 2			สัปดาห์ที่ 3			สัปดาห์ที่ 4			วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์	วันเสาร์	วันอาทิตย์	
			จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์								เสาร์
กรณีศึกษา การวิเคราะห์การเคลื่อนไหวตามตารางของ MOST กระบวนการที่ 1 (ต่อ)																						
1.1	1.1.1	1.1.1.1																				
1.2	1.2.1	1.2.1.1																				
1.3	1.3.1	1.3.1.1																				
1.4	1.4.1	1.4.1.1																				

ตารางที่ 4.2 : แสดงเวลามาตรฐานโดยการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวตามตารางของ MOST กระบวนการที่ 1 (ต่อ)

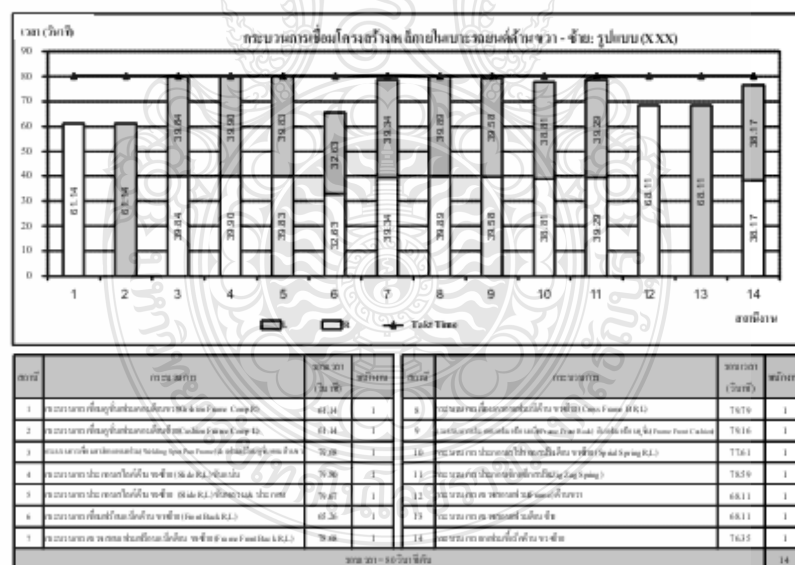
จากตัวอย่างการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวตามตารางของ MOST จากเวลาของกระบวนการที่ 1 กระบวนการเชื่อมคูชันเฟรมคอมดันขวา (Welding Cushion Frame Comp R) ได้เวลารวมในการประกอบที่ 61.14 วินาที และเวลารวมในการออกแบบที่ 52.59 วินาที ใช้พนักงานในการทำงาน 1 คน หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์หาเวลามาตรฐานในการทำงานโดย MOST แล้วจะต้องนำเวลาที่ได้นี้มาทำการสมดุสายการผลิต โดยทำการแยกเป็นรายละเอียดของแต่ละกระบวนการและจัดทำเป็นกระบวนการมาตรฐานเพื่อทำการจัดแบ่งสถานีงานดังแสดงในตารางที่ 4.3

สถานี	กระบวนการ	เวลาในการประกอบ		รวมเวลา	พนักงานที่ใช้ (คน)
		คน	ตัวอักษร		
1	กระบวนการเชื่อมตู้รับลมคอมเพ็คทิว(Cushon Frame Comp R)				
	ติดตั้งตู้รับลมภายใน ด้านขวา (Side Frame Im.Out R)	6.65			
	ติดตั้งภายนอกตู้รับลม(A) & ภายนอกตู้รับลม(B) (Conexting Frame A) & ภายนอกตู้รับลม(B) (Conexting Frame B)	16.79			
	แป้นมือเชื่อมตู้รับลม(Clamp Lock Jig)	1.90			
	หุ่นยนต์เชื่อมตู้รับลม (Robot Start)	30.00	30.00		
	ตรวจสอบเส้นเดินสายการประกอบ	6.65			
	แป้นมือเชื่อมสายการประกอบ	13.94			
	ยกสายลมกับมือเชื่อมตู้รับลม(Ua Clamp Lock Jig)	5.70			
	ส่งรถไปไว้ที่กระบวนการต่อไป	2.85			
	ยกตัวรถออกจากหุ่นยนต์เชื่อม	6.65		61.14	1

ตารางที่ 4.3 : แสดงรายละเอียดของเวลาที่ทำการออกแบบโดย MOST กระบวนการที่ 1

4.2 ผลการออกแบบวิธีการทำงานและวิเคราะห์เวลาในการปฏิบัติงานโดย MOST

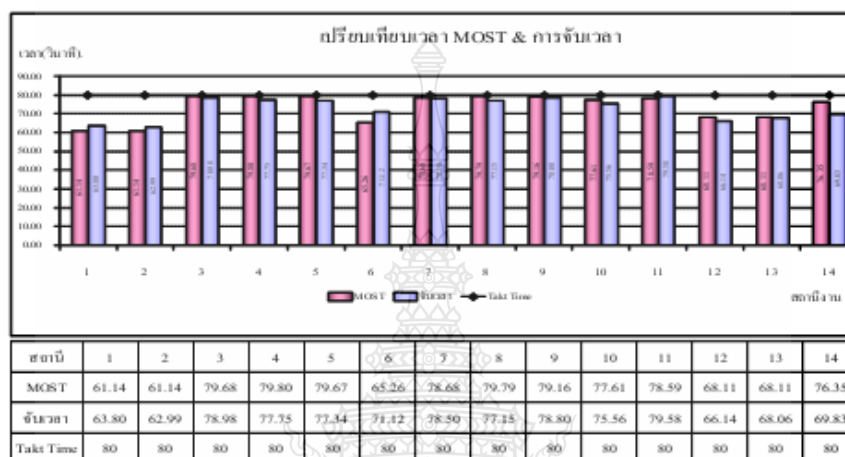
ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบวิธีการทำงานและวิเคราะห์เวลาในการปฏิบัติงานทั้ง 14 กระบวนการ โดยใช้วิธีการของ MOST จากขั้นตอนในการดำเนินงานข้างต้น ซึ่งสามารถสรุปจำนวนพนักงานที่ใช้ในการประกอบงานทั้งหมด 14 คนดังแสดงในภาพที่ 4.1 ซึ่งจะแยกออกเป็น 2 ส่วนคือการประกอบงานเฉพาะด้านขวา (R) การประกอบงานเฉพาะด้านซ้าย (L) และการประกอบงานทั้งด้านขวาและด้านซ้าย (R,L) ซึ่งจะมียุบเวลาในการประกอบงานที่มากที่สุดคือ ขั้นตอนที่ 4 การประกอบสไลด์ (Slide) ด้านขวา-ซ้าย ซึ่งใช้เวลา 79.80 วินาที ดังจะแสดงในรูปที่ 4.4 แสดงเวลานาตรฐานจากการวิเคราะห์โดย MOST

ภาพที่ 4.1 : แสดงเวลานาตรฐานจากการวิเคราะห์โดย MOST

4.2 เปรียบเทียบเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบกับเวลาในการผลิตจริง

หลังจากที่เราทำการออกแบบเวลามาตรฐานโดย MOST และทำการออกแบบสายการผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงมาถึงขั้นตอนของการฝึกฝนพนักงานในเรื่องของกระบวนการในการประกอบชิ้นส่วนและวิธีการทำงานที่ถูกต้องตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน จนมีความชำนาญในการประกอบงานจริงในสายการผลิต จากนั้นทำการจับเวลาโดยใช้นาฬิกาเพื่อเปรียบเทียบเวลาในการทำงานจริงกับเวลาที่ทำการออกแบบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร ดังแสดงในภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 : กราฟแสดงการเปรียบเทียบเวลามาตรฐานจากการออกแบบโดยวิธี MOST และ Time Study

จากตารางแสดงการเปรียบเทียบเวลาการปฏิบัติงานจริง และเวลาที่ทำการออกแบบโดยวิธี MOST พบว่าเวลาที่ทำการปฏิบัติงานจริงน้อยกว่าที่ทำการออกแบบไว้ ซึ่งจากการออกแบบใช้เวลาในการปฏิบัติงานมากที่สุดที่สถานีงานที่ 4 ใช้เวลาในการประกอบชิ้นส่วนที่ 79.80 วินาทีต่อคัน ผลิตงานได้ 345.86 คันต่อวัน แต่เมื่อทำการจับเวลาในการปฏิบัติงานจริงใช้เวลาในการปฏิบัติงานมากที่สุดที่สถานีงานที่ 11 ใช้เวลาในการประกอบชิ้นส่วนที่ 79.58 วินาทีต่อคัน สามารถผลิตงานได้ 346.82 คันต่อวัน แสดงให้เห็นว่าเวลาที่แตกต่างของ MOST ที่เวลาสูงสุดและจากการจับเวลาที่เวลาต่ำสุดยังมีความใกล้เคียงกันมากโดยมีความแตกต่างกันที่ 0.22 วินาที และผลิตงานได้แตกต่างกันที่ 0.86 คัน ซึ่งจากผลการทดลองออกแบบเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยใช้วิธีของ MOST ทำให้ได้ผลที่ใกล้เคียงกับเวลาปฏิบัติงานจริง ลดปัญหาความสามารถด้านการผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า และลดความผิดพลาดของการออกแบบสายการผลิตได้

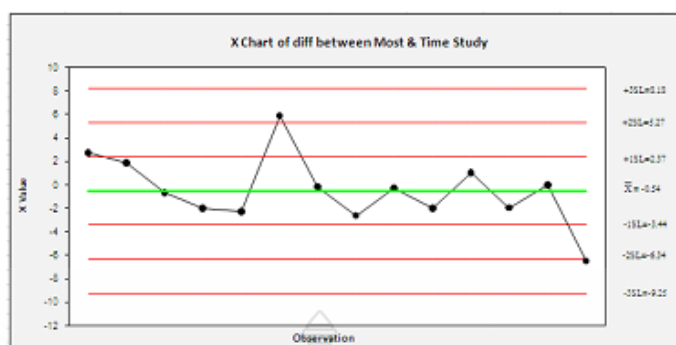

สถานี	กระบวนการ	เวลา	เวลา	ผลต่าง
		MOST	Time Study	
1	เชื่อมโครงกระดูกนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านขวา	61.14	63.80	2.66
2	เชื่อมโครงกระดูกนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านซ้าย	61.14	62.99	1.84
3	เชื่อมจุดเชื่อมเฟรม (Spot Welding Pan Frame) กับ โครงกระดูกนั่ง (Frame Front Cushion) ด้านขวา-ซ้าย	79.68	78.98	0.70
4	ประกอบสไลด์ (Slide) ด้านขวา-ซ้าย (ชิ้นแน่น)	79.80	77.75	2.05
5	ประกอบสไลด์ (Slide) ด้านขวา-ซ้าย (ชิ้นหลวม) & ประกอบ	79.67	77.34	2.33
6	เชื่อมโครงกระดูกพิงหลัง (Frame Front Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	65.26	71.12	5.86
7	ตรวจสอบโครงกระดูกพิงหลัง (Frame Front Back) ด้าน ขวา-ซ้าย	78.68	78.50	0.18
8	เชื่อมกรอบเข้มนี่ (Welding Cross Frame B) ด้าน ขวา-ซ้าย	79.79	77.15	2.64
9	ประกอบโครงกระดูกพิงหลัง (Frame Front Back) กับ โครงกระดูกนั่ง (Frame Front Cushion)	79.16	78.80	0.36
10	ประกอบสปริงสปริง (Spiral Spring) ด้าน ขวา-ซ้าย	77.61	75.56	2.05
11	ประกอบสปริงซิกแซก (Zig Zag Spring)	78.59	79.58	0.99
12	ตรวจสอบโครง (Frame) ณะด้านขวา	68.11	66.14	1.97
13	ตรวจสอบโครงกระดูก (Frame) ด้านซ้าย	68.11	68.06	0.05
14	ยกโครงกระดูก (Frame) ขึ้นชั้นวาง (Rack) ด้าน ขวา-ซ้าย	76.35	69.83	6.52
เวลารวม (วินาที)		73.79	73.26	0.54

ตารางที่ 4.4 : แสดงผลต่างจากการเปรียบเทียบเวลาการออกแบบเวลามาตรฐานด้วยเทคนิค MOST และ Time Study

5. สรุปผลการทดลอง

จากภาพที่ 4.2 และตารางที่ 4.4 จะแสดงให้เห็นถึงการเปรียบเทียบการออกแบบเวลามาตรฐานด้วยเทคนิค MOST และเวลาที่ได้จากการจับเวลาโดยจะแสดงให้เห็นความแตกต่างของเวลาทั้งสองมีค่าใกล้เคียงกันมาก จากการดำเนินการปรับปรุงสายการผลิตโดยอาศัยหลักการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Kaizen) และการจัดทำเวลามาตรฐานการทำงานของกระบวนการผลิต พบว่าความแตกต่างระหว่างการออกแบบด้วยเทคนิค MOST และการจับเวลามีความแตกต่างกันเฉลี่ยอยู่ที่ 0.54 วินาที จากข้อมูลที่ได้จากการหาค่าความแตกต่างของเวลามาตรฐานที่ทำการออกแบบด้วยเทคนิค MOST และเวลาที่ได้จากการปฏิบัติงานจริงโดยการจับในแต่ละกระบวนการของงาน จากข้อมูลความแตกต่างของเวลาในแต่ละองค์ประกอบย่อยของงาน จะทำการตรวจสอบค่าความแตกต่างของเวลา เพื่อควบคุมให้อยู่ในขอบเขตที่ยอมรับอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการนำข้อมูลที่ไปวิเคราะห์โดยใช้แผนภูมิควบคุม X-Chart ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 : กราฟ X-CHART แสดงเวลาที่แตกต่างระหว่างวิธี MOST และ Time Study

จากข้อมูลความแตกต่างของเวลาในแต่ละองค์ประกอบย่อยของงาน จะทำการตรวจสอบค่าความแตกต่างของเวลาเพื่อควบคุมให้อยู่ในขอบเขตที่ยอมรับที่ระดับความน่าเชื่อถือ 95% ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้แผนภูมิควบคุม (Control Chart) เนื่องจากข้อมูลที่ทำการวิเคราะห์เป็นค่าผลต่างของเวลาจึงมีค่าเพียงค่าเดียว จึงได้ใช้แผนภูมิควบคุม ชนิด X Chart และแสดงค่าโดยแผนภูมิควบคุม ดังภาพที่ 5.1 จากข้อมูลความแตกต่างของเวลาข้างต้นพบว่าข้อมูลทั้งหมดอยู่ในขอบเขตควบคุมของแผนภูมิของทุกองค์ประกอบ และมีความใกล้เคียงกับเวลาที่ได้จากการจับเวลาในการผลิตจริง จึงสามารถสรุปได้ว่า การใช้เทคนิค MOST มาช่วยในการออกแบบกระบวนการทำงานก่อนการผลิตสามารถทำได้จริง

ข้อเสนอแนะ

การออกแบบสายการผลิตโดยการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยเทคนิค MOST ยังเป็นการวิเคราะห์เวลาด้วยมือ (Manual) หรือเป็นการกรอกข้อมูลลงในตาราง ทำให้ข้อมูลอาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ ในการทำการออกแบบสายการผลิตในอนาคตควรจะเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการคำนวณโดยอัตโนมัติ และการออกแบบสายการผลิตโดยการหาเวลามาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยเทคนิค MOST ยังมีบางส่วนที่เข้าใจยากในเรื่องของการวิเคราะห์ตัวแปรแต่ละตัว ดังนั้นงานวิจัยหรือหัวข้อศึกษาในอนาคต ควรที่จะมีการศึกษาวิธีการที่จะลดเวลาในการเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์เวลาด้วยเทคนิค MOST ให้สั้นลงและเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

[1] Laring J., Forsman M., Kedefors R. and Ortengren R. (2002), "MTM-based ergonomic workload analysis", International Journal of Industrial

Ergonomics 30 (2002) 135-148

[2] ชีรวัดน์ สมสิริกาญจนคุณ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการใช้เทคนิคลำดับการปฏิบัติงานของเมาน์ดกับการกำหนดเวลามาตรฐานแทนการจับเวลาของสายการผลิต ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อ.เมือง จ.ชลบุรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นายเขต สูดบ้านเสื่อ
วัน เดือน ปีเกิด	11 ธันวาคม 2520
ที่อยู่	24/1 หมู่ที่ 3 ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13260
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการเชื่อม จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปี พ.ศ. 2543
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2544 - 2547	ตำแหน่งวิศวกรสังกัดฝ่ายวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (R&D) บริษัทอินโนเวชั่นนครหลวงฟุตแวร์จำกัด
พ.ศ. 2547 - 2549	ตำแหน่งวิศวกรสังกัดฝ่ายวิศวกรรม (Engineering) บริษัทเออาเอสที (ประเทศไทย) จำกัด
พ.ศ. 2549 - ปัจจุบัน	ตำแหน่งหัวหน้าสายงานฝ่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ (Mew Model) บริษัททีเอสเทค (ประเทศไทย) จำกัด

